

GLASNIK

PRESVETOGA SRCA ISUSOVA

S dopuštanjem crkvenih i redovničkih starješina

uredjuje

KAMILO ZABEO

Svećenik Družbe Isusove u Zagrebu.

— GODINA XVIII. —

ZAGREB
TISAK I NAKLADA ANTUNA SCHÖLZA
1900.

Sadržaj XVIII. tečaja (1909).

I. Pjesma.

Zadnja pjesma 39

II. Članci, ponke.

Blagdan Srca Isusova	103	Novi umotna slika	1
Još jednu (o kršć. radničkim udrugama)	43	Počasi Presv. Sakramentu	30
Nadi. Stadler o Srcu Isusovu	121	Začuvajstina	133
		Zahvalnice Srcu Isusovu	172

Mjesečne molbe.

1. Katoli. vjara u Portugalskoj	4	7. Vladari i duževnici	123
2. Sveti obredi	21	8. Obraćanje pogana	143
3. Kršć. radničke udruge	41	9. Obraćanje protest. naroda	163
4. Biseri od svijeta	61	10. Kršćansko mišljenje	181
5. Hodočašća k svetionicama Majke Božje	81	11. Primanje patnja iz ruke Božje	201
6. Svakičemu sv. prijest.	101	12. Vjarski duh u vojsci	221

III. Vjesnik.

Hrvatski kronika Srca Isusova:

Apostolstvo mol. Dobri D. 76, Kutlenice 76, Orašac 158, Srijem 76, Trnava 76, Ugljen 37.	redina 112, Vrsi 217, Zagreb 175, Zetevica g. 90, 217.
Biskup: Sedlar 121.	Bratavština S. I.: Badover 58, Kutlenice 37, Lonja 169.
Blagdan S. I.: U sam putak 107, Priloga: Bredover 175, Brod n. S. 103, Dubrava 72, 176, Fufine 176, Generalni stol 72, Gradec 177, Gundulić 194, Gunja 194, Kutjevo 194, Lanište 194, Lupa 116, Majkovi 116, Ogulin 177, Orašac 216, Ostrova 195, Ožjak 218, Peterovac 73, Petrovi 177, Privlaka 194, Sambar 178, Sa- rskovo 217, Sečevci 194, Split 195, Spon 10, 216, Sv. Petar Čvrstec 178, Šterni 115, Trnava 218, Trsteno 216, Vrsi 194, Velebit 178, Viroko 179, Vi-	rodina 112, Vrsi 217, Zagreb 175, Zetevica g. 90, 217. Bratavština S. I.: Badover 58, Kutlenice 37, Lonja 169. Cirkve S. I.: Dol 136, Pisanica Vel. 180, Sarajevu 75, Zagreb 32, 48, 168, 213. Društvo djevojačko: Bobo- viće 136, Brod n. S. 138, Ma- teradi 40, Orašac 158, Spon M. 92, T poljane 40, Zrenj 40. Glasnik S. I.: Darovi 138, Nova umotna slika 1, Samo za djecu? 137, Kostence 37, Lanište 198, Ugljen 38, Velebit 76, Viro- dina 110. Kalendar Srca Isusova i M.: 16, 38, 137, 180, 214. Kapula S. I.: Biser 138, Striz-

nice Vel. 220, Dubica 23, Vele
Drage 64, 220, Visoko 220
Kip, S. L.: Bistra (u školi) 28,
Sluni 26, Završje 76
Lipanj: sk. pobožnost: Za-
valje 136
Maličarovi S. L.: Zagreb 180
Misije puške: Los Angeles 46.

Oltar S. L.: Srijane 125, Vvo-
dima 112.
Prvi petak: Boboviće 136,
Sluni 28, Velčevec 76
Vojaka S. L.: Donji Dolac 76,
Kotlenice 76, Srijane 76, 126,
Truhusi 76, Vvodima 110.
Zastava S. L.: Sluni 26.
Župa S. L.: Vvodima 110.

Isne domaće vijesti.

Hrv. hodočašće u Lurd 55, 92.
Kongregacije: Sinj 60.

Kršćanske kronice 89.

Izostane vijesti.

Rim: Blagdan M. B. lardice 37,
Bl. Ivan Eudes 76, Novi oprasti
58, 77, 136, 198, Pijo X. 18.
Skapular za vojnike 85, Ume-
senje B. D. M. 159.
Austrija: Stata godišnjica Srca

Isusova u Tirolskoj 163, 184
200, 223
Francuska: Loza protivrena u
crkva Srca Isusova 76.
Amerika: O. Gustin 46, Kolum-
bija zemlja Srca Is. 132.

IV. Priloge, zahvalnice, razno.

Priloge i Srca Isusova.

Božić u Americi 228
Glavar pu Srca Is. 134.
Izgubljeni sin 78.
Iz moje škole 193.
Iz vojarne 232.
Ja ću uvijek tako moliti 160.
Junačke Srijane 125.
Kadgod se zamislim 45.
Kako to rabi Srce Is. pomaže 238.
Koji vam se bolje svigja 27.
Mali Šarko povjerenik 19.
Nisko ma na kubi 39.
Seljak revniti Srca Is. 148.
Tko se ne ovesi, dođu si posveti &
Zar je Srce Is. samo milostivo? 116.

Priloge i Majci Božjoj.

Crkvena kralja i kralja 159.
Čajte, kako me ljubi Majka Božja 80.
Majčin glas 93.
Marijin mislec kod arbanaskih de-
gana 83.
Puška procesija u Voću 143.

Priloge i sv. Josipa.

Sv. Josip spasio ljetinu 51.

Razne priloge.

Iz duhovne pastve 56.

Junački običaji 219
Kako se tijelo osvrta psovke 36.
Koja vjera više vrijedi 135.
Prvi grob 140.
Za otkup Crkve 80.
Zaklinj Angela Cuvara 40.

Zahvalnice Srca Isusova.

Zavjot: dar za crkva S. L. 34,
blagdan S. L. 79, na prošćenje
k Srca Isusova 75, dar za raz-
repa Glasnika 128, zavjetovana
zahvala bolesnika 178, 190, 192,
riješanih od dugova 210, spa-
senih iz pogibelji 211, ohranjenih
od kleveta i klevet opasni 212.
Glaske zahvalnice 117.

Zahvalnice Majci Božjoj 156, 160.
Nata prošćenista 85.

Zahvalnice sv. Josipa 54.

Svega po malo:

Braći Banjevacima i Sokcima 77.
Poznat li našega otoc mladica 59.
Tko će u Africi? 90.
Tko sve stoji u samostan 18, 76.
U vetru s tim 198.

Kazalo mjesta.

Hrvatska: Aleksinica 107, Berek 211, Biskup 179, Bistra 27, 198, 199, Bislavac 119, Blagaj 107, Bobavje 86, Broduš 38, 175, Brijuni Vel. 220, Brod Moravice 64, 107, Girkvena 178, Cibor 131, Dugačica 107, Doi 136, Domagović 107, Dubica 23, 107, Dubrava 22, 107, 176, Fužine 108, 176, Generalstol 30, 72, 107, Gratec 177, 232, Grljane 87, Gurginec 158, Gurgin 178, Karlovac 24, 120, Krapina 55, 130, Krasica 129, Kuzelj 107, 152, 107, Lonja 160, Marija Bescica 86, 87, Mohač 87, 100, Mrkopalj 107, Oborovo 156, Ogulin 177, 212, Penasit 211, Petaševac 73, 107, Petrinja 88, 177, 192, Pisanica Vel. 180, Pitomača 55, Podstizac 107, Pradčević 191, Ravnagura 107, Rijeka 93, Rijeka g. 179, Ručevac 178, Samobor 80, 178, Selca 107, Slani 26, 107, Sv. Jurni kod Senja 107, Sv. Petar Čvrstec 107, 178, Semovci 159, Šerbičovo 107, Topolovac 178, Trsat 87, Turke 107, Vefeslavac 178, Vele Drage 64, 240, Veleševac 76, 178, Virje 191, Viroko 179, 220, Vivodina 110, Vrbovsko 107, Zagorje 107, Završe 107, Zibin 107, Zagreb 32, 34, 40, 87, 118, 120, 131, 157, 168, 176, 180, 192, 210, 213, 232.

Slavonija: Babinogreda 53, Babinjaruga 158, Batina 131, Brezica 19, Brod u. S. 129, 138, 193, Bakovo 54, Bakovo 76, Davor 107, Dežanovac 156, Drenovci 107, Peričani 107, Gandinci 194, Gornja 107, 194, Gakovo 87, Kutevo 194, Mitrova 54, Morović 160, Nikinci 191, Osijek 157, 173, Pakrac 128, Pataga 143, Privlaka 194, Rethkovi 107, Sestre 107, 194, Šumeča 107, Varak 194, Visoka Greda 50, Voštin 87, 143, Vranovci 40, 56, Zupanja 131.

Istra: Dobrinj 193, Lanište 194, 198, Matređa 40, Rakavac 193, Srećna 107, 115, Topolovac 40, Vrblika 157, Vili 108, Završje 76, Zrenj 40.

Dalmacija: Bano na Korčuli 73, 108, Boboviće 108, 136, Doi u. Br. 108, Dolac D. 76, 108, Duhovnik 191, Gornji 30, Kaštel Sućurac 88, Križeva 36, Kufenc 37, 76, Kotor 160, Kupa 108, Lastovo 129, 212, Lopor 215, Lun 108, Makovi 216, Makarska biskupija cijela 108, Nin 108, Nuvala 108, Omiš 108, Orašac 158, 216, Ostrvica 195, Prcinice 170, Rava 108, Sida 193, Sinj 60, 88, 146, Solim 78, 193, Soline 76, 129, St. M. 90, 108, St. V. 108, 216, Šapetar 108, Topolo 108, Tumbak 76, 128, Trsteno 108, 134, 216, Ugljan 37, 108, Vrljika 74, Vrsi 217, Vrućica 108, Zaton 108, Zlatnica Gornja 90, 217.

Herceg-Bosna: Brčka 217, Krešovo 130, Mostar 131, Neretinja 239, Odžak 218, Svačani 74, 75, 211, 217, Travnik 88, 119, 140, 191, 218, 238, Vareš 213, Vitez 50.

Ugarska: Dubrava D. 148, Szent Istvan 34, Megjarmorje 129.

Arbanaska: Crnagora 6, Letnica 6, Sažara 6, Varnakola 6.

Hrvati u inozemstvu: Amerika: Johnstown 45, 298, Los Angeles 46, Austrija: Dargenville 35.

Broj 1.

Siječanj 1909.

Godina 18.

Nova omotna slika.

„Kakav je to novi Glasnik? — upitat će možda tko god u čuda, dobioš u ruke ovaj crveni listić.

Ne, nije to novi Glasnik, nego vam je to vaš stari znanac i prijatelj: „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“. Samo im je odjeća nova. Vi svojo djeci svake godine dajete novu novčatu opravu, a naš Glasnik čekao je punih osam godina, kad će mu se izmijeniti odjeća.

Napokon je to dočekao. Bolje kasno, ali časno, zar ne? I doista ga je Božić baš krasno nakitio! Pa dajte, da vam malo protumačim tu Glasnikovu novu opravu.

Počnimo odzgor, gdje je sličica Srca Isusova. No da me bolje razumijete, valja da vam dozovem pameti neke preslavne riječi blagopokojnoga svetoga Oca pape Leona XIII. U glasovitoj okružnici od godine 1899. naređuje, da se cijeli svijet posveti Božanskomu Srcu Isusovu. Tamo piše ovako: „Kada je Crkva u početku svoga opstanka stjenjala pod jarmom (pagan-skoga) carstva (rimskoga), pokazao se na nebu mladoomu caru (Konstantinu) križ, vjesnik i začetnik sjajne pobjede, koju je dokora izvojevao. Evo danas se ukazao očima našim drugi prešretni i Božanski znak: Presveto Srce Isusovo, na komu je križ, koji megu plamenom svijetli žarkim svijetlom. Na nj neka se osloni svaka nada, od njega neka ljudi išću i iščekivaju spas.“

Evo, na ove riječi velikoga pape Leona XIII. podsjeća nas

slučica na čelo Glasnika. U zaleđu je križ, nada i pobjeda Crkve u staro doba, a na križu pokazuje se Srce Isusovo, nada i pobjeda Crkve u naša zadnja; teška vremena. „U ovom ćeš znaku pobijediti!“ — čuo je mladi car Konstantin, ugledavši na nebu križ. „U ovom ćeš znaku pobijediti!“ — dovikuje Leon XIII. kršćanskom svijetu, pokazujući na Srce Isusovo, koje se

je sjajno poput sunca ukazalo u naša vremena. Ovo sunce na slici svojim zrakama obasjava jednu granu cvatne lipe. Lipa je stablo slavensko; ona grana — to smo mi Hrvati. I nas sve to više obasjava sunce Božansko, Presveto Srce Isusovo; i našema narodu dovikuje Leon XIII., pokazujući na Srce Isusovo: „U ovom ćeš znaku pobijediti!“

Da ne bismo na to nikada zaboravili, evo vam malog

Glasnika Sreca Isusova, koji vas svaki mjesec na to hoće da sjeti. Stoga Angjeo na slici u jednoj ruci drži knjižicu, biva naš Glasnik, a drugom rukom pokazuje na Srce Isusovo, kojemu vas Glasnik hoće da pami i vodi.

Odozdo u kutu naslikao je hrvatsko svetište Sreca Isusova u Tuzanahu. To je vaša glavna središte pobožnosti k Sreca Isu-

sovu među hrvatskim narodom. Stoga i vidiš na slici, gdje procesija sa zastavom k ovom svetištu hrlil. Daj Bože, obistinila se ova slika u novoj godini, te došle procesije u ime cijeloga hrvatskoga naroda k zajedničkom nam svetištu Srca Isusova; došle na blagdan Srca Isusova procesije barem iz svih okolnih župa, i uključili im se mnogobrojni hodočasnici iz bliza i daleka.

Kraj crkve desno i lijevo vidiš dom našega Glasnika, naše rezidenciju (samostan) Družbe Isusove u Zagrebu. Tu mu je uredništvo, tu ga sastavljaju te „izdavaju“ svećenici Družbe Isusove“. Glavni urednik ostao je isti ko i zadnjih osam godina, samo mu se ime više ne spominje na prvoj stranici omota, već na zadnjoj strani, na zadnjem mjestu. Ta, bio urednik ovaj ili onaj, svejedno izdavat će Glasnik do Božje volje uvijek „svećenici Družbe Isusove“. To si oni drže svetom dužnosti. Znae li, zašto? Zato, jer je sam Božanski Spasitelj blaženoj Margariti Alakok objavio svoju želju, da bi naš Družba Isusova na osobiti način nastojala oko raširenja pobožnosti k njegovu Prešvetoj Srecu.

Možda će još tko god pitati, zašto je nova odjeća Glasnika, ko i stara, baš crvena, zašto nije ljubičasta, žuta ili bijela? — Evo i tomu razloga. Socijalnim demokratima crvena boja, na priliku na njihovim crvenim zastavama, znači svenepi socijalni prevrat. Vatrau i krvlju hoće oni da preporode svijet. Kroz crveno more krvi i preko crvenog žara zapaljenih prijestolja, crkava i palača hoće oni da uvedu svijet u svoj zamišljeni raj zemaljski. — Koš nas crvena boja znači ljubav. Srce je crveno, stoga, kao srce, tako i crvena boja znači ljubav. A kakovu ljubav? Nama znači ljubav Srca Isusova k nama i ljubav naših srdaca k njemu. I Srce Isusovo hoće da preporodi ostarjeli svijet, ali ne prevratom, nego ljubavlju. Srce Isusovo hoće, da u srcima kršćana opet raspali na pō već obumrlu ljubav i time da spase svijet. U to ime objavio je Božanski Spasitelj svoje Srce i pobožnost k njemu. To je divna, uzvišena i spasenostna zadaća ovoj pobožnosti. Nego ako hoćeš, crvena ti boja znači i vatru i krv, ali kakovu vatru? — vatru ljubavi, kojom Srce Isusovo gore spram nas, a naše spram njega. Iz ljubavi je k nama Srce Isusovo i krv svoju istočilo do zadje kapljice. I mi, po primjeru tolikih milijuna mučenika i slavnih pregja naših, valja da smo spremni, ustreba li, i krv svoju dati za Srce Isusovo, braneći svetu vjeru i katoličku Crkvu. Na sve to neka nas sjeća

Evo, dragi čitatelji, protumačio sam vam tanko po tanko novu crvenu odjeću našega Glasnika. Nadam se, da će vam Glasnik u novoj odjeći biti još miliji, pače da ćete mu predložiti još mnogo novih prijatelja, svaki barem po jednoga. Onda će se i Srce Isusovo još više upoznati, ljubiti i ljubiti od vjernoga si hrvatskoga naroda. U to ime Glasnik vam kliče: Sretno vam bilo mlada ljeta!

Namjena molitava i dobrih djela za siječanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Katolička vjera u Portugalskoj.

Portugalska bila je nedavno prizorištem pretnužne, krvave tragedije (žalosne igre). Buntovnički zavjerenici u po bijelog dana, na javnom mjestu, ubili svojega kralja i najstarijega mu sina, nasljednika prijestolja. Tim groznim zločinom svračena bi pozornost cijeloga svijeta na Portugalsku. Nije se dakle čuditi, što je i svetli Otac papa u svojoj očinskoj brizi, što ju za svaki kršćanski narod ima, ova tako teško iskušani zeniju preporučio molitvi svih članova Apostolstva molitve, i to za ovaj mjesec siječnja.

Portugalska, kraljevina na pirenejskom poluotoku, susjedica Španjolske, velika je po prilici kao Hrvatska, Slavonija, Dalmacija i Herceg-Bosna skupa, a ima po prilici isto toliko stanovnika, naime pet milijuna. Osim toga ima naseobine u Africi, Aziji, koje veličinom tri puta nadmašuju cijelu našu monarhiju, sa osam i pol milijuna stanovnika.

Slavna je prošlost Portugalske. Osobito se je od vajkada odlikovala vjernošću prema katoličkoj Crkvi i revnošću za širenje prave vjere Kristove u zemljama poganskim, u svojim naseobinama.

Stivatelji Srca Isusova zanimat će osobito, što se pripovijeda o prvom kralju portugalskom, o junačkom Alonsu Henriquez-u. Zaratio se on s muhamedovskim Maumet, koji su nekada moćni bili na pirenejskom poluotoku. Bilo je to godine 1139. Uoči bitke prikaza se kralju vizjenje nebesko. Božanski Spasitelj naloži mu, da na zastavu i na svoj štit stavi sliku svetih pet rana njegovih. Alons poslušna i dade snijesta načiniti sliku. Naokolo bile četiri svete rane, a u sredini Presveto Srce Isusovo, kopljem probudeno. S tim znakom pogre u bitku, te izvježbi sjaj-

nu pobjedu. Tko se tuj ne sjeti araloga cara Konstantina, koji je pobijedio pod znakom križa? Kralj Alfons pobijedio je pod znakom svetih pet rana sa Srcem Isusovim. A u naše doba dao nam je Spasitelj kao pobijedonosan znak samo svoje Presveto Srce.

Prije kojih sto pedeset godina vladala je Portugalskom pobožna kraljica Marija Franciska. Ona je godine 1777. sve svoje kraljevstvo s nasljednicima posvetila Srcu Isusovu, isposlala od svetog Oca pape Pija VI. posebnu misu i časove u Presvetom Srcu, sagradila prvo narodno svetišće Srca Isusova, te ishodiša, da se po svoj zemlji uoči blagdana Srca Isusova posti, a sam blagdan slavi kao zapovjedni svetac. I tako je Portugalska već 150 godina jedina zemlja, gdje se blagdan Srca Isusova po crkvenoj naredbi slavi u sam petak.

Ali oza sve to je dandanas katolička vjera u Portugalskoj vrlo ugrožena od slobodne zidarije. Državne škole i državne oblasti vrlo su neprijateljske katoličkoj Crkvi. Tajna društva, protestantska propaganda, socijalni demokrati, pače i anarhisti aspiroju se bore proti prastarjovskoj vjeri katoličke Portugalske.

Molimo se dakle po želji svetoga Oca pape, da bi katolička Portugalska i opet pod znakom Srca Isusova pobijedila, ne Maure, kojih je netragom nestalo, nego kod i kamo pobijedilije neprijatelje; ne ubojitim oružjem, nego živom vjerom i junackom obranom najvećih svojih svetinja.

A ti, hrvatski narode, čuvaj se zavoditelja, koji bi htjeli, tebe da dovedu do ruha propasti!

¶ Tko se ne osveti, dušu si posveti

Istinita pripovijest o Hrvatima u Arbanaskoj.

Pripovijeda Bruno Foretić D. I.

Nerijetko vidjeti je kod nas, osobito u gradovima, neke nešto neobično obučene ljude. Njihovo odijelo isločnoga kroja sa crvenim ili bijelim fesom i šarenim pojasom, podsjeća te na besanska nošnjaju, ali se ipak u koječemu razlikuje. Osobito ti udara u oči crvena buja, koja se na njihovu odijelu obično obilno ističe. Vidio sam mladića, kojemu je cijelo odijelo bilo crveno ko živa vatra. Ovi ljudi idu po trgu ili po ulicama, noseći u jednoj ruci svijetlu kantu (ibrik), a u drugoj jednu ili

dvije čaše. Djeca su vrlo vola, jer je u toj njihovoj kanti i jedna hladna „Juza“, a zimi toplo „šaleg“.

To su ti „Arbanasi“ ili „Arnauti“.

Pitaj li koga od njih, odakle je, pokazat će ti prema jugu, pa će kazati: „Onamo daleko, daleko, naša je domovina“, i doista je zemlja Arbanaska u Turskoj, južna susjedica Crnogore, Novog Pazara i Srbije.

Mnogi misle, da su svi Arbanasi muhametovci i pripadnici naroda arbanaskog, koji svojim posebnim jezikom govori. Ali nije toma tako. U Arbanaskoj ima i mnogo katolika (120.000), a među njima i podosta Hrvata (oko 5.000).

Baš o tim Hrvatima u Arbanaskoj hoće da ti Glasnik sada nešto priča.

Potomci kršćanskih junaka.

Vozit li se u Arbanaskoj željeznicom iz Skoplja (Škup) prema Mitrovici, evo te skoro na pò puta kod postaje Peršević. Tu ostavi vlak, iznajmi si kola ili dobra konja, pa kreni prema sjevero-istoku. Put te vodi kroz šume i dubrave, dotle za koja četiri sata ne stigneš u Crnogoru. No ne misli, da si ti u kneževini Crnogori, već je to jedan arbanaski kraj, koji se zove „Crnogora“. Tu je prošteništa Majke Božje „crnogorske“, koje je to velikom glasu po cijeloj Arbanaskoj i susjednoj Srbiji.

Okolo svetišta Majke Božje poregijalo se je petero njavljih sela. U dvoje se arbanaskim jezikom govori, a u dvoje, u Letnici i u Šekari, brvaška ti odjekuje riječ. U Vernakoli, koja se je postavila kao peti čuvar svetišta proti nasilju turskomu, pučanstvo je pomiješano; ima tu i Arbanasa i Hrvata, koji žive među sobom u bratskoj slozi, svi sami kršćani katolici.

Dobar je to puk, blage čudi, ali i junačkoga srca. Čuva vjeru pradjedovsku kao najsvetiji amanet, pripravan, da za nju i krv svoju protlje. Djedovi im krvlju svojom za krst časní protivnom ne jedanput zacrveniše bistru Letnicu i hladnu Moravu. Vrgu se dakle pravom ponosili, da su potomci kršćanskih junaka.

Ova nepokolebiva stalnost u svetoj vjeri Kristovoj zacrvila je dar nebeske im Majke, koja si je u njihovoj sredini, tu u Crnogori, odabrala i našla zaklonište, kad joj u Skoplju rabi neprestanih navala bijesne aždaje turske nije bilo opstanka. No pustimo sada povijest svetišta Majke Božje crnogorske. U svoje vrijeme pripovijedat će nam ju opširno „Kalendar Seta Basova i Marijina“.

Pod okriljem Majke Božje stade u zadnje vrijeme lijepe cvasti i pobožnost k Presvetoj Suci Isusovu. I tako je duboko u njihova srca ta mila pobožnost spustila svoj korijen, da će Suci Isusovu za ljubav izvesti upravo junačka djela kršćanske samozataje.

Jedan takav primjer, a od naše braće Hrvata, hoću da vam sada opširno pripovijedam, sve po sušnoj istini, upravo kako se je dogodilo.

Gjavolska spletku.

Bilo je to godine 1905.

Radi općinske šume nastale u Vernakoli neke razmirice. Neprijatelj roda ljudskoga sve to više raspuhivao vatru strasti, ne bi li sve selo planulo, i došlo oda zla na gore. I već se po obzorju obave Vernakole navukle crne oblaci — mislio bi, sad će se nad selom razbjesniti porazna oluja — kad oto znamenada prošim sunce milosti, te svojim blagotvornim zrakama rastjera oblaci.

Došao namre u dobar čas velečasni otac Franjo Gervizi, svećenik Družbe Isusove, a s njim i brat laik Paško Reuci, te otvorili u Vernakoli sveto poslaustvo, Presveto Srce Isusovo slavilo sada sjajnu pobjedu. Svaka bi razmirica brzo poravnala, brat grlio brata.

Narod je vrlo revno dolazio, da sluša misijonare. Kako je u tom selu hrvatski živalj daleko pretežniji, to su se glavine propovijedi držale u hrvatskom jeziku. No i za Albanase bilo je kraćih propovijedi u njihovu jeziku, neka je svima udovoljeno.

Bili su to pravi dani milosti. Rosa nebeska obilno je padala. Pakao je bio poražen.

No toga knez tmine nije mogao mirno gledati. Pokušao zadnji juriš. Evo, što se dogodilo.

Svršila se baš jutarnja propovijed oca misijonera. Narod se razilazio doma. Tu vam ide i troje Hrvata: bio to jedan 90-godišnji starac, njegov 15-godišnji sinovac Jure i rođjak Gaspar.

Taj naš starije bio vam je čudne naravi i tvrde glave. Ko da mu je bio bilo, što su se razmirice utišale i bratska sloga povratila, stade njemu mrmljati: „Što se to popovi pačaju u naše razmirice? Pa što nam može škoditi njihovo prokletstvo i izopćenje? ...“

Rođjak Gaspar, božoljuban čovjek od kakovih 30 godina, stade odgovinjati starca, neka se progie tako bezumni govora.

Kamo nam bolji prijatelji, nego li što su misijonari? Neka zahvali dragomu Bogu, što su oni utižali razornice, te nije došlo do velike nesreće.

No starac, on ko on, odrese se oštrim riječima na rođjaka. Ne osta mu ni ovaj dužan, i tako se sve to življe riječati i jedan drugoga vrijeđjati.

Uzavrijela i mlada krvca starčeva sinova Jure. Hoće da brani strica, te se i on umiješa u rječkanje. Najposlije se i taj i kamena, te ga hitne na rođjaka Gaspara. Odrati mu i ovaj mlo za drago, šilo za ognjilo, te pogodi mladoga Juru kamenom najprije u legja, a onda vrlo nesretno u sljepočice, da mu je krv briznula iz rane, te mu okaljala lice.

Uto se približili kućama. Žene, čuvši vik i kavgu, izletješe, da vide, što je. Opazivši zakrvavljeno lice mladoga Jure, stadoše prestravljene vikati: „Krv, krv!“ ...

Kako je poznato, i današke vlada u Arbanaskoj nesretna i nekršćanska „krvna osveta“, prema onoj: „Tko se ne osveti, taj se ne posveti“. Bude li ikogod ubijen ili ranjen, sva si njegova porodica, pače cijela svojta, drži dužnošću, da tu tebožnju sramotu kući naneseu opere krvlju ubojice, doživno ranitelja, ili barem kojegod muške glave iz njegove svojte.

Uplaši se stoga Gaspar, kad začu, gdje žene viču: „Krv, krv!“ — te se brže pokupi i udri bježati. Bojao se, da ga ne bi ikogod iz puške ubio, hoteći osvetiti krv jednoga Jure.

Stara lija.

U tren oka sve se je selo okupilo oko ranjenoga Jure. Samo Gasparova svojta pozatvorila se u svoje kuće, te se spremala na obranu, jer se je svaki čas nadala navali.

Glas o nesreći doprije i do misijonara. Očinska im se srca teško zabrinuše, jer u malo časaka mogao je u selu nastati pravi pokolj.

To je na svaki način trebalo zapriječiti.

Jedan svećenik, koji je bio došao, da pomogne misijonarima, znajući dobro naglu čud svojih zemljaka, potrča, što su ga noge nosile, na lice mjesta. Stijedio ga otac misijonar. Putem saznadoše, da je uzrok svemu nesretni onaj starac. Upućiše se dakle ravno k njegovoj kući. Netom stupiše unutra, a baš se namjeriše na omoga starca. No kako ga nijesu poznavali, upitaše ga za omoga, koga su tražili. Stara lija lukavo odgovori, da toga nema kod kuće. Bojao se je, da bi mogao zlo proći, pa se tibo prišuljao k vratima, da pobjegne. No jedan

Svećenik ni dva ni tri, već pohiti za starcem, pograbi ga, a opazivši odebliji konopac, što je visio o zidu, brzo njim starcu svezao ruke na leđima. Onda mu zapovjednim glasom naloži teka dogje s njim pred misijonara, da mu on sudi.

Mladi se Jure pri tom prestraši, te ogrta si krvavo lice, otide, da vidi, što će biti od strica.

„Gospod...“ pogodi mladoga Juru konopcom...“

Kad dospješe pred misijonara, bilo je baš doba, kada su seljani običavali da što god založe. Zatvorivše dakle megjutim starca u žitnicu.

Selo je bilo ugodno iznenađeno dolaskom misijonara. No gledom na starca bili su različitoga mišljenja. Jedni bi, da se stara lica izručiti oblasti, a bi ga u tamnicu bacila radi ovih,

pa i drugih nekih šeptriljanja. Drugi opet nlesu nikako htjeti, da se starac prijavi suda, to više, jer se to nije moglo učiniti, a da se ne bi uplelo i Gaspara i Juru i mnoge još druge. Zato su predlagali, da misijonar naloži starcu kakovu javnu pokoru, koju bi on izvršio kroz vrijeme svetih misija, pa će se valjda tako opametiti.

Jurina smrt.

Još ne bijahu ustali s ručka, kad jedna žena sva rasplakana dotrči k misijonaru, vičući: „Oče, brže — Jure umire — brže, oče — umire!“

Odleti misijonar u dvorište. Kad tamo, rekoše mu, da su mladića prenijeli u kubinju.

Evo tu jadnoga Jure. Oblio ga ledeni znoj, stisnuo zube, zakrenuo očima, sav je u trzavici i pjenu.

Što se je zbio?

Uapšenje strica, Gasparova nesreća, ali ponajviše udarac kamenom, što ga je u sljepočice pogodio, bili su ga bacili u nesvijest. Njegovo stanje krećalo sve na gore, i tako bi mu pod večer podijeljeno sveto odriješanje i zadnja pomast. Položiše ga zatim na kola, te ga kući otpremiše.

Sa nedalekog svetišta Majke Božje crnogorske razlijevala se zvona, pozivajući na Angjeoski pozdrav, kad je Jure u naručaju žalosnog oca i rascvjetlene majke ispuštao svoju mladenačku dušu.

Jadnih li roditelja! Onog istog jutra bili su ga zdrava i vesela doveli k misijonaru, da bi ga po običaju s ostalom mladeži poučavao u kršćanskom nauku, a sada mu cjelivaju hladno i krvavo čelo.

No barem ga nije smrt zatekla nepripravna. Dan prije bio je Jure obavio veliku ispovijed, a onoga istoga jutra, po ispovijediv se, bijaše u svoja prsa primio dragoga Isusa. Zacijelo ga u odlučni čas smrti nije zapustilo Presveto Srce.

Teški časovi.

Sve se ovo dogodilo, kada su se svete misije već primicale koncu. Radost i veselje, koje je zavladało bilo u Vernakoli radi uspostavljenе slogе i mira, tako brzo i nenađano se pretvorilo u novu tugu i žalost. A kako će se to svršiti? Zlo i naopako: stari običaj krvne osvete traži svoju žrtvu.

Nastupila noć toga nesretnoga dana. Gusta tama pokrivala cijelo selo. Svak se živ bio povukao u svoju kuću; svagdje

se je živo raspravljalo jedino o današnjem žalosnom događaju. Samo jedna četica nagružanih seljana po noćnom mraku i tišini lagano stupala prema stanu velečasnih misijonara. Bili su to starci i poglavice Vernakole.

Misijonar ih prijazno dočeka. Svi se poreglažu pred njim, a najstariji prozbori turobnim glasom: „Jao si ga nama! Koliko krvi profit će se sada radi rane i smrti bijednoga mladića! Ah, oče, ne bi li to ti mogao zapriječiti? Ne bi li mogao otići k Jurinoj obitelji, te ju zaklinjati, da bi za ljubav k Presvetomu i Božanskomu Srcu Isusova oprostili prolivenu krv, te nam opet vratili mir i slogu tako brzo izgubljenu?“

Na te starčeve riječi spopade misijonara nekakvo nutarnje nepouzdanje, nutarnja nekakva strava. On da bi stupio pred rascvijenom obitelji, te ju molio i nagovarao, da oprostí krv jedinca sina?! — Zar ne bi time samo još više izranio majčino nježno srce, još više razdražio očeva osvetna čuvstva? Oni da bi se namah izmirili s Gasparom, koji ih je lišio jedine uzdanice, jedine potpore starih im dana?!

U Arbanaskoj nije običaj, da tko namah oprostí, pače se to drži velikom sramotom i kukavštinom. A oprostiti pred samim hladnim, krvavim tijelom miloga sina?! Tko će roditelje sklonuti, da tako junačkim činom svladaju ne samo narav, nego i stare, u narodu duboko uvriježene običaje?

Bila je dakle svakako opravdana misijonareva bojazan, da bi njegovo nastojanje više škodilo nego li koristilo. Stoga on razloži poglavicama svoje sumnje, pa im preporučí, da bi svi one večerí po svojim kućama na ovu nakamu izmolí svetu krunicu. Sutradan zorom neka opet dogđu, pa će im saopćiti svoju odluku.

Junački roditelji.

Sa istoka pucala rumena zora. Misijonar u svojoj sobici vruće se Bogu molio, kad eto ti opet poglavica k njemu. Stadoše ga iznova moliti i zaklinjati, da bi pokušao izmirenje.

Misijonar megjutim u jutarnjoj molitvi našao odvažnosti i pouzdanja. On izjavi poglavicama, da će s pomoću Presvetoga Srca pokušati, te udovolji njihovim pravednim željama.

Brat laik Družbe Isusove, koji je pratio oca misijonara, svaki bi dan djecu poučavao u kršćanskom nanku, a osobito ih učio razne molitve. Netom je danas svu djecu inao na okupu, saopći im ukratko, o čem se radi. Onda klekne, a sva djeca za njim, te počehše moliti zlatnu krunicu Srca Isusova,

e bi ono poravnalo svaku poteškoću. Ta, molitva djece pro-
dire kroz oblake. Ustrajat će u molitvi, dok im ne dogje žu-
gjena vijest, da je Srce Isusovo pobijedilo.

Misijski svećenik uze veliko raspelo, zadržao ga i upu-
te se s njim, u pratnji poglavica, k onoj kući, gdje je ležala bi-
jedna žrtva jučerašnje nesreće. Na cijelom putu pjevali su po
tiho zlatnu krunicu. „Isuse, blaga i ponizna Srca, — Učini
srce moje po Srcu svome!“ O kako im je ta molitva u ovim
tužnim okolnostima baš od srca dolazila.

Kakvih dvadeset koračaja od one kuće susretne po-
vorka rascvijenog joku, mladićeva oca. Kad ih Joko opazi,
uplaši se, ne sluteći na dobro. No jedan od poglavica umiri
ga, veleći: „Joko, Isus hoće da ugje u tvoju kuću!“

„Dobro mi došao!“ odgovori Joko i poklekne, da po-
ljubi misijonara u ruku. Svećenik stapi u kuću, dok se pogla-
vice dale na posao, da okupe cijelu obitelj.

Približivši se tijesu, otkri misijonar Jurino lice, blago-
stovi ga, pomoli se za ispokoj njegove duše, te se povrati u
dvoršte, gdje su poglavice ostavile zastirto raspelo.

Kad je tu cijela obitelj bila na okupu, prozbiori im mi-
sijonar nekoliko riječi, da im izrazi svoju duboku sućut i iskreno
sažaljenje radi velike nesreće, što ih je snašla. Svi udariše u
plač. Onda se misijonar obrati napose na oca i na majku bi-
jednoga Jure, te im živo predoči blaženu Djevicu Mariju, gdje
na svoje oči gleda, kako krvnici milog još Sina pribijaju na
križ. A ona, videći to, ipak nije mislila na kakovu osvetu, nego
je sve od srca opraštala. Tako valja da i kršćanin oprašta.
Ta, i Isus nam rado oprašta naše grijehe i zapovijeda nam,
da po njegovu primjeru ljubimo i neprijatelje svoje.

Sada misijonar otkri raspelo i položi ga na zemlju, po-
kazujući na svete rane Isusove, i zapjeva odmah zlatnu kru-
nicu Srca Isusova.

Rastaženi roditelji, gorke suze roneći, nepomično su gle-
dali u izranjeno Isusovo Tijelo i zajedno se s drugim molili.

I starac, glavni uzrok cijele te žalosti, bio je tu prisutan.
U večer prijašnjega dana pustili ga na slobodu, pošto je tvrdio
zadao riječ, da će naložen javnu pokoru izvršiti. Stara se lija
sada brzo dosjeti, kamo to misijonar smjera. Bojao se, da će
i on na molbe misijonareve biti primoran, da oprost uhojci.
Ali ne ćeš me, ne ćeš! Stara se lija tiho izmakne iz dvorišta
i nagne hježati. Srećom ga opaziše, i dvojica od poglavica po-

trčase za njim, te ga teškom mukom jedva jedvice natrag dovedoše.

„Što odgovarate basu . . . hoćete li oprostiti?“

Pjevanje zlatne krunice prestade. Misijonar stupi pred rascvijenoga oca, te ga usrdnim riječima pze nagovoriti, neka

oprosti. Na to će Joko plačući: „Ah, oče, što to govoriš? Zar je moguće, da ja oprostim? Moje je srce probodeno od boli i tuge; još mi pred očima leži hladno i krvavo tijelo moga jedinca, pa da oprostim ubojici njegovoj? Jučer zdrav ko kaplja prekoračio očinski prag, da pogje k tebi na ispovijed, a sada?”

— Dogji, oče, pa vidi, kako mu je lice nakažnjeno... Kuća njegova ubojice samo je deset koraka od naše, pa ja da ga svaki dan mirno gledam, gdje pred mojim očima prolazi? Krv će mi svaki put uskipjeti, srce će mi pucati, motreći onoga, koji mi je oteo jedinu utjehu starih mi dana... Ah, oče, nije moguće!...”

Od plača i jecanja zapela dobromu starcu riječ u grlo. I misijonar urosi se oko. Stade miho tješiti rascvjetanoga oca, pa mu govoriti, oprostiti ti Isusu za ljubav, da će mu njegovo Presveto Srce podati obilatu milost, s kojom će tako održati svoju odluku. „Tvoje velikodušno djelo“, nadoda misijonar, „moglo bi izbaviti iz čistilišta dušu miloga ti sina. Ovim junackim činom steći ćeš si zasluge i pred Bogom i pred ljudima”.

To izrekavši, uagne se misijonar, podigne sa zemlje raspelo i trnulin glasom svečano zapita Jurine roditelje: „Što odgovarate Isusu, koji vas po svojem sinu pita, hoćete li oprostiti?”

Svi znova utariše u još silniji plač. Krupnim suzama obliše sveto raspelo, upirući pogled u Isusove Presvete rane. Napokon uz potresno jecanje najprije otac, za njim majka i svi ukućani redom, poljubivši Isusove svete rane, usklikoše: „Opraštam, opraštam!”

Svima nazočnim navriješe suze na oči. I naš okorniji starac oprosti Srcu Isusovu za ljubav. Pošto su svi izljubili raspelo, podijeli njim misijonar svima blagoslov.

Unišav u kuću, još jednom poskropi svetom vodom mrtvački lijes. Pred mrtvacem opet svi briznuše u goraki plač, jer im je tu kamoli očitija bila velikodušnost, kojom su oprostili junak otac i junakinja majka.

Misijonar im obeća, da će se za njih napose moliti i svakršni im blagoslov od Boga isprostiti.

Da ti je bilo vidjeti povorku poglavica, koja je misijonara pratila doma. Ujutro dolazili bili majni i žalosni, a sada veseli i razdragana srca pjevali zlatnu krunicu, da se jeorio boljeg i dol.

Djeca su se još uvijek s bratom misijonarom molila, da

ni Presveto Srce pobijedito. Kada su sad čuli veselo pjevanje, onda im nijesi tek trebao kazati, kako se je stvar svršila, nego su odmah puna radosti i ushita mladenačka svoja grla složila s krupnim starčkim pjevanjem.

Zelo bih imati zlatno pero, da dostojno uzveličam ovo udivljenja vrijedno djelo kršćanskog junaštva; da pred svim svijetom proslavim hrvatskoga oca i hrvatsku majku, koji Srcu Isusovu za ljubav pred samim ljesom jedinca sina opraštaju ubojici uzdanice svoje. Pod večer, kad im dijete bude počivalo u crnoj zemlji, pozvat će na oprosim gozbu nesretnoga Gaspara, zagrlit će ga te u čelo poljubiti, zaboravivši na svaku mržnju. Evo, što može ljubav k Presvetomu Srcu Isusovu.

Sprovod.

Sunce naginjalo k zapadu. Misijonar ispovijedao na polju pod sjenatim stablom, kad opazi žalosnu povorku, koja se lagano, ozbiljno primiče. Bio to sprovod jadnoga Jure.

Brat misijonar postavi odmah svu djecu arbanasku i hrvatsku u lijep red, te se priključuše sprovodu, namah iza poglavice, koji je prednjačio, noseći misijonski križ. Stupila najprije muška mladež, a za njom djevojčice. Za djecom vukli valovi teška kola, na koja bijaše položen mrtvački ljes. Za ljesom stupalo cijelo selo. Putem sve do groblja trnanim se glasom pjevala zlatna krunica i molile prikladne molitve.

Kad su prispjeli pred otvorenu raku, svi umukoše. Svećenik po zadnji put blagoslovi ljes, te onda dade znak, neka se spusti u jamu. Kad eto ti potresnog prizora.

Gaspar, sav rastužen, što je u časovitoj razjarenosti rogjaku zadao smrt, netom je bio začuo, da mu je sve oprašteno, povratio se iz svoga zakloništa u selo. Otide ravno k jednomu od poglavica, te ga zamoli, da bi ga pratio, jer on po svaki način hoće, da još jedan put vidi rogjakovo lice.

Poglavica ga posluša.

Dok se je sprovod groblju prunicao, Gaspar je zaostajao postrance. No u onaj čas, kad je misijonar po zadnji put pokropio Jurino tijelo, te su ga već htjeli u raku da spuste, prekrči si Gaspar put do ljesa, te plačuć i zvičajući od boli moli dopuštenje, da bi smio vidjeti rogjakovo lice.

Svi se zapanjiše, ugledavši Gaspara na ovom mjestu i u ovo doba. No on ne mari ni za koga, već se baci na zemlju uz ljes, otkri lice blijednoga Jure i bijede da ga poljubi.

Na kad ugleda stariju ženu, koju bijaše ruglaku svojom rukom zadao, i kad se dotaknu ledenog i nakažnjenoga lica njegovog, onda ga seva bol i tuga, te onesviješten gruš se na tle kraj Jurina lijesa.

Tko će opisati uzbugjenost, koja oblada svim prisutnima. Brzo spustiše lijes u ruku, a misijonar preporučí svima, neka se mirno povrate dom.

Gaspara poneseše u obližnju kuću, gdje su ga škropili vodom i trli rakijom, dok ga opet ne osvijestíše.

Megjutim su u Jurinoj kući priredili pomirbeni gozbu. Sve je gotovo, sve čeka, samo Gaspara nema. On mora doći. Ubojica valja da uz isti stol blaguje s roditeljima blijednoga Jure: to će tek biti svečan, stalan zabog, da je sve oprošteno, sve u zaborav bačeno.

Kada se je dakle Gaspar oporavio od svoje nesvijesti, uvede ga Joka u svoju kuću, gdje ga svi ko brata dočekashe. Drugi su plakali, jecali i grlili se. Onda sjedose večerati.

O navičenog ti prizora, kojemu su se zacijelo i sami Anđeli divili u nebu i radovali. Zar da nije Božanska ona vjera, koja tako znuđe svladati najžešće strasti ljudskoga srca, te mu tako brzo zacijeliti najdublje rane? Slava, slava i čast onome Srcu Presvetom, koje ljubavlju svojom takova čudesa proizvagja!

Što pišu o našem „Kalendaru Srca Isusova i Marijina“.

„Jutro“ (broj 30.), glasilo „Pijeva draštva“, piše: „... Uredništvo Glasnika Srca Isusova izvelo je vootna pohvalna djelo, što je izdalo taj kalendar, da se tako zapriječi ogromna produkcija naših zlih kalendara... Uredništvo je pogodilo pravu narodnu žicu... Osim članaka imade i prekrasnih pjesama i prekrasnih slika, kojima je uredništvo posvetilo veliku brigu... Sve u jedno, kalendar Srca Isusova i Marijina je p r e k r a s a n, te zaslužuje veliku pažnju. Mi ga iz svega srca preporučamo. Briga naša neka bude, da se taj kalendar što više raširi u naše seljačke i gragljanske domove i kuće. Neka ne bude kuće, u kojoj ne bismo našli barem jedan Kalendar Srca Isusova i Ma-

rijina. Njim širimo dobru štampu. Kako je cijena neznatna (60 filira, uvezan jedna kruna), može ga svatko nabaviti."

List „Pod zastavom bezgrješne Djevice“, glasilo Marijinih kongregacija, u 6. broju piše: „Evo nam i opet

„Gaspár, „kuci“ on na zemlju uz lijsa.“

našeg kalendara. Naš je, jer je hrvatski. „naše gore list“ a potpunom smislu riječi; i spisatelji i članci i slike sve gotovo iz naših hrvatskih krajeva. Naš je, jer je skroz katolički, prožet čistim katoličkim duhom ... U književnom daru — rekli bismo

svjetnjaku hrvatskom — ima u obilju i poučnih i pobudnih i zabavnih crtica i vijesti. Dostojanstvenim oblikom... ukusnom opremom, raznolikošću i obiljem liricnog sadržaja preporučuje se kalendar najbolje. Ne bojimo se, da čemo odviše reći, ako ustvrdimo, da je to naš prvi kalendar, a u kalendarškoj književnosti! da zauzima mjesto u prvim redovima... Kako bi bilo, da... svaki od nas svojski uznastoji, da ih se što više raspači? Zahvalan bi to bio apostolat. Naprijed za našu hrvatsku katoličku štampu!"

Jedan prijatelj, Hrvat u Arbanaskoj, piše nam: "Kalendar Svea Isusova i Marijina sve mi se to bolje svigla!"

Sveđa po malo.

— Pijo X. i Moravci. Kada je 13. listopada sveti Otac primio oko 300 hodočasnika iz Moravske pod vođstvom biskupa u Brnu grofa Pavla Hayna, stavlja vjernicima na srce, da ostanu u vjeri i neka njeguju pobožnost k Presvetomu Sretnu Isusu.

— Bl. Margarita Alkok. Ime uide, da će se blažen Margarita Alkok ove godine proglasiti svetom.

— Tko sve stupa u samostan? Benediktinke samostana Solesme, prognane iz Francuske, naselile se zadnjih godina na engleskom otočju Wighi-u. Među njim redovnicama nalazi se udovica vojvotkinje Adelheida iz kraljevske kuće Braganza, Agneza princeskinja Löwenstein, a sada, dne 23. listopada, svečano je primila redovničku haljinu mlada princeskinja Adelheida od Parme iz kraljevske kuće Bourbonna. Bogati knež knez Karlo Löwenstein danas živi u jednom samostanu reda sv. Dominika kao brat laik. Takovih uzvišenih primjera prezira svijeta ima samo u katoličkoj Crkvi.

Donisnica uredništva.

Respektabilni Glasnici. Uredništvo i ove godine zahvalno prima darove za rukovanje Glasnika Svea Isusova, pa će i nadalje se mogućnosti slati besplatnih Glasnika stramašnim obiteljima ili djeci.

— Zagreb, V. S. Primili smo uputnički razglednice, što ste nam ih poslali u korist katoličkih misli. Hvala Vam!

Z. u K. Vi se varate, misleć, da je naš nakladnik Jidov Pače, on je vrlo dobar katolik, te si je stekao velikih zaslugi za naš narod, osobito time, što je toliko nabožnih knjiga i časopisa u vrlo umjerene cijene izdao.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Mali Slavko povjerenik.

Slavko, povjerenik.

Vidite li dvogodišnjeg malog malika? Nevinost mu se iz očiju zrcali, te mudro, ozbiljno nas gleda, ko da nam veli: »Zar me ne poznate? — Ja sam Slavko, povjerenik Glasnika.«

Živio mali povjerenik!

A sada poslušajte njegovu majku, što nam o našem malom povjereniku pripovijeda.

Moj suprug, zidar, i ja rodom smo iz Kraljevice u hrvatskom Primorju, a sada smo nastanjeni daleko od sinjega mora u Slavoniji ravnoj, u selu Brestači. Imamo jednoga sinčića, koga smo iza sedam godina

ovačnoga života isprosilili od dragoga Boga. Na svetom krštenju dobi ime Vjekoslav.

Bila mu je tek godina i pol, kad nam osvanuše crni dani. U selu pojavila se među djecom zarazna bolest, koja je tako užasno*harala, da je i po više nevinih žrtava na dan spravila u hladni grob. Dan i noć bijasmo u neprestanom strahu, da bi ova nemat i našega ljubinca zgrabila. Čuvasmo ga, što smo najbolje znali. Ali sve uzalud. Jednoga dana pokuca pošast i na naša vrata, i ne pitajući, hoćeš, ne ćeš, spopade našega Vjekoslava i bac ga na postelju. A jednoga dana bolest ga na jedan put

tako srčala, da se je mališ činio pola mrtvim, te samo očicama prekretao. Mi roditelji stanemo zdvojno plakati, misleći, da mu je kucnula zadnja. U onaj čas tuge i jada ne sjetih se namah na najboljega liječnika. Ali najednom kao da čujem utješljiv glas, koji me obodri, da se utečem Presvetom Srcu Isusovu. Bacih se pred njegovu sliku, te stanem se moliti vruće i zaufano. Ujedno se zavjetovah, ako mali ozdravi, da ću s njim pohoditi Srce Isusovo u našoj župnoj crkvi i Majku Božju u susjednoj župi; nadalje da ću obaviti veliku devetnicu devet prvih petaka u mjesecu s primanjem svetih sakramenata i da ću dati odslužiti jednu svetu misu.

Dok sam se tako molila Srcu Isusovu, mali je Slavko zaspaao. Kada se je probudio, namah je tražio igrački. Činilo se, kao da je posve zdrav. I doista mu je od toga časa išlo sve na bolje, te je za nekoliko dana posve ozdravio. Ja sam s milošću Božjom sve svoje zavjete izvršila. Ah, neka se sa sva četiri kraja kruglje zemaljske ori u jedan glas: bilo vazda hvaljeno i slavljeno Presveto Srce Isusovo i prečisto Srce Marijino!

Iz zahvalnosti za toliku milost dadeh maloga Slavka upisati među povjerenike Glasnika Srca Isusova. Na početku godine 1906. sakupih 13 pretplatnika, a svi njihovi Glasnici dolaze na adresu maloga Slavka. I tako mi se ispunila vruća želja, da je i naš Slavko stupio u kolo onih malih vojnika Srca Isusova. Time sam mislila položiti mu kao temeljni kamen u njegovo srce, da bi kasnije na tom kamenu mogao Srcu Isusovu graditi hram iz santih kreposnih i Bogu ugodnih djela.

Naš je Slavko vrlo živahno dijete, te lako zapamti dobro i zlo. No mi roditelji najvećom brigom bdijemo nad njim, da ne vidi zla primjera vani, a još manje kod kuće. Vrlo rado promatra Slavko svete slike, zapitkivajući neprestano: „Tko je to?“ A kada mu razjasnim jedan put, onda je dosta, već znade sam kazati, koga slika predstavlja. Rijetko kada idemo k stolu blagovati, a da on ne spomene: „Zovite dragog Isusa, da dogje ručati s nama!“ Pa i sam znade ga zvati: „Hodi, Isuse, ručati s nama!“ Kada čuje zvoniti na pozdrav Gospin, često klekne sam, a da mu nitko ne rekne, te nešto šapće, tobože da se moli.

Mi njegovi roditelji svaki dan molimo Presveto Srce, da nam ga dade uzgojiti za pravi kršćanski, kreposni život.

GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA.

Izlazi mjesečno. Cijena 48 filira, poštom 1—10 istina po 80 filira, 10—50 po 70 filira, 50 i više po 60 filira. Za inozemstvo i K 30 filira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb.
Gajeva ulica 7.

Broj 2.

Veljača 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za veljaču.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Sveti obredi.

Dok boravimo na ovom svijetu, u ovoj dolini suza, mi Boga ne možemo gledati licem u lice. Ne bi naše oko niti podnijelo sjaja njegova veličanstva. Kada bi ti se Gospodin Bog ukazao, kakav jest, kao Kralj neba i zemlje, ti bi se odmah urtav srušio. Zato su se židovi u starom zakonu uvijek bojali, da im se ne bi Gospodin Bog ukazao u svojoj slavi. Uvjereni su bili, da bi im to bila gotova smrt. Sam je Bog rekao Mojsiju: „Ne može mene čovjek vidjeti i ostati živ“ (III. knjiga Mojsijeva 33, 20).

Ali zato nam se je Gospodin Bog ipak objavio barem toliko, da ga možemo spoznati. Cijela priroda leži pred nama kao otvorena knjiga, iz koje može čovjek čitati, kako je Stvoritelj naš svemožan i mudar, kako je ujedno milosrdan i dobar Otac. Tako na priliku kad vidiš krasan kraj, gore, doline, silne rijeke ili veličanstveno more, nehotice ćeš pomisliti: „Kako tek mora da je krasan sam Bog, koji je sve to stvorio!“ Kad gledaš, kako nad obzorjem izlazi žarko sunašće božje, rastapa ti se srce od miline, te si veliš: „Kako će tek sjajno biti lice Božje!“ A upoznaš li se sa čovjekom, komu je srce puno ljubavi i dobrote, onda ćeš pomisliti: „Kako će istom dobar biti i ljubezan mili naš Otac nebeski!“

Osim toga Bog nam se je očitoval i po objavi svojoj. Sjeti se, kad si još bio djetetom, te polazio školu. Kako si onda pazio, kada vam je gosp. katebeta pripovijedao o dragom Bogu, o stvorenju svijeta, o svim onim lijepim događajima iz biblijske povijesti. Kako ti je onda oko sjalo, kako si mirno i nepomično sjedio u klupi, kako ti je srce živo kucalo, te si pomislio: „O kako je velik i dobar, kako je pravedan i svet Gospodin Bog!“ Pa i sada, kada ideš u crkvu, te slišaš riječ Božju, koliko ti se puta ne gane srce u grudima, čujuć, što je sve dragi Bog za nas učinio, kako je on tako zavolio svijet, da postane čovjekom kao mi, kako je onda Isus gladovao i žegao, kako je zimu i vrućinu trpio, samo da nam može pripovijedati, kakav je njegov i naš Otac nebeski, i kako je svoju nauku potvrdio tako golemim čudestima, da mi o njoj ni posumnjati ne možemo.

No kako je sa spoznavanjem Boga, tako je i sa štovanjem prema njemu: nešto nas uči već sama priroda, a nešto Bog po objavi.

Već sama narav ljudska potakla je čovjeka, da izmisli razne načine i obrede, kako će Bogu iskazivati svoje štovanje, a druge načine i obrede sam je Bog objavio ili po Crkvi svojoj naredio.

Gle, kada čovjek padne na koljena, kada sklopi ruke, kad obori oči kod molitve, to mu je samo srce kazalo: „Ovaklo valja, da štujemo Stvoritelja svog!“

Ali Bog je isto već u starom zavjetu tanko po tanko propisao obrede, kojim će ga štovati izabrani njegov narod. Tine ga je Bog htio sačuvati od stranputica, da se ne bi, štijući Božanstvo, poput pogana klanjali suncu i mjesecu, životinjama i kumirima. Bog je Izraelcima po Mojsiju naredio, koje će svetkovine obdržavati i kako će ih slaviti; naredio im je, koje će žrtve prikazati, krvne i nekrvne, i uz koje obrede; naredio im je, koliko će puta hodočastiti k svetome hramu, uz koje će se obrede očistiti, kad bi se čim oskvrnili, i tako dalje.

A Isus? Zar nije on ispunio proročanstvo Malakijino, da će se od ishoda sunca do zapada na svakom mjestu Imena Božjega prikazati čist dar? (Mal. 1, 11.) Jer što je drugo ovaj čist dar, nego neokaljana žrtva svete misle, što ju je Isus kod zadnje večere ustanovio? A sveta Crkva ovu je presvetu žrtvu okružila časnim i lijepim obredima — drugima na istoku, a drugima na zapadu — ali glavna je stvar ista: Isus je onaj

čisti dar, što se prikazuje; on je sam veliki svećenik, koji se žrtvuje, dok je misnik samo njegov namjesnik i sluga. Pa i ostali obredi katoličke Crkve, kao kod dijeljenja svetih sakramenata, kod raznih svečanosti i blagoslova, zar nijesu svi krasni, uzvišeni, divni? Kako bi, puste i prazne bile naše crkve, da nema u njih tako uzvišenih obreda, tako divnoga bogoslužja!

Zar nije dakle katoliku sveta dužnost, da sve obrede naše Crkve u velike štuje i cjenji? Sveta Terezija kazivala bi, da bi i život svoj dala za svaki i najmanji obred naše svete katoličke Crkve.

No što vidimo? Zar nema dandanas mnogo kršćana, koji svete obrede zasmaraju, pače i preziru i ruglu izvrgavaju? Hajde dakle, dragi čitatelji, hajde, da po želji svetoga Oca pape kroz ovaj mjesec Presvetomu Srcu osobito preporučimo one mlake duše, a u sebi samima da obnovimo ljubav i štovanje spram svetih obreda naše svete Majke Crkve. (P. H.)

Kapela Srca Isusova u hrvatskoj Dubici.

Nekako između Siska i Novogradiške, a na bosanskoj granici, vije se uz cestu nedogledan red pristalih, bijelih kućica. To vam je veliko, nekoliko kilometara dugo selo sa koje 2.700 duša. Zove se Dubica. Zupna je crkva gotovo u sredini. Dva, tri kilometra od nje, na istočnom kraju sela, ima mjesto, te se zove „Crkvena“. Vole, da je tamo starinom bila dubička zupna crkva. Može biti, da su je razvalili Turci, koji su često iz susjedne Bosne provaili u taj lijepi kraj, na sve strane harali i palili, te rascvilieli mnogu majku, ženu i selo. Svakako je to mjesto Dubičanima bilo u svetoj uspomeni. Stoga su već odavna snovali o tom, kako bi tamo podigli kakav vjerski spomenik. „Barem da postavimo amo koje raspelo ili kakav stup sa svetom slikom“ — govorio bi narod.

Velečasni g. župnik, Antun Justitz, znajući za njihove slabe novčane prilike, htio ih odvratiti od njihove namisli, no oni se nijesu dali.

„Hoćete li vidjeti bez očiju?“ reći će im g. župnik jednoga dana. „Kako ćete graditi kad nemate čini?“

„Mi ćemo dati,“ odvrate dobri ljudi.

„Ma otklen, djeco? Manite se toga! — S Bogom!“

Pokunjiše se ljudi. Dugo se više nijesu usudili doći pred „gospodina“ sa svojom molbom. No želja za svetim spomenikom tinjala je međutim dalje u srcima naroda kao vatra ispod pepela, pa će prije ili kasnije opet planuti. I doista se napokon opet neki osokolili, te hajd' iznova k velečasnomu g. župniku. Smjerno mu opet predložise vruću želju naroda, da se na „Crkveni“ podigne kakav sveti spomenik.

„Znate li šta?“ odgovori napokon g. župnik, „ako već hoćete po što po to, onda dajte sagrađite odmah nešto čestito, recimo jednu kapelicu.“

Ako je možda g. župnik mislio, da će tim svojim prijedlogom zastrašiti siromašni narod, baš se je prevario. Kao da je ulje ulio u vatru. I vatra svetoga oduševljenja silno je buknula. Munjevitom brzinom raširila se je selom radosna vijest: „Bit će kapelica na Crkveni!“ Dobri ljudi odmah upregnuli konje, te s kolima po gospodina župnika, da bi došao na lice mjesta, te sam izabrao mjesto za kapelicu.

Župnik dogje. Kad tamo, sva sila naroda čeka.

„Ja ću dati jedan rat zemlje!“

„Ja ću dati!“

„Ja ću prodati kuću!“

Takove velikodušne ponude čule se sa svih strana.

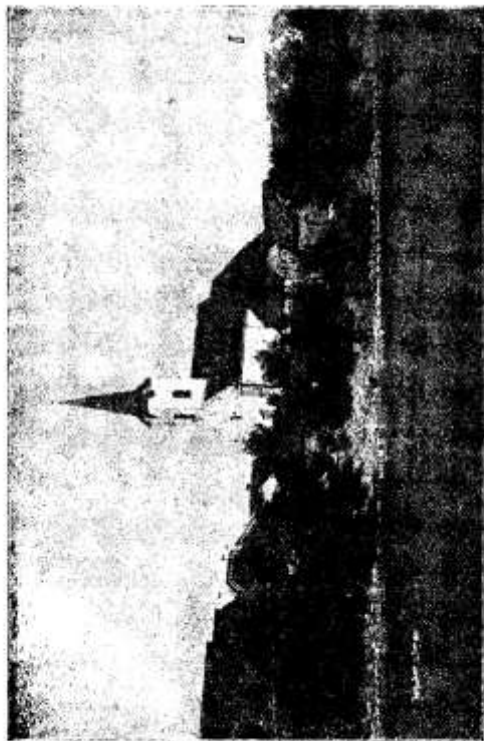
„Ljudi Božji“, miri ih gospodin župnik, „ta, nemojte tako. Vi imate ženu i djecu, vi imate i svoje dužnosti prema vladí i općini: sve ne smijete dati.“

Zatim razgleda svu okolicu, gdje bi bio najljepši položaj za kapelicu, te izabere vrlo zgodno mjesto. Slučaj htjede, bilo je to vlasništvo baš jednoga od najsiromašnijih seljaka. No nitko veseliji od njega, što ga je zapala ta čast. S radošću ustupi gradilište, pa još i dosta prostora za vrt oko kapelice.

„A komu ćemo kapelicu sagrađiti?“ upita ih g. župnik. Sad neki vele: „Svetomu Florijanu, da nas štiti od vatre!“ — drugi: „Svetomu Roku, da nam čuva blago od požasti!“ — žene viču: „Svetoj Barbari!“ — „Svetoj Ani!“ i tako dalje. Svaki vući na svoju stranu.

Slušao ih neko vrijeme g. župnik, onda ih ušutka, te reče: „Znate li šta? Posvetimo je Presvetomu Srcu Isusovu!“

Ala je to bio veselje! Kao kad dugo gajinu, a jedan pogodi baš u crno. Isti mah nestade svakog nesuglasja; svi sa

Dubica na Uni.

oduševljenjem kličoše: „Hoćemo, hoćemo! Presveto Srce — to nam je sve!“

Ne bi čovjek vjerovao, kolikom se brzinom, a bez žice, ova vijest raznijela cijelom prostranom župom. Oduševljenje zahvatilo sve. Sa svih strana tekli sad prinosi. Dao je, što je tko imao: tko kamen, tko cigle, tko pijeska ili kreča, a tko od svojih krvavo zaragjenih novaca. Isti su hrišćani davali. A sve su gradivo besplatno dovozili. Pa je li kada g. župnik bio u neprilici, eto ti iznenada odnekuda novaca, ko da ih je dragi Bog poslao.

Za tri mjeseca bila je gotova krasna kapelica Srca Isusova, da ju je milina gledati. Vrijedi kojih šest tisuća kruna. G. župnik veli: „Ne mogu drukčije reći, nego da ju je sam Bog stvorio!“

Dne 25. rujna 1898. bio je blagoslov kapelice uz veliku svečanost. (Vidi opširan opis u Glasniku 1898. str. 275—279.)

Evo, kako Presveto Srce Isusovo pomaže, kada se štogod njemu na čast hoće da učini. (F. H.)

Dopis iz Slunja.

Hvala dobromu Bogu, ni kod nas ne zaostaje pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu. Naše ubavo mjesto Slunj (u Hrvatskoj) doživjelo je i ove godine (1908.) krasnu svečanost u čast Presvetomu Srcu. Prošle godine, baš na blagdan Srca Isusova, posvećen je krasen kip, a ove godine lijepa zastava Presvetoga Srca. I kip i zastavu kupiše sami župljani. Domaći kapelan, zauzet živo za Presveto Srce Isusovo, skupljao je milodare, te nabavio i kip i zastavu i krasne paramente Presvetoga Srca. Naša je crkva divna, te najljepše i ukrašena od svih crkvi na Kordunu.

Svaki prvi petak u mjesecu i prve nedjelje drži se blagoslov na čast Srca Isusova, a mnogo ih se ispovijeda i pričešćuje.

O kad bi mnogi znali za pobožnost k Presvetomu Srcu kako je krasna, zacijelo bi je prihvatili! Neka bude uvijek hvaljeno i slavljeno Presveto Srce Isusovo! (J. Š.)

Koji vam se bolje sviđa?

Godine 1900. — tako pripovijeda jedna hrvatska učiteljica — bila sam sa hrvatskim hodočašćem u Rimu. Sa svojim društvom putovah i dalje u Napulj, a i u Pompej ka čudotvornoj Majci Božjoj svetoga Cista. Na povratku zadržasmo se u svim znamenitim gradovima Italije, pa ne propustismo posjetiti ni grobu svetoga Antuna u Padovi. Možete si misliti, dragi čitatelji, da sam na tom putovanju našla mnogo duševnog užinka. Uspomena na sve to i danas mi podaje snage, da što više prionem uz svetu vjeru Isusovu, pa ustrajem u borbi za spas duše svoje, a i povjerene mi dječice.

Kad sam se povratila s puta, bijah pozvana u jedno odlično društvo, gdje se nalazio jedan viši poglavar pretpostavljene mi oblasti. Razumije se, da je tu bilo ispitivanja i očekivanja, što ću ja pripovijedati. Počnem govoriti, kako me se vanredno doimila velebdna crkva svetog Petra u Rimu i sveti grob prvata Apostola i t. d. No kada sam ja stala pripovijedati o svetom Ocu Leonu XIII., kako je nas Hrvate u Sikstinskoj kapeli tako lijepo i srdačno primio, onda je moje oduševljenje dostiglo vrhunac. Svi me napeto slušali, kad al najednom prekine me g. poglavar, pa reče:

„Što pripovijedate te ludorije! U XX. vijeku, pa ljudi još mogu da iskazuju toliku čast jednomu trecimo „čovjeku“, da ne opetujem njegova prostačkoga izraza). Ta, valjda, nijeste opatica, da ste u Rimu cijeli dan samo polazili crkve. Pripovijedajte nešto o muzejima rimskim, da li ste vidjeli original (izvorni kip) boga Apolona, pripovijedajte nam o slavolucima, o koloseju, a zatim štogod i o socijalnom životu Rimljana.“

U prvi mah bijah poražena. Tomu se ruglu nijesam nadala. No brzo se sahrab, pa mi odvratih: Vi ste, gospodine, sigurno učili, da najveće umjetnosti na svijetu sadržavaju upravo crkve u Rimu i Vatikan. A usto nijesam ja pošla u Rim, da vidim umjetnine, već da dobijem oprost od svojih vremenitih kazni, da pohodim grobove svetih mučenika, da se poklonim nasljedniku svetoga Petra, pa držim, da sam postigla najveću čast, kad mi je Bog dao toliku milost, da sam se mogla pokloniti namjesniku Kristovu. Koliki su mi zato upravo zavigijali.

To rekavši ustadoh i odoh u drugu sobu, jer da iskreno kažem, bojala sam se svoje žestoke naravi, pa da ne dogje i do zla. Pa što ću, ako moćni poglavar htjedne da mi se osveti? Vi

znate, kako se danas teško dogje do komadića hljeba. A ja to najbolje znam, budući se sama školovah, nemajući nikoga, da me podupire. Moguće, da sam gospodina poglavara odviše postidjela. Jer kad je on kasnije opet došao k meni, pa koješta stao ispitivati. Ja mu odsjekoh: „Oprostite, gospodine, ali ja vam ne pripovijedam više ništa. Vi se samo rugate onomu, što je meni najsvetije, to jest mojoj svetoj vjeri.“

Preporučih se i odoh.

Odsada nije me g. poglavar više mogao lijepim okom gledati.

Često mi iznebuha banuo u školu, te mi znao prigovarati svemu. Ja imam u školi pod raspetim na stalku jedan kip od sadre. On predstavlja Srce Isusovo. Njemu sam posvetila čitavu školu, a svakoga prvoga petka obavijam tu s djecom jednu kratku pobožnost. Jedan put dogje g. poglavar, pa opazi kip Srca Isusova. Namah mi se približi, te tobože slatkim, u istinu pak zlobnim smiješkom prišapne mi, neka nakuem taj kip iz škole, jer da on „vrijegja ukus“. Dakako da i raspelo vrijegja ukus takova čovjeka; ali u raspelo nije smio dirnuti. On će dakle da iskali svoj gnjev na nedažnom milom kipu Srca Isusova. Pomislite si, kako mi je bilo pri srcu. Nijesam se smjela protiviti g. poglavaru. Dakle dašu u se, pa šuti. Šta ću ja sada? Posavjetovah se s gospođinom županijskim školskim nadzornikom, koji je veliki štovatelj Srca Isusova, a on mi reče, neka slobodno ostavim kip. On to uzimlje na svoju odgovornost. Dakle je moj kip ostao u školi, a moj g. poglavar? On je skoro iza toga otpuhnuo, jer su ga premjestili u drugi kotar. Upravo mi je odlaahnulo, kada me je dragi Bog oslobodio takova poglavara, a mojemu je društvu bilo jasno, da je to prst Božji, koji ne da, da se čovjek bez kazne ruga svetoj vjeri.

No Bogu hvala! nijesu nam svi poglavari takovi. Tako je na priliku spomenuti već g. županijski školski nadzornik vrlo pobožan čovjek. Bio je prije deset godina pučki seoski učitelj sa šestero djece. Njegovo uzorno vladanje, njegova revnost i vještina u školi, pomukaše pretpostavljene, te su ga premjestili na višu školu u veći grad, a kasnije postao županijski školski nadzornik. Nas, koji smo u blizini grada, pohodi on dvokolice. On nastoji, da dogje vrlo rano, tako da uvijek bude kod svete mise s djecom i učiteljem. Tu je svima na izgled svojim pobožnim vladanjem. U školi pazi on osobito na to, da djeca lijepo i skladno mole prije i poslije obuke. Iz svakoga štiva traži on od

diece moralnu nauku, pa odmah nadovezuje zapovijedi Božje, crkvene, riječi i primjere svetoga Pisma i t. d. Krunicu nosi neprestano kod sebe, a i član je bratovštine Srca Isusova. On nosi

Kapela Srca Isusova u Dubrovniku.

i škapular svetoga Josipa i peterostruki škapular. Pripovijedali mi u gradu, da ga ljeti, zimi, svaki dan u 7 sati vide u crkvi. Počasno kleči pred kipom Srca Isusova, te sluša svetu misu od početka do kraja. Tek onda pođe na svoj dnevni rad u ured.

No zato ga Presveto Srce i blagoslivlje. On je doživio mnogo radosti sa svojom djecom. Ljepo ih je opskrbio; valjani su ljudi, njemu na radost i ponos. Svi ga vole i štuju. Pa i materijalno dobro stoji, što je rijetko kod činovnika u gradu.

Kamo sreće, kad bi se sva gospoda učitelji i učiteljice ugledali u takav primjer! Sigurno bi ih tad narod, rekla bih, na rukama nosio, te im rado povjerio svoje najveće blago, svoju pouzdanicu, svoju milu djecu. Pa recite sami, mili čitatelji, koji vam se od ove dvojice bolje svigja: ili onaj moj bivši poglavar i oni učitelji koji njemu naliče, ko jaje jajetu, koji djecu, mjesto da ih vode putem kreposti, svojim primjerom, osobito u crkvi i kod ophoda, upravo sablažnjuju — ili ovaj naš vrli, pobožni županijski nadzornik, koji je djeci pravi putokaz k Presvetomu Srcu Isusovu? — Ne čekam ja odgovora, jer svaki, koji naš narod u dušu pozna, taj će mi potvrditi, da narod prezire gospodu bezbožnu, ma kako se gospodski nosili, pa da ljubi i štuje onu gospodu učitelje i činovnike, koji mu prednjače izgledom kresćanskih kreposti. Srce Isusovo, daj nam puno takovih!

Počast Presvetomu sakramentu

Piše nam jedan župnik iz biskupije senjske:

Zapitao me odličan svećenik, kako bi se narod mogao priučiti, da se u crkvi pred Presvetim sakramentom lijepo pokloni? Jer na žalost u mnogim krajevima narod, kad ulazi u crkvu ili izlazi, jedva kojim znakom iskazuje čast Božanskomu Spasitelju, koji je na oltaru nazočan.

Ja odvratih, da to ipak nije tako teško postići. Evo kako sam ja postupao.

Najprije sam u jednoj propovijedi uzeo narodu tumačiti trovrtni poklon, kojim se u katoličkoj Crkvi iskazuje čast Bogu i svecima.

Prvi poklon stoji u tom, da nakloniš samo glava. To se čini pred svetim slikama ili pred oltarima, na kojima nije Presveti sakrament.

Drugi poklon čini se tako, da desno koljeno duboko priagneš, dok se ne dotakne same zemlje. Tako se obično počasti

Presveti sakrament, kad se ulazi ili izlazi iz crkve, ili kad se prolazi kraj oltara, gdje se čuva Presveti sakrament, pred kojim stoga i vječna luč dan i noć gori.

Treći je poklon najveći i najsvečaniji. On se čini ovako, da klekneš na obadva koljena, te onda još glavu nakloniš. To valja činiti, kada je god Presveti sakrament izložen na oltaru, a za svete mise od pretvorbe do svete pričesti, ili kad se inače dijeli sveta pričest. Onda svaki put, kada u to doba dolaziš ili kad izlaziš iz crkve ili kada prolaziš kraj oltara, na kojem je Presveti sakrament, valja da se ovako duboko na obadva koljena pokloniš Presvetomu Tijelu Isusovu. Isto vrijedi i kada prolazi procesija s Presvetim sakramentom, ili kada svećenik nosi svetu pričest bolesniku.

Ako se čovjek čovjeku iz poštovanja klanja, ako se navlastito odličnim ljudima dubokim naklonom iskazuje štovanje: koliko veću čast treba da iskažemo u crkvi Gospodinu Bogu, koji je tamo u Presvetom sakramentu na osobit način prisutan?

Sve je to narod dobro shvatio i razumio, ali samo usmeno tumačenje nije dovoljno, da se narod nauči na ono, čemu nije bio vičan. Treba, da to i na svoje oči gleda.

Stoga sam najprije u školi uvježbao djecu. Učinio sam one razne naklone i poklone sam pred djecom, a onda ih je svaki gjak za mnom učinio, dok to nijesu svi dobro naučili. Sada je to školska mladež činila i u crkvi na očigled svemu narodu. Osobito prije i poslije svečane službe Božje sva je školska mladež lijepo u redu zajedno prignula desno koljeno do zemlje.

To se je narodu vrlo svigljalo. Namah je većina osobito mlađega svijeta prionula uz ovaj lijepi kršćanski običaj, te otazeći i izlazeći iz crkve Presvetomu sakramentu iskazivala poštu na rečeni način. Danas to u mojoj župi svaki čini, da je prava milina gledati taj dobri narod, kako lijepo iskazuje čast Presvetomu oltarskomu otajstvu. Danas bi se svaki stidilo, da onako čini, ko što se drugdje nerijetko vidi, gdje mjesto poštenog poklona samo nešto malo prigrblju koljena, ko da im koljena klecaju od slabosti ili ko da hoće poskakivati u crkvi. Ljudi božji, zar je to počast Presvetomu sakramentu?

Štovatelji Srca Isusova, prednjačite svima dobrim izgledom, iskazujući najvećem otajstvu ljubavi njegove dužno poštovanje!
(A. L.)

Zahvalnice.

 Zahvalnice treba da su potpunim potpunim imenom i utrošene, inače ih ne možemo nikako koristiti. Uredb.

Od vajkada je običaj, da se zahvalnost prema Bogu ili blaženoj Gospi za primijene milosti iskazuje i kojim darom. Gdje na svijetu ina prošteništa ili svetišta Majke Božje, gdje se ne bi „darivala Gospa“, gdje ne bi mnogobrojni zavjetni darovi, kao srebrna i zlatna srca, prsteni, lančići, dragulji i t. d. svjedočili kao o milostima dobivenim, tako i o zahvalnosti djece Marijine? Pa zar da bude drugačije kod zahvalnosti spram Srca Božanskoga? Ne, tko samo može, taj će si, primivši koju osobitu milost od Presvetoga Srca, iz zahvalnosti rado nešto otkinuti od ustiju, da „daruje preslatko Srce Isusovo“, jedan će na priliku prikazati svijeće ili nakit za oltar Srca Isusova, drugi novce u istu svrhu, treći će preplatom siromaha ili novčanim darom doprinijeti za širenje Glasnika Srca Isusova i t. d. Ta, zar bi to bio revan štovatelj Srca Isusova, koji ne bi nikada ništa žrtvovao za njegovu slavu? Mnogi su se pače i zavjetom obvezali, da će nešto dati za proslavu Srca Isusova, uvjereni, da će im zato predobro Srce Spasiteljevo to radije i prije ustupiti molbu.

Zavjetovani dar za crkve Srca Isusova.

Osobito rado zahvalni štovatelji Srca Isusova doprinose za gradnju i ureš crkava ili kapela Srca Isusova. Tek što se je na priliku pročulo, da će se graditi župna crkva Srca Isusova u Prozoru u Bosni ili da još nije gotova župna crkva Srca Isusova u Pečinama u Bosni, a sa svih strana dolazili darovi, što na uredništvo, što na same dotične župne urede. Tako je i sa „hrvatskim svetištem Srca Isusova“ u Zagrebu. Već od kojih šest godina neprestano stižu darovi za tu crkvu iz svih krajeva hrvatskih, pače i od hrvatskih štovatelja Srca Isusova, koji borave u dalekom, tugjem svijetu. Mnogi od popratnih listova upravo su ganutljivi; čutiš, kako darovatelje nadahnjuje žarka ljubav i iskrena zahvalnost spram Srca Božanskoga. A nerijetko su ti darovi učinjeni „u ime uslišenog zavjeta“, tako da crkva Srca Isusova u Zagrebu sve to više dobiva značaj „zavjetne crkve“, pravoga sveopćega „hrvatskoga svetišta Srca Isusova“.

Evo nekoliko primjera.

Jedan svećenik dalmatinski piše: Mjeseca ožujka počeo sam poboljšavati na uhu, pa oglasih. Od neprestanih bol

nijesam imao mira po vas Jan, a još gore su mi bile noći, koje sam budan sprovodio. Onda nastala takova slabost i razdražljivost živaca, te sam mislio, da ću počinjeti. U takovoj nevolji obratih se devetnicom premilostivomu Srcu Isusovu, obećav, bu.

Altar u kapeli Srca Isusova u Dubici.

dem li uslišen, da ću pokloniti pet kruna za njegovo svetište u Zagrebu. I namah sam počeo devetnicu. No Presveto je Srce doista pošteno iskušalo moje pouzdanje. Prvi dan devetnice bilo mi je nešto bolje, no već drugi dan opet gore, treći i četvrti

dan bolje, ali peti i šesti dan tako mi je bilo zlo, te nijesam znao, bih li nastavio devetnicu ili je prekinuo. No hvala milom Bogu, ipak sam devetnicu nekako silom i mukom dovršio, a Presveto je Srce nagradilo moje pouzdanje, te mi vratilo žugljeno zdravlje. Danas evo izvršajem svoj zavjet, pozivljući svakoga, u kojoj god se nevolji našao, neka se utječe Presvetomu Srcu Isusovu. Ako se ono i neko vrijeme čini, ko da se oglašava na naše molbe, ono to čini samo zato, da iskaša našu vjeru, pa će onda to sjajnije nagraditi naše pouzdanje.

Evo hrvatskog vojnika iz bijelog Zagreba. On piše: Još kao dječak želio sam, da postanem vojnikom. Kako sam veselo trčao za vojnicima, slušao vojničku glazbu, gledao, kako se vježbaju! I s drugom djecom najvolio sam se igrati vojnika. Dan i noć mislio sam samo na pušku i sablju. Ova me želja nije ostavila niti onda, kada sam već dorastao za oružje. Premda sam znao, da vojnički život nije baš najlakši, ipak sam jedva čekao dana, kad ću obući carski mundur. No eto razočaranja. Kad me kod prve stavnje ne uzeše, Bojeći se, da me ne će uzeti ni kod druge stavnje, stao sam se moliti Srcu Isusovu, obećajući, da ću se čuvati psovke i kletve, pa i druge od toga odvraćati. Usto sam izmolio devetnicu na čast Srcu Isusovu, te zavjetovao, ako me uzmu u vojnike, da ću kao neznatan dio zahvale dati deset kruna za hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu. I Presveto Srce uslišilo je moje molbe. Evo danas sam vojnik, ali ne samo vojnik za kralja i domovinu, nego i vojnik Srca Isusova. Dok u Glasniku često čitam, kako se drugi zahvaljuju, što su bili oslobođeni od vojništva, ja se evo zahvaljujem, što sam primljen u vojnike. Mnoge su istina poteškoće i neprilike skopčane s tim staležem, osobito što se tiče vjerskih dužnosti, no ja se uzdam u pomoć Presvetoga Srca, kojemu želim ostati vjerni još više nego li kralju i domovini. Živjelo Srce Isusovo!

Jedan hrvatski zanatlija iz Szent-Istvana kod Bele u Ugarskoj piše: Obolio mi je šest-godišnji sin Ivan vrlo opasno. Dolazio k njemu općinski liječnik, no on niti je znao njemu pomoći niti nas tužne roditelje ohrabriti. A ja se uteknem Presvetomu Srcu Isusovu, tri dana se njemu molim, te obećam, ako me usliši, da ću poslati jednu krunu za njegovo svetište u Zagrebu. I evo me, gdje veselo i radostan zavjet izvršujem, zahvaljujući Presvetomu Srcu iz dna duše za uslišenju molitvu teško zabrinutoga očinskoga srca.

Iz Karlovca (Hrvatska) javlja se revna povjerenica

ovim kratkim recima: U velikoj neprilici utekoh se devetnicom Presvetomu Srcu Isusovu. Ujedno obećah deset kruna za njegovo novo svetište u Zagrebu, ako me milostivo usliši. Deveticu sam svršila, a nikost. zadobila! Stoga sva radosna svakomu kličem: Hrlite k Presvetomu Srcu svi, koji ste u kakvoj potrebi ili nevođji: ono nikoga ne odbija, već svakomu pomaže.

A otkud ova zahvalnica? Čak iz najdaljega kraja svijeta, iz Nove Zelandije u Australiji, iz mjesta Darganville. Pa što tu piše? Evo poslušajte! Ima tomu već dvije do tri godine, što u dalekoj Australiji preko našega povjerenika primam mili Glasnik Srca Isusova. Uvijek ga s velikim veseljem i zanimanjem čitam, jer je pun utjebe i pouke o našoj svetoj vjeri, a mi mi je i zato, što je skroz napisan u hrvatskom duhu, razumljiv za naš hrvatski puk, kojemu oduševljeno pripadam. No sada vam imam javiti svoj zavjet. Prije nekoliko mjeseci namine živo sam želio, da si kupim jedno zemljište. Mučio sam se puno, da to postignem. Napokon se zavjetovah Presvetomu Srcu Isusovu, da ću dati šest šilinga (naših oko 7 kruna) za njegovo svetište u Zagrebu, i da ću preplatiti pet primjeraka Glasnika za siromašnu djecu, kojoj nije lako kupiti. I doista nijesam se prevario u nađ. Postigao sam, što sam toliko želio. Stoga izvršujem svoj zavjet, zahvaljujući na vijeke Presvetomu i premilostivomu Srcu Isusovu.

Škapular za vojnike.

Upozorujemo opet na veliku milost, što ju je sveti Otac papa Pije X. dne 4. siječnja 1908. podijelio vojnicima. Svaki vojniki, kada je nemoćan u bolnici ili kad je u ratu, može sam, bez svećenika, bez upisa ili drugog obreda, uzeti na se škapular karmelski. On si ga treba samo objesiti oko vrata, te postane time članom bratovštine škapularske i dionikom svih obećanja, što ih je Majka Božja učinila za ovaj škapular, svih milosti i opresta, što ih je sveta Majka Crkva podijelila ovoj bratovštini. Jedino ima u to ime škapular uvijek nositi oko vrata (ispod haljina) i svaki dan izmoliti tri zdravo Marije.

Kada je Španjolska godine 1893. vodila rat s Kabilima u sjevernoj Africi, gotovo svi su vojnici nosili škapular karmelski. (Sr. Glasnik 1894. str. 133.).

Škapular karmelski za vojnike ne treba nikakova blago-

slova: može ga svaki napraviti. Sastoji se od dvije male krpice vunena sukna, a od boje rigio zagasite (smeđe) ili crne. Vrpce, što spajaju one dvije krpice, mogu biti od koje mu drago tvari i boje.

(Savni knjižica: Ponika o škapularu, priredio o. Josip Čeliščak D. I, Tiskara Antuna Schulza, Zagreb, Gajeva ulica 7. Cijena 30 filira, poštom 35 filira.)

— 80 —

Kako se Gjuro ostavio psouke (kletve).

Kraj željezničke pruge, što vodi Hercegovinom — nekoliko kilometara od dalmatinske granice — uzduž „Popova polja“, leži seoce Gornjani sa neko 20—30 kuća. Svi su stanovnici sami hrišćani. Među njima i naš Gjuro, o kom ću vam pripovijedati.

To vam je bilo još uz bunu, za vrijeme okupacije Bosne i Hercegovine. Onda su mnogi Hercegovci prebjegli u susjednu Dalmaciju. Tada je Gjuro još bio dječak a njegovi ga roditelji dadoše u službu jednome seljaku Dalmatincu, katoliku u selu M. koje pripada župi Kliševu. Tu kod toga seljaka bio je naš Gjuro čobanin (pastir) i hodio na pašu za stokom.

Jednom se dogodilo, da se je netko u susjedstvu toga njegovu gospodara razbolio, pak poslaše Gjura, da pogre obznani župnika u Kliševu, da dogje bolesnika providjeti.

No neka nam sam Gjuro pripovijeda dalje:

Kad dogjoh u Kliševu, kazah dumu (katoličkomu župniku), zašto sam došao, a on meni dade velik komad kruha i reče mi, neka ga malo pričekam, pak da ćemo zajedno. Ja ga pričekah, dok se je on opremio, pak odosmo. Župnik je sve putem Boga mogao, dok smo došli blizu sela, gdje je bio bolesnik. Župnik, koji je sve dosada šutio, upitali me sada: „Jesi li ti, momče, katolik ili pravoslavni?“

Ja tada nijesam znao, ni što će to reći: „pravoslavni,“ nego mu odgovorih: „Ja sam hrišćanin.“

Nato me on upita: „Običaješ li ti, kad ideš na pašu, psovati (kleti)?“

Ja mu priznah, da običajem, ali najviše samo vjern.

Onda me on vrlo opomenu ovako: „Nemoj, sinče, psovati (kleti) ništa, pa ni ti vjern, jer je vjera od Boga. Vidiš, sinče, ovo: bado više nas? Pak da svi ljudi potegnui za nj — ne bi ga

maknuli. A Gospodin Bog može za jedan čas činiti, da se sve brzo trese i dršće. Zato nemoj, sinko, psovati niti Boga niti ista, što je od Boga."

Domala doggošamo blizu kuće i rastasmo se. Ja sve promišljah na te riječi, pa mi se tako duboko usadiše u srce, da se otada nijesam usudio nego u sve vrijeme negdje dva puta opsovati. Te sam riječi čuo, ima tomu već trideset godina, a čini mi se, kao da sam ih jučer čuo, i uvijek su mi u srcu i pameti, da ih neću nikada zaboraviti.

Tako eta Gjuro svrši svoje pripovijedanje. Sad, dragi čitatelji, promislimo malo o Gjuru, koji nije pravi kršćanin katolik, pa na njegov lijep primjer i izgled dajmo. On je te riječi čuo od katoličkoga čopnika i vidio je, da mu na dobro služe, pak ih je duboko u srce usadio, i one su ga kroz trideset godina čuvale od psovke (kletve) — a čuvat će i dalje.

A mi? Koliko li puta čujemo lijepu opomenu i savjeta — osobito u crkvi — pak da ih k srcu ne uzmiemo, nego ih za koji čas ili sat sasvim zaboravimo?

Nemojmo tako! Nego kad čujemo kakvu lijepu opomenu, koja će nas poticati i opominjati, da se čuvamo grijeha, a osobito bogomske psovke (kletve): uzmiemo je i usadimo je u srce, promislimo često na nju i pazimo, na što nas potiče, i vršimo to: pak će nam na taj način više vrijediti i koristiti sama jedna dobra opomena, nego tisuću opomena, kojih za čas čujemo, a za drugi zaboravimo, i tako se ništa — ili sasvim malo — njima okoristimo, pa makar one najbolje i najgaunljivije bile.

(M. P., povjerenik).

— 38 —

Svega po malo.

— Hvala dan Majke Božje ljudske. Ove godine prvi će se put po svim crkvama katoličkog svijeta dne 11. veljače služiti posebna misa o prikazanju Majke Božje u Lirdu, a svi će svećenici moliti časove o istom prikazanju.

— Kolenice u Dalmaciji mateno su mjesto, broje samo 487 duša, a nemaju ni škole. Kad su tu u mjesecu listopada (1908) bile svete misije, narod se je tako oduševio za Srce Isusovo, da se je od dvadeset „pismenih" ljudi namah 14 preplatio na Glasnik. Oni će ga, razumije se, i dragina na glas čitati, pa će se tako svaki mjesec cijelo selo okupiti oko Glasnika Sred Isusova. (M. S.)

— Ugiljan (Dalmacija). Piše nam veleš, otac P. M. frazjevac: Malo je tomu vremena, što sam amo došao, poslan od sta-

rječina svojih. Našao sam ovdje brojnu bratovštinu pod dičnim naslovom „Presvetoga Srca Isusova“. Stoga mi je bilo za čudo, kad sam upazio, da samo dvojica u ovom mjestu primaju Glasnik Srca Isusova. No hvala i čast Presvetomu Srcu, nije trebalo mnogo nagovaranja, a namah se je skoro svaka kuća pretplatila na Glasnik, tako da smo ove godine (1908.) primili 78 Glasnika Srca Isusova. Izvolite me dakle ubrojiti među povjerenike Srca Isusova, Raspačao sam i njegov broj „Kalendara Srca Isusova i Marijina“.

Dopisnica Uredništva.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za godinu 1909. ima još u zalih. Tko ga još nema, neka se požuri s narudžbom. Koliko stoji i gdje se naručuje, vidi na omotu ovoga broja Glasnika.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za godinu 1910. već se je počeo uređivati. Stoga, tko ima za taj kalendar kakovu vijest, pjesmu, pripovijest, posalicu i t. d. neka to što prije pošalje uredništvu Glasnika Srca Isusova, Zagreb, Palmotčeva ulica 33. Osobito neka se požure oni, koji imaju kakovu vijest ili priču o pobožnosti k Majci Božjoj ljudskoj, o njezinim spomenicima, kapelicama, špiljama i t. d. Mi ćemo opet u Kalendaru uz pojedine mjesce staviti nekoliko tih hrvatskih spomenika, kao one u Blatu na Korčuli, u Travniku, u Radoboju, u Zemniku, u Sarajevu (konvikat „Lurd“) i t. d. Tko prije pošalje povijest i fotografije takova spomenika, prije će se njegova i uvažiti. Od nekih spomenika hrvatskih imamo već fotografije, ali nemamo povijesti. Neka se dotični dopisnici što više požure.

— N. N. u B. Nijemo imali pisma za bratovštinu Srca Isusova, pa stoga nijesmo mogli udovoljiti Vašoj želji. Sada ih imamo, pa ćemo drage volje upisati u bratovštinu Srca Isusova one, koji to žele, ako u njihovu mjestu nema te bratovštine. Pače i besplatno smo to pripravnici učinili. No kad biste štogod poslali, zahvalno bismo primili za pokriće naših troškova, kao za poštu, za pismice i t. d.

— Marija Jakopović iz Zurovnice (Kamenica) posla odavno K. 140, a Magd. Stolec iz Krap. Toplice i K na uredništvo, a ne znamo u koju svrhu. Mi smo im pisali, pa i javno putem „Dopisnice Uredništva“ njih pitali, pa nema odgovora. Ako niti ovaj put ne dobijemo odgovora, upotrijebit ćemo te novce za raširenje Glasnika.

Mnogima. Kada se kamo šalju novci, uvijek je i u svakom slučaju najbolje, da se namah na samoj poštanskoj doznacnici napiše, u koju se svrhu novci šalju. U inozemstvu nije slobodno napisati što na doznacnici, stoga dotični kad šalju novce, neka izvole ispodobno javiti dopisnicom ili listom, u koju svrhu šalju te novce.

— Još uvijek dolazi uredništvu po koji dopis, list ili zahvalnica, gdje se ne nalazi potpis ili adresa onoga, koji je to napisao. Zapamtite jedamput, dragi čitatelji, da uredništvo nikako ne može uvažiti takovih listova. Tko piše, neka se i potpiše! neka jasno i čitljivo napiše svoje potpuno ime, stalež i točnu adresu: mjesto, kuće broj, zadnju poštu i zemlju. Inače mu uzalud sav trud i trčak: list ode u koš! Dakle — z.pamtite!

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Zadnja pjesma.

Zadnjom moja žica,
Zadnjom se ozvanja:
Premi se! već prošla
Dob je mladih snija.

Dosta puslih trica,
Dosta sm'jeha, plača:
Pusti tiru: luti
Junačkog se mača!

Čemu svakom zoroš
Pjesme buditi nove:
U voj, u boj ljudi
Božju Srce zove!

H.

„Nitko me ne ljubi“.

Poznavao sam mladića plemenite čudi, krásnih darova
suna i srca, iz otmene kuće. Bio je tada gimnazijalac osmoškolac.
Ali premda zdrav i mlad i bogat i u školi odlikaš, bio je uvijek
ozbiljan, a često i žalostan.

Što mu je bilo? Tko bi znao! On je svoje tajne povjerio
samo svome dnevniku.

Kad sam mu jednom prigodom kazao, da tražim zanimive
i poučne crtice iz mladenačkog života, i zapisao, ne bi li mi
valjda i on mogao štogod pripovijedati iz vlastitog života, do-
nese mi svoj dnevnik.

„Evo vam“, reče, „mojih tajna. Ako što možete upo-
trebiti, slobodno“.

Pročitao sam bilješke. Imao sam se čemu diviti. Malo
kas sam završio u tako plemenita, nevinu, zrelo mladenačku

dušu. A živio je taj osmoškolac u pokvarenom gradu među svakojakim drugovima!

Osobito me je ganula jedna crtica iz dnevnika, koja osvjetljuje cijeli njegov život. Evo je.

Dn 22. travnja, 18. piše: „Sam, strašne li riječi! Nitko me ne ljubi! Mojih boli nitko ne čuti, mojih radosti nitko ne dijeli. Nemam ni oca ni majke ni braće ni sestara; sve sam ih izgubio... Kad sam sinoć išao gradom, sve mi je ovo opet došlo na pamet. Srce mi je plakalo, upravo kad sam prolazio pokraj crkve. Stupih unutra. Tada mi je bilo, kao da ono Srce, što no kuca u svetohraništu, meni govori: „Evo mene, i ja sam sam. Došao sam u svijet, da me ljube, ali sve se odvraća od mene. Nitko me ne ljubi. O sinko, daj mi srce svoje! Tko će ga usrećiti, ako ne ja? Ti ne nalaziš ljubavi u svijetu? — Vesele se! To lakše možeš mene ljubiti. Ja sam te oslobodio od svezā svjetske ljubavi, da možeš okusiti, kako je breme moje slatko i teret lahak. Uzmi svoj križ na se i slijedi mene...“

Mladić ustade pun utjehe i snage. On poslije mature u istinu ostavi svijet, da slijedi Isusa, te je danas izvrstan redovnik.

U čas dakle, gdje je mislio, da je posve nesretan, da ni jedno srce ne kuca za nj, približi mu se Isus, otkri mu svoju ljubav i pozva ga u najzvišeniiji stalež.

Zapamti to, dragi čitatelju. Možda i ti kadkad misliš: „Ja sam sam na svijetu; za me kao da nitko ne mari, nitko me ne ljubi...“ Nije tako! Jedno srce uvijek za te kuca, ono te neizmjerljivo ljubi: Presveto Srce Isusovo. Pokloni Isusa cijelo svoje srce i svu svoju ljubav; onda će i Isus cijelo svoje Srce i svu svoju ljubav tebi pokloniti.

(A. P.)

Svašlice

— „Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest“ u biskupiji trešćanskoj već otprije je opstojalo u Zrenju, a laniške se je godine uvelo i u Materadi i na Topolovcu. (M. St.)

— **Zaštita Angjela Čuvara.** Vranovci (Slavonija). Dvogodišnja moja kćerke pala je kroz favan staje na tvrdi ponosit. Uplašeni dotrčasahu, bojeći se velike nesreće, jer je stala visoka. No kad tamo, evo djeteta čila i zdrava; ni ogrebtine ni modrice nije bilo na njemu. Tko ga je sačuvao, ako ne njegov Angjeo Čuvár? Hvala ti, hvala, sveti Angjele, za tvoju brigu i pomoć! Preporučam ti i nadalje Antu i Miriju, koji iz štovanja prema tebi svoju slika na vrata nose.

Broj 3.

Ožujak 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za ožujak.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Kršćanske radničke udruge.

Ima tomu već sedamnaest godina, što je Leon XIII., veliki prijatelj radništva, izdao svoju glasovitu okružnicu o radničkom pitanju. Tu je pokazao put, kako da se pomogne radničkom staležu i kako da se među sobom zbliže poslodavci i radnici. Kao glavno sredstvo preporučio je Leon XIII. kršćanske radničke udruge. Sveti Otac nastavlja: „Nema kršćanskim radnicima druge, nego da biraju između ova dva koraka: ili da se upišu u ona društva, od kojih se sveta vjera ima samo zla bojati; ili da se sami organizuju, te sve sile slože, kako bi smjelo sa sebe zbaciti jaram tako nepravedan i nesnosan. Pa zar ima čovjeka, kojemu je doista do toga stalo, da najviše dobra čovječanstva spase od očite pogibelji, te ne bi uvidio, da se valja odlučiti za potonje?“ — to jest, da se kršćanski radnici sami organizuju, osnivajući kršćanske radničke udruge?

A u čemu stoje te radničke udruge? To su društva takovih ljudi, koji se bave istim obrtom ili zanatom, koji pripadaju istoj grani industrije.

Takove udruge mogu biti jednostrane ili objestrane. Jednostrane su, kad se među sobom udružuju samo poslodavci ili samo radnici; a objestrane su, kada se poslodavci i radnici među sobom tako nagode, te zajedno stvore jednu udruhu.

Uzmimo na priliku udrugu pekarskih majstora ili poslodavaca. Njezina će svrha biti, da prouči sva pitanja, što se tiču pekarskiva, kao o nabavi brašna i pečenju kruha; da se brani od pretjeranih zahtjeva nekih radnika i t. d.

Udruzi kožarskih radnika bila bi zadaća, da prouči pitanja, što se odnose na nabavu i strojenje kože; način, kako da se poboljša njihov položaj; obrana njihovih probitaka kod raznih oblasti i proti odveć sebičnim zahtjevima poslodavaca i t. d.

Socijalni demokrati odavno su proglasili, da su probici poslodavaca i radnika tako protivni, te im ne preostaje drugo nego vječna, nepomirljiva borba. Oni se pozivlju na primjer kućevlasnika i stanara. No haš ovaj primjer pokazuje, da nemaju pravo. Istina, kućevlasnik želi povisiti, a stanari žele umanjiti stanarinu. No ipak imaju i zajedničkih probitaka: objema je stalo do toga, da se nagode, jer jedan mora dati u zajam kuću, hoće li iz kuće vući dohodaka; a drugi moraju uzeti u zajam kuću, hoće li, da imaju gdje stanovati. Njihovi su dakle probici različiti, ali se ipak daju složiti. Kućevlasnik i stanari ne trebaju se među sobom boriti, nego pravedno nagagjati.

To je tako jednostavno, pa je ipak socijalnim demokratima uspjealo, da kod mnogih pomute sve pojmove, te razmalnu veliku borbu poslodavaca i radnika.

Danas su vogje socijalne demokracije na čelu cijeloj vojsci takovih radničkih udruga. Ali se one ne bave toliko problemima radničkog staleža, koliko politikom, izborima, borbom proti svetoj katoličkoj Crkvi i t. d.

Stoga je dužnost svakoga katolika, da se odlučno bori proti udrugama socijalnih demokrata.

Traži to od njih, prvo, korist samih radnika; jer rovarjenje političko i potkapanje socijalnoga poretka može samo škoditi obrtu i prometu; a radnici su prvi, koji od toga trpe.

Drugo, traži to opstanak socijalnoga poretka društva ljudskoga; jer socijalna demokracija vodi do neprestanih nemira i trvenja, kojima se malo po malo dolazi do sveopćega prevrata.

Treće, traži to ljubav k svetoj vjeri našoj; jer socijalna demokracija najviše širi bezvjerstvo među narod, uništuje čudorednost, te lišava obitelj i javni život kršćanskog značaja.

Treba se dakle boriti proti radničkim udrugama socijalnih demokrata. No kako će te biti moguće? Jedino onda će to biti moguće, ako poslušamo savjet velikoga Leona XIII. : „Kršćanski radnici valja, da se sami organizuju, te sve s'je s'vože.“

Treba osnovati kršćanski radničkih udruga. To je najbolji ustuk proti socijalnoj demokraciji. Treba djelom pokazati radnicima, da oni posve dobro mogu braniti svoje staleške proritke, a da ne poremećuju socijalnoga poretka nič se ne o ugiuju svetoj vjeri i Crkvi.

No zato je od potrebe, da se uzgoje vršne vogje za takove kršćanske radničke udruge. Treba izabrati mladih, sposobnih ljudi, te im dati prilike, da prouče barem počela socijalne znanosti, treba ih očuvati od tlapuja socijalne demokracije; treba ih naučiti, da poštivaju svačije pravo i da vješto brane svoja kršćanska načela proti napadačima. Tako izobraženi radnici s uspjehom će svagdje ustrajati i voditi kršćanske radničke udruge; oni će radi svojega znanja i značaja uživati ugled kod svojih drugova, te će mnogo koristiti društvu i Crkvi.

Mi smo u našoj domovini još jako zaostali u tom pogledu. Mnogi kršćanski radnici upisuju se u organizacije socijalnih demokrata jedino zato, jer još nema dovoljno radničkih organizacija kršćanskih. Zar to nije „jaram nepravedan i nesnosan?“ Daj Bože, počelo se napokon i kod nas ozbiljno s organizovanjem kršćanskih radničkih udruga u svakom obrtu, u svačom zanatu, barem u svim većim mjestima! Skrajnje je vrijeme. Svakomu svijesnomu katoliku sveta je dužnost, da podupire takova nastojanja, kojima je glavnim začetnikom bio sveti Otac papa Leon XIII. A koliko je to na srcu i sadašnjemu svetomu Ocu papi Piju X., to je evo pokazao time, što je tu velevažnu stvar preporučio u molitve svim članovima Apostols'va molitve, svim štovateljima Srca Isusova. (Bb.)

Još jednu

Kapljica vode — zar ima manja i neznatnija stvarčica? Kada se odroni, ni muhe ne obori; pa makar iz velike visine! svom silom pala, može ju ipak i slabo dijete ručicom svojom zaustaviti. No daj, da se ovakova kapljica sjedini s mnogo, mnogo drugih kapljica, onda je posve drugačije. Sjedinjene kapljice postaju silnom rijekom, kojoj ništa ne može odoljeti. Kada se na priliku prelomi oblak, onda potočić nabrekne, izagje iz svojega korita, valja svoje vode preko polja i livada, odnosí brvna i mostove, obara kuće i staće — a evo domaćine, gdje sa ženom i djetom, sa slugama i sluškinjama stoji bez krova i ognjišta, te

zdvojno gléda na tužne razvaline svoje kuće i na uništeni svoj posjed. A odakle mu sva ta golemá šteta, nego od sanlih kapljica vode, koje su u velikom broju sjedinile svoje slabe síle, te tako zadobile onu neodoljivu, poraznu moć.

Pa tako ti je svagje. Sloga je najveća síla na svijetu.

Što može jedan vojnik sam? On se ne može oprijeti neprijatelju, ne može niži opkoliti tvrgjave niži zametnati bitke. Ali, mnogi vojnici sjedinjeni u jednu vojsku spasi će domovinu.

Jedan skakavac ne čini nam osjetljive štete. No kada se bezbrojni skakavci sjedne, te poput crnoga oblaka spuste na koji plodni kraj, onda jao i pomagaj! Za nekoliko sati uništiti će usjeve i livade, šume i vrtove, te će za sobom ostaviti samo pusto zemljište i golo drveće.

Tako ti je i s novcem. Jednim filirčićem ne čes mnogo po-stići. No mnogo te mnogo filira čine glavnica, a glavnica daje moć i ugled u svijetu. Novac, vele, svijetom vlada.

To sve valja da dobro promisle katolici. Blaga duhovnoga, Bogu hvala! imamo u izobilju u svojoj svetoj katoličkoj Crkvi. Ali mi ne možemo opstojati, nemamo li i blaga zemaljskoga. Mi svi trebamo novaca za hranu i odijelo, za stan i razne potrebe. Treba novaca poljodjelac i radnik, treba zanatlija i trgovac, treba svaki. Mi trebamo novaca i za naše crkve i škole i za našu katoličku štampu.

To sve dobro znadu neprijatelji naše svete Crkve, pa bi nas katolike htjeli učiniti narodom golorukih prosjaka. Jer, budemo li jednog lišeni zemaljskih dobara, onda ćemo biti posve u njihovim rukama. Onda će oni gospodariti našom zemljom, otvarati će tvornice, osnivati bezbožne novine, školovati svoju djecu, zauzimati sva znamenitija javna mjesta, kroititi zakone, vladati državom.

Pa ako i katoliku posude novaca, onda to čine samo zato, da ga to sigurnije upropaste. Ta zar ne vidimo na svoje oči, kako je malom obrtniku i malomu trgovcu sve to teže opstojati? Veliki kapitaliste (glavničari), koji većinom nijesu naše vjere, mogu sve jeftinije kupovati, jeftinije proizvodjati robu, jeftinije prodavati, i tako malo po malo uništavaju mali obrt i malu trgovinu.

Pojedinac ne može proti tomu ništa. Preslab je. No dajte, da se sjedini mnogo slabih; dajte, da složje svoje novce; dajte da zajednički kupuju, zajednički proizvodjaju robu; onda će se brzo promijeniti lice stvari. Prije je svaki bio tek kapljica vode,

sada svi skupa sačinjavaju silnu rijeka. Prije nijesu ništa mogli, sada im nitko ne može odoljeti.

Takove gospodarstvene, zanatlijske i trgovačke „udruge“ od tolikoga su zamašaja za naš katolike, da ih je sveti Otac papa za ovaj mjesec preporučio u molitve svim onim milijanima članova Apostolstva molitve.

Neprijatelji Crkve u zlobi svojoj svakoga se sredstva lađaju. Sada su poduzeli, da unište blagostanje katolika. Glavnice u katoličkim zemljama sve to više dolaze u ruke liberalaca i inovjercara, pa ako se tomu ne stane na put, bit će s vremenom katolici puki prosjaci, bespravni robovi svojih neprijatelja.

Otovo jedino, a svakako najuspješnije sredstvo proti tomu, to su „udruge“ katoličkih seljaka, zanatlija i trgovaca.

Molimo dakle Presveto Srce Isusovo, da bi dalo, te katolicima za vrijeme upoznada pogibelj, što im prijeti, da se složno late osnivanja takovih „udruga“. Samo će se onda katolici uspješno protiviti neprijatelju, samo će onda spasiti ili opet zadobiti blagostanje; pa će blago zemaljsko opet služiti u one svrhe, u koje ih je Bog stvorio — ne za neprijatelje naše — nego na slavu svoju i na vječni spas naših duša. (E. Spr.)

Kadgod se zamislim...

Iz Johnstown-a (čita: Gjonstaun-a) piše nam mlad hrvatski radnik list, iz kojega vadimo ove žarke riječi: Kadgod se zamislim u prestatku i preljubezno Srce Isusovo, svaki mi se put cijelo biće uzdiže, kao da ću nekamo odletjeti. Ta, kako i ne bi, kad uvijek nagjem sasti i radosti u tom bezdnu ljubavi Božanske? Ili ja razmišljao o našoj bijedi, što nas tišti, ili mene samoga iznenada snašla kakova nevolja: dosta da pomislim na prestatku Božje Srce, koje nas toliko miluje, a već se nalazim potpuno utješem. No najviše očutim moć ove misli, kada mi kojagod napast dogje. Netom se onda sjetim preljubeznoga Srca Spasiteljeva, a u tren oka nestane napasti, ko da je ni bilo nije. A kad mi ustreba kakove brze pomoći, već unaprijed sam nekako tvrdo uvjeren, da će me Srce Isusovo uslišiti. Ja bih se gotovo okladio, da će mi u pravo vrijeme biti pomoženo. Zar to nije skoro kakova preuzetnost? Ja onako nevrijedan, grješan stvor, pa se ipak tako stalno uzdam u Presveto Srce! Ali kako i

ne bili, kad sam već toliko puta bio uslišen. Stoga ja sve to više ljubim to diano, sveto Srce. A tko ga ne bi ljubio, videći svagdje trag i odsjev njegove ljubavi Božanske? Kako, čovječe, da ne ljubiš to Presvećo i preljubežno Srce? Kudgod hodao, kamogod se obazreo: zar ne vidiš svagdje njegovu milost i ljubav?

Hrvatsko sveto poslanje u Americi.

Velečasni otac Mihovil Gattin Družbe Isusove već je drugu godinu u Americi. Proputovao je već cijelu Kaliforniju uzduž i poprijeko, te posjetio sve tamošnje hrvatske naselobine. Našao ih je sedamnaest, te svagdje držao svetu misiju na hrvatskom jeziku.

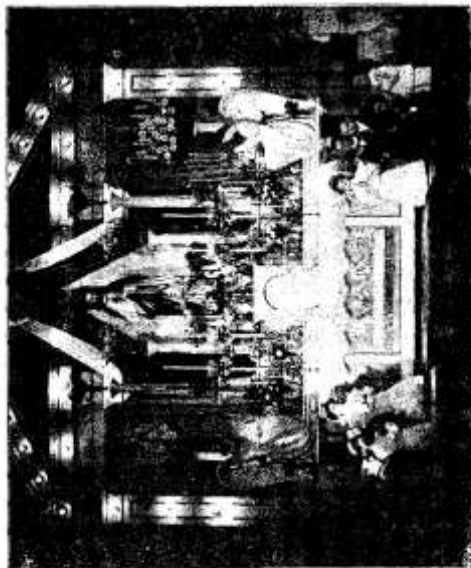
Osobito je krasno uspjela sveta misija u gradu Los Angeles, od 23. do 30. kolovoza lanijske godine. Same protestantske novine s pohvalom su pisale o pobožnosti naših Hrvata, pače protestantski časopis „Times“ donio i sliku našega hrvatskoga misijonara.

Otac Gattin došao u Los Angeles dne 14. kolovoza. Čuo je, da tu ima mnogo Hrvata, osobito Hercegovaca i Dalmatince. No evo neprilike: Hrvati žive raštrkano u ovom velikom gradu, a nemaju svoje crkve. Za crkvu još lako: drage im se volje ustupila španjolska crkva „Plaza Church“ za sveto poslanje. Ali kako sa svih strana sakupiti Hrvate? — Velečasni otac misijonar počeo je dakle time, da je punih osam dana obilazio veliki grad i svagdje tražio Hrvate. Jedan mu dao adresu drugoga, i tako je po čitave dane neumorno poput dobrog Pastira tražio raštrkane ovce hrvatskoga stada. Sve ih je lijepo pozivao na svetu misiju, koja će se početi u nedjelju.

Megjutim nije otac Gattin zaboravio, da se pobrine za blagoslov Presvetoga Srca Isusova. U španjolskoj crkvi ima lijep kip Božanskoga Srca, ali ne na velikom oltaru, nego u kapeli crkve. Dopustom ravnatelja crkve taj bi kip dne 16. kolovoza prenesen na veliki žrtvenik, gdje je i ostao sve do konca svetoga poslanja. (Vidi našu sliku.) Odsada je tu pred kipom Srca Isusova svaki dan na večer sakupio hrvatsku djecu i nekoliko pobožnih ljudi, te se s njima molio Presvetomu Srcu, da bi se udostojalo blagosloviti ovo sveto poslanje kod vjernih svojih Hrvata.

Ljudi, osobito dobri Hercegovci, dolazili k svetim sakramentima još prije početka svete misije.

Napokon dne 23. kolovoza sveto bi poslanje otvoreno. Odziv natkrillio svačije očekivanje. Crkva je bila dupkom puna samih Hrvata. Kako je crkva u jednoj od najglavnijih ulica

Los Angeles, hrvatska misija 1908.

grada — u Main Street — Američani su se čudom čudili, viđeći toliko mnoštvo, osobito muškaraca, gdje vrví u kuću Božju. I više manje svaki dan svetoga poslanja crkva bila puna.

U petak dne 28. kolovoza, bila je krasna svečanost na čast Secu Isusovu. Sav je oltar bio divno iskićen. Oko kipa

Srca Isusova i po crkvi blistalo se preko 200 električnih žarulja; crkva — kazivali ljudi — izgledala kao raj. Od 6 i pol do 7 i pol u večer sveti sakrament bijaše izložen, crkva dupkom puna, ljudi se liho klanjali Presvetomu otajstvu. Onda prekinu tajinsvemu tišinu pjevanje litanija o Srcu Isusovu. Zatim otac Gattin s oltara propovijedao o ljubavi k Božanskom Srcu, te svečano pitao slušatelje, da li obećaju, da će ljubiti Božansko Srce Spasitelja našega, čuvajući se osobito ovoga i onoga grijeha — a svi na svako pitanje jednoglasno, gromovito odgovoriše: „Hoćemo, dume!“ (U nekim krajevima, osobito Hercegovine, narod kaže svećeniku: „dume“, to jest „gospodine“.) Izatoga riječ po riječ glasno opetovaše posvetu Srcu Isusovu, kad iznenada zaori iz stotine i stotine grla: „Živjelo Srce Isusovo!“ Dva prisutna svećenika plakali su od miline i kasnije rekoše: „Nijesmo još vidjeli tolike vjere!“ Gamutljiva se svečanost svršila blagoslovom s Presvetim sakramentom.

No najljepši plod svetoga poslanja bio je taj, što su svi, oko pet stotina Hrvata, primili svete sakramente. Mnogima to već odavno nije bilo lako moguće, nemajući hrvatskoga ispo-
vjednika. To veća im je bila sada radost i utjeha.

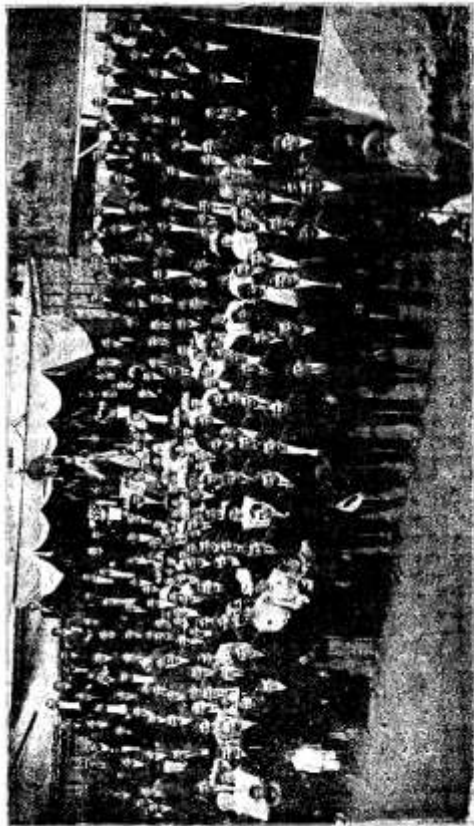
Velečasni otac Gattin, svršiv svoje misije u Kaliforniji, počeo je obilaziti hrvatske naseobine u državi Oregon.

Hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu.

Hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu već se sada svakomu izvanredno svigja. Premda ima ljepših i bogatijih crkava u našoj domovini, to su ipak mnogi izjavili, da se njih ni jedna crkva toliko ne dojmlje, kao što ova, da njih ni jedna toliko ne potiče na usrdnu pobožnost. Ova velika, široka, svijetla crkva s onim bijelim, golemim oltarom i prekrasnom slikom Srca Isusova, s onom divnom slikom zadnje večere na svođu svetišta — to je nešto, što ti u prvi mah sve misli, svu pamet zaokuplja, te srce diže do prijestolja vječne ljubavi i do presvetoga šatora, u kojem on prebiva među nama bijednim stvorenjima.

A kakovo će tek biti ovo svetište Srca Isusova, kada bude sasvim dovršeno, osobito kada bude sasvim islikano?! Dosada je naime islikan samo prezbitelj.

Los Angeles, hrvatska misija 1903.

No prije nego će se islikati, valja da se crkva opskrbi svim ostalim stvarima, jer će onda slikar lakše sve svesti u ugodan sklad.

U stalnoj nadi, da štovatelji Srca Isusova ne će ni u buduće uskratiti svoje darežljive pomoći, naručio se je već križni put, i to, kako to ište zamjerna veličina ove crkve, baš ogroman križni put. Svaka će postaja biti visoka mal ne tri metra. Možda ni u jednoj hrvatskoj crkvi nema tako velikoga križnoga puta. A bit će i lijep, ne bojte se! Samo je i skup — stoji kakovih 6.000 kruna, od kojih je tek malo sakupljeno. Dakle, braćo, pomozite!

Nadalje je već naručena nova propovijedaonica iz bijeloga kamena, jer je sadašnja propovijedaonica tek privremena, priprosta, drvena. Nova će propovijedaonica, nadamo se, biti postavljena još u mjesecu svibnju, a stoji 5.000 kruna.

A prozori? Zar tako velebna crkva, svetište svih Hrvata, smije ostati bez krasnih bojanih prozora? Ne, nipošto! I već je za te prozore učinjen proračun: svaki će prozor sa slikom na staklu stajati kojih 1.500 kruna, ima u crkvi dvanaest prozora, pa se sada traže velikodušni dobročinitelji, koji bi preuzeli po jedan ili barem više njih po jedan prozor. Slike na prozorima predočit će nam razne prizore iz evanđelja, koji će osvjetljati poziv Božanskoga Spasitelja: „Događite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!“

Uredništvo Glasnika i nadalje najzahvalnije prima svaki darak „za hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu“. Ne bi li na priliku naša braća u Americi preuzeli jedan od tih prozora? a jedan Slavonci, jedan Dalmatinci, jedan Istrani, jedan Bosanci i Hercegovci? Napis pod svakim prozorom kazao bi i poznijim naraštajima, čija je to zadažbina.

Uostalom filir do filira — eto bijele krune; kruna do krun — eto žutoga dukata; a dukat do dukata — svenu će biti plata, kad ništa ne dobiješ muke!

A zvona? Gdje je zvono Srca Isusova, zvono Majke Božje, zvono svetoga Josipa, zvono blažene Margarite Alakok? Ah, ova zvona zvonje još u tolikoj daljini, da njihove zvonjave nije ni čuti! Ta, trebalo bi barem kojih 40.000 kruna, da se nabave zvona dostojna tolike crkve i tolikoga grada! Blago si ga onima, koji će jedanput slušati skladnu zvonjavu crkve Srca Isusova, kada će silne procesije odasvuda dolaziti, da se tu poklone Božanskomu Spasitelju i njegovu preljubaznomu Srcu!...

Ne zaboravimo: svetište Srca Isusova u Zagrebu, u glavnome gradu sviju Hrvata, valja da je zajedničko svetište svih Hrvata. Stoga dajte, sa svih strana prinosite svaki barem po koji filir! Presveto će Srce-te filire vaše obilno blagosloviti, ne će nikomu ostati dužno!

Sveti Josip spasao ljetinu.

Velečasni otac Alojzije Schwarz, svećenik družbe Isusove, nekoliko je godina djelovao u Travniku u Bosni kao uzgojitelj i profesor u tamošnjem dječjačkom sjemeništu. Stoga je on u Bosni mnogima poznat. Sada je on već nekoliko godina misijonar u Kineskoj.

Evo vam i njegove slike. Samo što je snimljena prije više godina, kada je veleč. otac još bio u Evropi. Žao nam je, što ne možemo dobiti njegove sadašnje slike, jer bi ona veoma veselila naše čitatelje. Vi biste mislili, ta to je pravi pravcati Kinez, kakova samo kineska majka može roditi. Odijelo kinesko sa širokim dugim rukavima, brkovi po kinesku više dolje, ne manjka ni perčin, taj ponos svakoga Kineza. A kad bi on otvorio usta, te počeo kineski govoriti, vi biste udarili u slatki smijeh, jer kineski jezik zvuči nama vrlo čudno: sve samo jednoslovčane riječi, sve kao neko čudno pjevanje. A kad bi vas on zatim iznenadio lijepim hrvatskim pozdravom: „Hvaljen Isus, mila braćo!“ — e onda ne biste ušima svojim vjerovali, čudeći se, što taj „Kinez“ govori i hrvatski.

No sada čujte, što nam otac Schwarz pripovijeda.

Bilo je to godine 1907. Dne 19. lipnja ostavio sam svoju misijonsku postaju Cao-Kia-čuang, pa sam pošao u Honkung, da se tamo mjesec dana odmorim od napornoga rada. Već onda bila je kod nas tolika suša, da se je svagdje molilo za kišu. Molili i pagani i kršćani, svaki na svoju. Molili se pagani svojim laži-bogovima, svojim nijetim grčnim kumirima; molili se kr-

Veleč. o. Alojzije Schwarz D. I.
misijonar u Kini.

šćani pravomu, svevišnjemu Bogu, gospodaru neba i zemlje. Moji dobri kršćani u to ime svaki bi dan molili križni put, po kineskom običaju sve nekako pjevajući, što traje dobra tri četvrtina sata. Muško i žensko molilo napose, svako u svoje odredjeno vrijeme.

Prošao mjesec dana, a ja se povratio među svoje kršćane. Ni kapljice kiše nije još palo na žednu, ispucanu zemlju. Na putu imao sam prilike promatrati njive. Zalosna ti majka! Sve je bilo suho, suho. Milj Bože, šta će biti od ljetine? Ako ljetina izda, evo glada, ljetog glada i nevolje teške. Jer da znate, Kinezi — osim bogatih, a ti su ovdje vrlo rijetki — nemaju nikakve zalihe. Sto im njiva rodi, to im je sva hrana za godinu dana. Istina u našim se krajevima može iza prve žetve još jedanput saditi, barem krumpir, grah, repa i drugo povrće, pače i kukuruz. Ali ne bude li doskora kiše, nema ni govora o tom, da bi se na tako isušenu zemljištu opet što moglo nasaditi. Riječ u jednu: seljaci su već zdvajali. Mnogi se već nijesu usudili do sila najesti, ne bi li im nešto hrane preostalo za dugu zimu. Drugi su već mislili tražiti rada i zasluge u sretnijem kraju. Što će to biti od moje kršćanske općine, ako ljetina posve izda? Teško i misijonarima, kad je Kinezi gladan. On je onda gladan samo bijeloga kruha (zapravo bijele riže), a ne riječi Božje.

Videći tu bijedu, sve misli u jednu smislih. Tu valja da nam pomogne sveti Josip. On je skrbnik obitelji Isusove, a i moji kršćani spadaju u Isusovu obitelj. On znađe, što je glad; on nas ne će ostaviti na cjedilu.

Na dan poslije svojega povratka, u nedjelju dne 21. srpnja, držah svojemu vjernomu stada propovijed, te ih obodrih, neka se pouzdaju u svetoga Josipa. Sveti Josip je i zaštitnik naše crkve. Ja predložih, neka nastave svaki dan moliti križni put, ali isto neka još danas počnu devetnicu na čast svetomu Josipu. Za svete mise, koju bi po mogućnosti svaki dan devetnice svi slušali, molit će se sedam radosti i sedam žalosti svetoga Josipa. Ove molitve ispunjavu po prilici sve vrijeme svete mise. K večernjoj molitvi, koju muški i ženske nabaška obavljaju, neka opet po mogućnosti svi dolaze, pa će se ostalim molitvama dati jedna molitva na čast svetomu Josipu. U srijedu i petak neka svi poste. Nadalje neka obećaju, da će u buduće točno držati nedjeljni počinak. To je Kinezima osobito teško, živući među poganima, koji rade u svjetke kao u petke. No kako je cijelo naše selo čisto kršćansko, mnogo im je lakše svetkoviti nedjelju.

Napokon, bude li nam sveti Josip spasao ljetinu, koliko se još spasti daće, neka onda po silama dadnu milodare za našu crkvu, njemu posvećenu.

To su bili moji prijedlozi za ovu devetnicu. Mnogo sam tražio od svojih kršćana, zar ne? No oni su sve to rado prihvatili. Poslije svete mise dogjoh k meni tri crkvena oca, te mi rekoše, da će obilaziti cijelo selo, od kuće do kuće, i sve opominjati, neka sve uvjete ove devetnice točno ispunie. To odmah i učiniše.

I gle! već drugoga dana devetnice poslije podne navukoše se nebom crni oblaci, nasta oluja, te obilno natopi njive upravo našega sela, dok su susjedna sela na sjeveru i jugu ostala bez ovoga blagoslova Božjega. Pomislite si zahvalnost mojih kršćana spram svetoga Josipa!

Nego jedna samo kiša, ma kako obilna bila, ne dostaje za njive iza više mjeseci suše. Ali ne bojte se, ta to znađe i sveti Josip. Mi ćemo se njemu dalje moliti, a on će se nas opet sjetiti. I doista, još dva puta za ove devetnice padala je kiša; osobito u nedjelju, osmoga dana devetnice, tako je dugo i jako padala, da su svi priznali: „Sada je dosta: sveti nam je Josip spasao ljetinu!“ U ponedjeljak, na zadnji dan devetnice, otpjevao sam zahvalnicu svetu misu na čast svetomu Josipu. Djevojke bile za tu priliku već noći toga dana lijepo iskitile crkvu, a k svetoj misi hrliło je cijelo selo ko na najveći blagdan, te uzveličali svečanost glazbom i pjevanjem.

Razumije se, da ljetina nije baš Bog zna kako obilno urodila, jer je kiša prekasno došla; ali su moji kršćani barem bili očuvani od glada i nevolje. Hvala i slava svetomu Josipu, koji nam je tako očito pomogao!

A sada još nešto. Kada sam boravio u Evropi, znao sam odsvuda sakupljati svetih sličica, krunica, medaljica, križica i tako dalje, te po čitave sandučice takovih stvari poslati misijonarima u Kineskoj. Kako bi sada meni dobro došla takova pošiljka! Koliko bih time dobra mogao učiniti kod svojih kršćana, kod malih i velikih! Kakova bi to radost bila osobito u uzgojištu, kojem sam ja ravnateljem, gdje ima kojih šezdeset malih Kineza! Daj Bože, ganuo sveti Josip koju dobru dušu, da se latí sakupljanja takovih nabožnih stvari, te mi ih pošalje! Evo zato moje adrese: „Révérénd P. Louis Schwarz S. I. Procureur du Chung Te Tang, Rue S. Louis 18., Tsientsin, Chine, via Transsibérien.“

Zahvalnice svetomu Josipu.

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uputiti.

— Hrvatsko Primorje. Živjela sam sretno i zadovoljno, nijesam se bojala baš nikakova zla. Ali eto res: eće, mjeseca ožujka čujem, kako su mene ni krivu ni dužnu zlobni jezici ružno oklevetali. To me je silno boljelo i uzrujavalo. Nijesam imala mira ni po danu ni po noći; uvijek sam plakala. Nekoji su me tješili i govorili, da šta će mi to, da čistu obrazu malo vode treba. Ali me to nije moglo utješiti. Jednoga dana sjetim se ja utješitelja svetoga Josipa, kojemu je mjesec ožujak posvećen. Kleknem pred njegovu malu sličicu, što sam je imala, i uzdahnem: „Ah, sveti Josipe, ti nikoga još nijesi odbio, koji se je k tebi utekao, ja mislim, da ti mene ne ćeš!“ I odmah počnem devetnicu njemu na čast. Već za nekoliko dana bila sam mirnija, a kad sam svršila devetnicu, onda sam bila sasvim utješena. A sada vesela srca kličem: Sto i sto puta hvala svetomu Josipu, koji me je utješio!

— Mitrovića (Slavonija). Razbolio nam se naglo naš sinčić Dimitrije. Dobio jaku vrućicu, da smo se silno uplašili. Uto mi sine u pamet, da se približuje svetkovina svetoga Josipa, i namah počnem devetnicu njemu na čast. I već treći dan malik bio potpuno zdrav i veseo kao i danas. Stoga zahvalna srca kličem: Nebrojeno puta slava svetomu Josipu!

— Bukovac (Slavonija). Kupio sam jedno jutro zemljišta. Gotovih novaca nijesam imao, da isplatim, ali sam imao vina dosta. Mislio sam, da ću do odregjenoga roka lako prodati vino, te tako namiriti dug. Ali sam se prevario. Rok se približio, a ja još nijesam našao kupca. Kuda ću u toj neprilici? Obećam svetomu Josipu devetnicu, da ću svaki dan izmoliti pet očenaša i u Glasniku se zahvaliti, ako me usliši. Megjutim nema kupca te nema. Vino u podrumu, a kesa prazna. Ja počnem drugu devetnicu na čast svetomu Josipu i obećam, da ću kroz cijeli mjesec ožujak moliti pet očenaša, i kažem djeci, neka i oni po koji očenaš izmole na čast svetomu Josipu. I čujte, što se je dogodilo. Nijesu prošla ni četiri dana moje druge devetnice, a dobi-jem list od jednoga trgovca, gdje me pita, po što bih mu prodao vino. Ja mu otpišem, a on mi dopiše, da će doći 19. ožujka po vino. On dogđe dakle na samo Josipovo, kao da mi ga je sam sveti Josip poslao, te kupi vino onako, kako sam ja htio, ni jedne riječi nije prigovorio. Hvala i slava svetomu Josipu za tako odličnu pomoć!

— **Visoka Greda** (Slavonija). Moj suparnik silom mi je otimao jedno moje zemljište. Stvar dogđe do suda, a sud odluč, da on ima pravo, da je zemljište njegovo. No ja prizvah na viši sud. Bilo je mjeseca ožujka, kada sam dobila poziv na sud. Ja sam se na to tako smutila, da nijesam znala, što bih počela. Sjetih se, da je mjesec ožujak posvećen svetomu Josipu, uteko^h se u njegov zagovor i obećah, budem li uslišena, te na sudu sretno progjem, da ću na čast svetomu Josipu kroz cijeli mjesec ožujak svaki dan moliti 3 očenaša i 3 zdravomarije, da ću primiti svete sakramente i da ću se javno zahvaliti. I gle, kad smo kod suda bili, sudac mome suparniku ne da ama ni riječi progovoriti, a mene od optužbe odriješ. Hvala i slava svetomu Josipu po hiljadu i hiljadu puta!

— **Vranovci** (Slavonija). U teškoj bolesti zagovorih se svetomu Josipu i sretno preboljeh. Zato kličem ja s djecom svojom: Hvala ti budi i dika, sveti Josipe, oče sirota, koji si svojim moćnim zagovorom vratio djeci milu majku, a majci žugjeno zdravlje. O vi dvoranici nebeski, pomozite nam slaviti velikoga, počima Isusova, po kojem se oslobađamo tolikih nevolja, koje nas tište. O sveti Josipe, oče udovica i sirota, moli za nas!

— **Zagreb**. Sveti Josip, kojemu sam se pouzdano utekla, utješio me u žalosti i pomogao u velikoj neprilici.

— **Vitez** (Bosna). Jedna č. s. Služavka Malog^h Isusa obavivši dvije devetnice na čast svetomu Josipu, ozdravila je od teške bolesti. (Župnik.)

— **Babinagreda** (Slavonija). U raznim nevoljama, kao u bolesti, u progonstvu i t. d., našla sam pomoći, utekavši se devetnicom svetomu Josipu.

— **Krapina** (Hrvatska). Moj djever bio teško bolestan. Zavjetovala sam za novu kapelicu naručiti kip svetoga Josipa, i odmah bolest krenu na bolje.

— **Pitomača** (Hrvatska). Zagovorivši se svetomu Josipu, dobili smo povoljnih vijesti o sinu u Americi.

Druško hrvatsko hodočašće u Lurd.

Lanjsko je hrvatsko hodočašće u Lurd krasno uspjele. Sretni hodočasnici, povrativši se doma, svagdje su svojim oduševljenim pripovijedanjem probudili još veću želju za Lurdom. Mnogi jedva čekaju, kad će se i njima nadati prilika, da pohrle

u Lurd, da vide onaj „kornadilj raja na zemlji“, da se poklone „bijeloj Gospi“.

Evo ima već ove godine žugljene prilike! Opet će krenuti hrvatsko hodočašće u Lurd! Nadamo se, da ćemo doskora donijeti točnije vijesti, kada će krenuti i koje će biti ciljene.

Hrvatsko hodočašće ne će ni ove godine praznih ruku stupiti pred dragu Gospu. Lani je žrtvovalo zlatno srce, ove će godine prikazati krasnu zastavu. Ova će u Lurdskoj crkvi među onim stotinama zastava svih naroda i jezika zapremiti častno mjesto, posvjedočujući žarku ljubav i odanost Hrvata spram uzvišene naše Kraljice.

Prijave za hodočašće kao i darove za „spomen-zastavu“ prima „Mnogopoštovani otac Bernardin Skrivanić, provincijal kapucina na Rijeci“.

13 duhovne pastve.

Jedan revni župnik pripovijeda nam ova dva slučaja:

U mjestu S. župe L., u hrvatskoj Podravini živio neki čovjek, u selu uvaženo lice, ali mlak kršćanin, što on vjelo: ni vruće ni studen. Rijetko se je Bogu molio, još rjeđe išao k svetoj misi, a kod svetih sakramenata, rekoše mi, nije ga bilo, otkako se je oženio, to jest punih osamnaest godina. Volio je birtiju nego li kuću Božju. Gdje je znao, da će biti dobra kapljica, onamo ga nijesi trebao puno siliti, ali k stolu Gospodnjemu zvao bi ga uzalud. Dobra majka i drugi seljani često bi ga nagovarali, neka se opet izmiri s Bogom, ali on za to nije mario.

Takav čovjek niti ne zaslužuje, da žive na tom svijetu, jer je čovjek stvoren, da Bogu služi. I doista mu Bog nije dao dugo živjeti. Bilo mu je tek nešto preko 40 godina, kad se nekom zgodom prehladio. Počeo kašljucati i krv bacati. Nema sumnje: navukao si je sašicu. Vide to žena, djeca i ostali seljani, te ga sda doše nagovarati, da svaki dan moli ličnije Srca Isusova i neke druge molitve. Videći i sam, da mu je blizu konac, rado ih je poslušao i danomice se molio. I Presveto mu se Srce smilovalo. Na dan nevine djece godine 1907. on sam zaželi svećenika, te bogoljubivo primi svete sakramente. Sam je poslije toga priznao, da mu je sada posve lako pri duši, kad se je s dragim Isusom pomirio. On je i nadalje svaki dan obavljao svoje pobožnosti na čast Srcu Isusovu, dok nije iza osam dana mirno i spokojno umro.

Nije dakle uzalud molio u litanijama: „Srce Isusovo, utaj se onima, koji u tebi umiru, smiluj se nama!“

No posve je protivan drugi slučaj. Bilo je to u hrvatskom Zagorju. Živio tamo u nekoj selu bivši državni sužbenik od svoje čedne mirovine. Bio je već starac od 69 godina, ali kako za cijeloga života nije mario za Boga, tako ni sada. Vidio bi ga istina, dva, tri puta preko godine u crkvi, ali k svetim sakramentima nije nikada pristupio, pače se znao rugati onima, koji su izvršivali svoju kršćansku dužnost. A kada je zvonilo na pozdrav angjeoski, moj bi ti delija fućkao ili pjevao, dok su drugi molili. Usto je raskalašeno živio.

Uzalud su ga prijatelji nagovarali, uzalud ga je Bog sam na razni način opominjao: on osta stari tvrdokorni grješnik. Napokon mu Bog poslao zadnju opomenu: dao je, te mu je pala kap. Živio je još neko vrijeme. A bio i pri svijesti. No on, ko obično takovi, još je odgagjao pokoru od dana do dana, od sata do sata. Napokon ga domari ipak u zadnji čas nagovorili, te je poslao po svećenika. Bilo je to dne 31. prosinca 1896. Oko 2 sata poslije ponoći probudi majka župnika, te mu veli: „Brzo, sinko, ustan! poslao je H. po svetu ispovijed, jer će umrijeti.“ — Župnik odvrati: „Jivala Bogu, što je barem sada poslao; možda će mu se Bog smilovati.“ Brzo se obuče, odmah pogje u crkvu po sveto otajstvo, pa se s pratilcem, koji je nosio svjetiljku i zvonu, požuri ka kući bolesnikovoj, koja je bila udaljena samo kojih 7, 8 časova. Dogje do kuće njegove, stupi u sobu, ali ga na žalost nagje — mrtva. Ukućani rekoše, da je nesretnik umro upravo onaj čas, kada je župnik izlazio iz crkve. Kako je ckva na brijegu, vidjeli su svijetlo, čuli zvoince, ali stari grješnik onaj čas izdahnuo.

Svećenik na to reče ukućanima: „Eto, ljudi, očite kazne Božje. Spasitelj, koga je taj nesretnik tako dugo prezirao i odbijao, uskratio mu je posljednju milost.“ Ovaj žalosni događaj, braćo, neka vam bude opomenom, da ne odgodite pokore, a najmanje do konca života. „Danas, kad poslušate njegov glas, nemojte da vam otvrdne srce vaše“ (Ps. 94, 8).

Sveća po malo.

„Milosna devetnica svetomu Franji Ksaverskom u“, velikomu apostolu Indije i Japana, a od starine milomu Sveću hrvatskoga naroda, čini se po običju od 4. do 12. ožujka, no može se činiti i u svako drugo doba godine.

— **N e v o p r o s t**. Odredbom Zbora za Oprostje od 3. srpnja 1908. podijeljen je oprost od 100 dana svakomu, koji prolazeći kraj crkve ili kapele, gdje se čuva Presveti sakrament, njemu iskaže počast, bilo da prigne koljeno ili glavu, bilo da skine šešir.

— **B r d o v e c** (Hrvatska). Dne 8. prosinca vrlo se je svečano uveća bratovština Srca Isusova u Brdovcu. Na tisuće puka sa svih je mjesta i sela grnulo u hram Božji. Svećenu misu otpjevao je prečasn g. kanonik dr. Dominik Premuš, a propovijedao presvijetli g. apostolski protonotar i kanonik dr. Gustav Bzom. On je vješto spojio blagdan bezgrješnoga Začeca Majke Božje s pobožnosti k Presvetomu Srcu njezina Božan.koga Sina, te potom prešao na povijest te pobožnosti i njezinu važnost za naše doba. Poslije propovijedi pročitao je celebranat, preč. g. kanonik Premuš, pravila bratovštine i povelje, kojima se ta bratovština u Brdovcu kanonički osnaje. (Sr. „Hrvatstvo“ 1908. broj 292.)

— **H o d o č a š ĩ e** u s v e t u z e m l j u. U srijedu, dne 24. ožujka, krenut će iz Beča preko Trsta austrijsko hodočašće u svetu zemlju. U Jeruzalemu ostat će kojih 12 dana, ualme od srijede velikog tjedna do subote poslije Uskrsa. Natrag će stići u Beč dee 28. travnja. Cijene (iz Beča) za I. razred K 1.600, za II. razred K 1.400, za III. razred K 1.100, u koje su svote uračunani upravo svi troškovi, kao za put, za opskrbu, za izlete itd. itd. Tko se želi priključiti tomu hodočašću, neka se bezodvlačno prijavi kod: „Hochwården Herrn Karl Krasa, Kooperator, Wien VII 3, Pierre Affnerchenfeld“; on će dati sve željene upute.

Dopisnica uredništva.

— **S. J. u A m e r i c i**. Vi žalite, što u Americi nema nijednih dobrih, čisto katoličkih novina hrvatskih, pa pitate, koje biste si hrvatske novine naručili iz domovine? Evo vam tu katoličkoga dnevnika „Hrvatstvo“; stoji za inozemstvo na godinu 40 kruna, a pretplaćuje se kod „Uprave Hrvatstva, Zagreb, Kaptol 27.“. Evo vam krasnoga tjednika „Jutro“; stoji za inozemstvo 16 kruna, a dobiva se kod „Uprave Jutra, Zagreb, Nikolićeva ulica 16.“. Evo vam i dične „Istine“; sedmičkog lista; stoji za inozemstvo 7 kruna, a narućuje se kod „Uprave Istine, Zagreb, Kaptol 27.“. Evo i svijetlog „Dana“; i to je sedmički list, koji će zanimati osobito Dalmatince; stoji za inozemstvo 7 kruna, a narućuje se u „Leonovoj tiskari, Spiljet, Dalmacija“. Evo vama katoličkim radnicima i vašega staleškoga lista „Glasa Naroda“; koji izlazi svakoga četvrtka; stoji za inozemstvo 7 kruna, a pretplaćuje se kod „Uprave Glasa naroda, Zagreb, Ilčki trg 17.“ — Istina, svi su ovi listovi dosta skupi za inozemstvo radi velike poštarine, ali znate šta? Složite se s drugim Hrvatima u jedno kolo, osnujte među sobom mađu hrvatsku, katoličku čitaonicu, pa narućite zajednički, onda ne će pojedinca mnogo stajati.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

Poznaš li našeg uzor-mладиća?

„Poznaš li Petra Barbarića? jesi li pročitao njegov životopis?“ tako sam upitao već mnogo hrvatskih mladića.

Na svoje veliko čudo često i prečesto dobih odgovor, da ga ne poznaju, da nijesu nikada ni čuli za kakova Petra Barbarića. Ta, tko je to?

To je naš „uzor-mладиć“. Rodom je bio Hercegovac, dakle naše gore list; a živio je, ne Bog zna kada, nego je umro tek prije dvanaest godina. Njegov je život upravo zrcalo hrvatskoj mladeži, kako valja da žive, da hude Bogu na slavu, a domovini na čast i diku. Usto je ovaj životopis upravo izvanredno zanimivo napisan, te urešen vrlo mnogim lijepim slikama.

Ima tomu već devet godina, što je taj životopis izdan. Mistili smo, razgrabit će se u najkraće vrijeme. No prevarismo se! Tu g'li narodi kano da se više zanimaju za našeg Barbarića, nego li mi sami!

Evo za ovih devet godina preveli su ovu knjigu Nijemci, Česi, Mađari i Talijanci. Svi ju hvale i rado čitaju. Čitala su tu knjigu već i kraljevska i carska djeca, na priliku nadvojvode Karla Franjo Josip, koji je drugi do prijestolja te će možda jednoga biti našim kraljem. Pače njemačko je izdanje već gotovo izcrpljeno, te se sada pripravlja drugo izdanje.

A kod nas?

Kod nas još toliko njih nit' ne zna za Petra Barbarića, koji

je naša dika kod drugih naroda, te ga mnogi upravo štiju i zativaju!

Teško je shvatiti toliki neha! za našega „uzor-mladica“, kojim bi se svaki drugi narod i te kako pomosio.

Hrvatska omladino! tebi govorim. Poznate li Petra Barbarića? poznate li našega uzor-mladica? Jeste li pročitali njegov životopis?

Tko još nije, neka svakako ne propusti, da tu knjigu pročita. Nije skupa; pa ako je tko ipak ne bi mogao nabaviti sam, a ono neka se dogovori s nekoliko vrlih drugova, svaki neka plati po 20 filira, pa ćete tako knjigu zajednički naručiti i redom jedan za drugim pročitati.

Dakle, jesmo li sporazumni?

Knjiga „Petar Barbarić, hrvatski uzor-mladica“ stoji uvezana jednu krunu, poštom 20 filira više, a naručuje se najbolje poštanskom nagutnicom kod „Tiskare Antuna Scholza“ Zagreb, Gajeva ulica 7.“

Svaštice.

— S i n j. (Dalmacija). Već od godine 1897, opstoji u sinjskoj gimnaziji kongregacija za franjevačke seminere; a dan 20. prosinca lanijske godine osnovala se je kongregacija i za vanjske gjake. Same naprijed! Ima sada već 36 omladinskih kongregacija na hrvatskim srednjim školama. Daj Bože, ne ostala ni jedna hrvatska gimnazija, realka, viša djevojačka škola, preparandija i t. d., da ne bi imala svoju kongregaciju! Ove će nam kongregacije odnijeti mlad naraštaj, koji će se junački oprijeti pogubnoj tugijskoj nasjedi novovjekog poganstva.

— Tko će u A t r i k u? Na poziv misijonara oca Bernarda Kohnena u 11. broju lanijskoga Glasnika za malo je dana pet hrvatskih mladića javilo uredništvu Glasnika, da žele postati misijonari u Africi, Ovelima i drugima, koji možda na isto misle, ovo u kratko poručujemo: „Družba sinova Sece Isusova“ za afričke misije prima samo ljude posve zdrave i neporočnoga, čudorednog vladanja. Osim toga onima, koji žele postati svećenici, valja da je barem 16 godina i da su svršili najmanje pet razreda gimnazije; a u braću likve primaju se obično samo takovi, koji su vještii kakovu zanatu, a svakako ne smiju biti mlađji od 20 niti stariji od 30 godina. Od svih pak traži se, kad budu primljeni u tu Družbu, da smi plate put u kuću novicijata (Mühlau kod Brixena u Tirolskoj), da ponesu sa sobom prikladnih haljina i dovoljno rublja, a i toliko novaca, da se na vlastiti trošak mogu kući povratiti, kad bi to ma s kojega razloga bilo potrebno. Pretpostavivši sve ovo, pripravno je uredništvo Glasnika na daljnja razjašnjenja i posredovanje,

Broj 4.

Travanj 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za travanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Bijeg od svijeta.

Baš je to grozno, kada u jednom kraju kuga vlada. Pročitajte na priliku opet, što je Glasnik (1906., na strani 203.) pripovijedao o kuzi u Makarskoj ili pitajte svoje starce, koji vam znadu pričati, što su čuli od djeda ili šakundjeda, kako je to bilo, kada je kod vas kuga harala.

Kada se gdje kuga pojavi, onda nastanu crni dani. Svako veselje prestane. Ne ori se pjesma ni tamburica; ne čuješ smijeha, ne vodi se kolo, ne sastaje se prelo ni sjelo. Kao da je crn oblak tuge i žalosti prekrio cijelo selo ili grad. Sve žive u nekom nijemom, blijedom strahu.

A zašto se ljudi toliko boje kuge? — Zato, jer je kuga prijetpčiva. Od jednoga čovjeka, koga je zahvatila, prelazi na drugoga, tražeći sve nove i nove žrtve — nezasićna ta neman.

Stoga, tko može, taj bježi glavom bez obzira iz nesretnoga kraja; a tko ne može, taj bježi barem od okuženih. Ni za živu glavu ne će se nitko dotaknuti okuženoga čovjeka; ne će se s njim niti apustiti u razgovor, bojeći se, da ga ne bi otrovni zadah iz ustiju njegovih okužio. Ne će nitko niti da se dotakne onih stvari, koje su u ma kakovu dodiru bile s jednim okuženim: ne će da jede iz iste zdjele, da pije iz iste čaše, da se

odjene istim odijelom, što je služilo okuženomu. Pa je li možda okužen i seoski bunar, onda će makar tri sata daleko ići, da zagrade čiste, zdrave vode, nego da bi se, ma kako žedni, napili smrtonosne vode iz okuženoga zdenca.

Tako i valja. Tko ne će da se okuži, treba da bježi od kuge. Samo liječnike, dušobrižnike i bliži rod zadržaje sveta dužnost, da ne bježe od okuženih, nego da ih pomažu. A s koliko mjera opreznosti oni to čine! Pa ipak mnogi pri tom nastradaju, te pomažući okužene sami se okužuju!

A sada čujte, dragi čitatelji, kuda time Glasnik smjera. Ne plašite se, kada vam veli, da kuga i dandanas po cijelom svijetu, pa i megju vama hara. No nije to kuga, što ubija tijelo i oduzima život vremeniti, nego je to kud i kamo gora i pogubnija kuga — duševna.

Ta je kuga počela već s grijehom praroditelja, svegjer je dalje harala, a postići će vrhunac u zadnja vremena — Antikristova.

Sjetite se samo, što veli sv. Ivan Apostol o svijetu. On veli, da „čitav svijet leži u zlu“ (I. Iv. 5, 19). A pitate li, kakovo je to zlo, onda vam odgovara: „Sve, što je na svijetu, to je pobota puti, pohota očiju i oholost života“ (I. Iv. 2, 16).

Evo, to je trostruka ona bolest, na kojoj boluje svijet; a ova je bolest prava kuga, jer je, i te kako, priljepčiva. Tko je okužen tom bolešću, taj riječju i primjerom okužuje druge. A jer ih je svagdje tih okuženih, tih putenih, lakomih, oholih ljudi, stoga pravom velimo, da cijelim svijetom kuga vlada.

Ne ćeš li se i ti okužiti, dragi čitatelju, onda bježi — bježi, velim ti!

Mnogi su već pobjegli iz opakoga svijeta ča u puste pustinja, te su tamo samotno živjeli u postu i molitvi i radu. Manje su se bojali divlje zvjeradi u pustinji, nego li svjetskim duhom okuženih ljudi. Drugi su ostavili svijet, te megju tihim zidovima samostana tražili čisto zaklonište od svjetske kuge.

Blago si ga svakomu, koji tako može bježati od svijeta! No ne može svatko. Većina njih mora ostati usred okuženoga svijeta.

Što je dakle ovlma činiti? — I njima je bježati od svijeta, koliko samo mogu, koliko im dopuštaju njihove dužnosti i okolnosti.

„Kako ću bježati?“ — pitaš me. Baš onako, kako ljudi bježe, kada guje kuga vlada. Bježi od okuženih i bježi od svega onoga, što od njih dolazi, što je od njih okuženo!

Okuženi su svi oni, koji ne govore i ne žive po svetoj vjeri Isusovoj, nego po bezbožnim načelima ovoga svijeta, koji su opojeni duhom putenosti, lakomosti i oholosti. Njih se kloni, jer „s kim si, onakav si“ ili ćeš onakvim postati. Namoj s njima prijateljevati niti drugovati, ne slušaj njihovih razgovora, ne zalazi u njihova društva, njihove zabave — okužio bi se!

Isto tako valja da se čuvaš i svega onoga, čim oni šire svoju kugu, svih onih novina, listova, časopisa, knjiga, slika — svega, što od njih potječe. Netom opaziš gdje otrovni zadah svjetske kuge, a ti to baci od sebe, baci u vatru! Ničim se čovjek lakše ne okuži, nego kada čita takovih stvari. Van dakle iz vaših kuća, van iz vaših čitaonica, van sa svim onim prijavim, bljutavim, bezbožnim listovima i novinama, kojima kužni duh svjetski provejava; gdje se propovijeda putenost, lakomost, oholost; gdje se govori proti Crkvi Kristovoj i slugama Božjim; gdje se ruglu izvrgavaju svetinje naše vjere i čistoća našega kršćanskoga čudoregja. Sve je to kožno; svega se toga čuvaj ko gotove smrti, boješ li, da ti duša ostane zdrava.

Samo oni i samo u toliko smiju se baviti onim okuženim ljudima i njihovim otrovom, kojima i u koliko je to njima sveta dužnost i stalna, čista namjera, da pomognu one nesretnike ili da očuvaju zdrave od njihove zaraze. A koliko se pri tom traži opreznosti! Koliko ih je već dobro počelo, a zlo svršilo! Ta, kuga je kuga — priljepčiva je!

Bježi dakle od svijeta i od kuge svjetske! — No kamo da bježiš? Kamo nego li k Presvetomu Srcu Isusovu? Štujući i ljubeći ovo Srce Božansko, najlakše ćeš se očuvati čista i zdrava. Presveto Srce Isusovo bit će kao jak štít tvojemu srcu. Pred njim kuga stane; o njega se odbijaju otrovne njezine strijelice. Presveto Srce bit će, kakono je obećalo, svim štovateljima svojim „sigurno utočište za života, a osobito u čas smrti,“ da čisti dogu u lijepi raj, pripravljen čistim dušama.

Molitvena vojna za obraćenje Crnaca.

„Družba svetoga Petra Klavera“ svake godine pozivlja prijatelje katoličkih misija, da pred blagdanom „zaštite svetoga Josipa“ učine devetnicu za obraćenje Crnaca. Potom će se ta devetnica ove godine držati od 23. travnja do 1. svibnja uklju-

no. „Otprošnja Božanskomu Srcu za Crnce u Africi“, koja se u to line svaki dan devetnice moli, dobiva se besplatno i franko, kolikogod tko zatraži, bilo u hrvatskom, bilo u kojengod drugom jeziku. Tko želi, neka se izvoli obratiti na adresu: „Slavna Marijina kongregacija gospođa, Zagreb, Palmotićeve ulica 33.“

Kapela Srca Isusova u Velim Dračama.

U romantičnom hrvatskom gorskom kotaru ima mjesto i župa Brod Moravice. Kako je ondašnji narod bogoljuban, to se već odatle može naslutiti, što je u toj župi, osim župne crkve, bilo još šest milovidnih kapela, među njima svetište „Majke Božje Selske“. Ako je to mnogo, ipak im ne bje dosta. Revni štovatelji Srca Isusova sagrađiše još sedmu kapelu, veliku i krasnu kapelu Srca Isusova u selu Velim Dragama.

Neka nam o tom pripovijeda sam glavni začetnik te kapele župljanin Antun Golik.

Lijepa zamisao.

Vele Drage, fitijaika župe Brod Moravice, od matice su udaljene po prilici tri četvrtina sata. Maleno je to seoce. Ima tu samo kojih 28 kuća sa 240 duša.

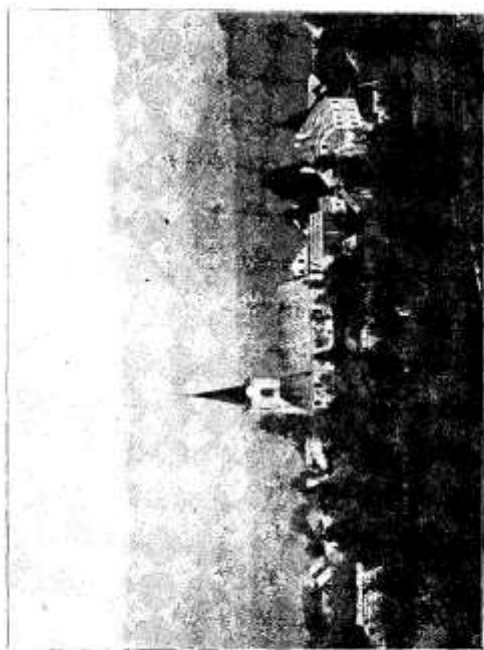
Kako to seoce leži usred brda u maloj dolinici, nigdje nijesi vidio ni crkve ni kapele. Teško je to kršćanskomu srcu, a još teže, kad ne čuješ niti glasa zvona, koje bi te sjetilo na molitvu. Zato su si već pregli naši od četiri drvena stupa i nekoliko dasaka podigli nekakav tornjić, te u njem smjestili jedno zvono. Ovo bi nas zvono veselim glasom pozivalo na pozdrav Gospin, a žalosnim bi nam glasom naviještalo, kad bi nam nemila smrt ugrabila koga iz naše sredine.

Godine 1900. porodi se u srcu nekih žitelja želja, da bismo mjesto onoga drvenoga, već staroga i klimavoga zvonika podigli kakovu makar malu kapelicu. Bilo bi na slavu Božju i na poljepšanje sela. Tu bismo svoje zvono zgodnije mogli smjestiti, a mogla bi nam se kadikad služiti i sveta misa.

Lijepa zamisao, ali otkuda novac?

Imam jednoga susjeda, Franju Kvaternika, koji mi je bio prijateljem još od školskih klupa. S njim sam ja kakvih 25 godina svako proljeće pošao u Megjmurje i bližnja mjesta hrvat-

ke Podravine, pa smo tamo od mjesta do mjesta kućarili sa svojom siromaškom trgovinom, osobito sa slikama i staklom. Kako sam ja uvijek snovao o našoj kapelici, to sam ja više puta svojim raspren govor o tom.

Brod Muravice.

Godine 1901. oko božićnih blagdana bio sam sa svojim prijateljem u istom stanu u Prelogu (u Megjmurjü). Jednoga dana opet smo zapodjeli razgovor o našoj željenoj kapelici.

Odjednom mu rečeh: „Čuješ, Franjo, šta ne bismo mi dva nekako započeli i nastojali, da se ta kapelica već jednom sagrađi u našem selu, a na slavu Presvetomu Srcu Isusovu?“

Franjo radosno pristane.

„A bi li ti, dragi Franjo, htio uložiti kakovu novčanu svoticu za to?“

„Dragi Antune,“ odgovori on, „ako bismo na to mogli nagovoriti svoje susjede, ja bih za prvi put upisao i obećao u tu svrhu najmanje četrdeset kruna, a poslije može biti i više.“

Ne hvala Bogu, pomislim si ja; pa ću i ja toliko, makar mi kakogod teško bilo.

Seoska skupština.

Mjesec dana zatim, oko zadnjega siječnja godine 1902., evo nas opet doma. Ja nijesam imao mira, dok ne čujem od svih naših susjeda, hoće li pristati uz našu osnovu.

Dne 5. veljače sazovemo u skupštinu sve žitelje Velih Draga, te im predložimo svoju želju i namisao, da sagrađimo kakovu kapelicu. Kad su to ljudi čuli, ni jednoga nije bilo, koji bi se tomu protivio. Svi drage volje prihvatit će misao, samo pitaju: „A otkuda nam novac za gradnju?“

Odgovorim im: „Evo nas dva upisat ćemo se svaki sa 40 kruna, koje ćemo isplatiti do vremena gradnje, pa mislim, da ćete i vi svaki po mogućnosti i dobroj volji upisati.“

I stanemo popisivati, što je tko obećao. Obećao tko 40 kruna, tko 30, 20, 10, no najmanje 5 kruna. Tako u prvi mah upisasmo preko 350 kruna.

Megjutim počeli se sakupljeni među sobom dogovarati, koga bi patrona (zaštitnika) izabrali za našu kapelicu. Upitaše i nas. Odgovorismo im: „Naša je želja, da bi se kapela podigla na čast i slavu Presvetoga Srca Isusova.“

I nijesmo se prevarili. Svi su radosnim srcem na to privoljeli. A kako i ne bi, kad je u nas već od više nego deset godina uvedeno Apostolstvo molitve, a upravo se je u ono doba pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu najbolje širila po miloj našoj domovini.

Kako smo došli do novaca.

Velečasni g. župnik-dekan Rafael Kanotti u svemu nam je išao na ruku. Odobrio je naš naum, da sagrađimo kapelicu Srca Isusova za kojih 800 kruna, ali nas je ujedno upozorio, da

treba u zakladu staviti oko 200 kruna za daljnje uzdržavanje kapele.

Pomisliti si ja: „Evo, to već iznosi hiljadu kruna, a mi smo tek upisali 350 kruna.“ Otkuda još 650 kruna?“

Vale Brage, kapela na Isusoru.

Sjetim se naših ljudi u Americi. Bilo ih je tada puno iz našeg sela i kraja u Americi, a zaslužba bila dobra. Uzmi ti dakle, Antune, tintu i papira, pa hajd' napiši nekoliko listova našima u Americi!

Smišljeno učinjeno. Pišemo na pet strana u Ameriku, izjavimo im svoju namisao, te ih zamolimo, da bi i oni u Americi među svojim prijateljima što sabrali. Četiri od njih odgovoriše nam, da hoće. Kasnije smo i drugima pisali, pa se i oni odazvali.

Da bude još više novaca, još se nećemo dosjetismo. Naše je selo prije nekoliko godina od gospoštije kneza Thurn-Taxisa kupilo malu, mladu šumicu. Bila je gusta i zarašćena, trebalo ju je prorijediti i očistiti. Zamislimo, da bi bilo najbolje, u toj šumici sagraditi vapnenicu. Bilo bi vapna za gradnju kapele, a preostalo bismo unovčili u korist iste kapele. Radit ćemo sve besplatno na izmjenu.

Dobismo dopuštenje od kotarske oblasti u Delnicama, te se namah svi složno dadasmo na posao. Bilo je to godine 1903. u veljači. Vrijeme je bilo krasno ko usred ljeta. Hajd' dakle u šumu! Nekoji sijeku drva — i sama su djeca radosno vukla granje; nekoji lomili kamen i vozili ga na mjesto, gdje se je imala graditi vapnena, i tako smo za osam dana priredili drva i kamena dosta. Sada se pogodismo s jednim vještim majstorom za dvjestu kruna, te iza deset dana dovršismo vapnenu peć, sve po lijepom vremenu.

Sada treba ložiti dan i noć, dok nam vrijeme služi. Tri dana bilo je jako lijepo, mi svi veseli i zadovoljni. Ali četvrti dan ujutro natmurilo se nebo, udri kiša, iza kiše snijeg — eto ti jada iznenada. I tako je bilo do pet dana. Teško je to bilo, po čitave noći po tako zločestom vremenu i mečavi raditi. A usto se je bilo bojati, da će nam sav trud i posao i uloženi novac propasti. I sam poslovođa izjavio, da ćemo za takova nevremena teško uspjeti sa svojim poslom.

Ali mi nijesmo zadovolji. Upotrijebili smo sve sile, a ujedno se vraćom molitvom utekosmo Presvetomu Srcu Isusovu, da bi nam pomoglo, te nam uspije, što smo njemu na slavu počeli.

Nakon osam dana naš majstor nas razveseli radosnom vijesti, da smo ipak, i te kako uspješi. On reče, da je već preko dvadeset vapnenica napravio, a samo jedna da je tako lijepo uspjela kao naša. Eto iza velike žalosti opet radosti. Deseti dan vapno gotovo. Ispekosmo oko 1.600 vagana vapna. Potrebitu količinu vapna ostavismo za gradnju kapele, a ostalo rasprodasmo među sobom, te smo tako izbili čistog dobitka devet stotina kruna.

Meglutim eto i odziva iz Amerike. Poslali nam s raznih strana svega 1.750 kruna.

Eto nenadane sreće!

Naši kod kuće, kad to vidješe, dadoše i više, nego što su
upisali i obećali. Nastalo pravo natjecanje, tko će više dati.

Vale Druga, oltar Sv. Ivo.

Dali neki i po sto i po sto pedeset kruna, i tako sabrasmo u
samom malenom selu do hiljadu kruna.

Dopustom kraljevske kotarske oblasti sakupismo još po
kotaru pet stotina kruna.

Porasla nam krila.

Eto sada novaca više, nego se je itko nadao. Naravno, da su nam sada porasla krila, porasle želje. Mjesto čedne kapelice od kojih 800 kruna, sagradit ćemo veliku i krasnu kapelu, dostojnu Srca Isusova, dostojnu ljubavi naše spram njega!

Godine 1905. dao je naš gragjevni odbor izraditi nacrt, kupio zgodno gradilište, otkud će se kapela na daleko vidjeti, a velečasni g. župnik-dekan ishoditi nam od biskupskog ordinarijata dopuštenje za gradnju, ali s nalogom, da uložimo u zakladau 600 kruna za daljnje uzdržavanje kapele.

Gradnja.

I tako iza toliko briga i poteškoća napokon došlo do gradnje.

U svibnju godine 1906. pogodili smo majstore zidare, i namah se je počelo raditi. Teško je to bilo za tako maleno selo. Muškarci su tada većinom bili u Americi, a ostali su se u proljeće razišli s trgovinom kao kućarci. Ostalo nas je samo kojih šest krepkih muškaraca, koji smo pomagali kod gradnje, a i žene, djevojke i sama djeca veselo prionula uz rad. Trebalo je još mnogo kamena lomiti i voziti; pijesak, vapno, vodu i sav gragjeveni materijal zidarima k rukama dati.

Ali slogom i dobrom voljom sve se može. Dne 14. svibnja bio je blagoslov temeljnoga kamena, a na koncu rujna iste godine već su kapela i zvonik bili pod krovom. Do godine, nadali smo se, sve će biti gotovo.

Ali se prevarismo. Kapelu smo doduše godine 1907. svršili, ali nema nam oltara. Naručili smo oltar s kipom Srca Isusova za 680 kruna, no došao nam je tek u mjesecu ožujku godine 1908.

Blagoslov kapele.

Napokon dne 3. svibnja 1908., u prvu nedjelju mjeseca, osvanuo tako dugo žugjeni dan, kad će se svečano blagosloviti kapela i oltar. Vrijeme je toga dana bilo upravo prekrasno. U 9 i pol krenula je veličajna procesija iz župne crkve. Barjaci se ponosno vijali. Pjevale se pjesme na čast Srcu Isusovu. Na licima sviji opazilo se ugodno uzbujenje i radost. Na zvoniku kapele, na kućama i na stavoluku lepršale hrvatske trobojnice. Uz gruvanje mužara prispjela procesija ka kapeli. Ne ču daljiti. Velečasni g. župnik-dekan Rafael Kanotti obavio blagoslov ka-

pele i oltara i prikazao prvu nekrvnu žrtvu u novom svetištu Srca Isusova. Prigodnu propovijed držao velečasni g. Antun Ladić, upravitelj župe Vrbovsko.

Znam, da će mnoge, zanimati, koliko je cijela gragja stajala. Da nije bilo toliko besplatnoga rada i prinosa u naravi, bila bi kapela za cijelo stajala kojih dvanaest hiljada kruna. No mi smo gotovog novca trebali samo oko sedam hiljada kruna, od kojih smo dakako oko hiljadu kruna ostali dužni. (Danas imamo još 640 kruna duga.)

Ispunila nam se je i zadnja naša želja: na poziv velečasnoga g. župnika-dekana došao urednik Glasnika, te nam je fotografirao kapelu i oltar za Glasnik Srca Isusova.

Istina, kako svagdje, kad se što poduzme na slavu Božju, tako i kod gradnje naše kapele Srca Isusova bilo i takovih, koji su to prijekim okom gledali, te govorili: „Ta, što nam treba nova kapela? Trebalo bi još i stare porušiti.“ No sreća, što u našoj župi nema puno takovih, samo dva, tri. Ali pustimo takove; osvrnimo se radije na sve one, koji su nam hvalili i odobravali rad, te ga milodarima pomagali. To nijesu samo naši, nego i Božji prijatelji. Od nas im srdačna hvala, a od Presvetoga Srca vječna plaća! Mi sve muke i brige i poteškoće rado zaboravljamo, kad nam se samo u Velim Dragama bijeli mila i željno očekivana kapela, posvećena onomu Presvetomu Srcu, za koje smo radosna i vesela srca sve pretrpjeli, znajući, da nam je ono izvorom svake milosti i dara. Njemu slava i čast na sve vijeke vijekova!

Pripomena.

Otkako ta mila kapela opstoji, pobožnost je k Presvetomu Srcu Isusovu još bolje kod nas napredovala. Stoga je lanijske godine samo trebao poziv veleč. g. dekana i župnika, te je s veseljem cijela župa slavila blagdan Srca Isusova u sam petak. I procesija je taj dan išla iz župne crkve u Brod Moravicama do kapele Srca Isusova u Velim Dragama. Narodu se to tako sviđjalo, te bi odregljeno, da će se i u buduće svake godine slaviti blagdan Srca Isusova u sam petak i voditi procesiju k njegovoj kapeli. Osim toga u ljetno doba, to jest od svibnja pa do listopada, služit će se u toj kapeli svake prve nedjelje u mjesecu rana sveta misa u 8 sati.

Nema sumnje, da će sve to više naroda iz okolice dolaziti k ovom malom svetištu Srca Isusova, te tamo naći utjehe i milosti svake ruke.

Najmiliji naš blagdan.

Mi smo lanjske godine molili, a sada opet molimo, da bi se dopisi o blagdanu Srca Isusova što prije poslali uredništvu našem, a ne tek dva, tri mjeseca poslije blagdana.

One dopise dakle, koje smo lanjske godine prekasno primili, te ih nijesmo više mogli uvrstiti među ostale, iznosimo naknadno sada, gdje se opet približuje blagdan Srca Isusova. Nadamo se, da će ovi dopisi svagdje opet probuditi oduševljenje i revno nastojanje, da ovaj najmiliji blagdan ove godine još ljepše i svečanije proslavimo, nego li dosada, i to, ako je ikako moguće, u onaj dan, što ga je sam Božanski Spasitelj za to odabrao: u petak iz osmine Tijelovske.

Hrvatska.

— Dubrava kod Graca. U ovoj prostranoj župi, koja broji preko 6.000 duša u 24 sela, blagdan Srca Isusova lanjske se je godine prvi put proslavio u sam petak. Narod se je poziva velečasnoga g. župnika tako pripravno odazvao, da je taj dan malo tko radio, osim onih, koji ne mare ni u zapovjedne blagdane raditi. A u crkvi je bilo svijeta ko u najveće blagdane, da je bilo prave stiske i vreve. Do četiri stotine duša primile su svete sakramente: više ih nije moglo dospjeti, premda su velečasna gospoda neumorno do podne ispovijedala. Presveti oltarski sakrament bio je izložen kroz punih dvanaest sati: od 6 sati u jutro do 6 sati na večer; a nikada nije narod Spasitelja svoga ostavio sama na prijestolju ljubavi. Sva su se sela lijepo izredala u klanjanju, a mnogobrojna školska mladež bila je sva klanjati u 10 sati sa svoja dva učitelja i dvije učiteljice. Procesija pak bila je tako duga, da su prvi posljednje stigli. Djevojke u bjelini nosile su prekrasno okićenu sliku Presvetoga Srca. Divnog li dana! Vjernjte mi, bilo je i suza radosnica. Ta, tko se je nadao, da će već prvi put blagdan Srca Isusova tako sjajno i veličajno uspjeti u radni dan? No sada smo uvjereni, da će se taj najmiliji blagdan kod nas u buduće jošte ljepše proslaviti.

(M. P.)

Božjem Srcu čast i slava! —
Gruško kliče na Dubrava.

— Generalski stol. Već od više je godina ovdašnji puk pristao, da blagdan Srca Isusova svetkuje u sam petak kao dragovoljni blagdan. Ophod je veličanstven ko na Tijelovo. Če-

tiri mladića nose krasan kip Srca Isusova, društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest lijepo pjeva i moli, a mužari gruvaju u počast Presvetomu Srcu našega svevišnjega Kraja. (Župnik.)

— Peteranec u Podravini. U našoj župi već je šest godina, kako se blagdan Srca Isusova slavi u sam petak, da nitko živ ne radi. Čude nam se susjedi, što mi ovaj dan svetkujemo, ko da je Božić ili Uskrs. Čude se oni nama, a mi se opet njima čudimo, što oni na taj dan rade ili kroz naše selo drvo voze, ko da je to najzadnji dan u godini. „Ta, zar ne znate, ljudi Božji, da je danas najljepši i najmiliji blagdan: Presveto Srce Isusovo?“ Mi se nadamo, da će se doskora i susjedne župe povesti za našim primjerom, te s veseljem i usrdnom pobožnošću proslaviti blagdan Srca Isusova. (Št. G.)

Zahvalnice.

 Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako vratiti. *Uredn.*

Blagdan Srca Isusova.

Tko traži kakovu milost, taj misli amo i tamo, što bi sve mogao učiniti, da si stekne naklonost onoga, u koga on milost traži. Znajući dakle štovatelji Srca Isusova, kako je Presvetomu Srcu mio njegov blagdan, nije se čuditi, što se mnogi u nevolji zavjetuju, da će taj blagdan što bogoljubnije sprovesti. Zavjetovali su to i čitavi gradovi, kao na prilik prigradom kuge Marsilja u Francuskoj i Makarska u Dalmaciji — a kako ne bi pojedinci? Zavjetuje se, tko da će se na blagdan Srca Isusova uzdržati od težačkoga posla, tko da će primiti svetu pričest, tko da će uoči toga blagdana postiti, tko da će hodočastiti k jednom svetištu Srca Isusova, recimo u Zagreb, u Sarajevo, u Škrljevo i tako dalje.

Evo nekoliko primjera:

Blato na Korčuli (Dalmacija). Moje malatno dijete od deset dana tako je oboljelo, da mu ni sam liječnik nije znao pomoći. Od dana do dana išlo je na gore, te već punih sedam dana nije moglo primiti niti majčine hrane. Čekali smo svaki čas, da će ispustiti dušicu. Najednom dogje mi na um, da ja i moja žena izmolimo jednu kunicu i da se pričestimo na blagdan Srca Isusova. I moja bi želja uslišena. Dijete mi je sada

tako zdravo, da ga je veselje gledati. Stava Presvetomu Srcu Isusovu!

Sarajevo (Bosna). Mili Glasniče, dopusti i meni, da izrečem koju zahvalnu riječ. Obolio sam na nozi i u križima od živčane boli, koja me je tako nesposobnim učinila, da nje sam bez tuge pomoći niti iz postelje mogao. Tražio sam liječničku pomoć, bio sam 40 dana u bolnici, a kad sam izašao, bilo mi je gore, nego kad sam unišao. Liječnici mi nikako nijesu mogli pomoći, pače su mi kazali, da meni pomoći nigdje na svijetu nema. I tako sam već i sam mislio, što su meni i drugi govorili, da si ja nikada više komadića kruha zaslužiti neću. Najedamput sjetim se na Srce Isusovo, te se zavjetujem, da ću svake godine na njegov blagdan primiti svetu pričest, a svaki dan njemu na čast izmoliti po 7 oćenaša i zdravomarija, pa osim toga i tri svete mise dati odslužiti. Pa gle! to je pomoglo. Ja sam ozdravio! Po svojoj službi kao podvornik pošte cijeli sam dan na nogama, pa me mogu i moji liječnici vidjeti, gdje hrlim po ulicama sarajevskim. Živio moj Božanski Liječnik i njegovo Presveto Srce!

Vrlika (Dalmacija). Jako sam oboljela, pa tako oslabijela, da nijesam mogla govoriti niti hrane uzimati. Jednoga dana, bio je to petak — upamtila sam ga dobro! — bila sam slaba do skrajnosti. Na kapi su mi davali mlijeka i konjaka, ocat su mi uvijek držali pod nosom, a prozor otvoren, da imam dovoljno zraka. Žao mi je supruga i troje malene djece, no ipak sam se predala u ruke Božje, ispovjedila se i pričestila i primila sveto ulje. Uvjerena sam bila, da ću umrijeti. Cijelo poslijepodne sjedio liječnik uz moju postelju i na svaki način nastojao, da mi povрати snagu. Uvečer odlazeći reče ženi, koja me je čuvala, da ne smije zaspati, a bude li od potrebe, neka ga zove, pa će mi spavati u bližnjoj sobi. Bilo je već 11 sati noću. Jedva šapnem ženi: „Priповijedajte mi što god — strah me je, kad bih zaspala, da se ne bih više probudila!“ Ona, kako je pobožna, počela mi pripovijedati o čudesima Srca Isusova. Mene je to dirnulo i probudilo mi pouzdanje u moć i dobroću Božanskoga Srca. Nimala se zavjetovah, ako ozdravim, da ću učiniti devetnicu, svake godine na svetkovinu Srca Isusova primiti svetu pričest i javno se zahvaliti. I doista se je Presveto Srce Isusovo, puno ljubavi i milosrđa, smilovalo meni i mojoj obitelji, te mi povratilo žugjeno zdravlje. Po hiljadu puta hvala mu i slava na sve vjeke!

Na proštenje k Srcu Isusovu.

Bukovje (Slavonija). Čitao sam mnoge zahvalnice u Glasniku Srca Isusova, ali sam nekako sumnjao, jesu li baš istinite, nijesu li možda samo kakove izmišljotine? No evo, što se je meni samomu dogodilo. U našem selu zavladała je u zimi od godine 1905. na 1906. pošasna dječja bolest „škrlet“. Za mako je sedmica umrio dvadeset i petero djece, manje i veće. No sve to nije me još toliko uznemirivalo, dok je bolest bila daleko od naše kuće. Ali kada počеше djeca umirati i kod desnoga i kod lijevoga nam susjeda, kad bolest zahvati i neku djecu naših ukućana, kada napokon red dogđe i na moju vlastitu djecu, e onda jao i pomagaj! Za manje od mjesec dana oboli mi redom četvero djece. Naša kuća postade pravom bolnicom. Ne znaš, kojemu je djetetu gore, koje će prije umrijeti. Videći, gdje tolikoj drugoj djeci nije bilo pomoći ni od liječnika ni od lijekova, sve svoje pouzdanje stavismo u pomoć Liječnika Božanskoga. Ja i moja žena bacismo se na koljena pred slikom Srca Isusova i Srca Marijina, te ih svaku večer molismo za našu milu djecu, da ih ozdrave ili im barem podijele polakšanje boli, ustrpljivost i sretnu smrt. I namah smo opazili, da su djeca nekako zadovoljnija i ustrpljivija. I u najvećoj vrućici drage su volje djelivali raspelo i sliku Majke Božje, govoreći: „Isusak naš dat će nam zdravlje!“ To nas je veoma tješilo. Bilo je oko Božića. Idem u crkvu i kleknem pred oltar. Tamo se vruće pomolim Isusu u jasticama, da mi spase barem jednoga sinčića, ali ne po volji mojoj, nego kako je Božja volja, onako naka bude. Ujedno se zavjetovah, budem li uslišen, da ću s ozdravljenim sinčićem hodočastiti u samo Sarajevo, i tamo se u crkvi Presvetoga Srca vruće zahvaliti, pa i jedan dar prikazati. I moja me nada nije prevarila. Za dva mjeseca sve je moje četvero djece potpuno ozdravilo. Moj četiri-godišnji sinčić jedva čeka, kad će sa mnom u Sarajevo. Cijela moja obitelj, mali i veliki, (dok budemo živi, zahvalna ćemo srca klicati: „Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!“

— ❦ —

Boža pretvorena u crkvu Srca Isusova.

Župna crkva u Gjakovu, franjevačka crkva u Požegi, pa valjda i druge neke crkve bile su iz muhamedovskih džamija pretvorene u kuće Božje. No prvi put, koliko se sjećamo, čuje-

mo primjer, da se je slobodnozidarska „loža“ pretvorila u katoličku crkvu. („Loža“ zove se dvorana, u kojoj slobodni zidari iliiti framasuni drže svoje sastanke.) Dogodilo se to u Francuskoj, u nadbiskupskom gradu Auch (čitaj: Oš). Tanto je nadbiskup monsignor Ricard u nedjelju dne 10. siječnja ove godine uz veliku svečanost slobodnozidarsku ložu pretvorio u crkvu, te novu kuću Božju posvetio Presvetomu Srcu Isusovu. Na pročelju crkve, gdje si prije vidio slobodnozidarske znakove, sada stoji natpis: „Au sacré Coeur de Jésus“ („k Presvetomu Srcu Isusovu“). Silno mnoštvo ljudi prisustvovalo je blagoslovu crkve i prvoj svetoj misi, koj je služio sam nadbiskup. U svojoj propovijedi istaknuo je presvijetli gospodin, kako je sretan, što je doživio, da Bog ondje vlada, gdje je prije gospodovala moć tmine, te hvali Gospodu, što je jednom dijelu raspršenoga svoga stada mogao dati vjersko središte, svetu kuću Božju. (Sr. „Hrvatstvo“ broj 10.)

Svega po malo

— Rim. Dne 25. travnja proglasit će se blaženim časni otac Ivan Eudes (čitaj: Oed). Živio je od godine 1601. do 1680. Rodio se je dakele puno prije blažene Margarite Alakok, a kasnije joj je bio savremenikom. No i ne znajući za nju, širio je na svoj način neku pobožnost k Presvetim Srcima Isusa i Marije. On je dakele zapravo jedan od preteča one pobožnosti k Srcu Isusovu, koju je sam Božanski Spasitelj po blaženoj Margariti svijetu objavio. — U prvu nedjelju svibnja, dne 2., proglasit će se blizhenom časna Ivana od Arka, glasovita djevičica orleanska, koja je u svoje doba na čudesan način, s mačem u ruci, na čelu vojsci, spasila Francusku iz ruku neprijateljskih. Sveti Otac proglasit će ju ujedno zaštitnicom Francuske.

— Knez Löwenstein, za kojega smo već javili, da je pod svoje stare dane stupio u Red svetoga Dominika, primio je dne 8. prosinca prošle godine sveti red, te žive u jednom samostanu u Nizozemskoj.

— Biskupija spljetska. Apostolstvo molitve opstoji u Donjem Döcu već od god. 1886., i prošle se je godine uvelo u župama: Srijane, Kottlenice i Trbusi. — „Vojska Srca Isusova proti psovki (kletvi) i proklinjanju“ uvelo se je u župama: Srijane, Kottlenice i Trbusi, a u Donjem Döcu se uvrstilo. Sve to prigodom svetih misija u listopadu prošle godine. (M. St.)

— Završaje (Istra). Na Stjepanje (26. prosinca) tanijske godine blagoslovio se je nov kip Srca Isusova.

— Veleševac kod Orla (Hrvatska). Svaki prvi petak u mjesecu drži se u našoj župnoj crkvi večernica na čast Srca Isusova.

I to kasno na večer, kada je svijet slobodan od posla, G. učitelj, sam štovatelj Srca Isusova i pretplatnik njegovog Glasnika, kod te učeralice lijepo pjeva i svira pjesme na čast Srca Isusova. Lanjske godine bilo nas je ovdje 27, a ove godine ima nas 58 pretpplatnika. S veseljem primamo Glasnik u novom njegovu krasnom odijelu s natpisom: „U ovom će znaku pobijediti!“ Dragi čitatelji, širite u 5 milijuna Glasnik po cijeloj domovini našoj, sakupljajte oko njega što više štovatelja Srca Isusova: mlado i staro, muško i žensko! (P. V. puvjerenik.)

— Dragocijen oprost, Za mnoge molitve ili pobožne uzdahne dala je sveta Matična Crkva oprost. Na uvijek je svijet, da se te molitve izgovore. Nije dosta, izmoliti li molitvu samo u mislima, kočeš i steći dotični oprost, nego valja, da molitvu jezikom, ustima izgovoriš, makar i posve tiho — inače ti nema oprost. Nego evo iznimke; čuj riječkog ili dragocjenog oprost! Sveti Otac papa Pijo X. naredbom svetoga Zbora za oprost od 10. listopada 1904. podijelio je oprost od 300 dana, koji se može steći svaki put, kadgod se Presveta Imena „Isus“ i „Marija“ pobožno razovu ustima ili makar samo mislju, pobožnim uzdahom *secu*. Ovaj oprost može se namoljiti i dušama u čistilištu. — Nijedan dakle drugi oprost ne može se tako lako steći, kao što ovaj. Dosta je samo pomisliti: „Isuse, Marijo!“ To možeš uvijek činiti, bio u poslu ili u miru, bio zdrav ili bolestan. Zar to nije velika milost? Hoćeš ti tješiti Srce Isusovo, izbavljajući njemu tako mile duše iz čistilišta, evo ti lakog sredstva, koje će ujedno i tebi samom najviše koristiti.

Dopisnica Uredništva.

— Primili smo u korist katoličkih mislija u zemljama poganskim upotrijebljene pošlanske biljege i izglednice od M. L. učiteljice u S. i od M. H. u Zagrebu.

— F. K. u K. VI ne znate, kako se čini devetnica Srcu Isusovu? — Najbolje, naručite si knjižicu: „Devetnica na čast Presvetoga Srca Isusova od svetoga Alfonsa Liguorija.“ Stoji samo 10 t., poštom 13 t., a dobiva se kod „Tiskare Antuna Scholtza, Zagreb, Gajeva ulica 7.“

— Braćo Bunjevcima i Sokcima. Jedan naš prijatelj upitao nas, zašto naš Glasnik ništa ne piše o vama? Glasnik, toliko lijepih crtica i pripovijesti donosi iz naše Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Istre, Međimurja i Hercegovine, pače i o nekim Hrvatima u Americi i Arhanaskoj, zašto dakle nramorikom šuti o Hrvatima u Brčkoj? — Mi prijatelju odgovorismo, da ne možemo istinitih crtica i pripovijesti islati iz maloga grada, nego ono pišemo, što nam dopisnici javljaju. U ostalom bio je ipak koji put govor i o vama, dragi braćo Bunjevci i Sokci: do vas je, da u buduću bude i više. Dajte, javite nam se u buduću češće nego li do sada! Tko će se tomu više radovati, nego li Glasnik i njegovi čitatelji? Dajte, da se svi preko Glasnika upoznamo međju sobom, te svi osjetimo, da smo braća u Presvetom Srcu Isusovu. Ako nas pitate, što biste nam pisali, a ono izvolite opet pročitati članak u Glasniku 1907. na strani 42. „Tko će nam što pripovijedati?“ S Bogom, braćo! Javite nam se dostokora!

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

Izgubljeni sin.

Piše nam jedan mladić iz Spijeta (Dalmacija):

Najpoštenije molim, da bi ovo mojih par redaka našlo mjesto u naša sve ljubljenoj Glasniku Srca Isusova, ne bi li se, čitajući ih, još koji drugi izgubljeni sin povratio u krilo milosrđa Božjega.

Godine 1907. dobio sam tešku bolest na nozi. Po savjetu liječnikovu dadoh se otpremiti u bolnicu u Spijetu. Povjerih se skrbi liječnika, koji, uz najbolju pomnu, ne mogao mi pomoći. Kako sam trpio silnih boli, trebalo mi je mnogo ustrpljivosti. No na žalost, ja sam bio tako ohladnio u vjeri, da se već više od tri godine nijesam ispovjedio, te se podao svakojakim grijesima. Što sam tako zabudio, najviše su mi bile krive zle knjige, što sam ih pohlepno čitao, na neizrecivu štetu po svoju dušu. U svojoj bolesti grozno sam psovao (kleo), da je strahota bila slušati.

Časna sestra milordnica, koja je mene dvorila, doskora upoznala me mladića, koji je jako duboko pao u blato strasti. Dogle joj sretna misao, da mi govori o Srcu Isusovu, izvoru svih milosti. Pri tom opazi, da ipak klica vjere nijesam izgubio, te me svjetlova, neka se utečem Presvetomu Srcu. Ako se pokajem za svoje grijeha, te se valjano ispovjedim — uvjeravala me — ozdravit ću dušom, a onda će mi ono Presveto Srce sigurno pomoći, da naskoro i tijelom ozdravim.

Vrlo mi je godilo, što mi je časna sestra obećavala zdrav-

lje. Ona me zatim ostavi sama, znajući dobro, da mi treha razmišljanja. Borba, koja se sada razmahala u mojoj duši, ne da se opisati. Cijelu noć nijesam usnuo, boreći se sa sobom. I same boli nijesam osjećao. Blid mi je, kao da višim o niti izmeggju raja i vječne propasti. Nakon ove duge borbe napokon pobijedi u meni milost Božja.

Drugi dan, njegujući moju ranu, opazi časna sestra, da sam ustrpljiviji nego li prije. Upita me, jesam li dobro spavao. Priznah joj svoju noćnu borbu i konačnu odluku, da ću se ispovjediti i s pomoću Presvetoga Srca odsele umanjivati rane, što sam mi ih dosada zadavao. Sva radosna s te moje sretne promjene, obodri me ona, da izvršim, što sam odlučio, te mi obeća, da će mi donijeti molitvenik: „Srce Isusovo — spasenje naše.“

Poslije podne dobio sam rečeni molitvenik, pa i pismo od jednoga bogoslovca iz Zadra. Ovaj mi je od djetinjstva bio drug i uvijek iskren prijatelj. Znaajući za moje stramputice, pokori me u tom pismu, te ukratko mi opisa budućnost, što me čeka, ako se ne popravim: život u sve to većim grijesima, onda tvrda okorjelost u zlu, napokon nesretna smrt i još nesretnija vječnost. „Ne sumnjaj,“ nastavi on, „da te je Bog bolešću pozvao na pokoru; a moguće, da je to i zadnja opomena.“ Onda mi preporuč, neka se upoznam s Isusovcem ocem M., koji će me uputiti, kako ću lakše odoljeti navalama svoje strasti.

Prihvatih prijateljev prijedlog, te poručih ocu M., da bih želio s njim govoriti. Velečasni otac najpripravnije se odazva mojoj želji. Već iza kratkoga razgovora čitavo mi je srce predošlo za dragoga Boga. Poslije dva dana ispovjedi se i pričestih. Kako mi je sada bilo drugačije u srcu! Čisto sam se promijenio, svukao staroga čovjeka, obukao novoga. I ustrpljivosti našao sam toliko, te mi se je gotovo činilo, da me ništa više ne boli.

No hoće li se sada ispuniti i drugo, što mi je časna sestra tako pouzdano obećavala, naime da ću i tijelom ozdraviti? Po savjeta oca M. obećao sam javnu zahvalu u Glasniku Srca Isusova, ako i to postignem. I u istinu, nakon nekoliko dana krenu mi bolest na bolje, a iza osam dana mogao sam opet nogom krenuti, što već puna dva mjeseca i po nijesam mogao.

A sada evo zdrav i veseo i kanoti preporoglen dušom i ti-

Jelom, pun harnosti kličem: Sto puta hvala Presvetomu Srcu, izvora svih milosti!

Vama pak, braćo, dovikujem: Odbacite zle knjige, jer će vam otrovati dušu i tijelo. Čitajte dobre knjige, osobito Glasnik Srca Isusova! Pače, širite taj premili Glasnik, što više možete, jer ćete se time odužiti Srcu Božanskomu, i postati apostoli njegove nađa sve spasonosne pobožnosti!

Za otkup Crnčeta.

Neki dan dogje mlad, revan svećenik, kateheta u S., k uredniku našega Glasnika, te mu predade punu kutija upotrijebljenih poštanskih biljega.

„To su.“ reče, „sakupila naša školska djeca. Žele, da otkupe jedno Crnče, pa da se pokrsti.“

Presveto Srce blagoslovilo mališe za taj njihov darak! Ako je i malen, to je ipak početak; a što najviše vrijedi: probudilo se u njihovim mladim srcima uzvišeno čuvstvo apostolske revnosti, želeći nešto doprinijeti, da se raširi naša sveta vjera u zemljama poganskim.

Dakle samo naprijed! A drugi neka se ugledaju!

Primjedba. Upotrijebljene poštanske biljege ne valja odlijepiti, nego odrezati sa širokim rubom naokolo. U istu svrhu još više vrijede upotrijebljene razglednice, a najviše dakako — biljele pare! No svaki, kako može!

„Čujte, kako me ljubi Majka Božja!“

Tko nije čuo za grozni potres u Messini, koji je dne 28. prosinca u jutro razvalio čitav grad? Neki, koji su se spasi, pripisuju to nekoj čudesnoj pomoći nebeskoj. Tako na prilik u jedan gjak kolegija Družbe Isusove pripovijeda:

„Čujte, kako me ljubi Majka Božja! Bio sam navečer međaljicu kongregacije objesio o uzglavlje. Potres baci ju u vis, te mi je sa vrpcom pala upravo oko vrata. Tada ja zavapih: Bezgrješna Djevice, spasi me!“ — I u tili čas nagjoh se na hodniku s međaljicom oko vrata. Evo, kako me ljubi Majka Božja!“

Izlazi mjesečno. Cijena 48 filira, poštom 1—10
istaknu po 80 filira, 10—50 po 70 filira, 50 i
više po 60 filira. Za inozemstvo 1 K 20 filira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.
Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb.
Gajeva ulica 7.

Broj 5.

Svibanj 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za svibanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Hodočašća k svetilištima blažene Gospe.

Mogućnici zemaljski imaju svoje omiljene dvorce i gradove, gdje najradije borave, i gdje osobito vole dijeliti milosti svoje. I Kraljica neba i zemlje diči se a ovoj suznoj dolini nekim omiljenim mjestima, gdje osobito duva vrhunaravni dah blizine neizvorne, gdje više nego drugdje udjeljuje audijencije i svakom bi-jedniku pruža pomoć svoju. Ova su mjesta razna prošteništa Gospina, što ih kršćanski puk od vjekada tako željno i radosno obilazi.

Što su sjajne zvijezde na noćnom nebu, što su uzvišeni svjetionici na brdri ili obali morskoj, što su glasovita lječišta sa svojim ljekovitim vodama na obronku mnogih gora; to su svetišta Gospina za vjernike u tmini i bijedi ovoga svijeta. Svetištima svojim nebeskim rasvjetljaju putnike zemaljske i poput sigurnog kašiputa upućuje nas na ono, što je onkraj groba, što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, i što nije došlo u srce čovjeku: upućuju nas na vrhunaravnu svrhu i domovinu našu.

Ujedno pak ova svetišta Gospina kao vanredna liječilišta duhovna i tjelesna tješe i razblažuju, obrađuju k Bogu i uzdižu k nebu sve nevoljnike, koji ondje, pa makar samo i u duhu live vjere, kratak čas borave i zazivaju „zdravlje bolesnih, utjehu žalosnih, utočišće grješnih i pomoćnicu kršćana.“

Koliko se puta već dogodilo, da je ljuta nevolja pritisla čovjeka dotle, te mu se činilo po riječima sv. Bernarda, da ne loda više po tvrdom kopnu, nego da ga nemili vrtlog zdvojnosti već prihvaća i proždire usred mora žalosti! Ali gle, na jedanput se opet ohrabrio i stoji tvrdo kao klisura u moru. Šta je? U glavi mu je kao munja usred oluje srušila spasenosna pomisao na omiljelo koje prošteništa Gospino, gdje je za mlađih dana toliko puta našao utjehu i pomoći u tjeskobi srca svega i divio se bezbrojnim zavjetnim darovima uslišenih vjernika. „Zašto da klonem duhom? pita se on; zašto da zdvojim, kad me dosad Majka Božja nikad ostavila nije? Eno Gospe Lurdske! Eno Gospe Loretske! Eno Sinjske ili Komušinske ili Aljmaške Gospe! Eno Marije Bistričke!... Tisuće i tisuće jadnika uslišala je Gospa, tisuće i tisuće rana tjelesnih izliječila je Gospa, tisuće i tisuće suznih očiju osušila je Gospa, tisuće i tisuće grješnika obratila je Gospa, tisuće i tisuće očajnih vapaja pretvorila je Gospa za tili čas u zanosne pjesme zahvalnice! — Pa zar je napokon okraćala ruka njezina? Ili zar meni jedino ne bi htjela da pomogne? Ne, ne, to nije moguće. Živi jošte draga Gospa naša, i dok ona živi, živi sva nada moja: Zdravo, Kraljice, Majko milosrgja, živote, slasti i ufanje naše!...“

Prošteništa su Gospina isto toliko žarišta, gdje se stječu sve zrake Božjeg milosrgja i svi plameni vjerskog oduševljenja i svi javni prizori divnih kreposti i kršćanskog života, što su inače više manje razasuti po cijeloj Crkvi Božjoj.

Nigdje na zemlji Bog ne očituje toliko svemogućnost, premudrost i dobrotu svoju koliko na prošteništima Gospinim. Ni gdje takogjer ne spasava toliko duša, koliko na prošteništima Gospinim. Ovdje kano da očima gledano i rukama pipamo onaj isti vrhunaravni red, što ga niječu i napadaju neprestano bezvierski neprijatelji Crkve. Ovdje Bog osobito sjajno slavi presveta Majku Sina svoga i divno ispunjava proročku riječ njezinu: „Gle, odsada će me blaženu nazvati svi naraštaji“ (Luk. 1, 48). Ovdje uzvisio je pravu Crkvu svoju, koja jedino onako stavi Boga i Majku Božju, kako im dolikuje. Ovdje Bog vazda u gorljivoj pobožnosti velikog mnoštva naroda oživljava duh vjere, duh molitve, duh pokore, duh svetog oduševljenja za nebeska dobra, duh prave djece Božje, u kojem vapimo: „Oče naš, koji jesi na nebesima,“ ali takogjer: „Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike!“

Nije li baš očiti dokaz ljubavi Božje i Gospine prema bi-

Jednom društvu ljudskom, što je u ovo vrijeme sve većeg i javnijeg otpada od Boga među kršćanskim narodima krasno oživjela bogoljubnost hodočašćenja u čast blažene Djevice Marije? U minuloj jubilejskoj godini Gospe Lurdske broj je Lurdskih hodočasnika tako narastao, kao što nikad prije. Ali i druga prošteništa Gospina širom svijeta sve ljepše cvatu velikim djelom uslijed čudesne pomoći Lurdske Gospe. Tjelosna ozdravljenja u Lurdu samo su slaba slika kud i kamo težih i čećih ozdravljenja duševnih, što se zbivaju svake godine u Lurdu i na drugim prošteništim Gospinim. Eno carskog Beča, otkud već preko 15 godina odlazi svakog tjeta posebno hodočašće od više tisuću muževa u Marija-Zell. Obratilo se prigodom ovih hodočašća preko 8000 takovih hodočasnika, koji prije nijesu marili za vjerske dužnosti svoje.

Doista po prošteništim svojim Gospa „se ukorijenila u narod štovanu, u dijelu i svojini Boga svojega“ (Crkv. 24,16). (P. I. B.)

Marijin mjesec Rod arbanaskih brćjana.

(Pripovijeda M. Bruno Foretić D. I.)

U crkvi papina sjemeništa u Skadru, glavnome gradu nedaleke nam Arbanaske, bijeli se nov novcat, ukusan miramoran spomenik. Tu počivaju smrtni ostanci neumornog misijonara, pravoga apostola Arbanaske, oca Jakova Junga. Zahvalni njegovi zbornici Marijini podigli su mu taj spomenik, koji se je postavio mjeseca ožujka lanjske godine.

Otac Jakov Jung, svećenik Družbe Isusove, rođio se je godine 1837. u Tridentu u južnoj Tirolskoj, a umro je dne 11. veljače godine 1899. u Skadru. Bila je to subota, dakle dan posvećen Majci Božjoj, a usto je 11. veljače spomen-dan ukazanja blažene Gospe u Lurdu. Zar nam već ove okolnosti njegove smrti ne daju naslutiti, da je otac Jung bio velik štovatelj Majke Božje?

I doista je bio: sva Arbanaska to znađe. Obilazeći neumorno toliko godina svu široku Arbanasku, zalazeći u svako zabitno seoce, da tješi i hrabri i na dobro puti arbanaske katolike, svagdje bi iz svih sila nastojao, da uz pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu raširi i unaprijedi i pobožnost k blaženoj Djevici Mariji. „Po Mariji k Isusu“ — bila mu je kozinka,

A kad bi se od svojih apostolskih putovanja trudan i umoran povratio u Skadar, onda bi svu svoju brigu posvetio kongregacijama Marijinim, poimence kongregaciji muževa i kongregaciji odraslih mladića. Otuda njihova sinovska zahvalnost, koju htjedoše uvijekječiti nramornim spomenikom.

Svake godine kad se je približavao mjesec svibanj, poticao bi otac Jung svoje mile zbornike, da što revnije sprovedu mjesec Marijin. U to ime znao bi im, uz ostale primjere, često predložiti i revnost arbanaskih brgjana, kojim oni kroz cijeli mjesec svibanj časte Kraljicu nebesku.

Naši arbanaski brgjanj — pripovijedao bi otac Jung — daleko žive od crkve i od svćenika, u svojim gorskim guľe-zdima; a ipak mogu biti svima na izgled. Sami si propisauše način, kako će za mjesec svibnja častiti svoju Majku nebesku, a što jednom odlučiše, toga se i najvećom vjernošću drže.

Na dvostruki način iskazuju Kraljici svibnja svoje poštovanje i svoju ljubav: molitvom i samozatajom.

Kao molitvu prikazuju Majci svojoj svaki dan mjeseca svibnja svetu krunicu. A mole ju u svakoj kući svi zajedno. Noćin sam jednoć kod neke obitelji i opazih, kako mala djeca sva skupa mole krunicu. Djeca lđu ranije spavati, pa stoga svo i krunicu ranije mole.

No nema ruže bez trnja, a ni prave pobožnosti bez oštrog trnja samozataje. Na to ne trebaš sjetiti naše brgjanje. Oni si za mjeseca svibnja nalažu vrlo stroga djela samozataje. Mnogi se za toga mjeseca na čast i slavu Kraljice nebeske uzdržaju posve ili djelomice od bijeloga smoka; mnogi za cijeloga mjeseca ne okuse mrke kave, koju inače tako rado sreću; mnogi se ustežu od pušenja; a gdjekoji čak „suše“, to jest poste o kruhu i vodi, bilo jedan, bilo dva dana u sedmici.

Više sam puta opazio, gdje je jedan drugoga nudio smotkom (cigarom), kavom ili drugim čim, a ovaj uzi sve prijateljsko nutkanje odlučno odbio, jer da toga ne smije za mjeseca svibnja.

Mladć jedan, koji je inače po vas dan imao cigaru u ustima, za cijeloga toga mjeseca nije ni jedan put zapužio. Tko je vičan pušenju, taj znađe, kakova je to žrtva.

Radl žalosnih okolnosti, u kojima se nalaze ti naši brgjanj, nijedan od njih ne zna čitati; a nemaju niti kalendara, nego onako na svoj način računaju vrijeme. Nije dakle čudo, što se često prevare, te pošteno promaše vrijeme. Tako jedni po-

Katolički brigadi u Arbanasë.

čnu svoju svibanjsku pobožnost već koje dvije sedmice prije vremena, a drugi svrše, kad je svibanj tek na domak. Nego i u tom vidiš njihovu revnost, jer će radije prije početi nego li kasnije.

Ovako evo pripovijeda otac Jung. Služilo to i tebi, hrvatski narode, na pobudu, da što revnije častiš Majku Božju za njezina cvjetnoga mjeseca. Ne budi ti teško, da za cijeloga toga mjeseca svaki dan izmoliš svetu kranicu, po mogućnosti zajedno sa svim ukućanima ili, još bolje, u crkvi. A ne zaboravi, da joj uz mirisavi ružni vijenac prikažeš i koji trn samozataje, koju žrtvicu ili pokoru. Blažena Djevica Marija obilno će vas za sve to nagraditi!

Zahvalnice Majci Božjoj.

 Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako upotrijebiti. Uredn.

— Majka Božja Bistrička. I. Bobovje (Hrvatska). Piše nam jedan zidar: Mojemu djetetu, djevojčici, bile su već skoro dvije godine, a nije još ni najmanje što progovorila, dok su druga djeca njezine dobe već lijepo govorila. Kako sam cijeli tjedan u Krapini po poslu, to sam se tek u nedjelju vraćao kući. Svaki put bilo mi je prvo, da pitam ženu: „Je li naša Pepica (Josipa) što govorila?“ A svaki put dobih isti žalosni odgovor: „Nije ništa!“ Kako mi je teško bilo gledati malu, gdje sve samo rukama i prstima kazuje, a ništa ne govori! Tužnim srcem mislim: „Što ću, ako me dragi Bog kazni mijenim djetetom?“ No u dobar čas sjetih se naše dobre pomoćnice, Majke Božje Bistričke. Zavjetujem, da ću ići na prošterje u Bistricu, da ću dati odslužiti jednu svetu misu i da ću se javno zahvaliti, ako mi predobra Majka Božja u Presvetoga Srca Isusova isходи ta milost, da mi mala progovori. Meglutim se približio Božić (1908.). Ja sam više puta išao na zornica, a uvijek me je nešto mukalo: „Moli se za dijete, pa će ti progovoriti.“ I gle, malo dana prije Božića mala je počela tepati: „Mama, tata, teta, djed, baba, ujak“ i sve je redom zvala. Koliko je to veselje bilo svim ukućanima! S kolikom smo radošću sproveli uzvišeni božićni blagdan! Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu i premiloj našoj Majci Božjoj Bistričkoj!

2. Hrvatsko Zagorje. Nastanio sam se godine 1901.

u novom stanu nakraj sela. Uz moju kuću sterc se skupni posjed cijeloga sela, te je moj stan nekojim seljanima postao trn u oku. Počeli me sudbeno progoniti, te i lanjske godine dne 14. kolovoza navalili nekoji od seljana, prijeteci se, da će oštetiti moj stan. U toj neprilici bio sam sav zbunjen, nijesam znao, što da počnem. No sutra je Velika Gospojina, poči ću još danas na put, da pobediću Majku Božju Bistričku. Ovako putujući dogje mi sretna misao. Odlučih, da ću deset puta izmoliti sveto čislo na čast blaženoj Gospi, uzdajući se, da će me ona obraniti od namjera mojih neprijatelja. Kad sam se iz Bistice povratilo doma, već su se moji neprijatelji umirili. Hvala i slava Majci Božjoj Bistričkoj!

— **Majka Božja Trsatska.** Grižane (Hrvatsko Primorje). Zaboli me lijevo oko. Od jeseni pa kroz cijelu zimu liječio sam ga sad ovim, sad onim, ali nikako izlječiti. Gledam kao kroz mrežu, a i drugo mi je oko marno. Bojao sam se, da ću sasvim izgubiti dragi očinji vid. Najteže mi je pri tom bilo pomisliti, da ne bih onda mogao više ni čitati iz svojih molitvenika. U toj žalosti odlučih napokon, da ću ići na prošćenje k Majci Božjoj na Trsat, ne bi li mi ona izlječila barem jedno oko. I dogjoh na Trsat dne 10. svibnja, i pun pozudanja izmolih onu ganutljivu molitvu: „Spomeni se, o pre-dobrostriva Djevice Marjo...“ Usto primih svete sakramente i dadoh milodar za obnovu crkve Majke Božje Trsatske. I evo, kako je dobra Majka Božja: izlječila mi je ne samo jedno, nego obadva oka, tako da sad i bez naočala čitam i pišem. Hvala Majci Božjoj Trsatskoj sada i u vijeke!

— **Majka Božja Molvanska.** Zagreb. Bila sam veoma opasno oboljela. Već tri dana ležala sam u nesvjestici. Sam liječnik izjavio, da mi nema spasa. Podijelivši mi svećenik svetu pomast, svjetova mojega supruga, neka me zavjetuje Majci Božjoj Bistričkoj, što je on i učinio. Ja sam se pak još prije, kada je bolest tek počela bila, utjecala Majci Božjoj Molvanskoj, obećavši, ako sretno prebolim, da ću u njezinu kapelici dati odslužiti jednu svetu misu i javno se zahvaliti. I naši su zavjeti bili aslišeni. Sutradan probudih se kao oda sna, te sam se brzo i oporavila. Stoga od svega srca zahvaljujem Majci Božjoj, koja nam je u Molvama i u Bistrici uvijek spremna pomoći.

— **Gospa Voćinska.** Gjakovo (Slavonija). Draga Gospa Voćinska ozdravila nam je bolesnicu.

— **Gospa na Hladina.** Kaštel Sućurac (Dalmacija). Rodilo nam se dijete zdravo i čisto, kad najednput iza dvadeset dana jako oholi. Obratili smo se na liječnike, upotrijebili lijekove, ali ne bi pomoći, i već smo nabavili robicu za ukop, pa i cvijeće i svijeće, što se kod naš običaja dati u svaku ruku preminulomu djetetu. Bilo je uoči blagdana Srca Isusova. Sav žalostan zurim u gorući žižak (kod nas se kaže „lumin“ ili „cicindela“) pred slikom blažene Djevice Marije na Hladina („od Doca Hladi“), što mi Sućurani vrlo štujemo. Pa nado, kao da me predraga Gospa zove, kao da mi veli, neka se obratim k Srcu njezina predragoga Sinka. Okrenem se prema slici blažene Djevice i zavapim, da ću moliti krunicu Srca Isusova za devet dana i litanije Presvetoga Srca, i da ću se javno zahvaliti, ako mi malička ozdravi. Namah počnem devetnicu sa svojom ženom, i gle, već treći dan mališu bolje i sve bolje, a dok smo devetnicu svršili, ovo djeteta zdrava i vesela, kao da mu nikad ništa nije bilo. Hvala i slava na milijun tisuća puta Presvetomu Srcu Isusovu i njegovoj Majci, blaženoj Djevici Mariji „od Doca Hladi“!

— **Gospa Sinjska.** 1. Travnik (Bosna). Moja supruga patila od bacanja krvi punih pet godina. Obišla je sve liječnike u Travniku, bila i u Sarajevu deset dana kod liječnika, ali nije bilo pomoći. Kad jednoga dana sjeti se ona Gospe Sinjske, te namah velikim pouzdanjem odluči, da u nje traži zdravlje, što joj ga ljudi dati ne mogu. Zavjetova se, da će hodočastiti u Sinj, i to zadnji komad, od Livna do Sinja (preko 50 kilometara) pješice. Pa tako smo i učinili, te stigli u Sinj uoči Velike Gospojine godine 1905. U Sinju dali smo odslužiti nekoliko svetih misa za njezino zdravlje. Vrlo sam se bojao, da će mojoj supruzi ovo naporno putovanje naškoditi, ali nije ni najmanje. Pače ona je namah u Sinju posve ozdravila. Ona je od prvoga dana, kad smo stigli u Sinj, mogla jesti i piti sve ono, što joj je prije prouzročilo bacanje krvi, te čega se je pu propisima liječnika morala najstrože čuvati. A već su tome tri godine, i nikada više nije bacila krvi. Ozdravljenje je dakle njezino potpuno i trajno. Hvala i slava dragoj našoj Sinjskoj Gospi.

2. **Petrinja** (Hrvatska). Moj sinčić morao je na tešku operaciju. Sva žalosna otvorim Glasnik Srca Isusova, i namjerim se na sliku drage Sinjske Gospe. Stanem se puna pouzdanja njojzi moliti, a doskora mi se je moj sinčić zdrav zdravcat povratio kući.

„Križarske krunice“

„Križarske krunice“ bile su još prije malo godina velika rijetkost. Sretan bio otaj, koji se je takove krunice domogao. Čuvao ju je kao veliko blago, te je ne bi ni za koju drugu najljepšu krunicu izmijenio.

A zašto to? Kakova je to krunica? — To je krunica (čisto, ružarje), kao svaka druga. Svaka krunica sa pet desetnica može blagoslovom ovlaštenoga za to svećenika postati „križarska krunica“. Što ju čini tako dragocjenom, to su veliki oprosti, podijeljeni „križarskim krunicama“. Za svaki nalme očenaš ili zdravamariju dobiva se 500 dana oprosta, koji se može namijeniti i dušama u čistilištu. Ne traži se za to razmatranje otajstava svete krunice, ne traži se, da se izmoli cijela krunica: nego svaki put, kadgod s ovom krunicom u ruci izmolíš očenaš ili zdravamariju, stićeš taj oprost.

A zašto su ovakove krunice prije bile tako rijetke? — Zato, jer je s početka samo jedan jedinači svećenik na svijetu imao povlasticu, te blagoslovom svojim podijeli krunicama te oproste, a to je bio general „križara“, to jest vrhovni poglavar regularnih kanonika svetoga Augustina od Reda svetoga Križa. Kasnije dobili su tu povlasticu svi svećenici ovoga Reda. No on opstoji samo u Belgiji i Nizozemskoj. Trebalo je dakle onamo poslati krunice, pa dakako i koji milodar, ili barem platiti troškove za poštu. No prije dvije, tri godine podijelio je sveti Otac papa Pijo X. istu povlasticu i svim svećenicima, koji su članovi „društva svećenika klanjalaca“, a lanjske godine još i članovima društva za svećeničku ustrajnost. Mnogi naši župnici, kapelani, katehete i t. d. upisani su u ova društva. Pa i svećenici Družbe Isusove u Zagrebu, Sarajevu, Travniku i Spljetu uživaju istu povlasticu. Treba samo jednome od tih ovlaštenih svećenika prikazati svoju krunicu, novu ili staru, a on joj jednostavnim blagoslovom može podijeliti oproste „križarske krunice“.

Samo nam je upozoriti, da krunica izgubi ove kao i sve druge oproste, ako ju tko, pošto ju je već sam upotrijebio, drugomu posudi ili pokloni.

Najmiliji naš blagdan.

Dalmacija.

— Zeževica gornja. U nedjelju prije blagdana Srca Isusova dušobrižnik (izloženi kapelan) obavijesti puk, da će u petak rano ujutro reći svetu misu i propovijed. Neka dogju u što većem broju, a poslije slobodno i n obavljati svagdanju rabotu.

Poslije službe Božje eto k dušobrižniku starijše sela, moleći ga u ime puka, da bi svetu misu u petak rekao, ne rano ujutro, već kasno, ko u zapovjedne blagdane, jer da oni žele taj dan od drage volje svetkovati na čast Srca Isusovu. Još ga molili dopuštenje, da smiju kupiti po selu primosa za „prosvit“ (rasvjetu). Kad je uzieme amo koja poglavita svečanost, tada se pepeo zamete u petrolej, učine se kruglje, pak se razrede oko crkve, dočično oko cijele glavice, na kojoj crkva stoji. To se navečer užge — sa svih strana dižu se plam — to je „prosvit“.

Pomislite si iznenagjenje i veselje velečasnoga gospodina. Radosno pristade. Kroz sama dva dana sakupili — čujte! — devedeset krma. Videći toliko oduševljenje naroda i toliko novaca, posla velečasni gospodin ulaka u Makarsku, da kupi praha za mačkule (mužare), rakete (vatromete), bengale (bengalsko svijetlo).

Uoči svetkovine cijela glavica na dugu i široko gorjela u plamenu od „prosvita“; učinili i veliki plameni križ, da su ga i sve susjedne župe mogle vidjeti, kako bilista, isto pucale mačkule, rakete i tako dalje. Riječ u jednu; takova što naše selo još nije doživjelo.

Na sam blagdan svečana sveta misa, propovijed, procesija; trobojnice se vijale, narod od veselja puškarao. O radu ni govora.

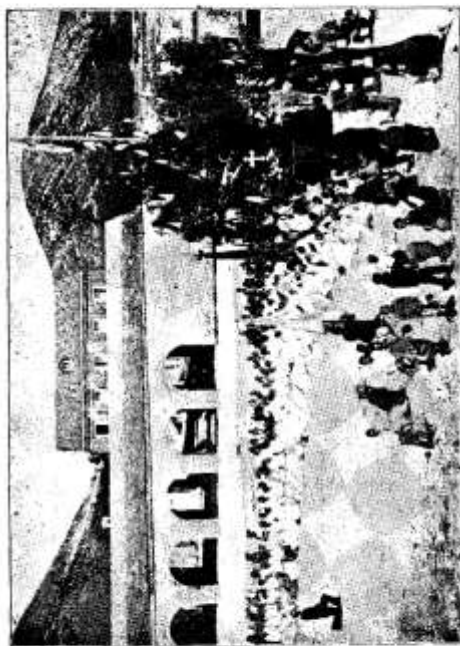
Nadamo se, da će narod i u buduće svake godine blagdan Srca Isusova onako oduševljeno i lijepo proslaviti. (D. Tr.)

— Mali Ston. (Vidi naše slike.) U Malom Stonu već od nekoliko se godina blagdan Srca Isusova slavi u sam petak na najsvečaniji način. Nitko taj dan ne radi. Pa tako je bilo i lanijske godine.

Pripravili smo se trodnevuicom. Uoči samoga blagdana bila je hajna rasvjeta po cijelom mjestu i na obali morskoj. Iz lagjica, koje su se vozile morem, razbijegale se miloglasne pjesme na čast Srcu Isusovu, dok su na obali za „male šetnje“ dru-

gi pjevali „zlatnu krunicu“. Bio je to prizor jednako ugodan i za oko i za uho; a srce ti se zaničelo i čitjelo neku rajsku slast.

A kako je tek krasno bilo na sam blagdan miljenika naše-

Olmova povoda Sreć Isusova.
Mali Sreć, 26. lipnja 1908.

ga! Poslije svečane sv. mise razvila se lijepa procesija, bilo ih oko 500 duša, od kojih se na našoj slici tek poznatan dio vidi. Četiri mladića, članovi Apostolstva molitve, posli su sliku Sreća

Isusova, urešeni živim cvijećem, a pratilo ju 16 djevojaka, noseći krasan dug vijenac. Pred slikom išle su djevojčice, sipjući putem cvijeće, a za slikom cijelo društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest, sve u bjezini. Na obali morskoj zaustavi se procesija na mjestu, koje je za to lijepo bilo urešeno. Tu su dva vita bora, tu se šari cvijeće na dugim vijencima, a mnogobrojne hrvatske trbojnice lepršaju, ko da pozdravljaju Kralja sedaca naših. Procesija stane. Slika Srca Isusova postavi se na prigledno mjesto. Svečano obnovi mali Ston zavjeru svoju Božanskomu Srcu. Onda se ispjeva posvetnica: „Do nebesa...“

To je evo svečani čas, što ga predočuje prva naša slika.

Druga slika prikazuje nam jedan din društva djevojaka poslije procesije, na obali morskoj. Ovo je društvo možda najbolje uregleno i najrevnije od svih sličnih društava.

Mali Stone, malen se zoveš, ali si velik u ljubavi i vjernosti prema Srcu Božanskomu, velik si dragiti u krmi njegove stave. Ostani to do vijeka!

(N. F.)

Tvoje sunce — Božjo Srce —
Vjek ne tone;
Tvoja Kralja moć i sila
Vjek ne klone;
Njeg se drži, drži vjekom,
Vjerni Stone!

Drugo hrvatsko hodočašće u Lurd

— Drugo hrvatsko hodočašće u Lurd ne će preko mora, nego sve samo kopnom. Iz Rijeke kreant će u ponedjeljak dne 9. kolovoza u 3 sate poslijepodne. U Lurd sliči se u petak dne 13. oko 6 sati ujutro. Povratit će se iz Lurda tek 16. u 3 sata poslijepodne. Pohodit će i Padovu i Mletke. Na Rijeku prispjet će dne 21. kolovoza oko 7 sati izvečer. Cijene — uključno s hranom, noćstom, kolima, riječju sa cijelom opskrbom — za prvi razred: 460 kruna, za drugi razred 360 kruna, za treći razred 260 kruna. Prijave prima: „Mnogo poštovani otac Bernardin Škrivanić, provincijal Rijeke, samostan kapucina.“ Prijave se primaju do 15. srpnja. Svaki, metom se prijaviti, ima platiti 30 kruna.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

Majčin glas.

Na Rijeci smo. <3>

Krasan je svibanjski dan. Sunce već nagnulo k zapadu, lakokril! labor s mora piri, od ugodnosti nadimlja ti se grudi.

No kamo ti šareno svibanjsko cvijeće? kamo milo biljisanje slavlja iz busa? kamo veselo pućpurikanje prepelice nad livadicom? kamo zujanje medonosne pčelice i cvrkutanje nezamornoga guslača strička? kamo melem-miris cvjetnih poljana?

Ah, man! se tih pustih želja! Svega toga nema te nema u prometnom trgovačkom gradu.

Nema ti ovdje zračne sunčane čistine na glavici ubavog brežuljka otkud bi ti pucao krasan vidik na proljećem razbugljeni kraj: nego se odasvuda oko tebe koče jednoličke visoke zgrade, zatvarajući ti pogled na okolicu i kruteći ti sunce i zrak.

Ne nosi te noga preko mokane travice i šarenih sagova mirisavog cvijeća, nego gaziš samo tvrdi tarac i kamenite stube.

Ne steru se pred tobom tih dolinice i dražesne uvale; što ti duša smiraju i razblažuju, nego ti svesjler nemirna morska luka s vikom i krikom i žurbom i trkom tihonoša i mornara rastresuje dušu i razdražuje živce.

Uzalud traži ti oko zelenu krošnju pomositog hrasta ili lisnate bukve, da na njoj časak otpočine; pred tobom strše samo goli, tanki jarboli sa sto puta pokrpanim, od kiše i vjetra zagasitim jedrima.

A progješ ti kraj nakrcanih skladišta duž mola, a sa svih ti strana zandara riba i ulje i katran i svakojaki vonj, što si ga ne znaš protumačiti, samo od cvljeća — vjeroj mi! — nije.

Kako je to sve drugačije u gradu nego li u lijepoj, divotnoj prirodi Božjoj! Blago si ga vama, koji ste na sebi: ne želite si grada!

Kad eto — čuješ li? — milo jasno zvoniti zvono: bim — bam, bim — bam, bim — bam.

To je zvono sa kapucinske stare crkvice. Zove utrugjene, mornare ljude, zove pravedne i grješnike, zove sve k materinskom Srcu naše mile Gospe, zove ih k svibanjskoj pobožnosti.

Odzovimo se i mi! Pohrlimo k Majci, da ju pozdravimo, da se izručimo zaštiti njezinoj. Zaklonimo se koji čas od ha-

buke nemirnoga grada u tihi crkviću, koja ozvanja samo svetom molitvom i pobožnom pjesmom.

Ali da! nešto smo kasno prispjeli. Crkvića malena, a već je dupkom puna.

No još ćemo si ujamiti koje mjestance, evo tuj u hodniku.

A šta je to? — Nikad bolje! To ti u krasno nakićenom prozoru stoji već dobro nam poznati kip lurdске Gospe. Baš nam je tuj lijepo, premda se i tuj već narod stiskiva.

Zasviraju orgulje, a narod zapjeva lauretske litanije. Tako lijepo i pobožno pjeva, da ti se duša upravo rastapa od miline.

Uto čujem, gdje netko blizu nas tiho plače.

Ogledavam se kriomice, tko to plače.

Možda koja majka, kojoj je jedinac prerano legao u hladni grob? ili koja rascvjetana mlada udovica, kojoj je nesmiljena smrt ugrabila vjernoga vojna?

Ne! jedan mlad čovjek, pristojno na gradsku odjeven, stoji pred lurdskom Gospom i ne može da priguši svoje ganuće, da sakrije svoje vrele suze. U grčevito uzdiše i tiho jeca.

Sažaljivo ga ljudi gledaju, ali ga nitko ne smije pitati, što mu je.

Je li ga snašla teška nesreća? ili su to možda suze kajalice jednoga skrušenoga razmetnoga sina, što ga Majka Božja lurdská milo zove k svojem materinskomu Srcu?

Tko bi to znao?

Iza nekoliko dana vidiš ga opet u crkvi kapucina. Lice mu je sad vedro i veselo, i pobožno kleči na istom mjestu pred lurdskom Gospom.

Odsada ga je često, vrlo često vidjeti, gdje zamišljeno, tiho kleči u hodniku pred milim kipom lurdске Gospe. — — —

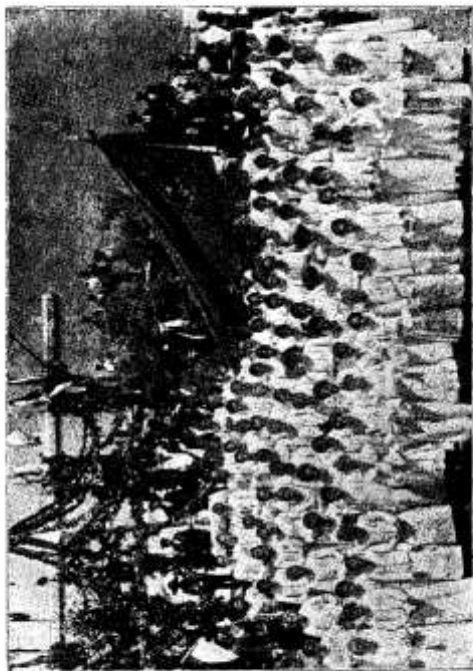
No, što ga nitko ne bi smio pitati, to će nam mladi čovjek sam otkriti. On će pred nama razgaliti svoju dušu, pripovijediti povijest svojega srca.

Evo njegova lista. Čuće, što piše.

Dragi čitatelji i štovatelji Majke Božje!

Ne pitajte, tko sam i otklen sam. Neka vam je dosta znati, da sam ja sin hrvatske majke, a sada i dijete blažene Djevice Marije.

Ugodno se sjećam svojih mladih dana. Bio sam u školi uvijek odlikaš, a u crkvi svagdati ministranat kod svete mise, bilo vrijeme krasno ili ružno.

Dražvo djevojača za "naknadu" sv. pričin u Mazoni Slova.

I u samoj soldačiji ostao sam vjeran svojem Bogu, pa sam zato više puta čuo posprudna riječ: „Gle, vidiš ga, nije vojnik, već baba. Ide uvijek u crkvu i uvijek drži očenaše u rukama“

Takovo ruglo dašto da mi je ranjavalo srce. No ja sam ipak sve to strpljivo podnosio i nijesam odustao od svoje pobožnosti. Ta, onaj je baba, onaj kakavica pravi, koji se iznevjeruje Bogu te zanemaruje dužnosti svoje radi prigovora i nestanih dosjetaka opakih drugova.

Kada sam postao desetnikom, lakše sam vršio kršćanske dužnosti-svoje. Premjesti me kasnije na Rijeku, gdje nam je zapovjednikom bio čestit i dobar kršćanin. Tu mi je bilo najbolje. Tko sretniji od mene! Svake sam nedjelje i blagdana imao prilike ići k svetoj misi i blagoslovu, a svaki mjesec primio sam svete sakramente.

Kamo sreće, da sam uvijek takav ostao!

No dok se drugi pokvare u vojništvu, ja sam se pokvario u civilu.

Došao sam u zločesto društvo, pa malo po malo, da ne znaš ni sam kako, postao sam čisto drugi čovjek.

Nije mi više mirisao tamnjan, nije mi više draga bila pobožnost. Uklanjao sam se crkvi, pohagjao to marljivije krčmu. Tamo sam nosio svoje krvavo zaslužene novce; tamo još suviše izgubio svoje poštenje, svoj štid i sve, što sam ikada imao dobra.

Ah, majko, da si onda vidjela svoga sina! Ti bi plakala bila, da bi ti oči iscurile!

Za svaku sam opačinu bio sposoban i pripravan; ali dobru se od mene više ne nadaš. Postao sam veliki psovač, postao neprijatelj Crkvi i Bogu.

A kuda bih napokon zagazio bio, u kojem ti glibu grijeha propao, da se nije Bog meni smilovao?

Ah, Bože mladosti moje, gdje si? Jesi li zaboravio, da sam ti toliko godina vjerno služio i tebi za ljubav trpio ruglo i sramotu?

Ne! dragi Bog, vjerniji, neizmjenno vjerniji od mene, nije me još zapustio i odbacio.

On mi milosrdnom rukom postao vrlo neugodnu bolest.

Nijesam u tom pripoznao ruke Božje, ali ja sada pripoznajem i zahvalno cjelivam.

Bilo je to na Rijeci, u jeseni godine 1905. Spopala me ljuta bolest u grlu tako, da nijesam više na glas mogao govoriti, nego sam samo šaptao i hrapavim glasom prekidano mucao riječi. Bilo mi je, kao da me čavi nevidljiva ruka.

Nije bilo druge već hajde u bolnicu.

Liječnici koješta pokušali, ali sve uzalud. Bolest se ne da. Napokon izjaviše, da mi ne znaju pomoći, pa me iz bolnice otpustiše.

No ja zamolih i zaždobih službu u bolnici, i tako ostadoh kao bolničar. Sam bolestan — dvorih bolesnike.

U sve ovo vrijeme svaki bi dan pod večer jedan časni otac kapucin pohodio bolnicu, zaregajajući bolesnike, razgovarajući ih, tješeći i ispovijedajući.

Daj danas, daj sutra oko mene, zašto da se ne ispovjedim. Pa i časne sestre milosrdnice često me nagovarale, da se ipak jedan put izmirim s dragim Bogom.

No ja ko da i ne čujem. Sve dobre riječi pale na tvrdo, neplodno tlo.

U nedjelju pozivale bi me časne sestre, da idem k svetoj misi, koja se je služila u bolnici; no ja im odsjekoh: „Idite samo vi, a za mene ne vodite brige!“

Napokon uvidješe časne sestre i otac kapucin, da od mene nema ništa, pa me pustiše na moju volju.

Tako je proteklo već dobrano vrijeme.

Kad jednoga dana, onako od dosade, zamolih časnog oca kapucina, ne bi li mi štogod dao da čitam. On mi to i obeća, neka se samo malo strpim.

I doista mi, dan, dva li zatim, donese nekoliko brojeva „Glasnika Presvetoga Srca Isusova“.

Dobro sam poznavao taj crveni listić, jer sam ga za mladih dana rado čitao. Ali sada bih ja volio koji roman ili koju pripovijest o pustolovima, o razbojnicima, o Indijancima. Što će mi ti pobožni listići?

Ali šta ćeš, kad nemaš drugo, čitaј, pa štogod bilo. Barem ćeš si kako prikratiti vrijeme.

Dakle Glasnik u ruke!

Naigjem na jedan dogovaj, koji me je zanimao. Tu čitam o jednom čovjeku, koji je duboko bio zagrezao u grijeh — baš kao i ja. No on se je popravio i postao opet čistit kršćanin. E, to je nešto drugo! On se je popravio, a ja?! — Stari grješnik, evo već je sedam godina!

To mi nije išlo iz glave. Ko da mi svegjer nešto šapće: „Obrati se i ti!“ Stao sam razmišljati, kakovu ja od toga imam korist, kad psujem i kunem i kojekakvih drugih grijeha činim.

I doista sam se barem nešto odao od psovke (kletve), pa bih i po koji put išao u crkvu k svetoj misli ili k blagoslovu.

I tako, što nijesu postigle ni najsrdačnije riječi i opomene, to je bio plod čitanja „Glasnika Srca Isusova“.

O da bi ga svi čitali!

Istina, nije mi još ni na kraj pameti došlo, da bih se sasvim obratio, ali sam tomu ipak već bio bliži, no što sam i slutio.

4

Bilo je to jedne nedjelje mjeseca svibnja godne 1906.

Pogjem opet, ne baš iz osobite pobožnosti, nego onako, da mi vrijeme progje, u crkvu kapucina.

Držala se je baš svibanjska pobožnost.

Crkva već je bila puna kao šipak, no ja se provlačih kroz ljude na hodnik, te si nagloh mjesta pred prozorom, gdje se nalazi kip Majke Božje lurdске.

Tamo stajah neko vrijeme.

Misli mi vrludale kojekuda, kao uvelo lišće, što ga uzvlatla jesenska bura. Samo na molitvu ne pomislih. Od nje sam se već odviše bio odučio.

No opet mi se i opet omače pogled na kip blažene Gospe lurdске. Kad gotovo iznenada obuze me sve to jače čuvstvo, što vam ga ne mogu rastumačiti. Sve mi se je činilo, kao da blažena Gospa mene grješnika hrabri i na pokoru zove.

Otimao sam se i otimao, kao prkosito dijete, ali me blažena Gospa, kao najbolja Majka, zove samo sve to milijim i dirljivijim glasom, koji mi je parao srce.

Napokon mi poletješe suze na oči, i dugo sam plakao.

Nije to bio plač od žalosti i zdvojnosti, nego od neke neopisive miline, koja me je svega osvajala, gledajući kip one predobre Majke, prečiste Djevice lurdске, i slušajući u duši njezine blage opomene.

Narod me je u čudu gledao, gdje plačem, a nitko nije znao, što mi je i zašto plačem.

Uto se blagoslov svrši. Ja bacim još jedan pogled na lurdsku Gospu, ko da se hoću oprostiti s njom, i lagano, zamušljeno, se vratim kući, to jest u bolnicu.

Ne bi dugo, kad cio opet časnoga oca kapucina, gdje po svojem običaju dolazi u bolnicu.

Danas ga sasvim drugima očima pogledam nego li prije. Srce mi je prepuno, mislio bi, puknut će, ako ne progovorim.

I doista stannu pripovijedati ocu kapucinu, što mi se je dogodilo pred kipom ludske Gospe.

On me uze na stranu, saslušao me prijazno i veselo, a kad svrših, pogleda mi u oko, pa će mi blagim glasom, kao samilustan otac bolesnomu svojemu djetetu:

„Vidiš, sinko, zove te mila i dobra Majka Marija, zove te ludska Gospa i hoće, da se ispovjediš i da postaneš njezinim štovateljem!“

Pa i dalje mi je koješta lijepo i usrdno govorio.

Slušajući dobroga časnoga oca, moji mi grijesi svi do-gioše na pamet, ko na sudnjem danu. Grijesi se pretvorili u živu žeravu, što mi je dušu pekla; pretvorili se u gladne crve, što su mi srce grizli; a savjest sve me glasnije i glasnije preko-ravala: „Vidiš li, što si učinio; vidiš li, koliki si grješnik?“

Napokon me milost Božja sasvijem obladała; ludska je Gospa pobijedila.

Obećam časnomu ocu, da ću se ispovjediti; ali ne danas, jer da se još nijesam dobro promislilo, nego sutra.

Časni se je otac dakako pobojavao, da je to samo izlika, kojom se njega hoću da riješim. No sutradan, kad on opet do-gije, gdje ga jedva čekam. Bio sam već pripravan za svetu ispovijed, bacih se pred njegove noge i skrušeno mu očli-tovah grješi svoj život.

Oh, kako mi je odlahtalo, kada je namjesnik Božji mene odriješio! U taj čas kao da se je žerava pretvorila u ruže, a gadni crvi u blagi melem. Izraujeno srce iscijelilo, a duši rekao bih porasla krila.

Sutradan u rano zoru vidiš me, gdje sav sretan i blažen primam svetu pričest u bolničkoj kapeli, gdje je na glavnom oltaru isto takav kip Majke Božje ludske. A nijesam, to se zna, zaboravio, da što prije potražim i ono svoje milo mjesto pred ludskom Gospom u crkvi kapucina, gdje me je milost tako silno taknula. Tamo klekoh, da se od srca zahvalim preblašenoj Djevici, premljnoj Majci.

Bio sam ujedno započeo dvije devetnice: jednu na čast Secu Isusovu, a drugu na čast Majci Božjoj ludskoj. molči za zdravlje, jer je moje grlo još jednako bilo bolesno. Zavjetovao sam se, ako ozdravim, da ću stupiti u treći Red svetoga Franje.

I ghe, što se je dogodilo!

Iza kojih četrnaest dana, jedne lipanjske noći probudim

se oda sna. Nekako mi je lakše u grlu, ne steže me, Opipam, a ono sve mokro. Otvorim elektriku, zasine svijetlo, a ja vidim na uzglavlju veliku mrlju od materije, što je istekla iz grla, dok sam spavao.

Za kojih osam dana očisti se grlo, a ja počeh opet svojim naravnim glasom govoriti.

Tko radosniji od mene? Bilo mi je, kao da sam se preporodio.

Što nijesu mogli vješti liječnici naše bolnice, to je evo bez noža i bez lijeka učinilo Presveto Srce Spasiteljevo, po zagovoru mile naše Gospe lurdске.

Izvršujući svoj zavjet, stupih u treći Red. Uzeo sam si ime Josip, moleći svetoga Josipa, da mi bude zagovornikom kod Isusa i Marije.

Oh, neizmjerne li dobrote Božje i tajnih li putova njegove ljubazne Providnosti! Poslao mi je bolest grla, da me popravi, a kad sam se popravio, onda mi je opet povratio lijepo, dragocjeno zdravlje!

Živjelo Srce Isusovo! Živjela Majka Božja lurdска!

Dajte, dragi čitatelji, da vam napomenem još jedan slučaj.

Svake godine na dan 8. prosinca, kao na blagdan bezgrješnog Začeca, ide procesija iz crkve kapucina na Trsat.

Moja je vruća želja bila, da i ja idem s tom procesijom.

No kako ću? Procesija ide prije podne, kad ja poradi službe ne smijem izaći iz bolnice. Misli amo, misli tamo, ne mogu nikako izaći na kraj. Da zamolim dopust? — Znam, da ne bih dobio.

Uto obolim od influencije. Deset dana sam ležao, a zatim sam dobio deset dana dopusta, da se oporavim.

To je došlo kao naručeno!

Do blagdana bezgrješnog Začeca već sam se toliko bio oporavio, da sam mogao ići s procesijom, pače sam imao sreću i čast, da sam smio nositi kip lurdске Gospe: onaj mali kip, što ga štuje mlado i staro; onaj isti kip, kojema zahvaljujem, da sam ozdravio na duši i na tijelu!

Oh, kada je naša mila Gospa tako dobra prema onima, koji je ne štuju i ne ljube, kakav sam bio ja: kako će istom dobra biti prema onima, koji joj se dan na dan mole čistim srcem i pobožnom dušom?!

O Majko ljubljena, Od svih nas čašćena, — Uđi nas! — U zadnji on čas — O primi sve nas. — Majko Marijo, — Ti spasi nas!

Izlazi mjesečno. Cijena 48 šilira, poštom 1—10 istisaku po 80 šilira, 10—50 po 70 šilira, 50 i više po 60 šilira. Za inozemstvo 1 K 20 šilira.

Uredništvo: Zagreb, Palmatićeva ulica 33.
Uprava: Tiskara Antuna Scholtza, Zagreb.
Gajeva ulica 7.

Broj 6.

Lipanj 1909.

Godina 18.

Namjerna molitava i dobrih djela za lipanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Svakidanja sv. pričešt.

Bio jedan kralj, koji na svom dvoru bijaše odlikovao nekog plemića prilično slaba kova i krova. Pokloni mu svu kraljevsku milost svoju i učini ga osobitim prijateljem svojim. No sva ljubav kraljeva kao da se nije mnogo dojmila toga plemića. Rijetko se kada pojavio na dvoru svoga kralja, rijetko kada stupio pred lice njegovo. Vlada ga jednom s dobra ukori, zašto ne dolazi češće k njemu; a plemić se stao ispričavati, što mu etiketa ili obzir na preuzvišeno veličanstvo kraljevo ne da tako često pristupiti pred vladara. „Za vas, reče kralj, nema etikete, kod vaših posjeta zahtijevam samo da dogijete kao pravi prijatelj bez himbe i bez zlobne namjere. Pače ožalostili bi srce moje, ako bi, makar i samo za jedan dan, bez važnog razloga propustili mene posjetiti. Slobodan nek vam je pristup k meni u svako vrijeme. I ako bi trebalo, poručit ću po vas po dvoranima svojim, jer mi je najmilije s vama se razgovarati.“ — Po sebi se razumije, da se kraljev milosnik nije dalje ustručavao ugoditi svome vladaru svakidanim posjetom svojim.

Prevario bi se, tko bi cijenio, da je to čisto izmišljena priča. Ta nije li sam Spasitelj onaj veliki kralj, koji je svaki dan u oltarskom otajstvu „zgotovio večeru veliku i pozvao mnoge“? (Luk. 14. 16.) Nije li isti Božanski Kralj rekao: „Slast

je moja, biti s djecom ljudskom"? (Poslov. 8, 31.) O gorućoj želji Spasiteljevoj, da po mogućnosti svaki dan pristupamo k stolu Gospodnjemu, nijedan vjernik ne može više ni malo posumnjati.

Zašto je Isus odabrao prilike sva k i d a n j e g a k r u h a, da pod njima prebiva dan i noć na našim oltarima? Zašto nije uzео k u d i k a m o dragocjenije prilike a l e m - k a m e n a ili s u h o g z l a t a, da nas u tom otajstvu već samim vanjskim prilikama uputi na beskrajnu cijenu presvetog Tijela svoga i na dužno strahopočitanje? Lako je odgovoriti na to: Glavna je svrha oltarskom otajstvu, da bude hrana duša naših, da bude kruh, koji je sišao s neba za život svijeta (Iv. 6, 50, 52). Kada bi svetoj Euharistiji, u koliko je sakrament, glavno to bilo, „da se iskazuje Gospodinu čast i poštovanje“, onda bi Isus valjda odabrao najdragocjeniju stvar za vanjske prilike ovog otajstva, kao što je Mojsije u starom Zavjetu po naredbi Božjoj „pokovao škrinju zavjetnu (najveća svetinju Izraelaca) čistim zlatom iznutra i izvana, i načinio joj zlatan vijenac naokolo“ (Egz. 37, 2). Ali po nakani Kristovoj sv. Euharistija ima biti h r a n a, kako bi „vjernici združeni po sakramentu s Bogom, crpali odatle jakost, da ukrote požude, da se očiste od svagdanjih lakih pogriješaka, i da se očuvaju većih grijeha, kojima je izvrnuta ljudska slabost... Zato sveti sabor tridentski naziva Euharistiju t i j e k o m, kojim se izbjavlamo od svagdanjih krivica i čuvamo smrtnih grijeha“ (Dekret rimski od 20. prosinca 1905.)

No ova hrana i ovaj lijek protivi svagdanjim slabostima i ranama duše svoje trebamo s v a k i d a n, kao što svaki dan trebamo i hrane tjelesne; i zato Spasitelj nije odabrao rijetku kakvu hranu, nego priprosti, svima pristupačni kruh svakidanji za ovo otajstvo, da i to pokaže, kako svakidanja sveta prijest nema biti „kao plaća ili nagrada za kreposti onih, što ju primaju“ (ibid.).

Nedvojbeno je dakle želja Kristova, da bi se pobožno i svakidašnje primanje svete pričesti raširilo kod svih vjernika, ne samo kod najsvetijih duša, nego kod svih kršćana, kojima je stalo do toga, da ne utnu smrtnim grijehom, već da imaju život vječni. Ovu želju Kristovu sv. Otac Pij IX. tumači u spomenutom rimskom dekretu po riječima njegovim: „Ovo je kruh, koji sigje s neba; ne kao što vaši ocevi jedoše manu i pomriješ; koji jedu ovaj lijek, živjet će uvijek (Ivan 6, 59). Iz toga, veli papa nadalje, što je (Isus) prisposobio jelo angjeosko s kru-

hom i manom, lako su mogli učenici razabrati, da se i duša kršćanska može svaki dan hraniti i krijepiti kruhom nebeskim, kao što se tijelo svaki dan hrani kruhom, i kao što su se Hebrejci u pustinji svaki dan krijepili manom. Osim toga uče sveti Oci crkveni gotovo jednoglasno, da se ona prošnja u oče našu: „Kruh naš svakidani daj nam danas“ ima uzeti ne toliko za tvari kruh, hranu tjelesnu, koliko za kruh euharistijski, što ga treba svaki dan uživati... Tu Božju volju prvi su kršćani dobro spoznali i svaki su dan pristupali k stoju života i jakosti... (Djeca ap. 2, 42). I u poznije vijekove tako je bilo, a na velika korist savršenosti, kako to kazuju sveti Oci i crkveni pisci.

Istina kasnije „pobožnost stade hladnjeti“ i u ovom pogledu. No želja Kristova i Crkve njegove za svakidanjem pričesti vjernika nije se ni tada promijenila. Po jednom svetom papi Nikoli I. (u pismu Bugarima), po sv. Tomi Akvinskom i drugim naučiteljima svojim Crkva je i tada učila ono isto, što je u ime njezino sabor tridentski izjavio: „Sveti bi sabor želio, da bi vjernici kod svake svete mise ne samo duhovno, već i sakramentalno primali svetu Euharistiju.“ Nitko pak nije tako silno i ponovno isticao ovu želju Kristovu i Crkve i toliko opet olakšao pristup svakidanoj sv. pričesti, kao što Pija X. U čestoj i svakidanoj sv. pričesti on gleda glavno sredstvo, da se sve obnovi u Kristu. Još 15. kolovoza 1908. u pismu biskupa Metakoma papa veli: „... Ovdje je predvjet za svaki kršćanski život. O da bi svi ono shvatili! To vruće molimo i prošimo od Boga.“

Složimo dakle i mi vruće svoje molitve sa molitvama i prošnjama papinim, odazovimo se najprije sami pozivu njegovu time, što ćemo često i po mogućnosti svaki dan primali tijelo Gospodnje, dakako dostojno, to jest u stanju milosti Božje i s dobrom nakanom, pa onda oduševimo i druge za ovu mirotjubivu vojnu euharističnu Pija X. Tako ćemo najbolje raširiti kraljevstvo Srca Isusova u svim ljudima. (P. I. B.)

Blagdan Srca Isusova.

Uzmimo, da jedan kralj plemenit i dobar, mudar i pravedan, silan i bogat, izdaje ovakav proglas:

„Dragi moji narodi! Moja je volja i odluka, da svoje prijestolje ne oslonim toliko na silu i oružje, koliko na vjernost i ljubav svojih milih podanika. Stoga ja vruće želim, da svake

godine na stanoviti dan svi moji podanici dođu, da mi se iznova poklone, te dokaze svoje vjernosti i odanosti pred svim svijetom što svečanije obnove. Taj dan bit će srcu mojemu dan radosti i slave, neprijateljima dan straha i trepeta, a vjernim mojim podanicima dan najvećih milosti, što ću ih obilno dijeliti. Svakoga ću taj dan najmilostivije primiti, svačije želje najblagohotnije saslušati, svačije pravedne molbe najpripravnije uslišiti, ja ću sve svoje kraljevsko blago, svu svoju kraljevsku moć iscrpiti, samo da uzvratim milo za drago svim onima, koji će se odazvati mojoj želji i pozivu.“

Dragi čitatelji, šta mislite? Zar ne bi takav proglas plemenitoga kralja svu zemlju napunio najvećim veseljem i oduševljenjem? Zar ne bi podanici svake godine teško iščekivali taj dan, te se najpripravnije odazvali pozivu i želji dobrog svoga kralja?

Božanski Spasitelj, naš svevišnji Kralj, izdao je doista takav proglas na sve svoje vjerne podanike, na sve kršćane cijeloga svijeta. On im je izrazio vruću svoju želju, da bi svake godine na stanoviti dan što svečanije obnovili dokaze svoje vjernosti i ljubavi prema njemu. On je taj dan točno oznčio, **naime „petak Iza osmine Tijelovske“**. On je jasno objavio, koji će način našega poklona njegovu Srcu biti najmiliji i najugodniji. On u to ime traži:

prvo, da taj dan bude proslavljena svetkovina na čast njegovu Presvetomu Srcu;

drugo, da se taj dan primi sveta pričest;

treće, da se taj dan svečanom otprošnjom njegovu Srcu povрати čast povrijeđena uvredama, koje su mu nanesene, dok je ono bilo izloženo na oltarima.

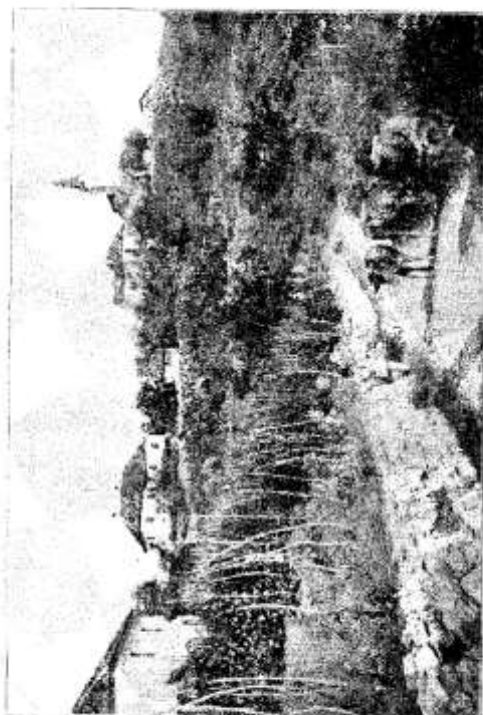
Na uzdarje naš je kralj obećao, da će taj dan širom otvoriti Srce svoje, to neiscrpivo vrelo svakoga dobra, tu prebogatu riznicu svakoga blaga, i da će upravo na taj dan najobilnije dijeliti svoje milosti i darove svim onima, koji će se njegovoj želji i pozivu odazvati, te nastojati, da i druge za to predobiju.

Sad, što će na to kršćani?

Zar ne će svaki, kojemu je iole stajalo do blagoslova Božjega, do milosti i spasa, radosno primiti ovu blagovijest Presvetoga Sreća? Zar ne će svaki vjerni kršćanin s veseljem sverkovati taj dan, pohrlići k stolu Gospodnjemu, prisustvovati svečanoj otprošnji?

Pače mnogima to ne će biti dosta. Zaneseni ljubavlju

prema Srcu Božanskomu našega predobroga Kralja, oni će iz svih sila nastojati, da što više njih preokobiju za taj svečani

Vivodina, vidik na zrpada.

poklonu Kralju naših srdaca i da uvedu ovaj blagdan i ondje, gdje se je još onako svečano i općenito ne slavi u sam „petak šza osmire Tijelovske“.

Na svaki prigovor malodušnih kršćana s najdubljim će uvjerenjem odgovoriti: „Ta, to je dan, što si ga je sam Božanski Spasitelj naš odabrao za blagdan svojega Presvetoga Srca! Zar nije on vječna Mudrost, te najbolje znade, što od nas traži? Zar on, svemoćni Bog i neizmjeran Dobrota, ne će nam znati obilno naknaditi onu štetu, koje se bojimo, ako se taj dan uzdržimo od rada, te ga po njegovoj želji sasvim posvetimo njegovu Presvetomu Srecu? Šutite dakle, malodušni! Živjelo Srce Isusovo! Živio njegov blagdan!“

Što čekate?

Mnogi će valjda misliti i reći: „Ta to je sve pravo i lijepo: želji samoga Božanskoga Spasitelja valja se bezuvjetno odazvati. Pa zašto onda crkvena oblast ne naredi, da se blagdan Srca Isusova proslavi u sam petak iza osmine Tijelovske? Mi bismo tu naredbu s najvećim veseljem primili i izvršili!“

Ne tako, dragi čitatelji! Ne, nemojte čekati, dok sama crkvena oblast taj blagdan upravo zakonom uvede i naredi za sam petak. Možda do toga ne će nikada ni doći. Pače, čovjek bi rekao, da je Božanskomu Srecu upravo milije, ako se taj dan čisto od drage volje, bez ikakve dužnosti, njemu posveti. Tako se barem ovaj blagdan ne će ni od koga oskrnuti zabranjenim radom, pijanstvom, grješnim zabavama i drugim kojekakvim nepodopštinama, što se i u najsvetije i najuzvišenije blagdane običaju dogoditi. Bezbožnici i nevrjedni kršćani svaki drugi blagdan na svoj način s nama slave: Božić, Uskrs, Tijelovo i tako dalje, to jest, oni ih onesvećuju neposlušnom preta zapovijedima crkvenim i mnogim drugim grijesima. Barem ovoga blagdana, blagdana Srca Isusova, ne će oni slaviti s nama, ne će ga oskrnuti. Blagdan Srca Isusova bit će dragovoljan, svet, oduševljen izliv čiste ljubavi i pobožnosti ponačrevnijih kršćana; bit će najljepše slavlje naše ljubavi k Presvetomu Srecu, najljepša pobjeda ljubavi njegove nad našim grijesima. Ovaj dragovoljni blagdan bit će stoga ujedno i najdoslovnija zadovoljstina Presvetomu Srecu za ostale sramotnu oskrnute blagdane crkvene godine.

Zar ne vidite dakle, dragi kršćani, da će upravo dragovoljni blagdan Srca Isusova biti najljepši i najsvetiji blagdan, što se samo pomisliti daće?

Nije potom čudo, što Presveto Srce, koje se velikodušnošću ne da natkriliti, upravo za taj dan obećaje najveće milosti.

Sve ovo, dragi čitatelji, dobro promislite, pa onda na posao! Evo, blagdan Srca Isusova opet je na domak, slavi se ove godine dne 18. lipnja. Dajte, uprimo sve sile, da se svagdje što ljepše proslavi! Blagdan Srca Isusova najmiliji je blagdan našega Božanskoga Kralja, najmiliji blagdan naš štovatelja njegova Presvetoga Srca: dajte, nastojmo iz petnih žila, da što prije bude i najmiliji, najsvečaniji, sveopći blagdan cijeloga katoličkoga hrvatskoga naroda! Ne mirujmo, dok po svoj širokoj hrvatskoj domovini svi vjerni kršćani katolici od drage volje s najvećim veseljem i oduševljenjem ne slave blagdan Srca Isusova, kako to Božanski Spasitelj sam želi i traži, u sam „petak iza osmine Tijelovske“!

Slava onima, koji prednjaču.

Koliko smo dosada mogli saznati, ima u hrvatskim zemljama već najmanje 107 župa ili izloženih kapelanija i jedna filijalka, gdje se blagdan Srca Isusova slavi u sam „petak iza osmine Tijelovske“, i to ne samo svečanim službom Božjom — takovih župa ima sva sila — nego upravo kao drugi blagdani, tako da se narod taj dan općenito izdržaje od svakoga težačkoga rada, i to sve od drage volje, osim biskupije makarske, gdje je to zapovjedni blagdan.

Evo njihovih slavnihi imena:

U nadbiskupiji zagrebačkoj: Davor od godine 1898., Domagović, filijalka župe Petrovina od g. 1908., Dubica od g. 1899., Dubrava kod Graca od g. 1908., Peričanci od g. 1908., Peteranec od g. 1901., Sessvete kraj Požege, Sv. Petar Čarstec.

U biskupiji gjakovačkoj: Drenovci, Gunja, Retkoci od g. 1907., Šumice od g. 1905.

U biskupiji senjsko-modruškoj: Aleksinica, Blagaj, Brod Moravice od g. 1908., Delnice, Fužine, Generalski stol, Kuželj, Lič od g. 1907., Mrkopalj, Podstene, Ravmagora, Selce, Slunj od g. 1907., Sv. Juraj kod Senja, Škrijevo od g. 1901., Turke od g. 1909., Vrbovsko, Zagorje, Zavalje, Zlobin od godine 1905.

U biskupiji tršćansko-koparskoj: Sterna.

U biskupiji krčkoj: Lun na Pagu, Novalja na Pagu, Vrh na Krku.

U nadbiskupiji zadarskoj: Nin, Rava, Ugljan, Zaton.

U biskupiji spljetskoj: Dolac donji od g. 1908., Omiš.

U cijeloj biskupiji makarskoj, sve od godine 1815., dakle u župama ili izloženim kapelanijama: Aržano, Bačina, Bast, Brdo veliko, Brela donja, Brela gornja, Borovci, Brist-Podaca, Čista, Desne, Dobranje (kod Imotskoga), Dobranje (kod Metkovića), Drašnice, Drvenik, Dusina, Grabovac, Gradac, Igrane, Imotski, Kontin, Kozica, Krstatice, Lokvičić, Lovreč, Makar-Kotišina, Makarska, Medovdolac, Metković, Opuzen, Orah, Ostrič-Struge, Pasičina, Plina, Podstabiće, Podgora, Poljica, Proložac, Rašćane, Ravša, Ričice, Rogotin, Runović, Slivno (kod Imotskoga), Slivno (kod Metkovića), Studenci, Svib, Tučepi, Vid, Vidonje, Vinjane, Vrhgorac, Zagvozđ, Zaostrog, Zvonjane, Živogvožđe, Župa.

U biskupiji hvarskoj: Bobovišće, Dol na Braču, Supetar.

U biskupiji dubrovačkoj: Blato na Korčuli, Kuna, Ston Mali, Ston Veliki, Topolo, Trsteno, Vrućica donja.

Slava ovim župama, slava ovim kapelanijama i filijalkama! Ove su prve, koje su se odazvale želji Božanskoga Spasitelja! One svenu hrvatskomu narodu prednjaču krasnim primjerom, za kojim će se, nadamo se, povesti još mnoge te mnoge, pače s vremenom sve župe širom cijele naše hrvatske domovine!

Dakako da taj popis nije potpun. Nijesmo za sve mogli doznati. Stoga najljepše molimo, da bi se uredništvu što prije javilo, koje su još takove župe. Pa i one župe, u kojima će se ove godine prvi put uvesti blagdan Srca Isusova u sam „petak iza osmine Tijelovske“, neka nam se što prije jave. Mi želimo naime, da ovaj popis svake godine stavimo u „Kalendar Srca Isusova i Marijina“, a taj je Kalendar za god. 1910. već velikim dijelom gotov. Molimo dakle ponovno što prije obavijesti gledom na blagdan Srca Isusova.

Dosta za to jednostavna dopisnica. Samo neka se izričkom spomene, da li se narod doista općenito (makar s malo iznimaka) taj dan, to jest u sam „petak iza osmine Tijelovske“, uzdržava od težačkoga rada. Osim toga neka se po mo-

Vívodina, odtak sa škola.

gućnosti označi i godina, kada se je blagdan Srca Isusova na onakav način počeo slaviti.

Uredništvo Glasnika Presvetoga Srca Isusova.
Zagreb, Palmotićeve ulica 33.

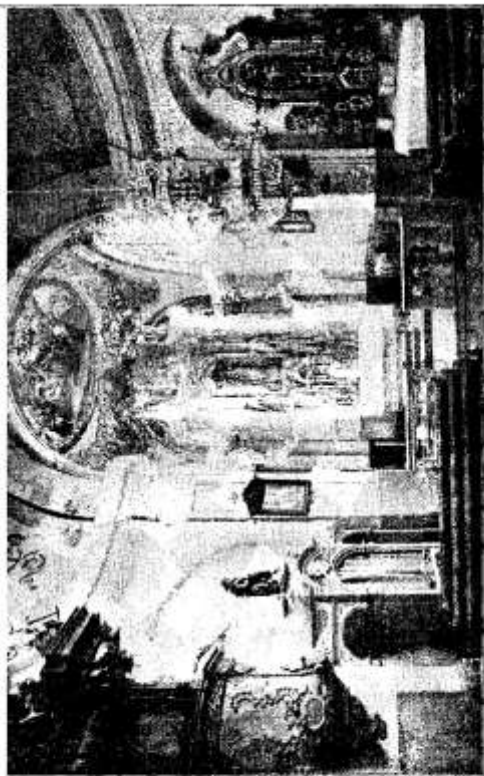

Vivodina u Hrvatskoj, župa Srca Isusova.

Na ograncima žumberačkih gora prostire se po brežuljcima prema Kupi razasuta župa Vivodina. Tri tisuće duša, pa u dvadeset i dva sela! Lijepo li ih je vidjeti! Svaki brežuljak ima svoje selo kao krunu. Na dnu brijega izvor i potocić, onda nešto šume, a nad njome redom opet njive, vinogradi, pa voćnjaci i vrtovi, a na vrhu kao vijenci sakrile se kućice malih gospodara. Ta sela, te kućice — rekao bi čovjek — već su po samom položaju kao neki oltari, iz kojih se diže poput tamjana krepost i molitva dobrom Stvoritelju od razumnih stvorova.

„Da, al' kako iz većine hrvatskih krajeva, tako se i iz tih milovidnih brežuljaka dizao prema nebu odurni zadatak kletve i proklinjanja mjesto miomirnog poklona i hvale. No kad milošću Božjom prosvijetljeni Vivodinci malo bolje upознаše žalosne navade svoje, složise se na koncu godine 1905. u „Vojsku Srca Isusova“ proti psovki (kletvi) i proklinjanju. Lijepi broj gospodara, a osobito brojna mladež, odluči se pod zaštitom Presvetog Srca boriti proti svakomu zlu, osobito psovki (kletvi). Kratko vrijeme iza osnutka brojala je „Vojska“ preko 300 članova. Revniji se u brzo ostaviše kletve, a koje neprilike više uz zemlju vežu, lijepo napreduju u svom nastojanju, da se je ostave.

Da što bolje upoznadu Presveto Srce, pretplatilo ih se više od 200 na njegov „Glasnik“. Ali mnoge članice „Vojske“ ne znale čitati. Zar da se one ne će nikada moći razgovarati s tim propovjednikom ljubavi i slave Presvetoga Srca? Žalost ali im na licu čitao. No tu će pomoći ljubav k Presv. Srcu. Pošle one — prem odrasle — jedna drugoj u nauk po večerima i nedjeljom. Djelotvorna ljubav dala je jednima strpljivost u naučanju, a drugima u učenju, pa se tako ubrzo mnogima otvorili zagonetni dosad molitvenici i „Glasnik“. Tko bi izrekao ono veselje, kad su se prvi puta mogle pripremiti za sv. ispovijed i obaviti zahvalu poslije sv. pričesti krasnim molitvama iz molitvenika! Ove duše znadu sada cijeliti, što vrijedi znati čitati.

Vysokaya matryina pustynia crkva.

„Sada mi je, kao da sam slijepa progledala“ — rekla jedna; a druga: „Volim, što sam se čitati naučila, nego da bih stotine dobila.“

Kad se „Glasnikom“ i dobrim naukom povećalo spoznaje Božanskoga Srca, porasla je i ljubav k njemu. Ta je pak tražila oduška i u vanjskom znamenju. „Velečasni, mi bismo rado, da se u našoj crkvi podigne kip Presvetog Srca.“ S ovom molbom dotazali mnogi članovi „Vojske“ svom dušobrižniku. Želju svoju zasnjeđivali odmah i lijepim prinosima u tu svrhu. Kad se to izneslo na sastanku „Vojske“, vidjelo se, da je to zajednička želja svih. Dnevice se prikupljali srdačni darovi. Mladež je pri tom pokazala upravo lijepe primjere revnosti. Molili i nagovarali roditelje, štedjeli na odjeći, zasluživali na težačkom poslu; nema gotovo kuće, koja nije većim ili manjim darom zasnjeđila svoju ljubav k Presvetomu Srcu. Tako se u nekoliko mjeseci pribrala lijepa svota, da smo mogli već pomišljati ne samo na kip, nego i na oltar Presvetoga Srca. U tu svrhu nam dogioše veselo u pomoć braća iz Amerike, pa kad je bilo sabrano 1700 kruna, radosno odjekne u dušama svih glas: imat ćemo oltar Presvetoga Srca!

Na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova — 26. lipnja prošle godine (u sam petak) — sabirao se već od ranog jutra što domaći što strani svijet u našu župnu crkvu. Oko 9 sati bila je već crkva duplom puna pobožnog kvijeta, koji je u velikom broju primao svete sakramente. Pristupilo je taj dan k svetoj pričesti preko 300 duša. U priyatnoj našoj crkvi svračao danas na sebe osobitu pažnju maleni doduše, ali privlačivi novi oltar Presvetoga Srca. Smjestio se u udubinu zida blizu svetišta. Tamo baš i najljepše pristaje. Prvi je do svetišta, da se moleći pred njim lagije sjetiš onoga živoga Božanskoga Srca, što boravi u Presvetom sakramentu na velikom oltaru. Izvan svetišta je, među narodom, kao da se onaj sakriveni Spasitelj iz svetohraništa ovdje na milom kipu vidljivo pokazao i ljubavno se spustio među vjerne svoje, da im iz bliza tumači uzvišene osjećaje svoje. Pa i jest cijeli naš oltar, a napose kip Presvetoga Srca, živa propovijed.

Vivodimac je nagle krvi, pa mu se lako omakne ova ona, manje dobra, a i zla. Dogle ipak rado u svoju crkvu, a tuj će naći Spasitelja, koji mu ljevicom pokazuje njegovim grijehom izranjeno Srce. Pogled će ga taj pobuditi na pokajanje, a Spasi-

Vivodina, oltar Seoa Isusova.

telj mu evo već diže desnicu — kao svećenik u ispovijedaonici — na oprostjenje. Vivodinač teško živi na pijesku i kamenu i doista u znoju lica svoga jede kruh svoj. Kad izmučen radom dogje nedjeljom u crkvu, tuj gleda Spasitelja svoga puna nježne samilosti, gdje pruža prema njemu ruku, da ga atješi, kao majka, kad pogladi žalosno dijete. Nije Vivodinač lijenčina, već martiliv kao urav, ali ipak mora znati, da nit je što onaj, koji sije, niti onaj, koji zalijeva, nego da stoji sve du onoga, koji daje da raste. Velikom njegovom trudu treba još većeg blagoslova odozgora, da uzmogne živjeti. Taj blagoslov mu zajamčuje dobri Spasitelj. I on pada pred oltarom Presvetoga Srca na koljena te moli: „Oj digni, dobri Spasitelju, moćna desnicu svoju i blagoslovi sav moj život i rad!“ Tako nas evo baš u najvećim potrebama našim tješi, uči, bodri i pomaže Božansko Srce pred svojim oltarom.

Razumjet će dakle vrijedni čitatelji, kad im rečem, da smo puni ganuća promatrali svoj novi oltar i željno čekali odregijeni sat, kad će se po prvi put prikazati sveta misa na njemu. Poslije propovijedi u 10 sati pristupi veleč. g. vicearhigjakon Vidović i blagoslovi oltar, a potom je bila svečana sveta misa pred izloženim svetotajstvom. Divan je to zaista bio prizor! Na oltaru živo Božansko Srce sakriveno pod prilikama kruha, a nad njime kip tumači mila njegova čuvstva. Razumio je to pobožni narod i sav ganut klečao, klanjao se i preporučivao.

Poslije podne bila je večernja, a naroda opet na stotine. U milim pjesmama izlivala je osobito poslije podne mladež čuvstva svoja pred Božanskim Spasiteljem i obavljala sat klanjanja.

Taj dan nije nitko radio težačkoga posla, premda je vrijeme bilo krasno, a posla mnogo. Sve je bilo svečano obučeno. Svjedoči sve ovo, kako se blagdan Presvetog Srca svečano kod nas proslavio, baš kao i drugi zapovjedni blagdani. Ovo je jamačno bilo Presvetomu Srcu to milije, što je sve bilo dragovoljno; sve je bilo prepušteno volji pojedinaca, i nikomu se nije ništa namagalo. Mnogi su gospodari rekli: „Dok sam ja živ, moja će kuća taj dan uvijek svetkovati.“ Ovu dobru volju već je i prošle godine Božansko Srce Vivodincima u mnogom vidljivo nagradilo. Ima ono darova i za sav hrvatski narod, ako ga dostojno uspoštuje i uzljubi.

(J. V.)

Najmiliji naš blagdan.

Istra.

— Šterna, I u mihoj Isfri ima puno pobožnosti prema Presvetomu Srcu Isusovu. Jedno je takovo mjesto Šterna u biskupiji tršćanskoj.

Bilo je to prije kakvih petnaest godina, u velečasni upravitelj župe šteranjske imao da položi župnički ispit. On odluči, ako mu Presveto Srce pri tom pomogne, da će njegovu pobožnost u Šterni što više unaprijediti. I doista postade godine 1894. župnikom.

Sad mu je bilo prvo, da malo po malo u svojoj župi uvede svetkovanje blagdana Srca Isusova u sam petak. Narod dobar i pobožan odazvao se je svake godine sve to više, osobito otkako je godine 1901. u Šterni bilo sveto poslanstvo. No lanijske godine, opet prigodom svetoga poslanstva, proslava toga blagdana postigla upravo vrhunac. Jedan od misijonara pun udivljenja izjavio, da je to bio najljepši blagdan Srca Isusova, što ga je on ikdje ikada doživio.

Mnogo će se toga zaboraviti u Šterni, ali ipakovo slavlje sigurno ne. Ta, tko bi mogao svrći s uma one gorvstasne slavljuke, one brojne u zeleno zavite stupove, što su te poput abava drvoreda u crkvi pratili? A one šarolike rupce, od prostijih do najfinijih, što su lepršali na sve strane sa glavnoga stupa u sredini? Kao da su nebu govorili: „Šterna je pripravila ovo slavlje Srcu Isusovu; Šterna ga zaboraviti ne će; Šterna će nastojati, da ga obnovi i dojdućih godina u mili ovaj dan!“

Neću, da vas zadržim opisom blagoslova novoga mramornoga oltara, svečane sv. mise i sjajne procesije. Vrhunac slavlja bio je, kada se je procesija zaustavila pred glavnim stupom, a slika Srca Isusova postavila pred njim usred bujnoga zelenila i cvijeća. Pod vedrim nebom, pod žarkim lipanjskim suncem raspoređalo se sve, kao oko prijestolja svoga Kralja. O da nam je za vrijeme došlo na um pozvati fotografa, koji bi slikom ovjekovječio ovaj divni prizor! No mi se tješimo time, da će se ovjekovječiti u raju. Ta, do nebesa morala su doprijeti ona svečana obećanja, kojima se je onako oduševljeno zavjerila Šterna, da će se boriti proti grijahu, svijetu i puti, a osobito proti paklenoj psovki (kletvi). Začuo je raj posvetnu molitvu, kojom se je sva župa iznova posvetila Srcu Isusovu: „Do ne-

besa nek se orl...“, što ona je zapjevala mladež, a za njom svi ostali, osobito pak one žarke riječi:

Dušom, tjeлом vjek sam tvoj.
Za krst časti hjač laj!

Iza svega toga ne treba ni spominjati, da na blagdan Srca Isusova u Šterni nitko niti ne misli na kakav težački rad. Ta, to im je najmiliji i najsvetiji blagdan u godini.

Uostalom ne će se nitko čuditi ovoj zamisli: proslavi blagdana Srca Isusova, koji znade, kako u Šterni već više godina bujno cvate pobožnost k Presvetomu Srcu. „Apostolstvo molitve“ uvedeno je tuj u sva tri stupnja. „Zlatna krunica“ razliježe se po pitomim onim ravnicama, ovisokim brežuljcima i zelenim pašnjacima. „Vojska Srca Isusova proti psovki (kletvi) i proklinjanju“ uspijeva kao malo gdje; rado plaćaju članovi ona liir globe, zapsuju (zakunu) li pred drugima. Srce ti se razigra od veselja, čuješ li pod večer gromki glas mladića, kadno oduševljeno pjevaju posveticu „Do nebesa“. A na Glasnik Srca Isusova pretplatilo se je lanijske godine šezdeset župljana, krasan doista broj, kad promišliš, da ova župa broji samo nešto preko tisuću duša, od kojih mnogi ne znaju čitati, dok su drugi odgojeni u talijanskoj školi, te ne razumiju lako čisti hrvatski jezik. No tako će im biti dvostruka korist od čitanja Glasnika: i jezik će hrvatski sve bolje naučiti i obljubiti, a Srce Isusovo sve više upoznati i uštovati. (To vrijedi i za mnoge druge krajeve, gdje se u školama ne uči ili zanemaruje naš ljepi hrvatski jezik! Baš zato bi trebalo što više kod njih širiti Glasnik! Primjedba uredništva.)

Daj, Bože, stotrukim plodom urodila pobožnost k Srcu Isusovu u miloj nam Šterni i širom cijele hrvatske Istre! (M. St.)

Svega po malo.

— Zar je Srce Isusovo samo milostivo? — Bilo je to godine 1898., a u jednom mjestu južne Dalmacije počeo se svečanije i općenitije slaviti blagdan Božanskoga Srca Isusova. Ko ovjek, nagje se i tom prigodom nezadovoljnik. Neki će dakle čovjek lakomno: „Šta ćemo i džigericu Isusovu štovati...“ Ali eto ti nesreće! Iz dva dana umrije mu sin od četiri godine, na veliku njegovu i cijele obitelji žalost. To više čudio je on tu ranu što mu je taj sin bio baš ljubimcem. Razumio je on dobro ili barem slutio uzrok teškoj nesreći. Ali se jedan nastojao tješiti i ispričavati govoreći: „Nijesam to rekao iz zle namjere“. Ostavimo sud Bogu; samo imamo primijetiti, da je njegovu nesreću cijeli ondječnji pek držao kaznom onoga Srca, koje znade biti ne samo milostivo, nego i pravedno. (M. S.)

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

Ispitna groznica.

„Čitao sam u Glasniku čudo zahvalnica, ali su mi se od svih najviše sviđale gjačke.“ Tako nam piše jedan travnički gljak gimnazijalac.

Pa kako i ne bi? Bolesnika najviše zanimaju zahvalnice ozdravljenih bolesnika; nevoljnika najviše zanimaju zahvalnice pomoženih nevoljnika; grješnika najviše zanimaju zahvalnice obraćenih grješnika; kako ne bi gjaka najviše zanimala zahvalnice uslišenih gjaka?

Ta svaki znade, gdje ga tišti, i najmilije mu je slušati, gdje mu se je nadati pomoći. „Ono, što je drugima pomoglo, to će i meni“ — svaki se tješi.

Pa dobro, dragi gjaci, ne će vam Glasnik ni ove godine uskratiti te utjeha. Ispiti su već pred vratima, a mnoge je već spopala „ispitna groznica“. Jedan se boji, da si ne će ovjencati mladoga čela lovorikom „odlike“, drugi se čak boji, da ga ne će uhvatiti nesretna „padavica“.

I jednom se i drugom čini, da mu žugjeno slatko grožđe previseko visi. Požudno ga gleda, gleda; oči kao da će mu iskočiti. Ali grožđe, slatko grožđe, visi visoko — visoko. Moj ti se gljak oteže, što najviše može; on bi se protanuo kao konac — ali grožđe visi previseko. Moj ti gljak stane na nožne prste, te ispružuje ruku, da mu kosti pucaju; mislio bi, i križ na zvoniku zagrebačke katedralke bi dosegnuo — ali grožđe visi previseko. Jadni moj gljak sakupi sve sile, napne ih da staj-

nosti, zaletti se, skoči, ko da će preskočiti Himalaju — ali slatko grožnje kao da se ruga njegovu zdvojnomo nastojanju. „Ali sad, sad te imam!“ pobjedonosno kliče gjak — no grožnje odskoči još više, kao ono pred nesretnim Tantalom u staroj priči.

Jadni gjače, poznam ja dobro tvoje muke! Vidio sam dosta puta tvoje vrele suze, čuo tvoje teške uzdisaje . . .

Osobito kod matore vidio sam dosta tvojih supatnika, gdje su stupili pred zeleni stol kao osugljenik pred neumoljive suce, da sluša smrtnu osadu: glava im je klonula, lice blijedo kao krpa, noge klecale, glas drhtao, riječ zapinjala u grlu, kao da im se zmijurina obavila oko vrata, te ih nemilo davila.

Jadno gjače!

Pa upravo toga straha doista ne bi trebalo!

Ojunači se!

„Pomozi si sam, i Bog će ti pomoći!“

Marijivo se pripravlja na taj mali „sudnji dan“, a ujedno se moli Presvetomu Srcu Isusovu, tomu najboljem gjačkom utočištu, pa onda u ime Božje bez straha na ispit! Uvjerenje, da si učinio svoju dužnost, i pouzdanje u pomoć Božanskoga Srca napunit će te mirom duševnim, a taj je već pola uspjeha, pola pobjede.

Evo vam sad, dragi gjaci, nekoliko primjera, što vam ih iz svojega iskustva pripovijedaju vaši drugovi.

Ispit pred vratima.

Zagreb. Ispit bio pred vratima, a ja bijah u strahu kao svako gjače. Znao sam za svoju Ahilovu petu, a na svu nesreću bio sam se isto zamjerio baš onomu profesoru, koji me je iz dotičnoga predmeta imao pitati. Da mi on ne bude poput Paris, te obori junačinu Ahila?! Pomislite si, mili drugovi, moj zdvojni položaj. K tomu sam zadnje dane prije ispita prenapeto učio, i tako svoju glavu sasvim izmučio. Izgubio sam bistrinu; sve mi se je miješalo u glavi, kao da si razrezao mudrouku knjigu u tisuće komadića i sve bacio u jednu vreću. Sad uhvati pravi odgovor, kad strogi profesor zapita! Zamagljilo mi se pred očima, kad sam samo pomislio na ispit. Šta ću? Odakle pomoći? Sjetih se ja svojega najpouzdanijega utočišta: Božanskoga Srca Isusova. Njemu se utekoh za pomoć, pa junački na ispit. Profesor me je motao amo i tamo, vrtio me desno i lijevo kao janje na ražnju — no ja se ne dam, i Presveto me Srce ne da. Prošao sam bolje, nego sam se nadao. Zato, braćo kolege,

kad vam dogje do nevolje, utočite se i vi pouzdano u zaštitu Presvetoga Srca!

Bjelovar (Hrvatska). Bio sam siaba zdravija, opterećen instrukcijama, i tako zaostao u naukama: Gjaci, koje sam instruirao, lijepo napredovali — sad, liječnici, liječi se sam! Ne, ne ću sam, to je odveć pogibeljno, kako iskustvo uči; nego ću se uteći u pomoć Presvetoga Srca. Obećah, da ću dati odslužit jednu svetu misu njemu na čast i javno mu zahvaliti, pa se ne prevarih u nadl. Druzi, gjaci, uzdajte se i vi u toga pomoćnika nebeskoga, imajući na pameti: „Pomozi si sam, i Bog će ti pomoći!“ (Višeškolac.)

Travnik (Bosna). Školska je godina na izmaku — do koji dan eto lijepih praznika! Pogledam li na kojega svog saučenika — veseo je, ta, za nekoliko dana bit će u naručaju svojih milih i dragih. A ja? ... Ja sam tužan i zabrinut. Sve mi se vrza po glavi: „Propast ćeš, nema ti spasa!“ Sve sam druge predmete tako svladao, samo je fizika za me prava tizika (sušica), gotova propast. A propanem li, izgubiti ću besplatno mjesto, pa šta onda? Groza bi me nхватila, kad bih u dublje misli zašao. Šta ću ja, ni žedan ni gladan, a ipak tako jadan? Uto se sjetih tolikih zahvalnica, osobito gjačkih, što sam ih čitao u Glasniku. Obećah i ja javnu zahvalu, ako sretno progjem, i stadoh se s velikim pouzdanjem moliti Presvetomu Srcu. I ni jesam se prevario. Zovnu me još jednom gospodin profesor. Bio to za me osudan čas. Izagjem pred njega drščući kao prut na vodi, al' ipak nekako veseo. Odgovarao sam preko svakog iščekivanja. I tako sam sretno prošao i još sretnije ostao na svom lijepom mjestu, u svom toplom gnijezdu, te iz njega veseo kao ptčica kličem: Hvala, čast i slava Božanskomu Srcu Isusovu! Gjaci, utočite se tomu „izvoru svake utjehe“, i ne četa biti zabačeni!

Travnik (Bosna). Bijah na rubu propasti. Kudgod se okrenem za pomoć, odasvuda su mi zatvorena vrata. Kad jednoga dana dunu mi u glavu sretna misao: „Uteći se po Gospi Srcu Isusovu!“ Ja sav veseo, ko da sam našao raskoku travu, odmah odlučih početi devetnicu i isto se svaki dan pričesčivati. Učinih više takovih devetnica, i gledajte: već kod prve bio sam dosta uslišen, a malo po malo bio sam sasvijem uslišen. Kroz sve ispite, kroz klanac za klanac, sretno se proturah, te izvu-koh dobru svjedodžbu. Veselan stoga sreem evo zahvaljujem

miloj Gospi i predragomu Srcu Isusovu za njihovu osobitu pomoć.

Hrvatska. Bojao sam se, da ne ću dobiti odlike. Poučen primjerom drugih, utekoh se i ja Presvetomu Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu. Dašto da sam usto marljivo prionuo i uz bijelu knjigu; jer ne treba nam tek farizejski „Pokret“ pamet da soli, kad svaki kršćanin znade, da „Bog tlenjivca ne pomaže“, nego da i za nas gljake vrijedi ona stara: „Čovječe, pomози si sam, i Bog će ti pomoći!“ Učio sam se dakle i molio, a uz pomoć Presvetoga Srca zadobio sam opet odliku. Hvala i vječna slava Presvetomu Srcu Isusovu! (Gimnazijalac.)

Matura — osudna ura.

Karlovaц (Hrvatska). Matura — osudna ura — doskora će kucnati. Poznato je, kako na tom ispitu kadikad i ponajbolji gljaci posrnu, makar i bez svoje krivnje. Naučio gljak sve ma ne znam kako — smete li se, sve će naopako. Zabrinut, šta ne bi takova neprilika i mene zadesila, zavjetovah se Srcu Isusovu, da ću obaviti jednu devetnicu prije ispita, a drugu devetnicu-zahvalnicu poslije ispita, ako sretno progjem. I Presveto me je Srce milostivo uslišilo, a ja zahvalno kličem: Hvala, čast i slava Presvetomu Srcu Isusovu! (Svršeni gimnazijalac.)

Zagreb. Tekom cijele gimnazije bio sam uvijek odlikaš. Mislio će tko dakle, da će mi matura biti samo šala? O ne! Bijah u sto briga, da ne bih na maturi izgubio odlike. Ta, znate, za odličnoga gljaka prvi je red ono, što za običnoga gljaka drugi red. Učio sam marljivo, ali kako sam bio umoran, sve sam teže pamtio. Često me stoga za školske obuke spopala trzavica, a sve to više, što je ispit bio bliži. U dobar čas sjetih se i ja Božanskoga Srca. Učinih tri devetnice njemu na čast, primih tri puta svetu pričest, i to zadnji put upravo ujutro onoga dana, kad sam imao stupiti pred ispitno povjerenstvo. A uspjeh? — Žugjena odlika! — Bojao sam se osobito hrvatskoga jezika, jer se tu najviše traži načitanost; no, više bi slon kroz rešetku izvukao hrane, nego li profesor hrvatske lektire iz moje glave. No gle sreće: nije me profesor za to ni pitao! U njemačkom pak jeziku kao da smo se dogovorili: pitao me baš ono, što sam jedan sat prije kod kuće pročitao. Sveta mi je dakle dužnost, da sav uspjeh zahvalna srca u prvom redu pripisujem blagoslovu i očitoj pomoći Presvetoga Srca Isusova. (Sveučilištarac.)

Izlazi mjesečno. Cijena 48 filira, poštom 1—10
istisaka po 80 filira, 10—50 po 70 filira, 60 i
više po 60 filira. Za inozemstvo 1 K 20 filira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.
Uprava: Tiskara Antuna Scholtza, Zagreb.
Gajeva ulica 7.

Broj 7.

Srpanj 1909.

Godina 18.

Nadbiskup Stadler o pobožnosti k Srcu Isusovu.

Preuzvišeni gospodin dr. Josip Stadler, nadbiskup vrhbosanski (sarajevski), i ove je godine u korizmenoj okružnici na rodu svojem prozborio o pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu. Evo poglavitih njegovih misli doslovice izvagjenih iz duge i krasne okružnice:

... Upravo zato, što se nezahvalni svijet odvraća od svoga Gospodara, otvorio mu je Isus svoje Presveto Srce, neka bi se osvijestio i vidio, kako ga Isus ljubi i kako ništa drugo ne traži nego da bude od njega ljubljen ...

Gledajte samo majku, koja je svoje vlastito zdravlje pokvarila, bdijući čitave noći i dane kroz mjesece i mjesece, samo da svojemu čedu na umoru povрати zdravlje! Gledajte tu majku, koja je svojim suzama i molitvama iz groba izbavila svoje dijete, za koje liječnici rekoše, da mu nema spasenja. Komu će pasti na pamet, da samo pomisli, da se to djelo dade nagraditi dostojno zlatom ili srebrom? Gdje će se takova plemenita čuvstva srazniti sa ništetićnim novcem? Srce je ono, koje je sve to udahnulo, sve izvršilo; a srce ne radi od tašte slave, od nužne pohlepe, nego ono djeluje, jer ljubi; a ono, što hoće za uzvrat, jest opet, da bude ljubljeno. Svaka dakle druga nagrada, što se ljubavi nudi osim uzvratne ljubavi, ne zadovoljava ju, nego ju snizuje, ako šta drugo za nju prima.

Isto tako pobožnošću k Presvetoj Suci naš Gospodin nam doziva u pamet, da nas ljubi, i to je razlog, zašto nam pokazuje svoje Srce. Šta traži on? Šta očekuje od nas? On traži, on očekuje samo jedno, on hoće da bude od nas ljubljen . . .

Posebna svrha pobožnosti k Presvetom Suci Isusovu jest pobuditi u srcima našim zahvalnost spram našega Gospodina, stavljajući nam pred oči bezbrojne i neizmjerne milosti i darove koje imamo zahvaliti njegovoj ljubavi . . .

Naš Gospodin je vrlo čuljiv spram nezahvalnosti ljudi, kada zaborave ili zlorabe dobroćinstva, što ih njima daje. To ga nezahvalnost jako boli, pa se teško na nju luži . . .

Nezahvalnost ljudska, kako je Bogu mrska, tako je i samim ljudima veoma škodljiva. Ona ne da, kako tvrdi sveti Bernard, Božanskoj neizmjernoj dobroti, da ljude obogati blagom svojom . . . Sama dakle naša korist kao i dužnost naša gonit nas, da Bogu budemo zahvalni . . .

To da činimo, poziva nas Presveto Srce Isusovo. Spasitelj nam otkriva Presveto Srce svoje kao spomenik svoje nježne ljubavi spram nas, kao pomenku svih darova, što ih za nas drži u pripremi; nastojmo, da spoznamo i one milosti i darove i njihovu cijenu, što ih svi ljudi i mi s njima primismo, i one posebne blagodati, što ih samo mi dobismo . . . Osobito je od potrebe, da vazda imamo pred očima ova tri velika dobroćinstva: utješiteljstvo, otkupljenje i Presveti oltarski sakrament . . .

De, ugijmo već jednoć u se, te se upitajmo, tko je Isus? Zavirimo u njegovo Presveto Srce i vjerujmo njegovoj ljubavi, da je on naš pravi i iskreni prijatelj. Pogledajmo na njegove muke i zahvalno priznajmo, što je on za nas učinio. Otvorimo oči, te vidimo, koliko nas jako ljubi, koliko su velika dobroćinstva, što nam ih je dao i što nam ih još sveudilj daje.

No svrha pobožnosti k Presvetoj Suci Isusovoj jest i ta, da mu se naknada dade za uvrede, što mu je neprekidno nanosi njegovi nezahvalni stvorovi. Kad bi ljudi spram tako dobrog i milostivog i ljubeznog Boga bili zahvalni, onda pobožnost k Presvetoj Suci Isusovoj ne bi imala druge svrhe, nego Isusa za njegovu ljubav vraćati ljubav. Ali na žalost daleko smo od toga. Ne od vremena, kada ljudi ne će da Boga poznaju, ni priznaju, niti mu kakovo počitanje iskazuju, nego ga još ruže, protiv njega govore i pišu, njega pogrguju, treba da naša ljubav spram Gospodina Isusa ima značajku naknade za nonesene mu

uvrede. Tko hoće dakle, da potpuno shvati duh pobožnosti k Presvetomu Srcu Isusovu, od potrebe je, da nastoji, da Isusa sažali i bolove njegova Presvetoga Srca zajedno trpi, koje je puno gorčine zbog nevjernosti naše. Uz просту dakle dužnost zahvalnosti pridolazi nam za buduće nova dužnost, dužnost tihine tještiti našega Gospodina poradi uvreda, što mu ih svijet nanosi.

Napokon pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu sadrži u sebi i svrhu, da nasljedujemo one kreposti, za koje je pravi uzor samo Presveto Srce, a za koje nam ovo daje obilnih milosti. Kršćanska vjera ide za tim uvijek i u svemu, da... nastoji svakoga čovjeka dovesti do tle, te bude sličan svome uzoru Isusu Kristu...

—

Namjena mol-tava i dobrih djela za srpanj

(Blagoslovljena od sv. Ocu pape Pija X.)

Va-da-l i d-žavnie!

Bio jedan kralj... Tako počinju tolike i tolike priče, i namah svaki pažljivo sluša. Ta, kraljevi i carevi, to su ljudi, za koje se svaki zanima. Kako i ne bi, kad je u njih tolika moć. U njihovoj su ruci odesi naroda. Pa makar i dandanas njihova moć bila stegnuta ustavom, ipak im još ostaje golem utjecaj na život naroda. Jer napokon je ipak najviše do njih, s kim će podijeliti svoju moć, koji će im biti ministri i savjetnici, a svi su im odgovorni, i kraljeva je još uvijek najstarija. Pa makar se štogod odlučilo u zastupničkoj kući, makar koja vlada izdala kakovu naredbu, ili sud izrekao koju presudu — opet se bez kralja ne može ništa. Zakonima može uskratiti potvrdu, bez koje ne stupaju u krepost; naredbe može ukinuti; osugjene pomilovati; same vlade može skloniti i druge postaviti na njihovo mjesto. A pogotovo je najviše do kraljeva, hoće li biti rat ili mir. Gotema je dakle moć u kraljeva.

Koliko je potom stajalo do toga, tko je i kakav je kralj, i kako on vlada. „Kralj mudar jakost je naroda svoga“ (Mudr. 9, 26); a „kralj bezuman upropasti će narod svoj“ (Crkvena 10, 3).

No kako su naderi naroda u ruci kraljeva, tako su opet kraljevi u ruci Božjoj. Božja Providnost daje i oduzima narodima kraljeve: Bog, „kralj kraljeva i gospodine gospodara“ (1. Tim. 6,

15), vlada kraljevima po svojoj volji; on se i dobrih i opakim kraljevima služi, da izvede tajne osnove Providnosti. Za koga više, nego li za kraljeve vrijedi ona stara: „Čovjek snuje, a Bog odreguje“? — „Kao što potoci vođeni, tako je srce kraljevo u ruci Gospodina; kudagod hoće, savija ga“ (Priče 21, 1). Jedna od najvećih kazni, kojom Bog može kazniti jedan narod, jest, ako mu daje kralja bezumnog, opaka i nepravednog; jedna od najvećih milosti, kojom Bog može usrećiti koji narod, jest, ako mu daje kralja dobrog i plemenitog, mudrog i pravednog, i ako ga tako rukovodi i ravna, te sve njegove namjere i osnove postižu sve to veće blagostanje, mir, red, procvat pravde i svete vjere u njegovim zemljama.

No kako je srce kraljeva u ruci Božjoj, tako je opet srce Božje donekle u našoj ruci, jer Bog rado, vrlo rado sluša naše molitve. Kršćanski narodi, moleći Boga, mogu postići i to, da im Bog da dobre kraljeve i da im kraljeve rasvjetljuje i vodi tako te će doista biti na sreću i blagoslov narodima.

✱

Molimo se dakle Bogu, molimo se Srcu Isusovu, molimo ga za kršćanske kraljeve i careve, za državnike i sve, koji imaju kakovu vlast.

Na to opominje nas i sami sveti apostol Pavao, pišući Timoteju: „Molim dakle prije svega, da se čine prošnje, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve lude: za kraljeve i za sve, koji su u vlasti, da tihi i mirni život provodimo u svakoj pobožnosti i čistoći. Jer je ovo dobro i priyatno pred Spasiteljem našim Bogom“ (1. Tim. 2, 1—3).

Moleći dakle za vladare i državnike, mi ugagjamo Bogu, koji hoće i traži, da se za njih molimo; mi ispunjujemo i dužnost zahvalnosti spram onih, koji za naše dobro obnašaju tako teške i odgovorne službe; mi radimo i u svoju vlastitu korist, jer Bog želi kršćanskim narodima dati dobre vladare i državnike, te samo čeka na njihove molitve.

Evo dakle, zašto i sveti Otac papa Pijo X. svim članovima Apostolstva molitve za ovaj mjesec preporuča, da se mole Srcu Isusovu za vladare i državnike. Odazovimo se njegovu pozivu kao dobra djeca; on će se moliti s nama: molimo se mi s njim, i Presveto će Srce naše prošnje milostivo primiti.

Junačke Srijane

Iznegju goleti krševitog Mosora i rijeke Cetine prostire se dosta raštrkana župa Srijane u Gornjim Poljicama u Dalmaciji. Narod, ko u kršu, siromašno živi. Uza sve to nije se on potišio, nego uzgorno hoda, kako mu je uzgoran i Mosor, koji ga u prsa bije. Nije u njem zavladao opaki vjerski nehaj, nego bukt i u njem žar svete vjere, kako bje i u njegovih pregja. Junački Gornjopoljičani krv lijevati za svoju svetu vjeru, boreći se protiv nekrstu. Kamogod nogom stupiš, svagdje ti se probudi uspomena na njihova junačka djela: ovdje Turčinu putove zakrčiše; ondje ga dočekaše, smutiše: tamo ga zarobiše i sa-sjekoše. Sve se je borilo: muško — žensko, staro — mlado. Poljičani uopće, a napose Gornjopoljičani, kako nam povijest ostavi zapisano, bili tvrđac kamen, o koji si je svaka nevjera skršila zube. Eno, malne u svakom kraju Dalmacije vidimo razne vjere pomiješane s našom, dočim u cijelim Poljicama ne bje nigda nikakve poljičke ili nasetjene obitelji inkovjerske.

Oltar Srca Isusova.

Tu njihovo junačko srce, puno žarke vjere, pokazalo se i planu lanjske godine, netom im veleč. g. župnik predložil, da si nabave kip Srca Isusova. Njegovu pozivu svi se odazvaše ko jedna duša. Svak je po svojim silama po nešto doprinio. Pače roditelji nosili su i nejaku dječicu k župniku, da u ime njihovo dadnu za kip. I kroz malo mjeseci sakupi se neočekivano velika svota: do 900 kruna, te se je mogao dohvatiti ne samo kip, nego i lijep drven oltar.

Dne 20. rujna imao se je kip blagosloviti i pred njim prvi put odslužiti sveta misa. Uoči toga dana navečer vatre se palile na svim većim glavicama, a sa vrha Mosora, kao i sa glavice zvane „Prčevica“, kresovi, pucanje mačkula i bacanje vatrometa javljali ostalim selima i cijeloj cetinskoj krajini dan radosti, koji će sutra njihovoj župi svanuti.

Oko 10 sati ujutro zgrnu se sila naroda k crkvi. Svak veselo, svetačno obučen i nakičen. Tu vidiš i staraca, koji poradi slabosti svoje i dalekog puta već dugo nijesu bili u crkvi. Tko mogao, svak došao, pa i naroda iz drugih sela.

Nasta veliko veselje, a iz stotina grla izvi se uzdah, kada je župnik blagoslovio kip Srca Isusova i snimio koprenu s njega. Sad se dignuo kip, i praćen procesijom nosin u crkvu. 24 dje-

vojke u bjelini i 24 monika u narodnoj nošnji stupiše oko kipa s ostalim narodom. U crkvi svečana sv. misa, vatrena propovijed, posveta cijele župe i prisutnog naroda Božanskomu Sreću, napokon blagoslov s Presvetim, Gaiuće i ushit naroda ne da se opisati.

(J. C.)

Vojska Sreća Isusova.

Mašo zatim, mjeseca listopada, bilo je u župi sveto poslanstvo. Ovom se je prigodom uvelo ne samo Apostolstvo molitve, nego i „Vojska Sreća Isusova proti psovdi, (kletvi) i proklinjanju“. Ova nova „Vojska“ broji danas već preko 50 članova. Evo vam nekoliko tih junaka na našoj stici. Svaki ima na grudima kokardu Sreća Isusova, a pod njom medaljicu Presvetoga Sreća kao posebni znak ove „Vojske“, kojoj pripada.

A sada da vam nešto pripovijedam o toj mladoj, no junačkoj „Vojski“.

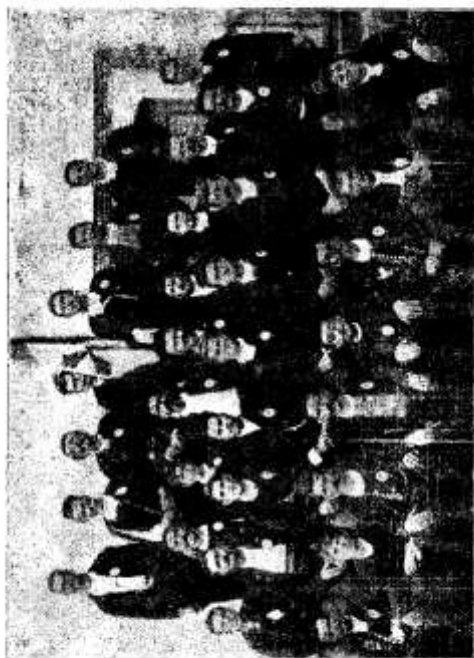
Bilo je još za vrijeme svetoga poslanstva. Jednoga jutra iza svete pričesti dođu dvojica vrljih Srijanjana k velečasnomu gosp. župniku, a drug će drugu: „Ja ću se upisati u Apostolstvo molitve.“ Drugi će mu na to onako odrješito, kako je to već njegova živa narav: „Ta, nemoj tako; nego hajde da se upišemo u sve!“ — „Što veliš?“ uplat će prvi u čudu; zar ćeš se ti, koji toliko psuješ (kuneš), upisati i u „Vojsku Sreća Isusova?“ Mudro će na to psovač: „Ej, brate, upravo zato! Ja hoću, da javlja skršim i u sebi i u drugima!“

Šta mislite, zar naš čestiti Srijanjanin nema pravo? — Neki misle, da s: u „Vojsku“ smiju upisati samo oni, koji malo ili nimalo ne psuju (kunu). Ali nije tomu tako. Baš protivno! Najbolje, postanu li baš oni najodvažniji borci proti psovdi (kletvi), koji su dosada najviše bili oduzi toj bogomirskoj, nesretnoj opasnici. Tako će najbolje zadovoljiti za svoje grijeh, popravit zadanu sablazn, a „Vojska“ će najbrže i najsjajnije pobijediti paklenu zlobu.

A tko bi sumnjao o pobjedi Sreća Isusova, kad bi njegova „Vojska“ uvijek bila tako odlučna, kao što ovo ovom zgodom.

Šest članova ove „Vojske“ desilo se u Sinju, te pošli u krčmu, da se okrijepe. Ali im bolno zakuca srce, kad opaziše, da s: u toj krčmi sve n šesnaest psuje (kune). Svjesni si svoje dužnosti, što su je preuzeli kao vojnici Sreća Isusova, ustadoše i ozbiljno opomenuše krivce, neka prestanu psovati (kletiti). Kad to nije koristilo, obratili se na krčmara, te ga zamoliše, da bi

on zabranio to bogomirsko psovanje. No kad je taj kukavac krzmao, bojeći se, da bi uvrijedio svoje goste, onda ti moji junaci ni pet ni šest, već svi ostaviše krčmu, neka zaplanti

Vojka Srca Isusova u Srijanama u Belmaciji.

krčmar, što mu je dužnost, a psovači neka znadu, da nijesu vrljednii društva poštenih ljudi.

Slava ovoj junačkoj „Vojsci Srca Isusova“ u Srijanama!

Pravom uživaju već velik ugled u cijelom kraju. Kada je u su sjednoj župi Trnbusi bilo sveto poslanje, onda ti i naša „Voj-ska“ iz Srijana pogje onamo, da nešto doprinesu slavlju Srca Isusova, kojim se je sveto poslanstvo imalo svečano svršiti. Dolazili u lijepom ređu, krepkim muškim grlom pjevajući „zlatnu krunicu“. Kad su to starci u Trnbusima čuli, zaplakaše od veselja, što su pod svoje stare dane doživjeli, da se mladji naraštaj kao junačka vojska okuplja oko zastave Srca Isusova.

Daj, Bože, bilo to svagdje tako, da nam ne bi dobri starci u kojem drugom mjestu zaplakali od žalosti, videći baš protivnih primjera!

(M. St.)

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako vratiti. Uredu.

Zavjetovani dar za raširenje Glasnika.

Upravo taj čas dobio urednik list, a u listu dvadeset kruna iz ovo malo popratnih riječi:

Velečasni gospodine!

Izvolite primiti ovih dvadeset kruna, što sam ih obećala za raširenje Glasnika Srca Isusova.

Evo ovo, ni riječi više ne piše. Nema tuj niti potpisa niti adrese, da bismo nepoznatoj velikodušnoj darovateljici po dužnosti zahvalili; samo se na poštanskom žigu teškom rukom može pročitati: „P a k r a c“.

Ostalom nijesu rijetki darovi „za raširenje Glasnika Srca Isusova“, a mnogo tih darova dolazi „u ime uslišenog zavjeta“. Bit će, da su ti darovatelji uvjereni o onom, što je izjavio sam preuzvišeni g. nadbiskup zadarski Mate Dujam Dvornik, da naimte nema boljega sredstva za širenje pobožnosti k Presvetomu Srcu, nego li širiti njegov Glasnik. (Sravnj Glasnik 1904. str. 41.) Stoga, želeći se u neke odužiti Srcu Isusovu za primljene milosti, mnogi ne znadu toga bolje učiniti, nego time, da prinesu nešto za širenje njegova Glasnika, a time za širenje same pobožnosti k Presvetomu Srcu. Posve pravo! Jer što više bude čitatelja Glasnika, to će više biti i štovatelja Srca Isusova.

Evo iz mnogih te mnogih listova samo nekoliko primjera.

Kao župnik — piše jedan svećenik iz Dalmacije — imao sam nekih petljanija u selu. Utekao sam se Presvetomu Srcu Isusovu obećanjem, da ću za deset svojih župljana na svoj trošak preplatiti Glasnik, i postigao sam žugljeni mir.

Evo žandarskoga stražmeštra na malom dalmatinskom otoku Lastovu. Bio sam teško bolesan. Ležim u postelji i ne mogu se ni maknuti. Događe liječnik, pregleda me i kaže, da mi želudac ne valja. Tako on meni reče, jer me nije htio preptasati. No mojim prijateljima reče, da su mi plaća sva izagnijla. Događe k meni i gospodin župnik i preporuč mi, da se utečem Presvetomu Srcu Isusovu. No kako mi kraj mojih sve to većih boli nije bilo moguće puno moliti, to sam Presvetomu Srcu Isusovu obećao, da ću, dok budem živ, plaćati dvije predbrojbe za njegov Glasnik. I gle, odmah mi bude bolje, a danas ne čutim više: boli. Iz dubine zahvalna srca kličem: neizmjerna budi hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Iz Krasice u hrvatskom Primorju javlja nam jedna učiteljica: Majka moja bolovala je 52 godine na očino. Tri puta je bila operirana, a sada bi trebalo po četvrti put. No tko će ju onako staru na to skloniti? Učinismo devetnicu Presvetomu Srcu Isusovu i obećasmo, da će majka deset listića Glasnika besplatno razdijeliti u selu. Operacija i sve bilo sretno progloše. Majka mnogo bolje vidi, može raditi u vrtiću, pače i šivati. Komu da to zahvalimo, nego li Božanskomu Srcu Isusovu?

Iz Megjuna i a piše jedan štovatelj Srca Isusova: Imao sam veliku želju, da dobijem službu kod jednoga vlastelina. Zato sam se utekao Presvetomu Srcu Isusovu, i prije, nego sam svoju molbu prikazao vlastelinu, zavjetovao sam se, ako dobijem ono mjesto, da ću svake godine platiti za pedeset Glasnika. I doista sam zadobio željeno mjesto, te sam naručio i platio kod tiskare 50 Glasnika Srca Isusova. Ljudi ih dobivaju, ne znajući, tko im Glasnike šalje. Ne tražim za se hvale, jer ne želim drugo, nego da se sve to više upozna, uštuje i uzljubi Presveo Srce Božanskoga nam Spasitelja.

Podvornik kod jedne banke u Brodu na Savi (Slavonija) piše: Iz udaljenog mjesta, gdje mi je jedna kći stanovala, hamo mi jednoga dana glasovaša s poraznom vijesti, da je ona tako naglo i teško oboljela, te su već sve pripravili za njezin pogreb. Neka se odmah uputim tamo, jer ću je teško

živu zateći. U velikoj brizi za svoju kćer i njezino dvoje nejake dječice utekoh se Presvetomu Srcu Isusovu, obećav, da ću pretplatiti još dva Glasnika i razdijeliti ih među siromaha. Pa gle čuda, od onoga istoga časa počelo joj bolje biti, a sada se već po malo oporavlja. Hvala i Slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Jedna štovateljica Srca Isusova u Kreševu u Bosni prispovijeda: Ima tomu već osam godina, što su me neprestano boljale noge, a katkada tako jako, te po cijele nedjelje nijesam mogla ni na noge stati. Razne sam lijekove upotrebljavala i po savjetu najiskusnijih liječnika postupala, idući u razne kupelji. No to je sve slabo koristilo. Napokon sam mahne svaku nadu u ljudsku pomoć izgubila bila. U mojoj nevolji upozori me jedna revna štovateljica Srca Isusova na nebeskoga Liječnika, na Srce Božansko. Ona me je svjetovala, da činim devetnicu, ja sam činila i molila, ali bez uspjeha. Napokon sam obećala, da ću se javno zahvaliti u Glasniku Srca Isusova, bude li mi lakše, te da ću se pretplatiti na deset komada Glasnika, pak ih podijeliti sirotama, ako mi Presveto Srce pomogne bar toliko, da bih mogla ići u crkvu. Sada moje molitve ne ostadoše više bez uspjeha. Moja bolest krenula je sve na bolje, i ja sada mogu ne samo ići u crkvu, nego i lakše poslove obavljati. Hvala zato budi i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

I iz Praznica na Braču u Dalmaciji dolazi vesela vijest. Obolio mi pet-godišnji sinčić Joski od teške i kužne bolesti grlice i škrtotine. Pozvah liječnika iz Pučišća jedan, drugi i treći put, a on najposlije izjavi, da malome nema spasa. A kako će suza već na oko? I na koga da se mi tužni i žalosni roditelji obratimo, ako ne na liječnika nebeskog? Počnem devetnicu na čast Srcu Isusovu, obećavajući, ako me usliši, da ću primiti sve sakramente, javno se zahvaliti i tri godine pretplatiti na deset Glasnika Srca Isusova, te ih razdijeliti u ovom mjestu. I gle! od onog dana malome išlo sve na bolje, te je sam liječnik nakon četiri dana izjavio, da je s malim učinjeno čudo. Stoga šaljem novce za Glasnike, kako sam obećao, i zahvalna srca kličem: Neka bude tisuću i tisuću puta hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Iz jednoga sela blizu Krapine piše jedan zidarski pomoćnik: Mila Glasniče, dostoj se na mene obazrijeti i megru zahvalnice uvrstiti ovo mojih par redaka. Bio sam zaručen, ali zlobni jezici klevetali me tako, da im je i zaručnica moja po-

vjerovala. A ja sirota kuda ću? Sjetih se Božanskoga Srca Isusova i obećah, da ću pretplatiti troje siromašne djece na Glasnik i milost objelodaniti u Glasniku, ako me to dobro Srce usliši. I doista, moja zaručnica nije više vjerovala zlobnim jezicima, i mi se vjenčamo, a sada živimo u miru i slozi. Zato budi tišuć puta pozdravljeno milo i dobro Srce Isusovo!

S jednoga dalmatinskog otoka šalje nam jedna gospođa ovu zahvalnicu: Moj brat nehotice prouzročio drugome smrt, te je stoga čamio u istražnom zatvoru. Imali su porotnici da sude i odluče o njegovoj krivnji ili nevinosti. Kako je meni bilo pri srcu, lako će si predstaviti svaki, koji imako ljubavi ima prema braći svojoj. Ipak se nijesam podala očaju, već sam svu nadu stavila u pomoć Presvetoga Srca. Njemu na čast učinih s mužem si devetnicu, a usto obećah, budem li uslišena, da ću desetero siromašne djece pretplatiti na Glasnik. I ne bi dugo, a nevinost mojega brata bi jednoglasno proglašena.

Hajde, da barem ukratko spomenemo još neke druge slične zahvalnice.

Zagreb. Imala sam veliku bol u želucu. Učinih devetnicu Srcu Isusovu, obećavši, da ću dvoje siromašne djece nadariti Glasnikom Srca Isusova, i budem uslišena.

Batrina (Slavonija). Oboljela moja mala. Učinio sam sa suprugom devetnicu i obećao, da ću dvoje siromašne djece pretplatiti na Glasnik, i mala je brzo ozdravila.

Zupanja (Slavonija). Moja mala oboljela, a liječnik nije mogao pomoći. Utečem se devetnicom Liječniku Božanskomu i obećam dati jednu krunu za raširenje njegova Glasnika, i još za devetnice mala ozdravi.

Čabar (Hrvatska). Bolovala sam više vremena. Zavihtovah se Srcu Isusovu, da ću dati deset kruna za raširenje njegova Glasnika, i ono mi je pomoglo.

Mostar (Hercegovina). Moja kćerkica najednom oboljela. Obećah pretplatiti pet siromaha na Glasnik, i moj bi zavjet uslišen.

Jedan zagrebački zanatlija piše: Moj sin, učenik realne gimnazije, bio tako obolio, te je i liječnik izgubio nadu, da bi mogao ozdraviti. Utekosmo se Srcu Isusovu, obećasmo, da ćemo pretplatiti nekoliko siromaha na Glasnik, a sin nam je naskoro potpuno ozdravio.

Kolumbija — zemlja Srca Isusova.

Sjećate li se još dragi čitatelji, što je Glasnik već dva puta pisao o Kolumbiji, slobodnoj državi u južnoj Americi?

Da vas ukratko sjetim!

Godin. 1893. dne 12. listopada posvetila se je Kolumbija Presvetomu Srcu Isusovu, i to javno i službeno po odluci samih državnih oblasti. (Glasnik 1894. str. 210.)

Godine 1902. dne 22. lipnja učini Kolumbija isto tako službeno, po crkvenim i državnim oblastima, zavjet, da će što prije dograditi započetu već velebitnu crkvu Srca Isusova u glavnom gradu Bogoti. (Glasnik 1903. str. 48.)

A sada evo, kad je ona crkva, ono narodno i zavjetno svetište Srca Isusova, bila dovršena, dne 18. rujna lanijske godine, svečano se u njoj obnovila službena, državna posveta Presvetomu Srcu Isusovu.

Tko će si predstaviti ono silno mnoštvo svijeta, što se je sleglo u crkvi i oko nje? Grad Bogota brojih svojih 120.000 stanovnika, a klagod je mogao došao, da prisustvuje slavlju. Sretan svaki, koji si je mogao ujamiti mjestance u dupkom punoj crkvi, te se diviti novom glavnom žrtveniku, Sav je od mirabora, a na njem velik, prekrasan kip Srca Isusova.

Doč je sve bilo u očekivanju, najednput zasvira narodna himna (pjesma), tjelesna straža predsjednikova postavlja se pred crkvenim vratima, a eto, gdje sam predsjednik slobodne države, M. Rafael Reyes, sa svim ministrima dolazi, da kod svečanog čina službeno zastupa cijeli narod, kojemu je on glava.

Kada je predsjednik zauzeo pričuvano mu počasno mjesto, onda nadbiskup primas msgr. Bernard Herrera Restrepo sa svim nadbiskupima i biskupima cijele zemlje pristupi k oltaru, te započe svečanu pontifikalnu misu. Za ove mise, u veličanstvenoj tišini, učini se svečana obnova posvete Kolumbije Presvetomu Srcu Božanskoga joj Kralja.

Zatim zaori crkvom pjesma na čast svetomu Ocu papi Piju X. Riječi te pjesme sastavio sam bivši predsjednik Kolumbije, Don Miguel Antonio Caro (izgovori: Karo).

Može li tko ovo ušćitati, a da mu se u srcu ne probudi neka sveta zavist? — Ah, sretno li države Kolumbije, sretno li zemlje Srca Isusova! O, kada će se i sva zemlja hrvatska,

ovako svečanim i službenim načinom posvetiti Srcu Božanskomu? Kada, kada će, svakolika velika Hrvatska biti zemlja i kraljevina Presvetoga Srca Isusova?

Zarke li želje svih hrvatskih štovatelja Srca Isusova — hoće li se ikada ostvariti?

Zadovoljština.

Ima ti čudnih svatova na svijetu, na priliku nekih te nekih pokornika. Taknut osobitom milošću Božjom, recimo prigodom svetih mislija, stari jedan grješnik napokon, teškom mukom, jedva jedvice odlučio, da se opet izmiri s dragim Bogom.

No sada ima samo jednu golemu brigu: kako bi naime to sretno obavio, a da ga pri tom nitko ne opazi? On se nije sramio, kada je sav svijet znao, da on toliko i toliko godina nije primio svetih sakramenata, ali se on srami pokazati, da se je sada ipak obratio.

Da vam ga je samo vidjeti! Najranijom zorom, tek što je pijetao zapjevao, kada je još sve selo tiho, a crkva prazna, on ti se ustane i nenpazice šmucne iz kuće, pa do ušiju omotan u kabanicu žurnim korakom pohrli u crkvu. Tamo se stisne u najtamniji, najskrovitiji kut, te mirno čeka, hoće li mu se nasmejati sreća. Napokon eto ti svećenika. Sjedne u ispovijedaonicu. Tiho, oprezno, ko da po jajima stupa, prišulja se naš stari grješnik k ispovijedaonici. Na sve se strane ogledava, da li ga tko motri. Mislio bi čovjek, hoće nešto u crkvi da ukrade! Srećom se nitko na njega ne obazire. „Sad ili nikad!“ pomisli si moj junak, te brže navali na ispovijedaonicu, pa se u njoj sakrije, što se bolje daće. Svršivši ispovijed, istom se opreznošću približi k stolu Gospodnjemu. Sav je sretan, kada ga pri tom nije nitko od znanaca prepoznao. Onda se opet skupi u svoj zakutak, te iza kratke, vrlo kratke zahvale izmakne se opet iz crkve tiho i žurno, kao što je i došao bio. Sada tek slobodno diše! Ni kod kuće njegove ne znaju, što se je dogodilo.

Recite, dragi čitatelji, kako vam se sviglja taj obraćenik? Bi li njegovo vladanje zvali smiješnim ili žalosnim? No kako hoćete. Svakako nije ni lijepo ni pravo.

Grješnik, koji je svojim životom ili makar samo zanema-

je, da tu sablazan popravi. Njegovo obraćenje ne smije biti tajnim, nego tako javnim, da njegovi znanci za to saznaju. Najbolje će učiniti, pristupi li k svetim sakramentima: upravo onda, kada je crkva puna naroda, neka ga vide, neka se raduju njegovu obraćenju. Tako će barem u neke zadovoljiti izvrijeđenom veličanstvu Božjem i popraviti štetu, što je njegov zao primjer proazročio. A to ne će biti teško onomu, koji se doista ozbiljno i iskreno hoće da obrati.

Krasan izgled u tom dao je jedan obraćenik prigodnom svetih misija u nekom mjestu krčke biskupije (u Istri). Bilo je to prije dvije godine. Znalo se u cijelom mjestu, da on već više godina žive nepotiren s Bogom. No sada, potresen istinama vječnim, što su ih misijonari propovijedali, odlučio, da se izmuri sa starim, najboljim svojim prijateljem i Ocem: s dragim Bogom, a zavadi s dosadanjim svojim prijateljem i gospodarom: s nečastivim.

I on na očigled svemu narodu primi svete sakramente. To je bila velika utjeha za cijelu župu.

No njemu to ne bi dosta. Htio još veću javnu zadovoljštinu dati za svoje dosadanje zle primjere. Našavši se malo zatim u društvu nekih svojih znanaca, uze pravom kršćanskom poniznošću govoriti ovako: „Mnogo sam skrivio i nudio zlim primjerom svojim. Molim stoga sve prisutne, da mi oprostite. U buduću nemojte više paziti na dosadanje moje zločesto vladanje, nego na moj kršćanski život, što ću ga — ufam se u milost Božju — odsada voditi.“

Megju nazočnima bio i jedan svećenik, s kojim se naš obraćenik već više vremena nije lijepo pazio. I s njim se sada javno izmuri i počeo ga štovati, kako se dobru kršćaninu dolikuje.

Evo, to znači iskreno se obratiti i javno popraviti zločeste primjere. To je tek prava, dostojna zadovoljština za uvrede nanesene Presvetomu Srcu Božanskoga Spasitelja. (M. St).

— 48 —

Glavar po Srcu Isusovu.

Osvanulo zadnje jutro nezaboravnog poslanja, što se držalo punih osam dana u nekom mjestu dubrovačke biskupije godine 1908. Pred gorostasnim stablom imala se držati svečana

posveta Srcu Isusovu na najljepšem i najhladovitijem trgu, što okružuje to rijetko stoljetno drvo. I već su lepršale male trobojnice hrvatske, a slavočugi, zelenilo, sjenica s oltarom za slike Srca Isusova, tumačili su želje i čuvstva dobroga puka, što očekivaše znameniti čas.

Kad eto ti seoskog glavara k misijonar, što je inače poudnim govorom oduševiti puk za posvetu, pa će mu ovako:

„Moim vas, oče, da biste nagovorili puk, da osim drugih obećanja i ovo obrekne, da se ne će više pod onim stablom psovati (kleti), gdje se dosada uz šalu i zabavu čulo i toliko psavaka (kletava). Osim toga neka obećaju, da će na istom mjestu postaviti spomen-ploču kao uspomenu na misiju, a na njoj da će se to obećanje uklesati i predati budućim, naraštajima za vječni spomen i svetu dužnost“.

Kako mi je bilo pri srcu — pripovijeda misijonar — kad sam takav prijedlog začuo, nije mi lako rastumačiti, jamačno će „Vojska Srca Isusova protiv psovki (kletvi) i proklinjanja“, ovdje osnovana, sjajnih pobjeda izvoštiti nad paklenim neprijateljem svete vjere.

Prvi je dio prijedloga misijonar prihvatio, a puk je ko u jedan glas obećao. Drugi pak dio, naime u spomen-ploči, prepustio je velikodušnosti dobrih, onih ljudi. Da će pak Božansko Srce Isusovo blagosloviti želje koliko vrijednoga glavara, toliko i župnika i cijeloga pučanstva, mislim, da je tomu zalogom i ona sjajna rasvjeta, što se na istom mjestu priredila navečer. Ta, nije to bila kakva svjetska zabava, već vrući izražaj pobožne jutarnje zavjere Srcu Isusovu. Tu se je orila zlatna krunica, što su je pjevale osobito djevojke nekom osnovanog društva za naknadnu svetu prijest: tu se razlijevala zanosna pjesma „Do nebasa“ i ona nježna „Slatko Srce Isusovo“, dok su pobožni razgovori nježili oganj ljubavi spram Srca Isusova, a sve skupa podavalo nadu, e će se ostvariti želja glavara po Srcu Isusovu.

(M. S.)

Koja vjera više vrijedi?

Jedan ruski general, koji je u Poljskoj imao velik posjet, godine 1875, prije no će krenuti u rat protiv Turskoj, pozva svoje katoličke kmetove, te im reče: „Evo vam na rastanku že-

lim svakome pokloniti po komad zemljišta. Recite mi, koliko želite."

Kmetovi, svi vrlo siromašni ljudi, u prvi mah ne povjerovahu svojim ušima. Tek drugi put upitani odgovoriše, kad bi u general svakomu milostivo poklonio dvadeset jutara zemlje, da bi od toga lijepo mogli živjeti.

"Dobro," reče general, "dat ću vam, ali uz jedan uvjet: ostavite svoju katoličku vjeru i prijdite na rusku vjeru." Opazivši, da su se ljudi uplašili, doda još nekako očinskim glasom: "Dobro si stvar promislite, jer se radi o vašoj svetoj vremenitoj i vječnoj."

Iza kratkog vijećanja stupiše kmetovi opet vedra lica pred generala. Najstariji između njih u ime svih progovori: "Vi ćete dopustiti, presvijetli gospodine, da otprto kažemo svoje mišljenje. Mi smo si stvar ovako promislili: Uzmimo, da ja imam konja, a i neki drugi ima. Sad ovaj drugi hoće, da izmijeni svoga konja s mojim, pa mi poveri svoga konja još nešto mugla. Onda je jasno, da je moj konj bolji od njegova konja. Stoga valja, da je i naša katolička vjera bolja nego li je vaša ruska vjera; jer vi, presvijetli gospodine, hoćete svakomu dodati još dvadeset jutara zemlje, ako svoju vjeru izmijeni s ruskom vjerom."

Ruski general malo da nije pobijesnio. Ovi preprosti ljudi vrlo su zdravo mislili, te ga duboko zastidjeli. (Am. Sub.)

Svega po malo

— Zavalje (Hrvatska). U župnoj crkvi svake se godine obavlja lipanjska pobožnost, te je svaki dan lipnja lijepo posjećena.

— Nov oprost. „Presveto Srce Isusovo, ja vjerujem u tvoju ljubav spram mene.“ 300 dana oprosta svaki put, a može se namijeniti i dušama u čistilištu. (Pijo X. dne 29. srpnja 1907.)

— Dolkod Križišća u hrvatskom Primorju. Radi se o tom, da se ovdje sagradi nova župna crkva, koja imade biti posvećena Božanskom Srcu Isusovu. Daj, Bože uskori!

— Bobovišće uz Braču (Dalmacija). Amo lijepo napreduje pobožnost k Presvetom Srcu. Osobito prvi petak i mlade njeplje od siječnja do rujna posebnim načinom štaju i zajednički čast skazuju Presvetom Srcu Isusovu sa mnogim svetim pričestima, sa Arhonom krunicom i drugim bogoljubnim djelima. Vrijedne naše dje-

vojke, iz ljubavi spram euharističnog Srca Isusova zasnovaše djevojačko društvo za naknadnu, svetu pričest. Otvorilo se na dan svetog Janje (21. siječnja ove godine), koju uzeše za svoj uzor, a pod zaštitom bezgrješne ludske Djevice prima do četrdeset djevojak. Svaki dan naknadnu svetu pričest u čast preslatkom Srcu Isusovu.

— „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1910. opet će uz svaki mjesec donijeti slike i povijest po jednoga hrvatskoga ludskoga spomenika, i to od ovih: 1. Glasovita Majka Božja ludska u Voćinu u Slavoniji, koja će godinu 1910. slaviti 25. godišnjicu svoju. 2. Kapela ludske Gospe u Radoboju u hrvatskom Zigorju. 3. Ludska spiljica pred sjemeništem u Travniku u Bosni. 4. Ludski spomenik kod Kćeri Božje Ljubavi u Bečevu u Sarajevu. 5. Ludska spiljica u župnoj crkvi u Kutjevu, u Slavoniji. 6. Ludska kapelica u Dragi kod Mošćenica u Istri. 7. Ludska spilja kod trapista u Zemaniku u Dalmaciji. 8. Ludski lip, s kojim svake godine procesija iz Požege (u Slavoniji) ide u Voćin. 9. Ludska spilja u Blatu na Korčuli u Dalmaciji. 10. Ludski oltar u cinkuri župne crkve u Kutini u Hrvatskoj. 11. Ludski oltar u konviktu „Lud“ u Sarajevu. 12. Ludska spilja u Svetoj Nedjelji na otoku Hvaru u Dalmaciji.

— „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1910. doskora će izaći ispod štampe, krasno iskichen zanimljivim člancima i mnogobrojnim slikama. Gdje se naručuje i koliko stoji, vidi na omotu ovoga broja Glasnika.

Dopisnica uredništva.

— V. u R. i mnogim drugima. Samo nam slobodno svatko opišite, kako najbolje znate. Neka je samo sve istinito i zanimivo, pa će naša briga biti, da uredimo slog i jezik. Bolje, da pišete opširnije nego li kraće, jer, ustreba li, lako će nam biti skratiti. Ima u Glasniku već vrlo mnogo lijepih i ganutljivih pripovijesti, što su nam ih napisali neuki ljudi iz naroda. Baš takove stvari osobito volimo. Glasnik je u prvom redu namijenjen narodu, pa neka što više iz samoga srca naroda nikne, „iz naroda za narod, iz života za život!“

— N. S. u L. Tko to samo smije kazati, da je Glasnik samo za neuki svijet i za djecu. Ima, hvala Bogu! mnogo obrađene zgošpode, koji Glasnik Srca Isusova rado čitaju. Evo vam svetoga evanđelja: tako jednostavno i priprosto piše, da ga i neuki razumije, a opet tako uzvišeno i tako duboko, da mu se i naslućeniji divi, te se njegovom naukom hrani. Tako je svagdanji kruh: svakomu ide u slast, ako je samo gladan, bio on bogat ili siromašan, učen ili neuk. Glasnik je Srca Isusova za svakoga, koji je željan sve to bolje upoznati, uživati i užljubiti Presveto Srce Božanskoga nam Spasitelja.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

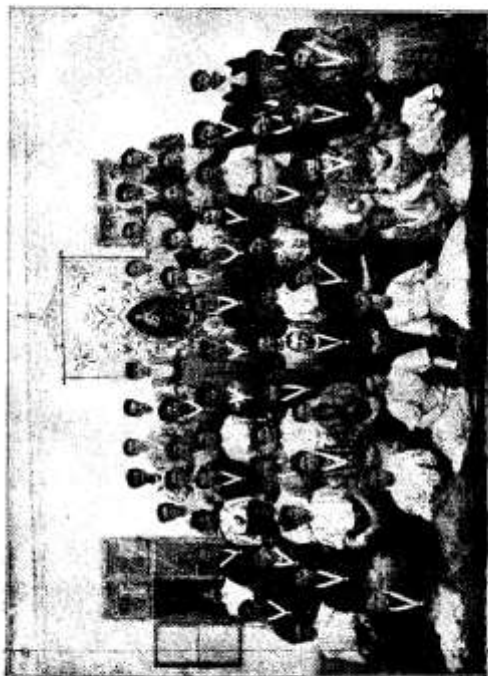
Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest u Brodu na Savi.

„Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest“ u Brodu na Savi (Slavonija) mlado je društvo, osnovano tek prije malo više od dvije godine (1907.), ali je revno i mnogobrojno.

Jednu članicu-odbornicu vrlo rano im ugrabi smrt. Bila je to gospođica Marija Lansky. U svojoj teškoj i dugotrajnoj bolesti ponijela se je upravo vitezki, kao prava učenica Presvetoga Srca. Trojaka je drage volje, pače s nekim veseljem, a na smrt bila je posvećena pripravna. Radovale se, što će doskora doći čas, kada će se s Bogom sjediniti. Dva dana prije smrti reče, da ju Srce Isusovo k sebi zove, a blažena Djevica Marija da će doći po nju. Upitana od svoga duhovnika i voditelja djevojačkoga društva: „Kada vam je Marija obećala doći po vas?“ odgovorivši pred svim prisutnima: „Sada u subotu.“ To se je i ispunilo. Mariju je osobito ljubila i štovale; na Mariju je dan po svojoj želji i preminula; a na sam dan svečanosti Srca Isusova, dne 9. lipnja 1907., bi pokopana.

I tako je mlado društvo izgubilo jednu od ponajboljih članica, ali je brzo ispunilo tu prazninu. Danas broji ovo društvo već preko sedamdeset članica. Imaju i svoju leznu zastavu, lijevu knjižnicu, a svake godine puno doprinose k tomu, da se blagdan Srca Isusova što ljepše proslavi, zasada dakako još u nedjelju, a ne u petak. (Doći će i tomu kad!)

Društvo ima dosta i neprijatelja, ali kako je složno i oduševljeno za slavu Srca Isusova, ni najpodlije klevete ne mogu mu naškoditi. Društvo cvate i napreduje, na čast i slavu Srca Isu-

Dječjaško društvo za nakladu sv. pridos u Brodu na Savi 1918.

sova, na diku i ponos roditelja i na utjehu mukotrpne nam Hrvatske. Takova su društva pravi rasadnici kršćanskih obitelji, čestitoga pomlatka, značajnih ljudi. (V.)

Prvi groš.

Jedan bosanski gjak pripovijedao mi je ovaj mali događaj iz svojega djetinjstva, koji neka služi na izgled i mladim i starim čitateljima Glasnika.

Svršio sam prvi razred pučke škole s odlikom. Tko sretniji od mene! Netom sam došao kući, a s ponosom pokazah ocu svoju svjedodžbu. Otac je bio sav razdragan, polivalio me, pa mi za nagradu dao jedan groš (20 filira). „Na ti, sinko, možeš si kupiti kolača i slatkiša!“ Činilo mi se u onaj čas, da sam bogat kao kakav kralj, jer je to bio moj prvi groš. Još nikad u životu nijesam imao toliko novaca. Sad ćeš si omastiti brkove, osladiti usta, obilazovati prste!

Ni pet ni šest, već odletih na čaršiju (trg), da si nakupim, što mi srce ište. Zaregjam dućane, tražeći, gdje bih našao najslasnijih oblizaka. Biram, cjenkam se — kad najednom čujem iza sebe tagaljiv, gotovo plačljiv glas. Okrenem se, a ono siromašan, bijedan starac u jednoga gospodina prosi milostinju. No gospodin se izdere na nj: „Kada bih ja svakoj skitalici dao, doskora bih sam išao prosjačiti.“

Ova se oštra riječ bolno kosnula mogega srca, a blijednomu starcu i suze navriješe na oči, te žalostan ode.

Sad se je u mojem srcu razmahala žestoka borba: bih li svoj groš dao siromaku ili bih li si kupio slatkiša? Čas prevladala samilost, čas opet sebičnost. Napokon ipak održa međan — samilost. Potrčim za starcem i utisnem mu u ruku sve svoje blago — svoj jedini groš.

Dobri starac tronut me pogleda, pa će: „Hvala ti, mališar; Bog ti platio!“ Meni je pak u srcu bilo tako voljko, — više nego da sam pojeo čitavu pregršt najfinijih slatkiša. Veseo vratih se doma, sjećajući se riječi Spasiteljeve: „Što god učiniste jednomu od moje najmanje braće, meni učiniste.“

Od onoga dana, kada je gjače učinilo ovo svoje junačko djelo, prošlo je već kojih deset godina. No još sada zaigra mu srce svaki put, kada se sjeti onoga čina. Tako ugodnu uspomenu ostavlja za sobom djelo milosrgja. No to još nije sve. Mališ je prvi svoj groš položio u ruke samoga Spasitelja, a Spasitelj ga je uložio u štedionicu svojega Srca, gdje će u sve vijeke obilnih kamata nositi. Tko bi proračunao te kamate! Da si je mališ kupio slatkiša, što bi mu to sada koristilo?

Dragi čitatelju! koliko si ti već uložio u štedionicu Bo-

Broj 8.

Kolovoz 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za Kolovoz

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Ohrab nje pogana.

U starom poganskom Rimu bilo je jedno ružno, močvarno mjesto uz rijeku Tiberu. Tu bi nečovječni roditelji izložili svoju novorođenčad, što je nijesu htjeli da ohrane. Uvijek bi to žalosno mjesto ozvanjalo od plača i civila gladno i gole dojčadi; no nitko im se nije smilovao. Većinom bi izginuli od glada i zime. No neku djecu zadesila još kud i kamio veća nevolja. Prosjaci od zanata dolazili bi amo, te si odabrali jedno ili drugo dijete, ali ne iz samilosti, nego čulite grozote! Ovu bi djecu odnijeli u svoje mračne stanove, kukavno ih hranili, a onda ih počeli na najokrutniji način mučiti: osakati ih, što su najbolje znali i mogli. Kada ta djeca ponarastu, onda će za svoje hranitelje prosjačiti: stoga ih ovi sada nakažnjivi, kako bi u ljudi pobudili smilovanje ili dajbudi smijeh. Jednoj bi djeci tako iščašili noge, da im je valjalo puzati na rukama i nogama; drugoj bi djeci zgnječili noge, iskrivili im ramena ili bi im odrezali ruke i tako dalje. Stan takova nečovjeka bio je prava krvnička mučionica. Kad su potom djeca počela prosjačiti, a jedno od njih ne bi dosta naprosilo, onda bi okrutnj poodim znao reći: „Vidiš, da još ne ganeš dosta na samilost“; te bi jadni stvor još gore osakatio,

ne bi li sličniji poznanac onima, koji su najviše milodara do-

tek jedan primjer okrutnoga, zvičarskoga srca
samo u jednom poganskom je svijetu bilo neizrecive bijede
i neizrecive nepravde. A koliko ih je čamilo u najsramo-
tliji i najnečistijem svijetu jedan poznavao staroga vjeka tvrdi,
da je poganska svijet pun bijede i nevolje. Pa i sam Apostol
naroda opisuje pogane kao narod pun svake nepravde, zlobe,
opakosti, pun zavisti i ubijanja, bez ljubavi, bez milosrdja.
(Sv. Rimljanima 1.)

Pa zar je dandanas drugačije kod pogana?

U jednom misijonar u istočnoj Indiji pripovijeda: „Siro-
mašan 12-godišnji dječak iz kaste (razreda) Parija služi bo-
gatom poganskomu vlastelincu. Dječakov pradjed bio si je
od gospodareva djeda posudio neznatnu svotu novaca. Kad
nije mogao da isplati dug, sa cijelom je svojom obitelji dopao
ropstva. Ovaj dječak ima da pase gospodareve bivole. Ljeti,
kad bivolima trava ispija tlo, te isuši livade, vraćaju se bivoli
davečer u staju, a da nijesu na paši našli dovoljno hrane.
Gladaju, kao i njihovo pastirče. No bivoli su gospodaru ko-
risni, pa će im dati mekinja; a gladno pastirče okrutno iz-
bije, kao da je ono krivo, što se bivoli nijesu na paši mogli
nasiliti. Onda ga zatvori u staju, neka onako gladan legne na
podlogu. Sutradan opet će dječak s bivolima na pašu. Glad
ga šteta i zdvojnost. On se baci u hlad jednoga stabla, te
ko manje od toga stane pohlepno jesti zemlje, da si bar ne-
što napuni prazan želudac.“ Misijonar još dodaje: „Što ovo
dijete trpi, to i hiljade njih trpi, to na desetke hiljada ta-
kove djece trpi, to čitav jedan narod trpi. Glad ih muči do
skrajnosti i svako plemenito čuvstvo u njima sasvijeem ugu-
šuje.“

Najzanimljivije pak jest, što je ova bijeda tjelesna samo
slika bijede duševne, koja nesretne pogane tišti. Oni su u
čistoj sećenju. Roca ovoga svijeta; a taj ih najokrutnije zlo-
čini, te im nagrbljuje duše. Ili ih zar ne nagrbljuje, kad ih
pogani čine i prilike Božje: milosti posvećujuće, a čini sebi
stičninu. Koji je santa grdoba? Zar ih sramotno ne iznakaž-
niju, kad ih zavodi, da se klanjaju gadnim, drvenim kumi-
dama, kad ih čini okrutnima poput zvijeradi, a ponašanjem za
stičninu uživanjem kao nečiste životinje? On ih zarobljuje i
gladom ne dajući, da im se pruži kruh riječi Božje, da si
duše nasine istinom kršćanske vjere. Mjesto toga hrani ih

glupim bajkama i basnama, što ne mogu da nasite dušu, gladnu za istinom i vječnom srećom.

U proroka Izaije čitamo krasne riječi, kako će se širiti sveto evanđelje. Prorok vidi u duhu kuću Božju na visokom brjegu, otkuda se nadaleko vidi. Narodi odasvuda hrle onamo, bodreći jedan drugoga: „Iđite, da idemo na goru Gospodinovu, u dom Boga Jakovljeva, i učit će nas svojim putovima, i budit ćemo stazama njegovim“ (Iz, 2, 3).

Ova kuća Božja, što se nadaleko vidi, to je Crkva katolička. Već su mnogi te mnogi narodi unišili u tu kuću, te u njoj našli sreću. I mi smo u toj kući Božjoj, te se radujemo obilnomu blagu milosti, što nam se tu nujga.

Budimo zahvalni Srcu Božjemu, kojemu tu sreću dugujemo! Budimo mu zahvalni i time, da molitvom i milodarima za katoličke misije među poganima doprinosimo, te se oni mnogi milijuni, što još uvijek čame u smrtnoj sjeni, napokon prenu, pa iz svojega mračnoga ponora stanu penjati na brjieg Božji, gdje će s nama uzveličati ljubav i milosrđe našega Boga i Spasitelja. (E. Spr.)

Požeška procesija u Voćin.

Voćin u Slavoniji dobro je poznat čitateljima „Kalendara Srca Isusova i Marijina“. Godine 1906. opširno je pripovijedao povijest ovoga mladoga, a već tako glasovitoga prošteništa Majke Božje lurdске. Tek godine 1885. došao krasan kip lurdске Gospe u voćinsku župnu crkvu, a odmah, ko na zapovijed Božju, počeo svijet iz daleka i široka hodočastiti u Voćin. Dolaze i čitave procesije, a najliepša među njima — to je tako zvana „požeška procesija“.

Bilo je to još prije kakvih dvadeset godina (godine 1886.), kada je blagopokojni franjevac otac Josip Kovačević, tada vjeroučitelj u Požegi, mnogo se trudio, propovijedajući u Požegi i okolici, pače i u nekadanjoj Granici, da upozna puk s pobožnošću spram Majke Božje lurdске, a napose ga oduševljavao za najnovije njezino proštenište u Voćinu. I tako mu je uspjelo, te je oko godine 1889. prvi put poveo veličanstvenu procesiju iz Požege u Voćin.

Odatda pa do danas — mal ne bez prekida — svake godine na Stjepanje (20. kolovoza) polazi ta „požeška procesija“.

Da bude procesija to ljepša, nabavi otac Josip sakupljenim milodarima kip Majke Božje lurske s malom Bernardicom na nosilima i postavi ga u franjevačkoj crkvi kraj velikog oltara. Taj se kip odonda nosi u toj procesiji.

No dajte, da nam tu procesiju opiše jedan hodočasnik.

Na Stjepanje, dne 20. kolovoza, poslijepodne, velika je vrcva u Požegi. Na trgu Franje Josipa, pred franjevačkom crkvom, vidiš svu silu pobožnoga svijeta. Došli, da idu na proštenje u Voćin. Osim lijepog broja hodočasnika iz same Požege, evo ih iz cijele požeške doline, pače i iz vrlo udaljenih župa nekadašnje Granice, iz Orlovca, Nove Kapele, Kobaša, Starog Petrova sela, Štvice, Nove Gradiške, Vrbja, Mačkovca i tako dalje.

Svi zajedno idu u franjevačku crkvu na večernicu a 2 sata i po. Zatim se pred crkvom svijet rrgja. Sada zazvone sva zvona u Požegi, te procesija krene.

Sveto raspelo nosi se svečano na čelu procesije, a za njim idu muškarci, sve jedan po jedan sa svake strane ceste. Iza njih stupa 10—12 djevojaka u bijelini, s modrim pojasom, povodeći se u nošnji za lurskom Gospom, kao kćerki za majkom. Ove će cijelim putem izmjenice nositi kip bezgriješne Djevice. Iza njih ide župnik požeški s drugimi svećenicima i klericima, koji prate procesiju, a onda istim redom ženski svijet.

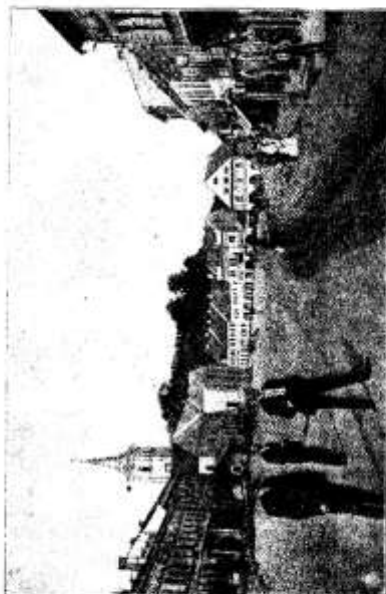
Kroz samu Požegu nose kip domaće djevojke, a mnogi Požežani prate procesiju do izvan grada.

Prošle godine (1908.), kao na 50. godišnjicu ukazanja drage Gospe lurske, krenulo je iz Požege oko 800 proštenara.

Razumije se, da se svi proštenari sami opskrbe živim za put, pa ih vidiš, gdje ga nose u torbama ili košarama. No obično ide iza procesije nekoliko kola, pa tko hoće, može njima uz posve neznatnu cijenu (20 filira) predati svoju prilagu. Bit će mu lakše hodati! Jer nemoj misliti, da je ovo hodočašće kakova laka, ugodna šetnja. Krasan je istina kraj, ali je mučno putovanje. Iz Požege u Voćin ima ti prevaliti kojih pedeset kilometara, jedanaest sati hoda, a na cijelom tom putu, bio on ravan, uzbrdit ili nizbrdit, bez prestanka se moli ili pjeva: moli se Gospina krunica, a pjevaju Gospine litanije i razne Marijine pjesme. Tolikoj se je ustrajnosti proštenara upravo diviti, a osobito se je diviti jakoj

volji i požrtvornosti djevojaka iz nekadašnje naše Granice, koje cijelim ovim dugim putem nose kip lurdске Gospe.

Kako je u ono doba obično velika žega, dočekaju putem mješčani procesiju haptkom hladne vode.

Pöding, trg Franje Josipa.

Iza kratkog odmora u Marin-dvoru i u Krivaju, dolazi se u sumračje u brdsku župu Stražeman. Župljani stražemanski dolaze sa svojim župnikom u susret. Ovdje već čekaju i susjedni župnici iz Velike, Kaptola i Vetova s velikim brojem župljana proštenara, koji će se sutradan priključiti

našoj požeškoj procesiji. Osobito prošle godine čudom se čudiše susjedni župnici tolikomu broju proštenara, te radosno pogledavahu jedan drugoga, kao da se pitaju: „Ta, zar je moguće, da ovi svi polaze u Voćin?“

Svi sada pogju u župnu crkvu, gdje se daje blagoslov s Presvetim, a zatim izmoli Angieo Gospodnji. Onda se proštenari razigju na počinak.

Rano jutro, poslije svete mise, kreće procesija dalje. Bilo ih je lani svega oko dvije tisuće duša: starih i mladih, zdravih, pa i — bolesnih, a današnji je put osobito tegotan. Jučer još sve ravnicom, danas gorom i dolom. Put u Voćin dug je i mučan, makar se i kolima vozio, a kako tek onda, kad pješice ideš, dok te žarko sunce božje osako nesuholjeno peče.

Polazivši iz Stražemana iza trosatnoga hoda po brdina, po guderama i šumom, silazi procesija u ravnicu na livade sela Vrhovci. Tuj otpočinjavu. Neki posjedači u hlad, drugi opet u malim hrpama ovdje ondje stoje: svima na licu čitaš radost i veselje.

Iza daljina dva sata hoda evo nas u tihom gorskom mjestancu Zvečevu, gdje je tvornica stakla. Zvonce sa kapelice javlja svemu mjestu, da dolazi procesija. Gospin kip anese se u kapelicu, a izmolivši Angieo Gospodnji, razigju se proštenari na ručak.

Poslije dvosatnog odmora kreće se dalje. Put vodi između samih brdina, zaraslih gustom šumom. Ovdje ondje stoji uz cestu omorika visoka do dvadeset metara, a ravna kao svijeća. Na njoj visi ili sveto raspelo ili Gospina slika, pa te i to sjeća, da se približuješ dragoj voćinskoj Gospi. U toj zelenoj, tamnoj šumi godi ti oku pogled na šaroliku nošnju našega hrvatskoga puka. Bjelilo i crvenilo odjeće u onom zelenilu šume pruža ti prekrasnu sliku, i ti ćeš zahvaliti Bogu, što ovaj puk nije odbacio lijepu svoju narodnu nošnju. Granica istina već malo popušta u tom, ali sva zlatna požeška dolina čvrsto se drži starog adeta.

Od Zvečeva do Voćina ide cesta malne uvijek nizbrdo. Uz cestu žubori potocić bistre gorske vode, prebacujući se po velikom kamenju, te pružajući umornomu i žednomu putniku ugodni, hladni napitak.

Iza trosatnog hoda silazi se u ravnicu voćinsku. Srce ti naglije i nemirnije udara, i ti za čas vidiš lijepu procesiju iz Voćina, koja nama dolazi u susret. Naša procesija po-

zdravlja svetim raspelom, a voćinska procesija odzdravlja nam nahanjem svojih zastava.

Vogja naše procesije srdačno se pozdravlja sa župnikom voćinskim, a ovaj mu predade štolu i plašt, i tako ulaze svi zajedno u Voćin. Uz skladnju zvonjavu, uz oduševljenu pjesmu, sa suzom radosnicom u oku, približuje se procesija prastaraj voćinskoj crkvi. Obišavši crkvu izvana naokolo, ulazi se u nju. Jaki glasovi orgulja miješaju se s pjesmom proštenara, dok svećenik kod velikog oltara, ispred divnog kipa Majke Božje lirdske, ne zapjeva Te Deum (Tebe, Boga, hvalimo), u ime zahvale za sretno putovanje.

Poslije blagoslova sluša se oduševljena propovijed o dragoj Gospi, a zatim se razigru proštenari, da se odmore i da si gdje nagju konak.

No crkva zato ne ostaje prazna. Svećenici do mraka ispovijedaju, a proštenari dugo u noć i rano u zoru pjevaju — neki pače ostaju cijelu noć u crkvi.

Svećenika ide uvijek lijepi broj s procesijom, a drugi dođu vlakom u Voćin, tako da bude obično oko deset svećenika ondje, i tako svi proštenari mogu primiti i doista primaju svete sakramente.

Sutradan od ranog jutra neprestance se služe svete mise pred Gospinim oltarom. Puk se ispovijeda i pričesćuje, a u 8 sati bude svečana sveta misa.

Poslije kratkog doručka vraća se procesija u devet i po sati put Požega. Izlazeći iz crkve proštenari još jednom sa suzom u oku bace pogled na divni Gospin kip, ko dieca, koja se s majkom ganuta srca oprašćaju.

Procesija vraća se istim putem i redom, kao što je i došla. Došavši pod večer u Stražeman, mnogi se namah razigru kući, a ostali tuj prespavaju noć. Sutradan oko 10 sati prijepodne evo nas opet pred Požegom. Mnogi nam iz grada dolaze u susret. Tom je prilikom lanjske godine urednik Glasnika fotografirao procesiju. (Vidi naše slike.)

Sada zazvone opet sva zvona u Požegi, i sretni proštenari anigru u drevnu franjevačku crkvu, gdje dievojke postavje Gospin kip na prijašnje mjesto.

Čitavo dakle proštenje traje malne cijela tri dana.

Iza blagoslova, kratkog prigodnog slova i oduševljene pjesme razigru se proštenari, svaki svojemu domu, prepun rogiem duhom, okrijepljeni u svetoj vjeri, rasplamćeni i

Seljak revnitelj Srca Isusova

Kad se ono godine 1900. hrvatska mladež svečano zavjerila Božanskomu Srcu; kad su se zvuci divne pjesme posvetnice iz nevinih grudiju hrvatske mladeži milo razlije-gali ulicama prijestolnice naše i diljem cijele nam domovine, onda se je svakomu Hrvatu kotoliku srce razigralo od ve-selja, videći i čujuć, s kolikim zanosom i oduševljenjem uz-danica naša srca svoja daje Srcu Božanskomu.

Cujte, puči širom sv'jeta,
Oči naši, čujte sad;
Cujte, slugo pakla kleta,
Kako Hrvat kliče mlad:
Isakrste, Srcu tvom
S nama naš se kune dom;
Dušom, t'jetlom v'jek sam tvoj,
Za krst časni bijuće boj!

Valovi te divne pjesme dopriješe i do srca i ušiju braće nam po rodu i krvi — do megimurskih Hrvata. Njihova mladež, istina, nije mogla u onaj čas, da posveti srca svoja sa srcima braće si Božanskomu Srcu; nije se megimurski narod i njegova mladež javno posvetila Božanskomu Srcu; ali posljednji zvuci zanosne pjesme posvetnice duboko se uvriježile u pobožno i plemenito srce njegovo, i silno, trajno u njima je odjekivalo:

Isakrste, Srcu tvom
S nama naš se kune dom;
Dušom, t'jetlom v'jek sam tvoj,
Za krst časni bijuće boj!

To nije moglo ostati bez krasnoga ploda. Pobožnost k Srcu Isusovu i u Megimurju je uzela nov mah.

Dajte, dragi čitatelji, da vam pripovijedam samo o svom rodnom mjestu D. D. u Megimurju, a napose o jednom vrlo m seljaku, koji je postao pravim apostolom Srca Isusova.

Zavjera.

Već otprije nekoliko ih je držalo „Glasnik Srca Isusova“, a među njima i jedan priprosti seljak Martin S. Iz „Glasnika“ doznao je, kako se preko Drave hrvatska mladež, i s njom narod, svrčanim načinom posvećuje Božanskomu Srcu. Teško mu je bilo, kako mu je pripovijedao, što nije i njih ta sreća zapala; ali se je tješio, što nije sada, bit će već kada.

a s njim i na njegov poticaj i nekoliko pobožnih duša. Od onoga dana širila se je pobožnost k Presvetomu Srcu u selu D. D. tako postepeno i razvojno, kao kad bacis kamen u mistro jezero, a valovi se šire u okruhu sve dalje, i dalje. Kamen

taj bila je posveta hrvatske mladeži Božanskomu Srcu, a prvi valovi u selu D. D., prouzročeni padom toga kamena, bili su seljak Martin i još neke pobožne duše. T oni se zamislila da će srcu svima dati Srcu Božanskomu: oni će od-

sada nastojati, da se i među njima ta krasna pobožnost to više raširi, e bi se i njihova srca raspalila vatrom nebeske ljubavi Božanske.

Naš je Martin bio duša svemu tomu.

Priprosti vam je to seljak. Svršio je samo dva, tri li razreda pučke škole. Sudeći po vanjstini, pomislio bi, da ne zna brojiti ni do pet. Ali kada se s njim upustiš u razgovor; kada čuješ kako zanosno govori o istinama vjerskim; kada vidiš, kako mu lice sijeva od radosti, tumačiš li mu nešto o vjeri, a osobito o štovanju Božanskoga Srca: tada ćeš zacijelo promijeniti svoj sud i zaključiti, da je u njega krasna, darovita duša.

Uzvišena škola.

Nije on sve, što znađe, naučio u školi svjetskoj, ta, malo ju je polazio; već ga je majka njegova kao malašnog dječarca šljala u školu Učitelja Božanskoga, u kojoj je, kako mu život svjedoči, uvelike napredovao. U ovoj školi naučio se je onim lijepim krepostima, što su me nerijetko upravo zadivile. Nijesam gotovo ni vjerovao, da jedan neuki seljak kršćanske kreposti može tako uzvišeno shvatiti, kako ih shvaća moj zemljak.

Evo taj na priliku njegova lista od 6. lipnja 1902. U njem mi pripovijeda, kako je k njemu došla komisija radi duga od 22 kruna. Bio je nedužan, ali mu je sud tako dosudio. U ime toga duga odveli su kravicu; a on, hoće li, da na Božić imađe kravicu kod kuće, mora da isplati onu svotu. Zaputi se dakle naš Martin k prijateljima i rođacima. Napokon, obijajući mnoge pragove, skucao potrebitu svotu, te ju odnio općinskom poglavarstvu, i tako si je svoju kravicu na samu badnju večer doveo kući. A sada čujte, što nam dalje piše:

„Odveo sam si blašće u staju, uzmem u naručaj nešto slame i odnesem po običaju našem u svoju kućicu, da me sjeća siromašnoga Isusa, koji se je na slamici rodio. Kleknem pred slamicu, da pozdravim novorogienoga Kralja. No u takovoj nevolji svojoj nijesam se mogao uzdržati, a da ne lijem gorke suze. Badnja je večer, sve se veseli, samo ja tužan i žalostan. — U deset sati, kada zvono prvi put poziva na ponoćku, sakupilo se nekoliko članova bratovštine Srca Isusova kod mene, jer sam ja u blizini crkve; došli, da u mojoj kući čekaju na ponoćku. Izmolismo svi zajedno krunicu, a

zatim uzeš čitati opis rođenja Isusa Krista. Čitajući o Mariji i Josipu, u kakvoj su se nepogodnosti nalazili i oni u ovaj dan, te misleći na ove svete i nevine osobe, tako sam se utišao, da sam se sretnim držao, što sam i ja zavrijedio kakovu nevolju patiti u ovaj sveti dan. Pročitavši dakle članovima cijeli dogadjaj, latih se božićnih pjesama, te sa članovima bratovštine veselo zapjevah u čast Božanskomu Djetetu. I tako smo ugodno i pobožno sproveli vrijeme do ponoćke. Ja kao da sam posve zaboravio na svoju bijedu. Bilo sve u slavu malom Srdašcu, koje nas je odmah iz početka jako ljubilo."

Tako piše naš Martin. Mislim, da ovim riječima ne treba tumača.

Prigodom smrti svoje žene, revne štovateljice Srca Isusova, piše mi ovako:

"Ostavila mi drobnu diečicu. Koga da ne boli u srcu takav položaj i težak udarac? No ja ga draga srca primam iz ruku svevišnjega Boga i Božanskoga Srca, koje je za nas mnogo većih boli podnijelo."

Sve veća revnost.

Bio je naš Martin uvijek za slavu Božju silno zauzet. No kada se je po Glasniku i od druguda uputio u pobožnost k Srcu Isusovu, onda je tek pravo počeo revnovati. Evo ga, gdje neustrašivo stupa naprvo, da Božanskomu Srcu nagje i predobije što više štovatelja. Ne boli se on truda i napora; ne mari za podsmijevanje svijeta: On znađe, da dobro i pošteno radi, kad usplamti srca svojih zemljaka na štovanje onoga Srca, koje nas je toliko ljubilo; to mu je dosta i polica i nagrade. Evo što mi piše u listu od 2. srpnja 1903.:

"S osobitim veseljem čitao sam u Glasniku, kako i mi svjetovni ljudi možemo biti apostoli Srca Isusova. I ja se već otprije tine havini. Mi se članovi bratovštine Srca Isusova običajemo, osobito u zimi, kad su duže noći, svaku večer sakupljati u jednoj kući. Ja odredim i unaprijed oglasim, u kojoj ćemo se kući sastati. Tamo se najprije svi zajedno molimo, osobito činimo razne devetnice, a onda im svaku večer pročitam po jedno razmatranje i razgovor, te nastojim, da svima razložim svrhu i korist pobožnosti k Presvetomu Srcu Isusovu. Kada je kojega člana imendan, tada se na poziv istoga mi članovi sakupimo u njegovoj kući. Tu se molj krunica, tu se čita životopis njegovaj svetoga imenjaka, tu se pjevaju nabožne pjesme, i tako lijepo i sveto proslavimo

njegov imendan. I druge razne prigode uzimamo za povod, da držimo pobožnosti na čast Presvetomu Srcu. A svaki član nastoji, da na naše sastanke privede i svoju rodbinu, susjede, znance i prijatelje, da dogiu i da čuju ovu „duševnu zabavicu“, kako ju zovemo. Mnogih se ona dojmi, oni se odazovu pozivu, te odonda svaki put dolaze. Ali na žalost ima mnogih, koji nama svjetskim ljudima ne vjeruju.”

Jedan put imao sam u praznicima prigode, da pribivam takovoj „duševnoj zabavici“, te mi se je tako duboko u dušu ucijepila, da ju nikad zaboraviti ne ću.

Dívan prizor.

Pozdrav Gospin već je odzvonio, tama je pala na selo, a iz malenih prozorčića siromašnih kuća žari se slabo svijetlo. Tišina zavladała selom, samo tu i tamo čuješ žurne korake i tiho šaputanje ljudi. Evo ih sve to više, ko da niču iz zemlje; evo muških i ženskih, mladih i starih. To su ti članovi bratovštine Srca Isusova. Kamo hrle? Lašno ćeš opaziti, da su koraci sviju upravljeni put kuće našega Martina. A on već jedva očekuje čas, da dogju njegova braća, da opet proslave Božansko Srce Spasitelja svoga. I evo, već su počeli dolaziti u njegovu čednu kuću, a on ih ljubazno očekuje. Gle, kako je veseo, što su došli, kako za svakoga ima koju lijepu riječ; kako se za svakoga brine, da mu bude ugodno ono nekoliko časova „duševne zabavice“.

„Hvaljen Isus i Marija!“ i „Živjelo Srce Isusovo!“ — to su njihovi pozdravi.

Već se priličan broj sakupio, razgovarajući se tihoma; došao li je koji novi, već mu unaprijed govore, kako u buduću zacielo ni jedan put ne će izostati.

Žamor prekine naš Martin svojim pozdravom: „Hvaljen Isus i Marija!“ Sjedne i stane čitati po koji članak iz posljednjeg broja Glasnika. Ne razumije li tko što, a on mu nastoji protumačiti.

Poslije Glasnika čita se koje lijepo razmatranje ili životopis kojega Sveca, izreka po izreka.

Razmatranjem i pobožnim štivom sviju su se srca uzdigla k Bogu i Srcu Isusovu. Sad će jedna najmlagla, nevina djevojčica od kojih 14 godina stupiti pred sliku Srca Isusova, pred kojom su zapaljene dvije svijeće. Ona klekne, a s njom i svi ostali, i stane svojim nevinim glasićem predmoliti zlatnu kronicu i litanije Božanskoga Srca sa posve-

tom, O, da vam je vidjeti taj ganutljivi prizor! Evo tamo nevino djevojče, koje još nije izgubilo bijelu haljinu svoje nevinosti, moli najčišćeg Jaganjca, da učini srca njihova po Srcu svojem; čita one uzdahe i polivale Srcu Isusovu nekim

„Pogledaj pitevska“ kito u Vodini.

milim, svetim oduševljenjem, a oko nje kleče članovi bratovštine, te u svoj poniznosti, sa suzom u oku, odgovaraju puni vjere, ufanja i ljubavi: „smiluj se nama!“ Na licima sviju

Uzdah: „Tvoji smo, tvoji hoćemo da budemo!“ — vije se iz njihovih pobožnih srdaca, da budu dostojni, te i na njih Isus svrati svoje milostive oči.

Poslije dovršene molitve i posvete zapjevaju koju pjesmicu u čast Božanskomu Srcu. Zapijevaju — tie, što ih grlo nosi — već onako pobožno, tiho, mlo. O da vam je čuti to pjevanje! Nema tu glasova izvježbanih, sve je prosto, ali ipak mami ti pjev njihov nakon obavljene molitve suzu na oko. Molitva duševna je „u Gospodinu“ razveselila srca sijedog starca, muža i žene u naponu njihovu, nevine mladeži obojega spola; a izliv tog duševnog veselja, te naturne radosti, jest pjesma. Pa kako da ti takova pjesma ne bude mila i ugodna? Sree puno ljubavi i štovanja spram Božanskoga Srca traži si oduška, a nagje ga u pobožnoj pjesmi:

Pjevajmo, bratje kćerani,
Pjevajmo pjesmu veselu
Isusa, Sina Božjega,
Svega miloga Spasitelja!

Divan je to prizor, i nehotice ti si stvoriš sliku prvih kršćana i njihovih sastanaka u katakombama.

Napredak.

Evo, na takav način, sve nastojanjem našega Martina, pobožnost k Srcu Isusovu uvela se i raširila u mojemu milom zavičaju. Dolazilo na sastanke najprije samo malo njih, prvi članovi bratovštine, a kasnije s njima i drugi, te su se, videći lijepu pobožnost, i oni oduševili za nju i postali sami članovi. Barem tri puta na mjesec, a zimi mnogo češće, sa- staju se po večerima na svoju „duševnu zavičanicu“. Razu- miju se, da svi ne dogru, ali ih bude uvijek lijepi broj.

Bilo je to još godine 1901., kada je Martin meni, tada bogoslovcu u Zagrebu, poslao na jedan put 150 imena, da ih dam upisati u bratovštinu. Sav veseo radi tolikog napretka pisao sam im oveći list, u kojem sam im nastojao razložiti postanak, razvijanje i veliku korist pobožnosti k Sreću Isusovu. Taj se je list preugodno dojmio našega Martina. Evo, što mi je tom prigodom pisao: „Ja sam vaš list onako po našem megimurskom nariječju pročitao pred svjima, kojima sam porazdijelio upisnice bratovštine, a i pred svim

8. 177 — 89. —

osobom opet pročitati, jerbo su jedni drugima kazivali o tom listu, te su me i drugi zamolili, da im ga pročitam; a ja se rado odazvah svakomu, uvjeren, da će i to djelovati na što veće proširenje pobožnosti prema Božanskomu Srcu Isusovu, i doista su se već neki odazvali, te sam ih opet nekoliko upisao."

Svakoga prvoga petka u mjesecu bratovština drži i svoju javnu pobožnost u župnoj crkvi. Velečasni gospodin župnik služi im svetu misu na čast Srcu Isusovu, onda ih ispovijeda i pričešćuje, a na koncu moli s njima litanije Srea Isusova s pasvetom. A i ova crkvena pobožnost plod je nastojanja našega Martina.

I još mi je nešto uspjelo: uspjelo mi je, da uvede naš Glasnik Srea Isusova u mnoge kuće — a to u Megjmurju nije baš lako. Kako u cijelom Megjmurju nema nijedne hrvatske škole, već samo mađžarskih, to naša tamošnja braća teško razumiju čisti, književni jezik hrvatski. Često bi stoga naš Martin u sastancima Glasnik vješto pročitao onako, kao da je napisan u megjmurskom narječju. No to mu ne bi dosta. Godine 1903. primi se on povjereništva za Glasnik, te je prve godine predočio šest preplatnika. Za malo godina bilo ih je već preko 30. Tako se s Glasnikom u jednu ruku širi pobožnost k Srcu Isusovu, u drugu ruku i poznavanje hrvatskog književnog jezika, što je svakako od goleme koristi za megjmursku braću. Jer bez hrvatskog književnog jezika oni su kao grana osječena od stabla hrvatskoga naroda: čisto hrvatskih knjiga ne razumiju, a megjmurskih knjiga malo koja ima. A koliko korist crpa pobožni narod već iz samoga Glasnika Srea Isusova, pa iz Kalendara Srea Isusova i Marijina!

Da svršimo!

Evo, što sve može revnost jednoga seljaka, koji je nadahnut ljubavlju k Presvetomu Srcu! U koliko je srdaca naš Martin rasprio onu vatru nebesku, što im je Spasitelj donio na ovaj svijet! Doista se i tu, kao toliko puta kod pobožnosti k Srcu Isusovu, ispunila ona riječ svetoga Apostola Pavla: „Što je ludo pred svijetom, ono odabra Bog, da posrami mudre; i što je slabo pred svijetom, ono izabra Bog, da posrami jako" (I. Kor. 1, 17). Bog si je u mojem mišom rodnom mjestu odabrao seljaka neuka i priprosta, da mu služi kao oruđe za proširenje pobožnosti k Presvetomu Srcu.

Božansko Sree Isusovo, ti, koje si izvor svake milosti i jakosti, svrni milostive svoje oči na maleni ovu svoju družbu; daj članovima njezinim jakost i milost, da u svoje kole privedu i ostalu svoju braću zemljake. Raspali u srcima njihovim nganj ljubavi svoje, daj da nasljeduju tebe u krepostima tvojim, te budu vrijedni, ne sami oni, već svi, što će ih lijepim primjerom svojim za tebe predobiti, uživati jednoć vječnu slavu, pripravljenu onima, koji te vjerno ljube!

(M. K.)

Zahvalnice Majci Božjoj

 Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uputiti.

— **O b o r o v o** (Hrvatska). Moja kćerka Marica već dva mjeseca bila bolesna. Ne znam, što ću i kako ću, nego ju zavjetnu blaženoj Djevici Mariji. Obećam, da ćemo izmoliti jednu devetnicu i njoj na čast dati odslužiti jedan svetu misu. Drugi dan kad ju zapitam: „Kako ti je, Marice?“ ona mi veselo odgovori: „Tako mi je lako, kako još nikada nije bilo. Ja sam, hvala Bogu, posve zdrava!“ I dolsta je ozdravila. Hvala i slava predobroj pomoćnici našoj. Nikad je ne će prestati srea naša ljubiti, a jezici naši hvaliti!

— **H r v a t s k a**. Umrta mi dobra baka, a sad mi mama s bratom imala parnicu radi baštine. Kako je meni teško bilo pri sreć, videći, gdje mama žive u zavadi s rođenim si bratom. Stadoh se moliti Majci Božjoj, da ih izmiri, a usto obećah, dobijem li parnicu, da ću platiti 20 kruna, da se odsluži nekoliko svetih misa za ispokoj bakine duše. Hvala Majčici nebeskoj; i parbu smo dobili, i opet se izmirili!

— **Z a g r e b**. Hvala Presvetoj Djevici, što mi je pomogla u teškoj neprilici, kad sam već nadu izgubila, da će se stvar sretno svršiti.

— **D e ž a n o v a c** (Slavonija). Posredovanjem Majke Božje dobio sam brzo nakon položenih ispita općinsko činovničko mjesto. Hvala ti i slava na sve vijeke, predobra Majko Božja i Majko naša!

Majko Božja ludska, molj za nas!

Piše nam iz Slavonije jedan općinski bilježnik: Ruka mi je bila tako bolesna, da su mnogi liječnici, pregle-

davši je, izjavili: „Nema pomoći, treba ju odrezati!“ Samo jedan liječnik pustio mi je u prvi mah nešto nade, rekavši: „Zlo izgleda, no prije nego vam preporučim, da ju dadete rezati, kušat ćemo sve.“ Poslije nekoliko dana pitam toga liječnika, što će biti s mojom rukom? A on mi reče: „Sva je prilika, da je neizlječiva. Samo s pomoću Božjom možete ostati živ, ako je ne date odrezati.“ — Sada živjeti li umrijeti — svejedno. Ostavit ću bolnicu, pa što Bog da. No prije, nego sam ostavio bolnicu, dopade mi ruku molitvenik časne sestre milosrdnice, koja nas je dvorila. Taj molitvenik zove se: „Ave Maria“. Stanem po njemu listati, a među ostalim nagiem, kako su mnogi ozdravili po zagovoru Majke Božje ludske. Pokušat ću i ja. Počeh deveticu njoj na čast i zavjetovah se, ako ozdravim, da ću si kupiti njezinu sliku. Nakon što sam ostavio bolnicu, za neko vrijeme, premda je bol bila velika, osjećao sam ipak, da je popustila, i da će mi ruka ozdraviti. Iza nekoliko nedjelja mogao sam već nešto rukom micati, a malo po malo za godinu dana tako je ozdravila, da sada tom rukom mogu sve raditi, a da mi ništa ne smeta. Samo je ova ruka nešto slabija od druge, ali toga nitko ne opazi. Zahvalan kupio sam si sliku Majke Božje ludske, koja me svegier sjeća na njezinu moć i dobrotu.

Jedan učitelj iz Osijeka (Slavonija) piše: Prije par mjeseci, desio sam se sa suprugom u teškoj neprilici, iz koje nas je samo brza pomoć spasti mogla. Zavjebvasmo se u taj čas, da ćemo na čast Majci Božjoj ludskoj obaviti deveticu i javno se zahvaliti, dogie li nam pomoć u pravi čas. I nijsmo se prevarili u nadi. Stoga radosna srca kličemo: Slava, dika i hvala Majci Božjoj ludskoj!

Iz Vrhnika na Krku (Istra) pišu: Bila sam u velikoj brizi za svojega sinčića Josipa, koji je, otkad se je rodio, već tri godine bio pod nadzorom liječnika. Bila mu je naime noga tako iskrivljena, da je hodio po kičici. Pokušala sam sve, ali nije bilo pomoći. U toj velikoj nevolji utekoh se Majci Božjoj ludskoj i obećah, budem li uslišena, da ću moliti deveticu i da ću sa sinčićem pohoditi Majku Božju Trsatsku. I evo, moje molitve i uzdisaji nijsu bili uzaludni; moj trogodišnji sinčić ravno hoda, a ja vršim svoje zavjete.

Zagreb. Bile smo u velikoj nevolji, te već smo mislile, da nam nema pomoći. U toj zdvojnosti utekosmo se

devetnicom bez grieha začetoj Djevici Mariji, moleći ju, neka nam pomogne u ovoj 50. godišnjici svoga ukazanja u Lurdu — i prečista nas je Djevica uslišila.

Majko Božja Pompejska, moli za nas!

— Banovajaruga (Slavonija). U velikoj nevođi, utekavši se devetnicom blaženoj Djevici Pompejskoj, bila sam uslišena.

— Gjurgjevac (Hrvatska). Po zagovoru Majke Božje Pompejske ozdravila sam. (Učiteljica.)

Svega po malo.

— Na Veliku Gospojinu slavimo uzeće Marijino u nebo. Da je Majka Božja uzeta u nebo ne samo duhom, nego i tijelom, uskrsnuvši iz groba, to je predaja cijeloga kršćanskog svijeta. Nego ipak nije to još članak vjere, to jest, lko toga ne bi htio da vjeruje, ne bi stoga još upao u grijeh krivovjersstva. No, davna je želja štovatelja Majke Božje, da bi se i ova njezina povijestica proglasila člankom vjere. U zadnje vrijeme upravo je a to ime sto hiljada katolika iz Brazila i u južnoj Americi molbenicu na svetog Oca Pape. Potaknut ovom, pa i mnogim drugim starim i novim molbenicama biskupa i vjernika, sveti je Otac Papa Pijo X. naredio, da se to pitanje svestrano prouči: pa ima stoga nađe, da će on doskora kršćanskom svijetu proglasiti uzeće Marijino u nebo kao članak vjere. Svoje vlastito mišljenje izrazio je sveti Otac Pijo X. riječima: „Io somo convintissimo“. „Ja sam posve uvjeren!“

— Orašac (Dalmacija). Prigodnom svetih misija uvelo se Apostolstvo molitve i društvo djevojaka za uzaknadnu svetu pričestu.

Dopisnica Uredništva.

— M. Č. Makarska. Za reklamaciju ne treba trošiti novca. Izvolite samo pogledati „knjižicu za povjerenike i povjerenice Glasnika“, gdje je točno protumačeno, kako se reklamuje, i to besplatno. — Što Glasnik kadikad zakašnjava, tomtu nijesu krivi ni uredništvo ni tiskara. Pošta u Zagrebu ima kadikad toliko posla, da ne može sve u pravo vrijeme obaviti. Onda Glasnici u samom Zagrebu i dva i tri tjedna na pošti leže. Tako si barem mi stvar tumačimo.

— Mnogi ma! Narudžbe, novci za preplatu i reklamacije ne šalju se na uredništvo, nego na adresu „Tiskaru Antuna Scholza, Zagreb, Gajeva ulica 7.“ Ne koristi ništa pisati na samo uredništvo, počne se onda stvar kadikad i zategne, jer urednik nije uvijek kod kuće u Zagrebu.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

„Crkvena tkalja i švelja.“

Prije tri do četiri godine porodi se u selu Šemovcu u hrvatskoj Podravini iznenađa vatra. Bilo je to u mjesecu srpnju, po žarku danu, kad je sve, što je raditi moglo, bilo na polju.

Na lelek zvonova podizali žeteoci i kopači glave. Opaživši, s koje strane dim suklja, bježe, tko kako može, svaki prema svome domu.

Trči, već skoro bez duše, i majka sa 15-godišnjom kćerkom. Al' zarida mati: „Jao! dijete, propadosmo. Gde, plamen nam liže kućicu. Jao, jao, kud mi sirote? Jao, jao!“ I sve jače trči, a sve jače nariče.

Ali će djevojče: „Mamice, mamice! nemojte se toliko božati, nemojte zdvajati! Prečisto Srce Marijino naše je utočište. Majka Božja čuvat će nam kuću, ja sam o tom uvjeren. Ne plačite, mamice, Marija čuva kućicu našu!“

I gle čuda! Jedva dišući dotrče u selo — uno ih pred kućom svojom, koja negđu dva plamena ov- i onkraj ceste stoji još netaknuta od vatre. Na zapomaganje bijednih, strahom slomljenih sirota, upriji ljudi pokrivati mokrim ponjavama krov, i kuća osta čitava između dvije vatre.

Od toga vremena najmiliji i najvažniji je bio posao zabavalnoj djevici za crkvu tkati, šiti i vesti, i seljani je stoga prezvaše „crkvenom tkaljom i šveljom“. Nije nikada zabi-

ravila, da je pod svojim krovom jedino po zagovoru i pomoći prečiste Djevice, Majke Božje.

Godina je 1908., dan 15. kolovoza. Slavi se blagdan Velike Gospojine. U bližoj župi Molvama je proštenje. Mnogobrojni se narod iz okoline okupio na hramu, u prekrasnu, najljepšu podravsku crkvu. U crkvi i oko nje ore se pjesme na čast Majci Božjoj. Ali i tutnji izdaleka nemila grmljavina. Upravo u crkvi zatalasa pjesan: „Svet, svet, svet...“ kad zagrmi strahovit grom. Zadrhta brežuljak, crkva, zadrhta narod i svačije srce.

Odje je udario grom?

U Šemovcu u svojoj kućici do prozora stoji „crkvena tkalja i švelja“, uz nju mlagla joj sestrice. Zgrozi se s prizora, koji se u prirodi zbiva. Kad svo opet zabliesnu munja, i djevica, munjom ošinuta, skotrlja se na zemlju. Bez glasa, bez daha — preselila se u vječnost — u život nad oblacima.

Predohra Majka nebeska na najveći svoj blagdan primila, kako se nadamo, u naručaj svoj vjernu si štovateljicu — „crkvenu tkalju i švelju“.

(S. L.)

„Ja ću uvijek tako moliti!“

Piše nam pobožan starac iz Istre:

Moja mala unuka Marija oboliše od zubi. Mučilo se dijete, ko da je na vatri. Ja rekoh malojoj: „O Marice, reci ovako: Presveto Srce Isusovo, smiluj mi se! Majko Božja bez grijeha začeta, moli za me!“ A gle, netom je to mala izrekla, a bol prestade. Sva vesela usklči mala: „O kako su dobri Srce Isusovo i Majka Božja! Tato, ja ću uvijek tako moliti!“

Zahvalnice Majci Božjoj.

— Kotor (Dahnacija). Počeo sam školsku godinu devetnicom bezgrešnomu Začetcu Majke Božje, da mi pomaže u naukama, i postao sam doskora odličašem. (Gimnazijalac.)

— Morović (Slavonija). Zahvaljujem blaženoj Djevici Mariji, što me je više puta iz neprilike izbavila. (Gimnazijalac, zbornik Marijin.)

Broj 9.

Rujan 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za rujan.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Obraćenje protestantskih naroda.

Velika ti je razlika izmegju drveća, što ga vruće afričko sunce grije, i drveća sjevernih krajeva Evrope, gdje hladni sjever brije. Afričko drveće ko preko noći poraste, te se u kratko vrijeme zamjernom visinom koči; drveće sjeverne Evrope samo lagano uspijeva, te mnoge i mnoge godine treba, dok se dovine do kakove ugledne visine. No u drugu ruku stabla sjevernih krajeva u mnogo čem natkriľjuju svoju južnu braću. Drvo im je jako i jedro, kao gorivo podaju veliku toplinu, a kao gradivo nema im premca: možeš od njih napraviti vrlo dobrih dasaka i čvrstih greda. Stablima južnih krajeva nasuprot drvo mnogo ne vrijedi: slabo gori, a još slabije služi za gradnju.

Slična ti je razlika izmegju ljudi vrućih pojasa i hladnijih sjevernih krajeva. Čovjek se u sjevernim krajevima lagano razvija; treba mu kojih 18—20 i više godina, dok potpuno odraste; Crnci odrastu već u kojih 12—15 godina. No zato su Crnci mekoputni i nestalni; malo je u njih ustrajnosti i odvažnosti. Posve su drugoga kova sjeverni narodi: to su ti ljudi ustrajni i jaki kao hrastovi njihovih stoljetnih šuma. Kad se oni late kakova poduzeća, ne će od njega

odustati, ma koliko vremena i napora stajalo; ne će odustati, dok ne dotjeraju do svrhe.

Zato su oni sjeverni narodi mnogo i postigli. Da ne govorimo o Rusima, jer oni ne spadaju u ovu mjesečnu nakanu, evo vam Engleske. Mala je to zemlja, koja i danas broji samo 32 milijuna stanovnika. A ipak si je stvorila svjetsko carstvo, što je dva i po puta veće nego čitava Evropa, sto puta veća nego li sama Engleska. Engleska vlast siže od kraja do kraja svijeta. Još nikada na našoj zemlji nije bilo tako ogromnoga carstva. I Njemačka je danas velika i jaka; najmoćnija je država na evropskom kopnu, u mnogim je granama obrta danas prva, a sav znanstveni svijet upire oči u njezine učenjake. Englezi, Francuzi i Japanci uče njemački, samo da mogu proučiti njezine znanstvene knjige.

I kod Šveda i Norvežana i Danaca cvate znanost i kultura, premda ovi narodi, jer malobrojni, nijesu tako moćni i glasoviti.

No kako je kod ovih sjevernih naroda gledom na ono, što je za čovjeka najzamašnije, pred čim i najsišnija kultura iščezava — kako je tamo s vjerom?

Oh, žalosno, vrlo žalosno!

Sveti Otac papa preporuča nam, da ovoga mjeseca osobito molimo za ove narode; jer „protestantski narodi“, o kojima govori mjesečna nakana, to su upravo Englezi, sjeverni Nijemci, Švedi, Norvežani i Danci. Vrlo im je potrebna naša molitva, da se obrate.

Do prije koja četiri stoljeća svi su ovi narodi bili katolički. No nevjredni svećenici i opaki vladari ljuto su ih prevarili: ugrabili im najveće blago, oteli im svetu katoličku vjeru, te ih za malo godina učinili protestantima. Sada su duboko ugrezli u zabludama. U Švedskoj i Norveškoj na priliku svetu misu drže za kumirstvo, a svetoga Oca papa za Antikrista. Kada protestantima u Njemačkoj samo spomeneš riječ „isusovac“, onda ih truci progju od užasa. Da u Engleskoj i danas još ima fanatika, to se je očito pokazalo, kad su katolici prije malo vremena držali euharistički sastanak u Londonu: nijesu im protestanti dopustili, da drže procesiju s Presvetim. A najgore je, što se osobito iz sjeverne Njemačke širi kriva znanost, koja truje cijeli svijet. Tu se u debelim knjižurinama tobože u ime znanosti pišu najveće gluposti, na priliku da nema Boga, da čovjek potječe

od majmuna, da među čovjekom i životinjom ne opstoji nikakve bitne razlike, nego da su zločinci isto tako dobri ljudi kao što i najbolji; nadalje uče, da valja ukinuti zakonitu ženidbu, pa rekla čovjek žive kao nerazumna živina. A upravo je grozno gledati, kako lako oni narodi, što su se odijelili od Crkve katoličke, povjeruju takovim glupim i bezbožnim naukama, i kako mnogi među njima misle i žive upravo kao pogani, a možda i gore.

No kakav bi dobitak bio za Crkvu Božju, kad bi se ovi narodi obratili! — Kada je dragi Bog htio, da po Apostolima obrati svijet, onda je dao, da su prije Rimljani osvojili obrazovani svijet, da su svagdje napravili prometne ceste, te nadaleko raširili svoj jezik; i tako se je sveto evanđelje lako i brzo moglo raširiti. — Na euharističkom sastanku u Londonu reče jedan američki biskup, da si je dragi Bog slično u naše doba za daljnje raširenje svetoga Evanđelja pripravo englesku svjetsku vlast. I doista, kad bi se obratili Englezi, pa onda u cijeli svijet poslali katoličke vjerovjesnike, koliko bi to doprinijelo k napretku naše svete Crkve! I kad bi se protestantski Nijemci povratili k istini, te mjesto da svijet poplavljuju krivim naukama, kad bi pisali ono, što je dobro i pravo, kako bi to služilo na slavu Božju i na spas bezbrojnih duša!

Molimo dakle Srce Isusovo osobito za ovoga mjeseca, molimo ga žarko i pouzdano, eda ne bi dalo, da oni sjeverni narodi beskorisno rasipaju one krasne darove, što im je Bog dao, nego da ih stave u službu Svevišnjega i svete Crkve katoličke, na njihov vlastiti spas i na spas cijeloga svijeta.

(P. Spr.)

Štota ģodišnjica Srca Isusova u Tirolskoj.

(Pripovijeda o. Stjepan Babunović D. I.)

Evo „Glasnika“, da svojim štovanim šteteljima i šteteljicama doglasi ovaj put vesele vijesti ģa iz daleke bregovite Tirolske. Zemlja je to puna ģara radi svojih prirodnih ljepota: radi ubavih dolina i nedoglednih, vjeģnim snijegom pokrivenih gora, radi svieģeg i zdravog gorskog zraka, što preko lieta primamljuje na hiljade stranaca onamo. Tirolci

su ljudi kršni; jednako odvažni u ratu proti neprijatelju svoje domovine, kao i u ratu proti neprijateljima svoje sv. kato-
ličke vjere.

Prije sto godina.

Kad je ono prije 110 godina buknula u Francuskoj velika
buna, pa njezini talasi zapljuskali sve zemlje unaokolo, zapri-
jetila ozbiljna poglobelj i Tirolskoj. Austrija se zaratila sa Fran-
cuskom. Vojska Napolcona, cara francuskoga, provalila i u
Tirolsku. Sva Europa drhtala pred nepobjedivim carem: zar
da mu se opnu jedino gorski miši u Tirolskoj? I doista u ze-
mљи vojske veoma malo, ratne zaire gotovo nikakove. Strava
obuze sve. Narod ipak ne zdvoji.

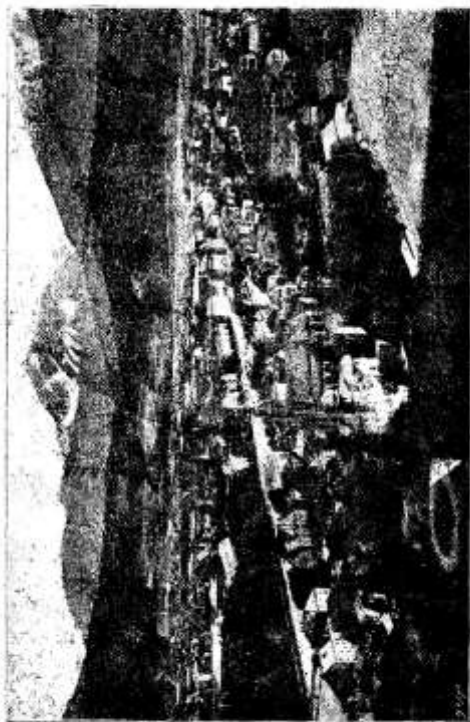
Zemaljski odbor za obranu domovine, sastavljen od ljudi
prožetih živom vjerom, pozva narod, da se uteče k Boža-
nskomu Srcu Isusovu, koje da mu jedino može u ovoj
nevolji pomoći. Dne 3. lipnja 1796. na blagdan Presvetog Srca
Isusova zavjetova se sva zemlja službeno i sve-
čano za sva vremena Presvetomu Srcu Isu-
sovu. Bilo to u Bozenu, u središtu zemlje.

Gragianstvo glavnog zemaljskog grada Innsbruka ne
htjede zaostati za onim u Bozenu, premda je ondje bila služ-
beno zastupana zemaljska vlada, tim manje, što mu se sada
pružila lijepa prilika, da Božanskomu Srcu dađe dostojnu za-
dovoljstinu za uvredu i nepravdu, što mu je ta ista državna
vlast nanese prije četiri godine.

U crkvi naine Presvetog Trojstva (otaca isusovaca)
bila još od godine 1767. lijepa slika Presvetoga Srca, vjerno
naslikana po uzoru izvorne slike glasovitog talijanskog sli-
kara Pompeja Battoni-a. Ova slika je bila pravi trn u oku
zemaljskom školskom vijeću, sastavljenom pretežno od ljudi,
koji do vjere ništa ne drže, a najmanje do pobožnosti k Pre-
svetom Srcu Isusovu, koju je istom nedavno sveta Stolica
konačno odobrila. Jednog dana dađe dakle ovo školsko
vijeće, nikoga ne pitajući, premaljati Srce, što ga Spasitelj na
pomenutoj slici držao u ruci. Time je dakako slika prestala
biti slikom Srca Isusova. Narod se radi toga veoma smutio.
Ali svi prigovori i prijetnje ostadoše bez uspjeha.

Sada se pružila lijepa zgoda, da se kako Presvetome
Srcu, tako i ljuto uvriježenom gragianstvu dađe zadovolj-
ština. Na ponovne uporne i odlučne molbe innsbruskog Ma-
rijina vhora gospodskoj izruči im napokon ministarstvo

sliku, koju gragljani o svom trošku lijepo obnoveše i u isusovačkoj crkvi ponovno svečano izložise. Pred tom slikom oba-

Innsbruck, glavni grad Tirolske.

vila se svečana devetnica za slobodu domovine, a na koncu devetnice učini i gragjanstvo innsbruško uz ponovno sudjelo-

vanje svekolike zemaljske vlade onaj isti zavjet Presvetomu Srcu Isusovu, kako je to malo prije bilo učinjeno u Bozenu.

I nijesu se čestiti Tirolci u svojoj nadi prevarili. Božansko Srce pomoglo im je u ljutim okršajima sa pretežnom silom dosad nesvladivog protivnika. Godine 1805. dopusti dođuše Božja providnost, te Tirolska dogje pod Bavorsku, saveznicu Francuske; ali kad Bavarci uzeše gaziti zemaljski ustav, progoniti biskupe i svećenike, zatvarati samostane i crkve, braniti javne procesije, ponočke, zvonjenje i druge vjerske običaje: ustadoše godine 1809. do u dno duše ogorčeni Tirolci pod svojim junačkim vođom Andrijom Hoferom, na noge, sjetivši se svoga zavjeta Presvetome Srcu Isusovu, i započeše divsku borbu za slobodu djedovske vjere i mile domovine.

Odlučna bitka imala se biti na brdu „Isel“ zvanu kod Insbruka. Što je god moglo nogama i rukama gibati u okolici, pošlo je onamo oboružano, kako se dalo: vilama, kosama, kolcevima. Dok su neodlučne narodne vogje vijećale, što će i kako će — jer ustaše i brojem zaostaju za neprijateljem, a nekmo li stegom i oružjem — evo ti najednom u njihovoj sredini časne starine seljaka, koji glasno i svečano prozbori: „U ime Božje i u ime blažene Djevice nalažem vam, da na blagdan Presvetoga Srca Isusova, dakle prekosutra, dne 29. svibnja, navalite na neprijatelja, i ja vam naviještam sjajnu pobjedu.“ To reče, pa se udalji, da ga nitko nije mogao zapitati, ni tko je ni što je ni odakle je, niti ga je itko poslije vidio.

Narod uze ovo kao poruku s neba. U rečeni dan posluša u svu zoru u taboru svečanu sv. misu, primi sv. odriješnje, založi, a onda uz pokliče Srcu Isusovu navali složno sa svih strana na grad. Pobjeda je bila u istinu sjajna. Već u podne bili su ustaše gospodari u gradu; a slijedeće noći umače bavorska vojska i vlada iz zemlje, ostavivši oko 3.000 mrtvih na bojnome polju. Tirolaca pogibe tek koja stotina.

Ova je pobjeda liuto upejala gordog Napoleona. On odluču Bavarsku osvetiti. Njegovi generali prođu s vojskom sve do Insbruka i osvoje ga; ali samo za kratko vrijeme. I opet se diže junački narod na noge lagane, i opet se sabra na istome brdu Iselu. Dne 15. kolovoza, na Veliku Gospu, borilo se liuto cijeli dan. U noći narodne vogje da zdvoje. Narod klo- nuto duhom, jer je neprijatelj silan i dobro oboružan. Ali i Francuzi u sto neprilika, jer su odasvud opkoljeni ustašama,

a u gradu ponestalo hrane i streljiva. Te iste noći umakōše tajno, omotavši konjska kopita, da štopotom ne odađu bijeg.

I ovu je pobjedu narod pravom pripisivao svom nebe-

Spomenik Andrije Hofera na žbunju Isola.

skom Savezniku, Božanskom Srcu Isusevu, i njegovoj presvetoj Majci. Junački naime narodni vođa Andrija Hofer neprestano je bodrio narod, da se spomene svoga zavjeta i saveza sa Presvetim Srcem, koje da će im sigurno i ovaj put

pomoći. Sutra dan se obdržavala svečana zahvalna služba Božja u crkvi isusovačkoj pred slikom Presvetog Srca.

Bog je meglutim i opet dopustio, da je koncem iste godine 1809. pala Tirolska opet pod Bavarsku. Tako je naime bilo odlučeno mirom u Beču; onim istim, koji je i od naše domovine otrgnuo Primorje, te ga priklonio tako zvanoj „kraljevini Iliriji“ pod francuskom vladom. Ipak već godine 1815. zadobi Austrija opet Tirolsku, da ju zadrži sve do dana današnjega, kako su to Tirolci vazda željeli.

Ove godine dakle (1909.) slave Tirolci stotu godišnjicu svoje slavne i junačke borbe za slobodu svoje vjere i domovine; slave napose stotu godišnjicu dviju slavnih pobjeda svojih, što ih održaše pod zaštitom Presvetog Srca Isusova nad daleko moćnijim neprijateljem na Isel-brdu. Stotu godišnjicu svog saveza sa Božanskim Srcem proslavili su svečano godine 1896. Ali ni ovaj put ne zaboraviše na svog „nebeskog Saveznika“, kako rado zovu Presveto Srce Isusovo, pa mu prirediše slavlje, kakvo samo narod prožet živom vjrom može prirediti Bogu i Spasu svome.

Šta ima nova u hrvatskom svetištu Srca Isusova.

Dne 15. lipnja došao je križni put za hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu. Ala se njemu veselilo staro i mlado! Ta, svaka je postaja, uključivo s okvirom, visoka dva metra i po, a izradba je upravo divna. Nijesu to slike, nego basreljeji, to jest napo kipovi, sve krasno bojadisano, ko da je sve živo. Kad su se sutradan postaje križnoga puta objesile po stijenama crkve, onda sj razumio, zašto su morale biti tako velike, jer ih je uza sve to u golemoj crkvi rekao bih nestalo. Čovjek, koji ih gleda, ne bi vjerovao, da su te postaje visoke niti metar i po.

No malo dana zatim valjalo je križni put opet skinuti sa zidova. Sva će se naime crkva islikati, dok je dosada bio islikan samo prezbiterij. Čudno ti sad izgleda hrvatsko svetište Srca Isusova! Ne vidiš sada' u njem skoro ništa, nego visoka lažila, cijelu šumu, ali ne zelenu, nego sve gole grede i daske. Kod svakoga koraka moraš paziti, da se ne spotakneš nogom ili glavom ne udariš o koju gredu. Stoga je

obustavljena propovijed i večernica, da se ne bi dogodila koja nesreća.

Meglutim je postavljena i nova propovijedaonica od bijeloga kamena. No nije se još nikada s nje navijestila riječ Božja. Dok bude crkva islikana, onda će se opet postaviti križni put i svečano blagosloviti, propovijedaonica će oživjeti, a narod će, nadamo se, u još većem broju dolaziti u krasno svetište Srca Isusova.

I nova pričesna klupa od kamena već je naručena.

To je sve lijepo i krasno, zar ne? Samo što hrvatskomu svetištu Srca Isusova sve više rastu dugovi! No Presveto Srce, koje nikomu dužno ne ostaje, ne će ni dati, da njegovo hrvatsko svetište komu ostaje dužno. Presveto će Srce potaknuti mnoge hrvatske svoje štovatelje iz bliza i daleka, da koji filir doprinesu za ukras njegova svetišta.

Darovi se najzahvalnije primaju, te se svaki tjedan za dobročinitelje prikaže jedna sv. misa.

Dragi čitatelju, jesi li ti već prikazao Srcu Isusovu za njegovo hrvatsko svetište makar deset filira? — Revni povjerenici i povjerenice, dederte, sakupljajte ujedno s neznatnom pretplatom na Glasnik i po koji filir za ukras hrvatskoga svetišta Srca Isusova u Zagrebu! Možete ove milodare ujedno s pretplatom poslati na „tiskaru Antuna Scholza, Zagreb, Gajeva ulica 7.“, ili ih pošaljite na „uredništvo Glasnika Srca Isusova, Zagreb, Palmotičeva ulica 33.“ Samo ne zaboravite napisati na poštanskoj naputnici: „za ukras hrvatskoga svetišta Srca Isusova.“

Boгато vrelo milosti u Lonji.

Revni župnik u Lonji (Hrvatska) otvori svojim župljanima bogato vrelo milosti: bratovštinu Presvetoga Srca Isusova.

Pozva jednog Isusovca iz Zagreba. Započe se na prvi petak mjeseca srpnja 1909. svečana trodnevnicu. Župljani kao zapanjeni gledaju na rasvijetljenom velikom oltaru krasan, metar i po visok kip Presvetog Srca. Navečer u 8 sati puna crkva naroda. Svi napeto slušaju, kako je dobro i milosrdno Srce Isusovo. Iza propovijedi i večernice narod se do suza ganut povraća kući.

Sutradan u 6 sati kod svete mise opet puna crkva. Narod čeka, ne će li opet što čuti o Božanskom Srcu. Propovjednik započe dokazivati, da je Presveto Srce nepresahljivo vrelo pomoći za sve potrebe naše, što trebamo za život, za čas smrti i za vječnost. Vjernici su s pravim uživanjem slušali obećanja Božanskoga Srca, kojima je propovjednik dokazivao, što je tvrdio. Pokazao je puku, kako se ova obećanja posve slažu sa onim, što nam Isus u samom svetom evanđelju obećaje. — Mnogobrojne skrušene ispovijedi, jasno su kazivale, kako su istinita ova obećanja.

Sedam je sati navečer. Preko nade je narod opet dohrlio k propovijedi. Propovjednik im je dokazao istinitost tvrdnje, što je veliki Papa Leon XIII. o pobožnosti k Presv. Srcu 11. listopada 1893. godine izrekao: „Pobožnost je k Srcu Isusovu dandanas značajni biljeg Crkve, korabljica njezina spasa, zalag budućega slavlja njezina, podloga svoj nadi našoj u bolju budućnost.“

Evo zadnjega dana. Imala bi biti svečana procesija sa kipom Presvetoga Srca. Kiša od rana jutra lijeva kao iz kablja. Ali sve to nije priječilo narod u crkvu. On rana jutra pa sve do jednoga sata narod se ispovijeda; sluša svečanu propovijed; veseli se svečanom osnutku i uvođenju bratovštine Presvetog Srca, sluša velikim godovanjem pročitane povelje, što je propovjednik prije propovijedi oglasio; moli na koncu propovijedi sa propovjednikom izreku po izreku krasnu, svečanu posvetu Božanskome Srcu.

Kad se radi kiše nije moglo izvan crkve, to se procesija držala u crkvi. Prenese se kip s velikoga oltara, gdje je bio ispostavljen za trodnevnicu, u kapelicu u crkvi, svečano se blagoslovi, te započne domaći župnik svečanu svetu misu, a sa „Tebe Boga hvalimo“ zaključivši ganutljivu svečanost.

Svim župljanima ostaje nezaboravna ova svečanost. Nitko od njih ne žali, što je iz svoga siromaštva znatno žrtvovao za kip i kapelicu Presvetoga Srca, jer svaki je u duši očitio već za ovo kratko vrijeme, kako obilne kamate nosi mala glavica, uložena u bogatu riznicu Presvetog Srca Isusova.

(Prisutnik.)

Zahvalnice.

 Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako upućiti. *Ureda.*

Bilo je to davno, davno. Naš Božanski Spasitelj jošte vidljivo hodao među ljudima, putujući od mjesta do mjesta, da svagdje propovijeda kraljevstvo Božje. Jednoga dana, upravo kad je sa svojim Apostolima ulazio u neko selo, susretne se s desetoricom gubavaca. Bit će, da su ovdje već dugo čekali Isusa, saznajući, da on dolazi. Ala su se veselili, kad su sada ugledali onoga, koji jednom riječju znađe ozdraviti bolesnike! Ne smjedoše k njemu pristapiti, jer im zakon brani približiti se zdravim ljudima, da ih ne bi okužili. Stadoše dakle podaleko, te puni pouzdanja i čežnje digoše ruke k njemu, vapeći ponizno svi u jedan glas: „Isuse, učitelju, smiluj nam se!“

Isus ih pogleda, predobro mu se Srce ganu, videći njihovu bijedu i njihovo pouzdanje, ali ih ne izliječi odmah, nego da iskuša njihovu vjeru, reče im: „Idite, pokažite se svećenicima!“ Zakon je naime židovski naređivao, kad koji gubavac ozdravi, da se ima pokazati svećenicima, i tek onda, kad su ovi ustanovili, da je gubavac doista ozdravio, smio je opet među zdrave, s njima jesti i živjeti.

No kako će sad ovi gubavci k svećenicima, kad su još od pete do glave pokriveni ranama i čirovima? — Ipak, uzdajući se u riječ Isusovu, odoše, da se prikažu svećenicima. I gle, dok su još bili na putu, ozdraviše u jedan mah svi do jednoga.

Tko će opisati njihovu radost?

Zar ne, dragi čitatelji, bila im je sada sveta dužnost, da se povrate k Isusu, te mu javno pred svim narodom zahvale za toliko dobročinstvo?

No samo jedan od one desetorice sjeti se svoje dužnosti. Kad vidí, da je ozdravio, stade Boga veličati (za glasa, potraži Isusa, a našavši ga, pade ničice pred noge njegove i zahvali mu od svega srca, što je lepše znao i umio.

Isus ga prijazno dočeka. Znao je, da je to Samaritanac, iz onoga naroda, što su ga židovi toliko prezirali i mrzili. Ali je taj Samaritanac danas duboko zastidio svoje drugove židove! Pokazao je, da je u njega puno bolje i zahvalnije srce.

I reče mu Isus glasom, koji je jasno odavao bol njegova Srca radi nezahvalnosti ostalih izliječenih gubavaca: „Ne

očistiše li se deseterica? a gdje su deveterica? Kako se ne nagie, koji bi se vratio i Bogu čast iskazao, nego ovaj tuginac?" (Luk. 17, 17, 18).

Ovaj dogagaj, dragi čitatelji, sjeća nas, što je i nama dužnost, kad nam dragi Bog udijeli koju milost: dužnost nam je, da mu za to zahvalimo. Nezahvalnost uvijek je ružna i sramotna; ne najružnija i najsramotnija, kada tko niti samomu Gospodinu Bogu ne zahvali za primljena dobročinstva.

Pravi štovatelji Srca Isusova daleko su od takove nezahvalnosti. Kad oni dobiju koju osobitu milost od Božanskoga Srca, onda mu rado, pa i javno pred svim svijetom uzdavaju čast. U to ime mnogi, vrlo mnogi napišu svoju zahvalu u jedan list, pa ga pošalju uredništvu Glasnika, da ga objelodani. Tim se oni žele u neke odužiti Srcu Isusovu za primljenu milost, a ujedno i druge pobuditi na pouzdanje u moć i dobrotu Božanskoga Srca.

Neki pače i zavjetom se obvežu, da će milost obnarodovati, ako im Presveto Srce usliši molitvu.

To je sve i te kako hvale vrijedno.

Pa evo u Glasniku sve sile takovih zahvalnica, gdje-kada tako lijepih i ganutljivih, da ti i suzu izmame iz oka.

Nego dajte, dragi čitatelji, da vam Glasnik ovom prigodom ukratko kaže, na što sve imate paziti, kad mu želite poslati koju zahvalnicu.

Što sve treba pamtiti gledom na zahvalnice?

1. Uredništvo ne tiska nijedne zahvalnice, u kojoj dopisnik ne napiše posve čitljivo i jasno potpuno svoje ime i točnu adresu. Uredništvo treba da znađe, s kim ima posla. No neka se zato nitko ne boji, da će mu se natiskati ime u Glasniku. Ne će se natiskati, pa makar tko i izrijeком molio, da se natiska njegovo ime. Natiskat će se samo ime mjesta, odakle je zahvalnica, pa ako bi se bilo bojati, da bi zahvalitelju ili drugomu od toga mogla nastati kakova neprilika, onda će se označiti samo zemlja ili kraj i ništa više. Uredništvo je u tom vrlo oprezno.

2. Uredništvu je osobito drago, ako je na zahvalnici i potvrda velečasnoga gospodina župnika, potpisom i župničkim pečatom.

3. Uza sve to uredništvo ne jamči i ne može jamčiti, da je ono doista čudo, što zahvalitelj kao čudo prikazuje. Sud o čudesima pripada svetoj Majci Crkvi, kojoj svoj sud najpokornije podlažemo.

4. Uostalom ne treba, da čekaš na koje čudo, da se Srcu Isusovu zahvališ. Svaka izvanredna milost, svaka uslišana molitva u važnoj stvari dovoljan je razlog, da Srcu Isusovu i javno zahvališ.

5. A nemojte se zahvaljivati samo za ozdravljenja i druge milosti vremenite. — Glasnik puno više voli objelodaniti milosti duševne, kao kad se je obratio koji grješnik, kad se je popravio psovač, pijanac, kad su se izmirili neprijatelji, kada je gdje Srce Isusovo slavilo kakvugod pobjedu nad srcima ljudskim. Takove zahvalnice Glasnik vrlo rado donosi, ne samo ukratko, nego i posve opširno, kao posebne pripovijesti.

6. Za tiskanje zahvalnica ne treba ništa platiti.

7. No zato si uredništvo pridržaje potpunu slobodu, hoće li koju zahvalnicu objelodaniti ili ne, hoće li prije ili kasnije, na ovaj ili na onaj način.

8. Sve zahvalnice Srcu Isusovu oglašuju se ukratko na omotu Glasnika; no u samom Glasniku objelodanjuju se samo zanimivije i poučnije.

9. Tko je učinio zavjet, da će se javno zahvaliti u Glasniku, taj je svojemu zavjetu potpuno udovoljio, poslavši zahvalnicu uredništvu, pa makar se ona ne otisnula. Vi ste učinili svoje, a uredništvo nije vašim zavjetom nikako vezano.

10. Zahvalnice šalju se na adresu: „Uredništvo Glasnika Srca Isusova, Zagreb, Palmotičeva ulica 33.“

Zahvalni bolesnici.

Naičешće zahvaluju se ozdravljeni bolesnici. Pa neka im! Samo neka se sjetе, da im je najljepša zahvalа Srcu Isusovu, ako svoje zdravlje upotrebljavu na njegovu slavu, da mu vјernije i revnije služe. „Evo si ozdravio, nemoj više grјешiti, da ti se što gore ne dogodi“ (lv. 5, 14).

Evo nekoliko primjera takovih ozdravljenih bolesnika, koji su zavјetovali javnu zahvalu:

Pіše nam jedna časna sestra milosrdnica iz Osijekа (Slavonija): Zabolje me glava. Tіešila sam se: proći će. Ali da, početak! Prošlo 8 dana, prošao i mјesec dana, a glavobolja ne popušta, nego pače i raste. Po svome zvanju imala sam dvoriti bolesnike. Koliko puta na dan valјalo mi poći u bolesničke sobe, sagnuti se, udisati pokvareni zrak, a kad

uvečer umorna legoh u postelju, o snu i počinku ni govora. Po više puta preko noći znala bih ustati i šetati se po sobi, ne znajući, kako da si pomognem. Počnem devetnicu; svršim jednu, započnem i drugu, ali bol ne jenjava. Dan za danom prošla već tri mjeseca dana, a meni sve samo gore. Mišljah, da ću i poludjeti. Jedva sam mogla obaviti propisane molitve. Jedne večeri trećega mjeseca bol postigla vrhunac. Legnem u postelju, jer se već nijesam mogla ni držati na nogama. Tad zavapih: „Presveto Srce Isusovo, ti vidiš, kako me silno glava boli. Već ne mogu moliti ni službe svoje vršiti. Ti mi možeš pomoći, u tebe se jedino uzdam. Ako mi pomogneš, objelodanit ću u tvojem Glasniku!“ Ama kao da je Srce Isusovo samo čekalo na ovo obećanje javne zahvale. Ja preko običaja namah usnuh, te prospavah cijelu noć. Sutradan kad se probudih, a glava više ne boli. Odmah kleknem, da iz dna duše zahvalim Presvetomu Srcu. Što više; odonda mene glava nikada više ne boli.

Nekoliko mjeseci izatoga — kakovih 14 dana prije svetkovine Srca Isusova — dogje u našu bolnicu neki svećenik na liječenje. I on se tužio samo, da ga glava boli. Svaki dan išlo na gore. Često ga uhvatila i vrtoglavica, a usto sve više oslabio, jer nije mogao skoro nikakve hrane da uzme, gađilo mu se od svakog jela. Jednoga dana reče mi sam liječnik: „Tomu jadniku nema pomoći. Mozak mu trune; poludjet će.“ Bilo to godine 1903. u nedjelju iza svetkovine Srca Isusova. Dogjem u njegovu sobu, da ga podvorim. Bilo to ujutro. On sjedi žalosniji nego obično, oborio oči, šuti. Upitam ga, kako mu je, a on mi se stane tužiti i spomenu mi sam, kako se boji, da će poludjeti. Teško mi je, veli, i to, što ne može moliti niti krunice, a kanto li časoslova. — Sažali mi se dobri svećenik. Dok mi je on izlajao svoje jake, najednom se sjetih, kako je Presveto Srce mene od glavobolje ozdravilo tek onda, kad sam mu obećala javnu zahvalu. Isto to obećam sada i za toga svećenika, a da mu o tom ni riječi nijesam rekla. — Podne je. Dogjem k bolesniku, da ga bar upitam, bi li što jeo. Mišljah, ta i onako nema korist pitati. Ali gle čuda! Ja unutra, a on će mi: „Molim vas, ja bih jeo.“ Donesem mu, a on stane pomalo jesti i ne tuži se na vrtoglavicu, koja bi ga prije znala uhvatiti, kad bi samo oćutio miris od jela. Odmah zahvalim Božanskomu Srcu. I doista moj bolesnik postao sve to vedriji, što se više večer približavala, pa i dalje svaki dan sve to bolje. Za nekoliko

dana zdrav ostavio bolnicu. Svi se čudili, a ja puna radosti kličem: Hvala i slava Presvetomu Srcu, koje može i onda pomoći, kada je već svake nade nestalo!

Ovoĝodišnji blagdan Srca Isusova.

Evo na stolu urednikovu čitave hrpe dopisa, koji s najvećim oduševljenjem i radošću pripovijedaju, kako se je lijepo proslavio najmiliji naš blagdan: blagdan Srca Isusova. Nema sumnje, da je u tom pogledu ove godine opet bio velik napredak, a osobito se je u mnogim župama taj blagdan prvi put po želji Božanskoga Spasitelja proslavio u sam petak iza osmine Tijelovske. Sve se to pouzdanije nadamo, da će taj najljepši blagdan za malo godina postati sveopći hrvatski narodni blagdan. Daj, Bože, uskori!

Evo nekoliko radosnih vijesti.

Hrvatska.

Da počnemo s prijestolnicom našom, s bijelim Zagrebom. Lako na selu, teško u gradu! Što je veći grad, rekao bi čovjek, to je veći vjerski nehaj. To se na žalost opažava i u Zagrebu. Ipak se i tui od godine do godine može zabilježiti neki, makar i čedni napredak. Osobito k hrvatskom svetištu Srca Isusova došlo je ove godine i u sam petak više svijeta nego li dosada k svečanoj svetoj misi, a kod propovijedi navečer bila je prostrana crkva upravo dupkom puna. U nedjelju došlo je mnogo seljaka iz okolice. Bila je to krasna, šarolika slika, sve one lijepe narodne nošnje. S vremenom, nadamo se, doći će iz svih okolnih župa cijele procesije u Zagreb k hrvatskom svetištu Srca Isusova.

Brđovec. Kao priprava na blagdan Srca Isusova držala se je devetnica, na koju je puno naroda dolazilo. Lijepo je bilo slušati, kako je narod, vraćajući se od večernice, pjevao lijepe crkvene pjesme, koje su se razlijevale selom u noćnoj tišini. Na sam blagdan u petak narod je od svoje volje svetkovao i došao u crkvu u tolikom broju, kao na velike zapovijedane blagdane. Kako je lijepo, kako dirljivo bilo, kad je taj dan oko 400 vjernika pristupilo k stolu Gospodnjemu, da donekle zadovolji Božanskomu Srcu za nebrojene uvrede, što mu se u Presvetom sakramentu nanose. Još svečanje bilo je u nedjelju. Baš si ko na dlanu mogao

vidjeti, da je pobožnost Presvetomu Srcu kao stvorena za naše doba i za hrvatski narod. Bila je velika, lijepa procesija, zanosna propovijed i svečana posveta. Lijepo pjevanje pod misom uzveličalo je još više pobožnost vjernika. A kod večernice mješoviti je zbor tako divno pjevao litanije Srca Isusova, da su narodu suze radosnice navirale na oči. „Ne ćemo nikada zaboraviti toga dana“ — govorio narod. Daj Bože, napredovala sve to više pobožnost k Srcu Isusovu u našem narodu! Ona će ga prepородiti i očuvati od zavoditelja i trovatelja, koji hoće, da mu najdragocjeniju baštinu otaca istrgnu iz srca. (Sr. „Hrvatstvo“ broj 143.)

Dubrava. Lijepo je bilo lani, na ove godine još ljepše. Za cijele osmine Tijelovske bila je večernica, dok nam napokon ne osvanu željno očekivani blagdan — u sam petak. Od 6 sati ujutro pa sve do podne crkva dupkom puna; pače kod poldanje svete mise sva je sila naroda morala ostati pred crkvom. Mnogi su tek o podne dospjeli, da se u crkvi poklone Presvetomu sakramentu. Neprestano se je ispovijedalo i pričestilo. Procesija bila je duga kao na samo Tijelovo. U 6 sati navečer bila je večernica. Malo je tko i pomislio na kakav rad. Riječ u jednu: bilo je sve ko u najveće blagdane.

Božjem Srcu čast i slava! —
Gromko kliču sva Dubrava.

(M. P., povjerenik).

Fužine. Kao u mnogim župama gorskoga kotara, tako se i u Fužinama blagdan Srca Isusova slavi u sam petak najsvečanije. Ta, iako je to bilo u Fužinama uvesti župniku, kolega staro i mlado ljudi i štuje kao najboljega oca. Prečasni g. Ferdo Pleše, starina od 84 godine, već je 55 godina ovdje župnikom, a svećenik je već 61 godinu. Dragi ga Bog još dugo uzdržao svojemu vjernome stadi! — Krasač nam je osvanuo blagdan Srca Isusova. Pobožni narod u velikom broju pristupio k svetoj pričesti. Procesija pod zastavom Srca Isusova bila je upravo veličanstvena; osobito je bilo mnogih muškaraca. Pjevalo se krasno, molilo skladno, bila je divota. Narod sav je taj dan svetkovao. Promatrajući sve to, srce ti je od veselja kucalo, jer si uvidio, da je Goranin odan Bogu svome i svetoj Crkvi, a poznato je dobro, kako haš u gorskom kotaru rovari i htio bi, da uništi vjeru u narodu „Riječki novi list“ i druge ovakove novine. No hvala Bogu,

toga ne polučišće, kako je to najbolje pokazao blagdan Presvetoga Srca u Fužinama. Ne ču da duljim. Samo mi je još istaknuti, kako su za svete mise djevojke upravo krasno pjevale pod ravnanjem domaćega, čestitoga učitelja. O kad bi svi hrvatski učitelji tako zajedno radili sa svećentvom, kako bi Božansko Srce blagoslovilo milu hrvatsku domovinu, te ne bi se uvlačio vjerski neha! Svršim sa živom željom, da bi doskora blagdan Srca Isusova postao sveopći blagdan hrvatskoga naroda. (I. K. kapelan u Slunju.)

Gradačec je svake godine svečano slavio blagdan Srca Isusova, ali u nedjelju: ljetos prvi put u sam petak. Bila je svečana služba Božja, pričestilo se do 300 odrasle mladeži, a sav je narod taj dan od drage volje svetkovao. (Gj. Š. župnik.)

Ogulin. Ovdje od godine 1907. opstoji društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest, koje već broji skoro sto revnih članica. Ponose se krasnom zastavom Srca Isusova, za koju im je sliku izradio sin tadašnjega g. župana Kraljevića, polazeći slikarsku školu u Monakovu. Kako svagdje, tako i ovdje društvo djevojaka revnuje za proslavu Srca Isusova. Njihovim nastojanjem bi nabavljeni kipovi Srca Isusova i Srca Marijina. Na sam blagdan Presvetoga Srca ove godine svečano su se blagoslovili. Premda se taj blagdan u Ogulinu još ne slavi općenito u sam petak, to je ipak blagoslov tih kipova svu silu naroda primamio. Tko je samo mogao, pohrlio je u crkvu. Osim društva djevojaka nekoliko je stotina vjernika pristupilo k svetim sakramentima. Daj, Bože, bio to sretan početak, da se u buduće i kod nas blagdan Srca Isusova što ljepše proslavi u sam onaj dan, što si ga je Božanski Spasitelj za to odabrao. (Ogulinka.)

Petrinja. U listopadu 1908. osnovao je gradski župnik Kamenar društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest. Sabralo se do 80 članica, najviše zaslugom gospoje I. V., koja je već i u Ogulinu pomogla osnovati takovo društvo. Ljetos, u nedjelju iza blagdana Srca Isusova, bio je svečan blagoslov njihove nove, prekrasne zastave. Sav grad, sve škole i društva prisustvovala su procesiji. Dvanaest djevojaka nosilo je veliki, lijepi kip Presvetoga Srca, a mladež skladno pjevala uz gradsku glazbu. Društvo blagoslovno djeluje, te se već opaža utješljiv napredak u pobožnosti i u vladanju naše ženske mladeži. (K.)

O Rakovpotoku drugom prilikom, uz dvije slike,

Samobor. I ubavi Samobor ne će da zaostane u po-
božnosti k Srcu Isusovu. Već preko deset godina opstoji
ovdje bratovština Presvetoga Srca, samo je još vruća naša
želja bila, da imademo vidljiv znak toga udruženja, naime
zastavu Srca Isusova. I darak k darku, pa se i ta želja
ispunila. Dne 20. lipnja proslavismo njezin blagoslov. U ime
priprave bila je svečana trodnevica, a u predvečerje skladna
zvonjava uz gruvanje mužara i bengalsku vatru navijestilo
taj radosni dan. Sutradan sila svijeta nagnula k rijetkoj slavi.
Sveti čin obavio je velemožni g. dr. Ante Bauer, koji je naj-
prije izrekao krasno prigodno slovo. Iza blagoslova krenula
je ogromna procesija. Naprijed se nosila nova zastava; uz
nju i za njom stupale dične naše Samoborke u bijelini, s vi-
jencem na glavi. Ah, bilo je krasno i ganutljivo! Tko će opi-
sati naša čuvstva? — Srce Isusovo, ti ih shvati, ti ih na-
plati! (Učesnik.)

Sv. Petar Čvrstec. Već prije tri godine cijela je
župa na prijedlog g. župnika odlučila, da će svake godine
uzvišeni blagdan Srca Isusova svetkovati u sam petak.
Pa tako je bilo i ove godine. Na Tijelovo započeli smo de-
vetnicu, koju dovršismo na sam blagdan. Sva školska djeca
ispovjediše se tijekom ove devetnice, a kod rane sv. mise
na sam blagdan Srca Isusova svi se pričestilo — njih 101 —
među njima oni iz trećeg razreda prvi put, te poslije sv. mise
svi se posvetismo Presvetomu Srcu, pa tu posvetu pokrije-
piše djeca svečanom obnovom krsnih zavjeta, što je roditelje
veoma ganulo. Svega se je taj dan pričestilo 303, kojih 50
više nego li lani. Došle i dvije velike procesije iz Ruševca
i Večeslavca, do 300 ljudi, te oboje donijese lijepe slike
ili kipove Presvetoga Srca. Kako se je zanosno orilo iz sto-
tina grla:

Dužom, t'jebom r'jek sam tvoji,
Za krst čini biću boji!

Vidjeli smo ljudi i iz susjednih župa: iz Topolovca,
Cirkvene i Gjurgjica. A naša je župa sva svetkovala
taj dan; crkva je kod poldanjske sv. mise bila dupkom puna.
(Sr. "Hrvatstvo" broj 144., "Istina" broj 24.)

Veleševac kod Orla. Na želju i molbu nekih revnih
štovatelja Srca Isusova, čitatelja našega Glasnika, obznani
g. župnik narodu, da će se blagdan Presvetoga Srca ove
godine prvi put slaviti u sam petak. No velik dio župljana
nije za to saznao. Sad, šta ćemo? Dogovorismo se s veleš.

g. župnikom, i evo što učinismo, da narod upozorimo na taj mili blagdan. Već u 6 sati jutro prvi put zvona zazvoniše, a zatim ispalismo jedan mužar. „Vum“ — oglasi se on silno gromovito. Sad, tko ne će pitati, što to znači? Kad u 7 sati, opet svečana zvonjava, opet mužar zagrmi svoj „vum“, a na zvoniku objesismo zastavu. Mnogi su već otišli bili kopati, ali kad su čuli svečanu zvonjavu i gruvanje mužara i kad su vidjeli zastavu na zvoniku, pitali su: „Kakova je to danas svećkovina?“ I svaki pustio svoj posao, te pohrlio u crkvu. Evo sad crkve pune pobožnoga naroda, a Spasitelj milo na njih gleda, te otvara svoja vrata svakomu, kojigod na taj sveti dan na njih kuće. Mnogi štovatelji Srca Isusova, a osobito školska mladež, primili su svete sakramente; bila je taj dan i prva sv. pričest. U 10 sati svečana služba Božja. Zvona svečano zvonila, mužari neumorno gruvali svoj „vum — vum“, a u crkvi se lijepo pjevalo — sve kao u najveći blagdan. Predobri naš g. župnik progovorio nam je upravo ganutljivo o Srcu Isusovu i što sve dobije, tko ga revno štuje. Poslije službe Božje upitao je jedan: „Idemo li kopati ili ne?“ Nantah mu 6, 7 revnih štovatelja Srca Isusova odvratili: „Šta, raditi? O ne daj, Bože, da ovaj dan u radu sprovedemo; jer je danas dan onoga Srca, što sve ljude toliko ljubi!“ I nije radio nitko cijeli dan. Kasno navečer opet je crkva bila dupkom puna naroda. Svijeće na oltaru sve su zapaljene, lusteri i svećnjaci na stijenama — sve je gorjelo. Izmolismo litanije Srca Isusova, pjevasmo „Do nebesa . . .“, a na koncu „Tebe, Boga, hvalimo.“ — A sva je ova lijepa proslava Srca Isusova najviše zasluga čitatelja našega miloga Glasnika. Evo, bilo nas je lani samo 25 pretplatnika, a ove godine nas je 75; daj, Bože, bilo nas do godine barem još jedan put toliko! Onda ćemo još ljepše proslaviti taj dan radosti i veselja, taj najmiliji naš blagdan. (P. V. povjerenik.)

Visoko. Ljetos naša je župa prvi put proslavila blagdan Srca Isusova u sam petak ko najveći blagdan. Pače došla i gospoda župnici iz Bisaga i Gornje Rijeke. Prije svečane službe Božje domaći je g. župnik blagoslovio nov kip Srca Isusova i propovijedao o neizmijernoj ljubavi Božanskoga Srca. Poslije svete mise krenu velika i krasna procesija, da takove Visoko možda nikada vidjelo nije. Četiri djevojčice u bjelini, s bijelim vijenčićem na glavi, nosile su novi kip. Oko njih druge djevojčice sa svijećama i cvijećem. Uz gruvanje mužara, složnu zvonjavu i pobožno pje-

vanje dogiosmo do pol kilometra udaljene kapelice Srca Isusova, koja je sagrađena od samih dobrovoljnih prinosa župljana. Tu bi kip postavljen na svoje mjesto. Sada mi klekosmo, molismo se i pjevasmo u čast Srcu Božanskomu. Razdragana srca povratismo se u župna crkva. Poslije podne opet blagoslov. Dai, Bože, do godine još ljepše! (Stj. T., povijenk.)

Svega po malo.

— „Kalendar Srca Isusova i Marijina“. — Dok vam ovaj broj Glasnika dogje u ruke, bit će onda doskora dostikan i „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1910. Ima tu opet prekrasnih članaka i pripovijesti, a od lijepih slika upravo sve vri. Po sudu mnogih naš je „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ najljepši od svih hrvatskih kalendara, pa se stoga čudimo, što on u nekim krajevima nije još ni poznat. A zašto, nego li samo zato, što se tamo nitko za nj nije zaočio? Stoga, dragi povjerenici i povjerenice Glasnika, najljepše vas molimo, raširite na slavu Srca Isusova i Marijina uz Glasnik i njihov Kalendar! Ako što prije naručite deset istisaka toga kalendara, onda ćete ih zacijelo lako raspasti, a mnogi će ga još u vas tražiti, kad ga budu jedan put vidjeli, kako je krasan. U najgoren slučaju možete preostale kalendare (neoštećene dakako i dobro omotane) tiskari povratiti, ali najkasnije prvih dana siječnja. Cemu da narod te kalendare kupi na sajmovima uz veću cijenu, kad ih preko vas može dobiti za samih šezdeset filira (tri seksera)? A to je za tako krasan, bogato urešen kalendar upravo nevjerojatno neznatna cijena. Čisti dobitak namijenjen je za ukras hrvatskoga svetišta Srca Isusova u Zagrebu. Ovogodišnji Kalendar raspadao se je do zadnjega istiska, te su ga još mnogi uzalud tražili. Da se to i vama ne dogodi, požurite se s narudžbom! (Cijenu i uvjete vidj na omotu Glasnika.)

— Velika Pisarnica kod Bjelovara (Hrvatska), donada filijalka župe Rača, bit će domaća posebna župa. Župna crkva bit će posvećena Presvetomu Srcu Isusovu. Već je sazidana, opskrbljena orguljama i zvonovima, a doskora doći će i oltari i propovijedaonica.

— Zagreb, mali časovi Srca Isusova. U siječnju ove godine svela se u hrvatskom svetištu Srca Isusova u Zagrebu vrlo lijepa pobožnost. Svaki prvi petak u 6 sati i po navečer mole se i pjevaju „Mali časovi Srca Isusova“. Kod svakoga „časa“ prva se kćica hvalospjeva pjeva, drugu kćicu mole vjernici, treću svećenik, a četvrtu opet vjernici. Na koncu mole se otprošnja Srcu Isusovu. Sve ovo pred izloženim Presvetim sakramentom. Upozorujemo opet na javitnu knjižicu, gdje se ovi časovi i druge molitve i pjesme nalaze: „Pjesmarica s dodatkom onih pobožnosti, koje se obavljaju u crkvi Presvetoga Srca u Zagrebu.“ Cijena 20 filira, poštom 5 filira više. Počevši od 50 koma: da šalje se franko. Naručuje se kod: „Velečasnog stariještva rezidencije Družine Isusove, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.“

Izlazi mjesečno. Cijena 48 filira, poštom 1—10
istisaka po 80 filira, 10—50 po 70 filira, 50 i
više po 60 filira. Za inozemstvo 1 K 40 filira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33
Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb
Gajeva ulica 7.

Broj 10.

Listopad 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za listopad

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Kršćansko mišljenje.

Ima dosta ljudi, koji imaju čudnu pogriješku na očima. Ti su ljudi uostalom posve zdravi, pa niti na očima ne ćeš opaziti nikakove bolesti. Dobro vide i u daljini i u blizini; čitaju, koliko ih je volja, a da ne očute nikakova napora; pa makar bio tisak vrlo sitan, ne smeta ih to ništa. No opet velim ti, imaju oni čudnu bolest na očima. Kada im naime pokažeš razne boje, onda ćeš na svoje čudo opaziti, da ne znaju razlikovati na priliku zeleno i plavo, crveno i žuto. Sljepi su za boje. Mnogi imaju tu očnu bolest, a da si tomu nijesu ni najmanje svjesni.

Nešto posve slično može se opaziti i u redu duhovnom. Ima tuj mnogo kršćana-katolika, za koje bi čovjek u prvi mah mislio, da je sve u redu. Idu k svetoj misi, drže zapovjedne postove, pristupaju i k svetim sakramentima. Oni se dakako i sami drže uzornim katolicima, te misle, da im u tom pogledu nema prigovora. Pa ipak im nešto, i te kako, manjka. Oni u toliko i toliko slučajeva ne znadu razlikovati, što je pravo, što li krivo; oni zamjenjuju crveno sa crnim, crno s bijelim. Nemaju smisla za to. Oni su nekako sljepi za boje.

Tu su se na priliku osnovale dobre katoličke novine, jer ostale novine nijesu valjale. Ostale novine pišu židovi,

liberalci, naprednjaci, pokretaši, socijalni demokrati i tako dalje. Ovi o katoličkoj Crkvi i kršćanskoj vjeri malo što, skoro ništa ne znadu, a ipak se raspisuju u šesnaest o papi, o biskupima, o crkvenim uredbama i naredbama i što ti ja znam, o čemu sve pišu i šaraju. Pa što to sve pišu! Pišu, da katolička Crkva nije više za naše napredno doba, da bi trebalo ukinuti članke vjere, da je čovjek u svojoj savjesti posve slobodan; oni često u zvijezde kuju nevrijedne ljude, moralne propalice; a nezalice i varalice, kao jednoga Häckela, proglašuju lučima znanosti. Takove su novine pravi otrov: tko ih redovito čita, taj oboli na duši. Čovjek bi dakle mislio, da će svaki, koji se drži dobrim katolikom, baciti sve ono smeće, te objeručke dočekati i preplatiti one dobre, katoličke novine. Ali da, počeka! Oni ti govore: „Ma stare su novine ipak posve dobre: čemu ti ih novih?“ Ovi katolici zovu bijelin, što je crno; oni su slijepi za boje!

Tamo se opet radi o tom, da se osnuje koje dobro katoličko društvo, recimo za potpunu katoličkih gljaka. Jer, ne podupiremo li siromašne katoličke gljake, onda će visoke škole učiti skoro samo neprijatelji Crkve, te će zapremiti malne sva ugledna mjesta. Vrlo je stoga dobro, pače potrebno, da podupiremo katoličke gljake. Ali da čuješ sada, kako će mnogi prigovarati: „Pa još i toga nam treba! Ko da ih ne uči već i onako toliko, te ne znaš kuda s njima!“ Dakle, mjesto da bi primili nekoliko filira, još i druge odvrćaju od tako potrebitoga katoličkoga prihvat. Ovakovi ljudi nemaju smisla za ono, što je pravo i dobro, oni su za to kuoži slijepi, nemaju pravoga kršćanskoga mišljenja.

Evo opet drugoga katolika. Dobra stvar ne traži od njega ni filira, već samo nešto truda i brige. Zle knjige, časopisi i kalendari, što su vrve od laži i nečudorednosti, sve se to više šire. Stoga bi trebalo, da se ljudi, koji takovih stvari često kupuju iz pukoga neznanja, opozore na dobre katoličke knjige, časopise i kalendare, trebalo bi ih nagovarati, da se upišu u „Društvo svetoga Jeronima“ u Zagrebu, gdje za malo novaca dobiju dobrih knjiga; trebalo bi ih naputiti na dobre katoličke novine, časopise i kalendare. Ali mojemu ti tobožnjemu uzor-katoliku nikako to ne ide u glavu: pače on još i sumnjači one, koji požrtvovno nastoje oko toga, te marljivo šire dobre štite. Zar nije takav već daleko od pravoga kršćanskoga mišljenja?

Još jedan primjer! Sveti je Otac papa nazad tri godine

izdao vrlo znamenitu naredbu o svagdanjoj svetoj pričesti. Božanski Spasitelj i sveta Majka Crkva — veli on — vruće želi, da bismo po mogućnosti svaki dan primili svetu pri-

Glavni oltar u crkvi Presv. Trojstva u Innsbuku, svečano nakitčen.

česti; on nči, da se za svagdanju svetu pričest ne traži drugo raspoloženje nego li za godišnju, naimne stanje milosti Božje i dobra nakana. Pa eto ti, što se je nedavno dogodilo. Došla

Jedna žena u neku crkvu, da se pričesti. Bez poteškoće joj se je udovoljilo. No kad sutradan opet dogđe, moleći svetu pričest, odbrusi joj zvonar: „Ta, vi ste se tek jučer pričestili!“ — „Jesam,“ odgovori žena, „ali želim i danas. Ta, slobodno je sada svakomu, da se makar i svaki dan pričesti.“ — „Da, da,“ odgovori zvonar, „znam ja za to novo krivovjerstvo. Ali kod nas toga nema!“ — Jeste li čuli, dragi čitatelji? Ovaj čovjek zvao je krivovjerstvom ono, što je po nauči svetoga Oca pape najvruća želja Božanskoga Spasitelja i svete Majke Crkve. Zar to ne znači zamijeniti bijelo sa crnim? Taj je zvonar proživio skoro cijeli svoj vijek u samoj crkvi, ali on nema kršćanskog mišljenja, barem ne u ovoj stvari.

I tako ti na žalost mnogo njih ima, koji nemaju pravoga kršćanskoga mišljenja.

Kod vojničkih vježbi (kod manevera) često se razlikuju prijatelji i neprijatelji po boji vrpce, što je nose na glavi. Jedni, recimo, nose plavu vrpcu, a drugi crvenu. Što biste rekli, kad bi plavi išli sa crvenima? Vi biste im se smijali. Pa ipak, koliko katolika ide bok uz bok s ortacima paklenim? Ne znadu svojim očima duhovnim razlikovati prijatelja od protivnika!

Dragi čitatelji! Zamislite se malco u to, Da nije možda i kojemu od vas oko duševno slijepo za boje? Da nije možda i koji od vas daleko od čistoga, kršćanskog mišljenja? — Molite Presveto Srce Isusovo, da vas rasvijetli! Prikažite mu po želji svetoga Oca pape sve svoje molitve i dobra djela u tom mjesecu na ovu nakanu! (E. Spr.)

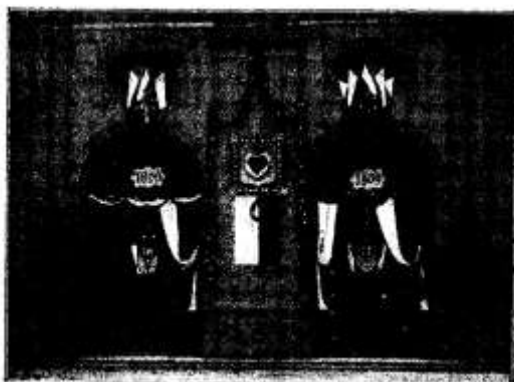
Stota godišnjica Srca Isusova u Tirolskoj.

U Innsbuku, glavnom zemaljskom gradu, nekadanjem ratnom pozorištu, proslavila se ova slava osobito svečano.

U svibnju se u to ime obdržavao i tirolski katolički sastanak, što je veoma lijepo bio posjećen i veoma krasno uspio. Koncem kolovoza obdržavale se velike narodne svečanosti, kojima je prisustvovalo samo njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo, car i kralj Franjo Josip I., dok se na sam blagdan Presvetoga Srca Isusova obavila po svoj zemlji crkvena svečanost. Nas ovdje zanima više

ovo slavlje Srca Isusova; zato ćemo samo koju o njem reći.

U isusovačkoj crkvi u Innsbuku obdržaje se već odavna lipanjska pobožnost u čast Presvetoga Srca; ali ove godine kud i kamo svečanije nego li dosada. Već sam nakit oltara Presvetog Srca Isusova — kako se vidi na slici — kazivao svakome, što znači ovogodišnje slavlje. Dva godišta na vrhu oltara oдаaju stotu godišnjicu, a natpis ispod ovih godišta, koji u hrvatskom jeziku glasi: „Tirolska (Srcu Isusovu) vjekom vjerna“, svjedokom je iskrene zahvalnosti, nježne

Nakit na pročelju crkve Presv. Trojstva u Innsbuku.

ljubavi i odlučne volje, da će Tirolska i nadalje biti zemlja Srca Isusova. Natpis ovaj, kao i oba godišta, a isto tako i srce usred natpisa, i kruna ispod njega, te napokon sama slika Presvetoga Srca rasvijetljena je mnogim električnim žaruljama. Nebnica je od skupocjenog tamno-crvenog baršuna, ukrašena umjetnim zlatnim vezivom i pozlaćenim resama. Ploča, što zastire prednji dio oltara, od žute je kovine u vatri pozlačena i bogato srebrnim nakitom ukrašena. I sam okvir slike Srce Isusova, kao i onih dviju pokrajnjih slika

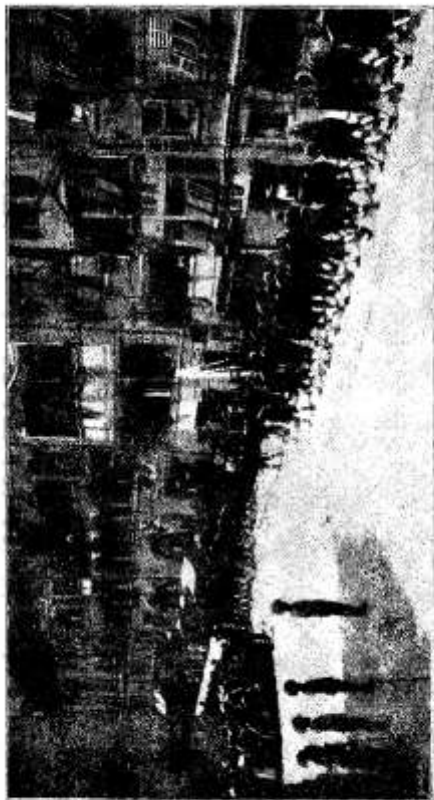
(svetitelja Družbe Isusove), od čistog je srebra, dar jedne pobožne duše još iz godine 1767.

U Tirolskoj je na blagdan Presvetog Srca Isusova (u nedjelju) svake godine, barem u biskupiji brixenskoj, pod koju spada i glavni zemaljski grad Innsbruck, u svakoj župnoj crkvi izloženo Svetotajstvo kroz 10 sati na javno klanjanje. Tako bilo i ove godine po svim župnim crkvama i kapelicama u Innsbrucku, a tih imade u svemu 17, ne računajući ovamo brojne polujavne kapele ženskih samostana i bolnica, kojih će biti takogier skoro isto toliko na broju. Sam grad broji kakvih 50.000 stanovnika.

U svim crkvama obavljale se javne devetnice ili barem trodnevnice. Narod u velikom broju pristupao k svetim sakramentima. Uopće govoreći u Tirolskoj nije stol Gospodnji nikad prazan. U samoj crkvi isusovačkoj u Innsbrucku razdijeli se svakog tjeđna preko 1000 svetih pričesti, i to samo puku, dok se klerici pričestuju u svojoj kapeli.

Središte ovogodišnjeg slavlja bila je crkva pomenutih otaca Isusovaca, u kojoj se nalazi glasovita slika Presvetoga Srca, pred kojom se Tirolci nekoć zavjerili istome Božanskomu Srcu. Crkva bila sva iskićena, izvana i iznutra, mnogobrojnim zastavama tirolskim (bijelo-crvena), carskim (crno-žuta) i tirolskimi pučkimi strijelaca (bijelo-zelena). Na pročelju crkve izvana stoji ogromno naslikano Srce Isusovo vijencem ovjenčano. (Vidi sliku.) Isto takvo Srce vidjelo se i u crkvi na galeriji kupole. Vijencima, cvijeću, grbovima tirolskim i carskim, natpisima, ni kraja ni konce. Na glavnom oltaru mjesto slike Presvetoga Trojstva postavljen je kip Presvetoga Srca Isusova, sjajno rasvjetljen električnim svjetlom, u obliku velikih trakova.

Svečanoj opatskoj svetoj misi, što ju služio uz sjajnu podvorbu klerika velikog i u svem svijetu poznatog isusovačkog konvikta i bogoslovnog sveučilišnog fakulteta, prisustvovala je na posebnom prijestolju u svetištu crkve njegova carska i kraljevska visost nadvojvoda Eugen, koji u Innsbrucku stanuje; zatim zemaljski carski namjesnik grofovije Tirolske, zemaljska vlada s cijelom vojskom zemaljskog i gradskog činovništva, gradski vojnički zapovjednik sa svim generalima i ostalim časnicima (preko 200 na broju!). Ogromnu crkvu ispunilo samo službeno osoblje te izaslanici mnogobrojnih društava sa svojim zastavama, što su ih nosili zastavnici odjeveni u najraznovrsnije šaroliku starinsku nošnju.

Enbrek. Narsodni skýjolet prólats próf iadfovgus-ean Engriinu.

Gragianstvo je moglo naći mjesta samo na prostranini korovima povrh pokrajnih kapela. Pred crkvom su počasne tirolske čete zajedno s pučkimi strijelcima odavali običajne pušćane praske („salve“).

Iza svete mise bila svečana propovijed, a onda se obnovila posveta, zavjet i vječni savez Tirolske sa Božanskim Srcem Isusovim i otpjevala posvetna pjesma Srca Isusova, dok je vojska pred crkvom i opet svečano pucala.

Potom je njegova carska i kraljevska visost nadvojvoda Eugen pregledao ispred crkve čete i dopustio, da ispred njega progla počasne skupine redovitih četa kao i ona šarolikih tirolskih pučkih strijelaca. (Vidi našu sliku. Nadvojvoda stoji na prvom mjestu, na čelu svojih pobočnika i ostalih časnika; kraj njega upravo prolazi četa strijelaca.) Nj. c. i kr. Visost u najljepšoj je dobi, veoma prijazan i ljubazan. Jednom je — usput budi rečeno — pohodio radnike kod pošta i kod njihovih privremenih stanova (barake) na kolodvoru, pa tom prilikom nagovorio i naše čestite Zagorce, kojih je ondje do 120 od ranog proljeća zaposleno.

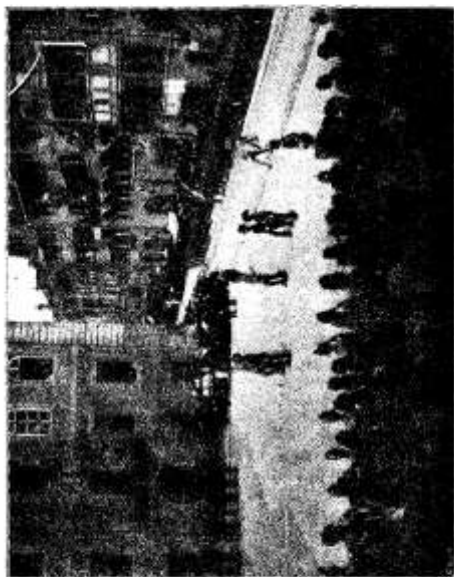
Poslije podne pošla je iz crkve otaca premonstrata nepregledna sjajna procesija od mnogo hiljada pobožnih vjernika na susjedno brdo Isel, gdje su bile one dvije glasovite bitke prije 100 godina. Procesiju je vodio domaći opat uz podvorbu drugog opata i gradskog prepozita; sva trojica u mitrama. Na ovom svetom tlu, natoplenom mučeničkom krvlju otaca, što ju pred sto godina proliše za slobodu i obranu vjere i domovine, na podnožju veličanstvenog spomenika Andrije Hofera bude još jednom javno i svečano obnovljena posveta, zavjet i savez zemlje sa Božanskim Srcem Isusovim za sva vremena.

Lijepo je bilo u ogromnoj procesiji vidjeti uz brojna društva pod svojim zastavama (25 na broju) i glasovite hrabre tirolske strijelce u njihovoj slikovitoj nošnji s bijelim visokim čarapama, crnim hlačama, crvenim kaputima i ogromnim zelenim šeširima, ukrašenim velikim bijelim perom. Pače i jednu četicu djece obukoše kao strijelce i oboružaše ih malenim puškama.

Navečer oko pol devet sati, oživješe sva brda oko Innsbruka, od kojih su neka visoka preko 3.000 metara iznad površine morske. Na svim naima vrhuncima, a i postrance, zakrijesiše nebrojeni kresovi. Na mnogo mjesta tvorila je vatra razne oblike; tako na primjer godište 1809, raznovrsne

križeve, više srdaca s usagljenim u sredini križem, i slično. Dakako da nije manjkalo ni bengalske vatre u raznim bojama.

Ovakovi kresovi sjali su te večeri po svojoj Tirolskoj. Ogromni seljački savez tirolski, koji broji više od 40.000

Imbrouk. Nalivajoda Eugen ide u crkvu Presv. Trojstva.

članova, palio je vatru u slavu Presvetoga Srea po svojoj zemlji. Sa seljanima lijepo se natjecali i građani svih tirolskih gradova.

Tako proslaviše Tirolci dostojno stogodišnju uspomenu

svoje junačke borbe za slobodu vjere i domovine, te dviju sjajnih pobjeda, što ih održaše pred sto godina na brdu Iselu uz pripomoć svog nebeskog Saveznika, Božanskog Srca Isusova. Ovomu Presvetomu Srcu imadu zahvaliti, da je Tirolska još i danas prava katolička zemlja uza sva naprezanja bezbožnika i nevjernika. Dokaz tome nalazi stranac na svakom putu, na svakom uglu, da, na svakoj zgradi. Svagdje nalazimo na javna raspela i slike Majke Božje, i gotovo svaka kuća, ne samo seljačka, već i ona, od više katova u gradovima, nosi na pročelju sliku Presvetog Srca Isusova ili prečistog Srca Marijina ili obadvoje, često puta iz mozaika (sitnih bojadisanih kamenčića).

U narodu je vjera živa i djelotvorna. Kad je jednom došlo k Andriji Hoferu, vrhovnom zapovjedniku zemaljskih četa i predsjedniku zemaljske narodne vlade, neko odaslanstvo prvih zemaljskih činovnika i najvišeg plemstva, zadržalo ih na večeri. A poslije večere ustavši od stola uze svoje čislo (krunicu), kleknu odmah ondje pokraj stola i počeo predmoliti svetu krunicu, opomenuvši prlje svoje goste: „Sa mnom ste jeli, sa mnom se i molite!“ Takvi su vam svi pravi Tirolci i danas još, poslije 100 godina. Jedva ćete naći kuću, u kojoj se ne bi svaku večer zajednički molilo ružarje.

Kad će Božansko Srce Isusovo zavladati sasvim i u Hrvatskoj? Kad će i sav hrvatski narod biti kao jedan štovatelj Presvetog Srca? — Onda, kad bude hrvatski narod neprijateljima svete vjere, Crkve, svećenstva i domovine zauvijek pokazao vrata ili — Dravu, Savu i Kupu, kao ono nekoć naši oci; onda, kad se bude okanio svojih velikih mana, usljed kojih propada i čudoredno i gospodarski; onda, kad se bude Boga božao, a megla sobom ljubio i slagao. Daj, preslatko Srce Isusovo, daj, uskori taj presretni dan!

Zahvalnice.

 Zahvalnice treba da su polupisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako vratiti. Ured.

Zavjetovana javna zahvala za ozdravljenje.

Sate kod Zadra (Dalmacija). Oboljela mi obadva sinčića od skrela. Manjega digao Bog iz ovoga svijeta; ostao mi je samo moj Josip. I njega je liječnik već napustio, veleći,

da mu ne može pomoći. Mali nije više mogao primati ništa, jer mu se je i grlo zatvorilo. Što ću ja tužni otac? Videći sliku Srca Isusova više glave maloga umirućega, počnem mu se vruće moliti, obećajući mu, ako mi maloga ozdravi, da ću svaki dan, dokle budem živ, moliti njegovu kronicu i da ću poslati zahvalnicu njegovu Glasniku. I eto, Liječnik Božanski, koji zna i mrtvace oživjeti, ozdravi mog sinčića više mrtva no živa. Hvala mu po tisuću puta!

Dubrovnik (Dalmacija). Moj suprug tako obolio na uhu, da je neprestano jaukao od nesnosljivih boli. Dva prizvana doktora izjaviše, da mu ne mogu pomoći. Komu da se sada obratim, ako ne Presvetomu Srcu Isusovu? Počeh namah devetnicu i obećah javnu zahvalu. I ne prevari me moja nada. Dok sam svršila devetnicu, a već mi je moj muž ozdravio.

Iz Travnika u Bosni piše nam vojnik, župljanin remetski (Remete kraj Zagreba): Navukao sam si plućnu bolest. Vojnički liječnik izjavi, da mi nema pomoći, pa me poslali na dopust. Čitajući sada u Glasniku razne zahvalnice, utekoh se i ja Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu. Učinih nekoliko devetnica i ozdravih.

Virje (Hrvatska). Moja majka bolovala od upale rane na nozi jedno devet mjeseci. Dva su liječnika mislila, da će umrijeti. No ja se utekoh devetnicom Božanskomu Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu, i majka mi posve ozdravi.

Nikinci (Slavonija). Bolovao sam već dvije godine na želucu, pokušao šest liječnika, no bolest se samo pogoršala. Čitajući u Glasniku mnoge zahvalnice, obuze me nova nada. Zavjetovah javnu zahvalu, ako Presveto Srce i meni pomogne, i namah je krenulo na bolje. Malo zatim obolio je suprug od grčeva. I već je primila svete sakramente umirućih, i samo smo čekali zadnji joj čas; kad ja opet zavjetovah javnu zahvalu, i odmah joj bude bolje. Evo nas danas oboje zdravih, te sa četvero dječice veselo kličemo: Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Praščevci (Hrvatska). Moj jedanaest-godišnji sin naglo obolio. Nijesmo slutili, što je, jer se je samo tužio, da ga glava boli. No četvrtoga dana opazim, da je malomu vrat počeo otjecati. Zabrinem se, upregni kola, pa hajd' po liječnika. No kako je bilo ružno vrijeme, a liječnik imao puno posla, nije htio, da dogje sa mnom, već mi dade nekakav lijek. Drugi dan malome još gore. Uzmeh ga onako bolesna

na kola, pa se s njim odvezem k liječniku, bojeći se, da on opet ne bi htio doći. Liječnik pregledavši malog bolesnika, reče mi: „Mali ima difteriju, a vi ste prekasno došli.“ Ipak učiní liječnik, što je mogao. Došli smo k njemu i sutradan, a onda reče: „Sad je moj lijek gotov, drugoga nemam.“ Zlostan vratim se kući. Čitajući već dvije godine ovaj mali, ali zlata vrijedni Glasnik, sjetili se, da ima još drugi liječnik, koji je nad sve liječnike. Zavjetovah Srcu Isusovu neke molitve i javnu zahvalu, i za mjesec dana mali je posve ozdravio.

Petrinja (Hrvatska). U našem gradu nemilice barao skrlet i mnogu majku u crno zavio. Sve troje moje djece zahvatila ljuta ta bolest i u nekoliko sati otela mi šest-godišnjeg Ivicu, vrlo dobro i pobožno dijete. U teškoj svojoj žalosti i bojeći se za ostalo dvoje djece, otpočeh devetnicu, obećavši javnu zahvalu. I evo, Presveto je Srcu uslišilo vruće moje molitve, te mi ozdravilo djecu.

Zagreb. Piše nam jedan svoćenik eparhije (biskupije) križevačke (od naše sjedinjene braće istočnoga obreda): Jedna osoba iz naše eparhije pošla u samostan u Galiciju. Bila je kreпка i zdrava, no u Galiciji oboje iznenada. Bila je tek kandidatica, i tako nadstojnica sestara, videći, da joj ne ide na bolje, po savjetu liječnikovu odlučí, da će ju poslati kući. Znajući ja dobro, da ona osoba voli umrijeti u samostanu, nego u kući roditelja biti najzdravija, utekoh se toplom molitvom k Presvetomu Srcu Gospodina Isusa Hrista, moleći ga, neka ljubavlju svojom pomože toj dobroj duši i neka ne dopusti, da se ona povrati iz samostana, to više, što je ona prva iz našega kraja, koja je pošla u samostan, pa bi se time odbile mnoge druge. Svršivši devetnicu, dobíh radosnu vijest, da se je kandidatica već toliko oporavila, te je ustala iz postelje i počela obavljati svoje redovničke poslove. Suviše mi javiše, da je ne će pustiti iz samostana, dok je Gospodin ne zove k sebi. Budući da sam obećao javnu zahvalu u Glasniku, izvršajem svoj zavjet, kličući: Hvaljeno i slavijeno neka bude Presveto Srce Gospodina Isusa Hrista!

Pred operacijom.

Uvijek je bolesniku teško, no najteže, kad mu se valja podvrći operaciji. Noža liječničkoga svaki se boji, to više, kad se radi o pogibeljnoj operaciji, gdje ne znaš, hoće li ti donijeti žugljeno zdravlje ili još i pospiješiti smrt. No i u tom

teškom času mnogima je pomoglo pouzdanje u Presveto Srce Isusovo.

Pišu nam iz Rukavca u Istri: Mili Glasniče! Evo i mene iz bijedne Istre, da se po zavjetu javno zahvalim Božanskomu Srecu. Moj muž imao je tešku bolest na glavi. Iza dugog liječenja izjavio općinski liječnik, da bez operacije lijeka nema. Muž otputova dakle na operaciju u Trst. Ali jao, liječnici izjaviše, da je operacija teška, vrlo teška, ko da baciš kocku za život ili smrt. Kad bi meni jadnici javljeno, neka budem na sve pripravna, pa i na smrt ljubljenoga muža, spopadoše me takovi grčevi, da su me providjeli svetotajstvima umirućih. U tolikoj kušnji i muci sjetih se tebe, mili Glasniče, i premnogih zahvalnica u tebi, te zavapih i ja: Presveto Srce Isusovo, pomози mužu momemu, meni jadnici i djeci mojoj, da ne izgube roditelja i hranitelja, a ja ću ti javno zahvaliti u tvojem Glasniku. I gle, operacija uspjela bolje, nego su se sami liječnici nadali, a moj se muž polagano oporavljao, pa i meni krenulo na bolje. Danas, hvala Presvetomu Srecu, mi smo obojica posve zdravi.

Dobrinj (Istra). Boležala sam više godina, tražila sam lijeka kod mnogih liječnika, ali sve uzalud. Jedina pomoć, rekoše mi napokon, bila bi operacija. Žalosna utekoh se Presvetomu Srecu Isusovu, neka me ono savjetuje, bih li poslušala liječnike, i ako bi to po mene bilo korisno, neka mi dađe i jakosti. Tako se moleći doista i odlučih na operaciju. Primih svete sakramente i obećah javnu zahvalu. Znajući, da sam pod zaštitom Presvetoga Srca, bila sam neobično mirna, tako da su se moji čudili. Bez ikakva straha otputovah u Trst, te se podložih liječničkomu nožu. I nijesam se prevarila. Operacija je tako dobro uspjela, da su se sami liječnici divili. Ni groznica i upala nije nastupila, koju su liječnici stalno očekivali, i evo sam danas zdrava, te vesela srca kličem: Hvala i slava Presvetomu Srecu Isusovu!

Ovočodišnji blagdan Srca Isusova

Slavonija.

Brod na Savi. Mi smo još ostali pri starom običaju, te smo blagdan Srca Isusova proslavili tek u nedjelju. Ali da ste vidjeli tu svečanost! Razdragana srca mogu vam

javiti, da je ove godine bila ljepša no ikada. Uoči toga dana bojali smo se kiše, no sutradan osvanuo vedar ko ribe oko, kao da se i samo nebo radovalo našem slavlju. Naroda bilo je na hiljade, došle i čitave procesije iz okolišnih mjesta i filijalki, a svi smo onda išli u jednoj golemoj procesiji ulicama gradskim. Propovjednik u dupko punoj crkvi sve je nas svojim vatrenim govorom do suza ganuo. (I. I.)

O Drenovcima drugom zgodom uz četiri slike.

Gundinci. Godine 1900. uvela se je kod nas bratovština Srca Isusova, te su odonda bratovštinari na sam blagdan Srca Isusova primili svete sakramente, a poslije službe Božje svaki je išao na svoj posao. No ove godine prvi je put sav narod u sam petak svetkovao, te se od drage volje uzdržao od težačkoga posla. Oh, kako je to bila lijepa svečanost! Bože mili i slatki Isuse, kako će tek biti u raju oko tvog Presvetoga Srca, kad ćemo te gledati licem u lice! (Štovatelji Srca Isusova.)

Gunja. I ovdje se blagdan Srca Isusova od lanijske godine slavi u sam petak kao dragovoljni blagdan.

Kutjevo. Veselim srcem mogu vam javiti, da je i naša župa ove godine prvi put slavila blagdan Srca Isusova u sam petak. (P. Kr.)

Privlaka. Kod nas se od lanijske godine vrlo svečano slavi blagdan Srca Isusova u sam petak. Mislio bi čovjek, da je Uskrs.

Sesvete. Otkako su ovdje bile svete misije, odonda se u Sesvetama slavi blagdan Srca Isusova izvanrednim sjajem u sam petak, te narod i iz okolnih župa u velikom broju gne, pače dolaze i čitave procesije. Sesvete postale su središte ovoga slavlja za cijelu okolicu.

Varoš. Filijalka župe Brod na Savi, ima malu kapelicu Srca Isusova, pa stoga niti ne pitaj, da li blagdan Srca Isusova slave u sam petak. Slave, i te kako! Pače i okolica im se pridružuje.

Istra.

Lanišće. U cijeloj našoj župi jur od tri godine slavimo zavjetni blagdan u sam petak iza osmine Tijelovske. Nitko živ ne radi, sve hrli u crkvu. Tu je najsvečanija služba Božja, a mnogi primaju svetu pričest. Vršak je slavlja sjajna procesija pod krasnom zastavom, koja na jednoj strani ima sliku Srca Isusova, na drugoj Srca Marijina. Nabavila ju

muška i ženska mladež. „braća i sestre Presvetoga Srca Isusova“, Svi nose veliku medaljicu Srca Isusova na crljenoj vrpici. Djevojke u bijelini s plavim pojasom. Poslijepodne svečana večernica.

Dalmačija.

Ostrvica. I kod nas svetkuje se već od više godina blagdan Srca Isusova u sam petak velikim slavljem. Bez iznimke svi se uzdržavaju od težačkoga posla, a to je kadikad upravo junačka žrtva. Ta, često puta upravo u ovo vrijeme dozriju trešnje, koje valja brati, ko da gore; a ipak težaci ih ostave, makar i propale, samo da ne povrijede toga dragovoljnog blagdana Srca Isusova. (M. D.)

Spljet.

Nosi nam, Vilo grada Zvonimira,
Svetome Ocu činstva naših srca,
I reci zgodom zlatnoga mu pira:
Ljubav nam za te žarke iskre vrea!

Ovako prilikom svećeničkog jubileja Sv. Oca Pape Pija X. zapjeva netko u Spljetu. A sada leti, Vilo, do Glasnika Srca Isusova u bijeli Zagreb, pa mu reci, kako će pričati svojim čitateljima svečano pirovanje Presvetoga Srca kroz cijeli mjesec lipanj, a osobito na blagdan u sam petak, 18. lipnja g. 1909. Bilo to u crkvi Srca Isusova, a u istome gradu.

Štioci Glasnika dobro znadu iz 6. broja g. 1907. i 1908. kako je sveti Otac preporučio pobožnost mjeseca lipnja i kakovim ga velikim oprostima obdario. To je i spljetski biskup pragospodin Filip Nakić stavio na srce svojemu svećenstvu pred dvije godine (Vidi Glasnik br. 6. g. 1908.). Poslušale ove glase neke dobre spljetske duše, te se dva puta na dan kupile u crkvicu Srca Isusova, da časte isto Božansko Srce. Pod nismo pjevale bi zlatnu krunicu, a iza mise kad „Do nebesa...“, kad „Slatko Srce Isusovo...“.

Lijepa je to bila zaista priprava i zahvala za blagdan Srca Isusova, osobito jer svojevoljna!

Ali još se liepše pobožni puk pripravljao na ovaj najmiliji blagdan devetnicom jutrom i večerom.

Svako jutro osim raznih pobožnosti bila je propovijed hrvatska; na večer talijanska s blagoslovom.

Ali središte i kruna — može se reći — svega bio je sam blagdan Srca Isusova, koji je uspio upravo slajno.

Baš sam ganut kad ovo pišem, te ne znam, otkud bih nožen.

Ta s jedne me strane zove crkvice i onako lijepa s krasnog mramornog oltara i s milovidnog kipa Srca Isusova, te kanda mi kaže: ne zaboravi na izmete iliti damaste (darovi su to osobito revniteljica Apostolstva molitve) i na gobinie, kojima su me cijelu onako lijepo ukrasili „kao zaručnicu urešenu mužu svome“ (Otkr. 21, 2).

S druge, ko da slušam gorljive propovijedi, kako cijele devetnice, tako istog blagdana, osobito u veče.

A pričesti?!

Brojeći po svetim česticama i po naplećcima iliti znakovicama Srca Isusova, što se onog milog dana podijelile onima, te pristupahu k stolu Gospodnjemu, može se računati preko 500 svetih pričesti: lijep zaista broj za onako malenu crkvicu, ili bolje kapelicu. (Sr. Kalendar Srca Isusova i Marijina g. 1908., mjesec lipani.)

O kako je dakle imalo da godi Božanskome Srcu ona posveta, što se jutrom i večerom obavila, kad potekla iz očišćenih, pače posvećenih srdaca sakramentom oltara! Zanimivo je, ali naravno, kako među pričesnike spada lijep broj odrasle školske mladeži, osobito iz Marijine kongregacije:

Ta, kad će Majka s djecom svojom draga,
Nego do onog, što je Srca blaga?

Ljupko li je bilo uz njeg prebivati onog dana! Ta, nije bio izložen u Svetotajstvu samo na večer, kao za devetnice, nego i u jutro od pol 6 do pol 10. A i kad je zatvoren bio u svetohraništu, nije ostao sam: nazočna svijeta bilo je u crkvi od 5 u jutro pa sve do 9 na večer. A malo koje doba, može se reći, da nije bila kapela dupkom puna: u neke ure prekrcata.

Ali ono, što je najljepše u tom posjećivanju, jest neko postojano izmijenjivanje.

Prije svega red je spomenuti revne upravo revniteljice, koje se dvije po dvije mijenjale u počasnoj straži pred Srećem Isusovim od rane pete pa sve do mrke devete. Nekoje pače od njih zadržale se onog rajnog dana pet do šest sati, tako im je slatko bilo kod Srca Isusova!

Vrijedno je spomena, kako je dobra starica došla u crkvicu na dvije popodne. Zauzela ona svoje mjesto i reče: „Sad se pak ne ću maknuti“. I osta do devete!

Ganutljiv izmed inih bio je prizor, kad su djeca iz muškog zakloništa prisustvovali svetoj misi, što započеше

oko osam sati. Njihov stariješina, vlč. g. Orgur Peroš mislio, a oni se krasnim pjevanjem u čast Srcu Isusovu pripravljali na svetu pričest. Pripiše ju pobožno, narešiše se i naplečkom Presvetoga Srca, a onda veselo doma. Ali to im jošte ne bi dosta! Vrlu četicu mogao si opet vidjeti u crkvi, gdje se klanja za po sata Božanskomu Srcu, te mu izrazuje želje mladih srdaca svojih.

To su bili dječaci, a za dječicu zar nema mjesta? Ah ima ga, ima! Isus je dragi pokucao i na njihova mala srca. Odazvali se: eto ih!

Velezashuzna gospogijca Delfina Bratanić, pokroviteljica zabavišta, sa dvije milosrdnice dovela njeznu četicu svoga zavoda, a sitna se vojska Srca Isusova baš opoštenila. Sad ti mole zlatnu kronicu, sad, krasno od sestrica poučeni, lijepe pjesmice pjevaju, sad očice svoje u Srce Isusovo upiru, kanda će mu reći: „Isuse, je li zadovoljno Srce tvoje s nama?“ Po ure topilo ti se srce od milja, motreći ovaj prizor, koji je sigurno do u dno dirnuo Božansko Srce!

A starci? A starice?

Služavke maloga Isusa, koje upravljaju ubožištem muškim i ženskim, pobrinuše se i za njih. I njihova srca, što pod bremenom dugih zgoda i nezgoda obično teško kucaju, zaigrala su onog dana neobičnim ushitom, kad su jedne od 9 do 9 i pol, a drugi od 12 do jedne ure pred Presvetim Srcem našli radost svoju, dok su htjeli utješiti isto Srce tolikim uvredama izranjeno.

Majka Isusova pozvala je i zbor tako zvanih „Marijinih kćeri“ k Srcu Sina svoga. I one proboraviše po sata pred Božanskim Srcem i raznim ga molitvama sad prosiše, sad tješiše.

Mislilo se pozvati i Marijinu kongregaciju sjemeništaraca, ali, osim inih poteškoća, imali su jadni i školu onog dana. I tako se odustalo od lijepe zamisli.

Ne izosta ipak druga jedna kongregacija.

I doista na jedan sat popodne eto ti osvanu na crkvenim vratima dvije bjelokrile — da tako kažem — setrice sa četom svojom iz ženskoga zakloništa. Cijelu uru sprovedu uz drage čuvarice svoje pred preslatkim Srcem. Mnoge od njih ne znaju ili za očinsku ili za materinsku ljubav, a nekoje ni za jednu ni za drugu: ne Srce Isusovo gleda ih i očinskom i materinskom ljubavi; sluša ono krasno pjevanje miloćujnih pjesmica; broji uzdahe onih nevinih srdaca! To su one dje-

vojčice, koje imaju u zakonu i kongregaciju Majke Božje, a njoj mladae sve starije pripadaju. To su one, koje su veći dio mjeseca svibnja lijepim pjevanjem ganutljivih i raznolikih pjesnica u istoj crkvi — a pred Gospom lurdskom — čast iskazivali rajskoj Djevi. Morale su dakle iste glase svoje posvetiti i Srcu Sina Marijina, barem u njegov blagdan!

Ne ću nabrajati pobožne posjete pojedinih bogoljubnih redovničkih i svjetovnih duša i cijelih obitelji, što su si odabrale izvjesne ure za ljubav, poklon i naknadu Božanskomu Srcu. Samo ću istaknuti, kako se svake godine proslavio blagdan Srca Isusova u ovoj crkvi, ali ko ove godine nikada!

I mjesec se lipanj priprosto, istina, ali pobožno zaključio.

Dao Bog, te se pobožnost meseca lipnja, a osobito blagdan Srca Isusova raširio po cijelom Zvonimirovu gradu, po citavoj spljetskoj biskupiji, da, po svakoj hrvatskoj grudi!
(M. St.)

Šveđa po malo.

— Novi uprost. — „Sve za te Presveto Srcu Isusovo!“ Oprost od 300 dana svaki put, a može se namijeniti i dušama u čistilištu. (Pija X. dne 26. studenoga 1908.)

— Kapelica Srca Isusova u Bistri. Tek naknadno saznajemo, da je u Bistri, u hrvatskom Zagorju, narod sagradio lijepu kapelicu na čast Srcu Isusovu, koja se je proljetos prigodom svete pobjede blagoslovila. (Sr. „Hrvatsko“ broj 171.)

— U vatru s tim! — Povjerenica I. B. u F. javila nam, da je dobila dopisnicu bez potpisa, na kojoj je bila napisana kratka molitva s opomenom, neka ja moli kroz devet dana i neka ja prepíše devet puta i na devet osoba pošalje, pa će za deset dana dobiti jednu milost od Boga. To je sve puko praznovjerje ili možda nestana bezbožna šala. Ne dajte, da nam se novjerci rugaju, nego tko dohije takovu dopisnicu i poruku, neka ja odmah baci u vatru!

— La ni šće u Istri. Ovdje je običaj, da se svake prve nedjelje u mjesecu prije večernice pročita iz našega Glasnika „naše na molitva i dobrih djela“ za dotični mjesec. To je krasan običaj, koji bi se lako i drugdje dao uvesti.

— Američanima. Kada naručite više listića „Kalendara Srca Isusova i Marijina“, najbolje, da tiskari jedno s narodžbom pošaljete i novce, ne samo za Kalendar (po 60 filira), nego i za pošt (za svaka tri listića, to jest za svaku kilu, po jednu krunu). Onda će vam tiskara sve poslati franko kao „tiskariće“, a omotina od jedne kile, pa će vam to puno jeftinije doći, nego da kalendar idu po rukama speditera kao trgovačka roba.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

Iz moje škole

(Pripovijeda jedna učiteljica, Stvarateljica Presv. Srca.)

Upravo pod zagrebačkom gorom leži župa B s lijepom crkvom sv. Nikole. Narod je siromašan, ali vrlo pobožan. Župa broji do 6.000 duša, no radi siromaštva ima ipak samo jednu školu. Nas dvoje poučavamo tuj 360 djece.

„Kako je to moguće,“ pitat će mnogi u čudu, „da dvore može toliku djecu što naučiti?“ Evo kako. Mi svu našu djecu i nauku stavljamo pod zaštitu Presvetoga Srca Isusova. Ono nas blagosilja i čini, da su djeca dobra i marljiva. I doista moja djeca vrlo ljube to Presveto Srce i rado se njemu mole. Kraj svega siromaštva ipak se je tridesetero djece pretplatilo na Glasnik. Rado ga čitaju oni, koji već znaju, a vesele mi se, prebirajući slova, i oni maliki, koji se tek nuče s početnicom. A kada se u školi čita Glasnik, uh! to vam je onda tišina, da bi se i mali mišo čuo, gdje leti, kada bi ga znatiželjnost iz njegove tamne rupe izmamila na sunce Božje.

No možda i tebe, dragi čitatelju, znatiželjnost mamiti a našu školicu? Pa dobro nam došlo! Baš je danas prvi petak. Da vidimo, hoće li se djeca sjetiti Srca Isusova!

Evo u prvom razredu 118 djece, stranom dječaci, stranom djevojčice, glavica do glavice. Svima sa veselih lica odražuje bezbrižnost i nevinost. Upravo smo danas (2. siječnja 1903.) učili predzadnje slovo: „s“. Još nam samo ostalo: „z“. A ja ću:

— Djeco! tko zna jednu riječ, jedno ime, gdje je slovo „s“ u sredini i na kraju?

Evo njih više se dižu. Pozovem Katicu, osobitu štovateljicu Presvetoga Srca, a ona reče:

— Ime, gdje je „s“ u sredini i na kraju, jest: „Isus“.

— Dobro! A tko zna riječ, gdje je „s“ na početku?

Opet mnogi dižu ruku. Ivica će kazati: — Srce!

— Dobro! A sada, djeco, mislite, pa neka ustane onaj, koji bi znao složiti s imenom „Isus“ i riječju „srce“ jednu rečenicu.

Djeca se zamisliše. Ali evo Vlatka, koji se prvi javi:

— Sveto Srce Isusovo, smiluj se nam!

— Živio Vlatko! Ti si lijepu rečenicu sastavio. Veseli me, djeco, što ste se dosjetila baš onomu, što sam si i sama

misli. A sada ćete prvi put u životu napisati na vaše pločice ono, što već dugo molimo. To nije, djeco, obična zadaća. To je pismo, malo pismo, što ćete ga napisati samomu Presvetome Srcu! A dobri će se Isus radovati, kada vidi, gdje ste mu to lijepo napisali. Dakle pišite lijepo, vrlo lijepo! — U istinu ne znam, da li sam i ja kao učiteljica ikada lepše i s većom milinom pisala na školskoj ploči. Pisah sve malim početnim slovima, budući da moji mali književnici još nijesu naučili velikih slova.

— Djeco! kada budete naučila velika slova, onda ćete preslatko ime „Isus“ i riječ „Srce“, kada ono znači Srce našega dragoga Spasitelja, iz ljubavi i poštovanja pisati velikim početnim slovima. No sada pišite ovako:

sve to srce isusovo, smiluj se nam!

118 djece napeto upire oči u školsku ploču; 118 nježnih ručica lati se pisaljke i stade slovo za slovom risati na svojim pločicama. Pri tom mrtva tišina. Samo se čuje cvilikanje po pisaljki. Uživala sam videći, kako ta mila dječica polako i lijepo pišu. Koliko se puta brisalo, jer im nije dosta lijepo za Srce Isusovo, kojemu pišu taj prvi list! Svu svoju snagu, svu vještinu upotrijebiše, da im svako slovo bude što lepše. Mnogi, zurivši u pločicu svojega druga, zavidio-bi mu, što on znađe lepše pisati. No svi pisaše lijepo ko nikada. Čudih se upravo, što može ljubav djece k Srcu Isusovu.

— A sada, dječice draga, tu lijepu rečenicu pišite često i opetujte ju svaki dan, da vam ostane za uvijek u pameti i duboko u srcu. Onda će vas Presveto Srce blagosloviti i ljubiti. Što ste napisali, pokažite roditeljima, da se i oni vesele, videći, kako već znađe pismom slaviti Srce Isusovo!

(R. J.)

O kamo sreće, kada bi se u svakoj hrvatskoj školi ovako već zarana sadila u nježna srca djece ljubav i pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu! Po riječima jednoga pjesnika bila bi ta pobožnost djeci kao crvena nit, od koje je jedan kraj pričvršćen uz njihovo srce, a drugi kraj uz Srce Isusovo. Pa kada bi se djeca u kasnijem životu izgubila u labirintu života, pomoću ove crvene niti iz mladih dana, opet bi sretno našla izlazak na pravi put, te se lako povratila k Srcu svojega Boga!

Broj 11.

Studeni 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za studeni.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Primanje patnja iz ruke Božje.

Ima vam učenih ljudi, koji se bave time, da promatraju i proučavaju sunce, mjesec i zvijezde. Mjere im udaljenost i veličinu, ispituju im svojstva i sastavine, izračunaju im pute i staze, što im je Bog Stvoritelj odredio po sveniru nebeskom. Ti se ljudi zovu „astronomi“, to jest „zvjezdooznanci“. Da bi si lakše označili pojedine zvijezde, dali su svakoj znatnijoj posebno ime, pa i poseban znak. I naša zemlja nije drugo nego jedna zvijezda, što plovi beskrajnim morem nebeskim; pa i njoj su dali poseban znak. Koji znak? Mali kolutić, a nad njim križić ().

Dakle naša je zemlja pod znakom križa!

Ne znam, zašto su učenici zvjezdooznanci izabrali za našu zemlju upravo znak križa; ali to znam, da su pri tom izboru bili vrlo sretni ruke. Oni nam time, htjeli, ne htjeli, predaju veliku istinu: na našoj zvijezdi, na našoj zemlji sve je pod znakom križa. Bez križa nema nam spasa!

Ne ću ja sada, da govorim o križu, kojim je Božanski Spasitelj na ovoj zemlji otkupio rod ljudski, nego o križu, što ga svaki stanovnik naše zemlje valja da nosi. Križ znači patnje i boli. Dok smo na zemlji, valja da trpimo.

Ta, gledajte samo malčko oko sebe, a svagdje ćemo naići na ljude, što stenju pod teškim križem.

Evo tamo nevjesta plače, a s njom se žaloste i roditelji i sva rodbina. Zašto? Ode joj zaručnik u vojničku! Hoće li se ikada povratiti, hoće li joj ostati vjeran? — Tko zna. Koliko boli!

Tamo opet majka cvili i nariče; sva je srvana od boli. Što je? Čuj, kako čekić kuca, a muklo ozvanja mrtvački lijes. U njem sinak jedinak, sva uzdanica njena. Zakovaše ga, da ga nose — oh, neiskazano žalosti! — da ga nose iz zagrijava majčina — u crnu zemlju!

Blijedna siročad plače tamo. Stupiš bliže, pitaš, zašto? Otac umro već odavna, jedva ga i pamte, a majka? — Majka — srce nemoj svisanuti od samilosti! — majka ne može da radi; majka već sedmicu — dvije, mjesec — dva, godinu — dvije bolesna leži; pače majka već je u miznoj ruci nesmiljene smrti. Bože, strašnog li časa! Tko trpi više: dječicu ili majka?

O vi zvjezdoznanci, koliko ste vi imali pravo, kada ste zemlju našu označili znakom križa! Ili zar tko želi, da navedem još više primjera, koliko je nevolje na zemlji? Što će ti primjeri, dragi čitatelju? De, pogledaj samo u srce svoje! Moguće, da si istom deset ljeta doživio, pa ipak, koliko si već gorkih suza otro sa mlaglanog si lišca, koliko si već puta osjetio teški križ patuje? A što ćeš mi istom znati pripovijedati, ako si već prevalio i tri, pet, sedam puta deset ljeta?

Jest, priznati nam valja, dok smo na zemlji, treba da trpimo, tko više, tko manje, ali bez križa nije nitko. Neke slabe duše, videći, da se ovoj sudbini oleti ne mogu, oštre jezik, hule na Boga, dižu desnu bezbožnu i kidisaju sami sebi.

Dogodilo se, nema još ni godina dana, usmrti se mladić, sin pobožnih roditelja. — Tko je bio, zašto je taj užasni grijeh počinio? — Učio je u jednoj samostanskoj školi. Bio izvrstan giak, a još bolji katolik. Poglavari i drugovi izabrali ga za nadstojnika Marijine kogregacije. S odlikom položi ispit zrelosti, pogie na sveučilište, pa će učiti liječništvo. Poslije četiri godine pogie kući na praznike. Tu se dogodi, da je jedan zločinac sam sebe ubio. Pohiti i ovaj mladi gospodin sa svojim drugom svećenikom na lice mjesta, te će mu,

stojeći pred lešinom: „Taj ti je pametno učinio! Čemu se mučiti, kad je konac tako blizu?“ Šest mjeseci iza toga i sam je taj mladi liječnik ležao u krvi svojoj, usmratio se. — Zašto? — Izgubio je vjeru. Jadnik! Da je još imalo bilo vjere u njega, vjera bi ga naučila, da je sve dobro, što Bog naredi; vjera bi ga naučila, da u svakoj boli i muči, u svakoj nevolji i napasti čovjek treba da podvrgne volju svoju volji Božjoj, da mirno podnosi sve protivštine, što mu ih dragi Bog šalje.

To, čitatelji dragi, što ne učini taj mladić, mi treba da učinimo. Moliti moramo i bdjeti, da nam ne pomanjka sveta vjera. A dok nam je vjere u srcu, dotle ćemo znati, da nam valja u svakoj patnji i nevolji volju svoju podvrći volji Božjoj. Bude li ti teško, a ti upravi pogled svoj na Kalvariju. Tamo ćeš vidjeti Isusa i Mariju, osobe, što ih je Bog najvećma ljubio. Pa gle, koliko trpe! I oni mirno trpe, a tako treba da trpiš i ti, želiš li biti vjeran sinak Marijin, vjeran učenik Isusa svog.

Prije no svršim, imam ti još nešto reći. Moguće, da će te koji put saletjeti napast, da ispitaš tajne putove Božje. Tražit ćeš, zašto je Bog poslao tebi ili osobi tebi miloj ovaj ili onaj križ? Odbaci tu napast, pa si dozovi pameti ovo, što nam stara knjiga priča.

Bio je jedan pustinjač, koji puno mislio o tajnama Božjim; no što više mislio, to mu gušća tama hivala pred očima. Stoga se osjećao posve nesretnim, te je puno molio, da mu Bog otkrije tajne svoje.

Jednoga dana stvorio se pred njim starac, te mu reče: „Bog je uslišio molitvu tvoju. Slijedi mene!“

Putujući, prvu večer prenoće kod jednoga pobožnog plemića, koji ih gostoljubivo dočeka. To više začudi se pustinjač, kad opazi, da mu drug sutradan potajno odnese zlatnu čašu.

Taj dan uvečer donese ih put k nekom škrcu, koji im samo na ostražno moljakanje dopusti, da prenoće u dvorištu njegove kuće, a za večeru im ni korice crnoga kruha ne daje. Zapanjen gleda ujutro naš pustinjač, kako njegov tajnstveni saputnik škrcu poklanja zlatnu čašu.

Nastave putovanje i dogđu k jednom siromaku, koji ne samo da ih veselo primi na konak, nego još i svoju večeru podijeli s njima. A zahvala? Netom su se ujutro digli sa poćinka, a naš starac zahvati žeravicu, pa s njom pod krov. Ni-

jesu odmakli od kuće još ni sto koraka, a kuća siromaka već
sua u plamenu stoji.

„Tko si ti?“ s užasom upita pustinjač suputnika svog.
No ovaj mu ne odvrati niti riječi, već mu samo namigne,
neka ga slijedi.

Taj dan opet prenoće u jednog dobrog čovjeka. Ovaj
ih lijepo pogosti, a sutradan daće im svojega sina jedinca,
da im pokaže put. No kad su prelazili preko jednoga mosta,
a dolje rijeka brza i duboka, starac iznenada pograhi mladića,
te ga baci u vodu, gdje se on i utopi.

„Ali, nemani paklena!“ viknu pustinjač, „ne ću ja s to-
bom dalje putovati, pa makar ja postao pljenom divlje zvje-
radi. Ta, ni sotona nije gori od tebe!“

Dok to reče, a starac se preobrazi u krasnoga anđela
i dostojanstveno reče: „Gledaj i štuj naredbe Božje! Ona
časa, što me ju odneseš od pobožnog pleniča, a dadoh onome
škrcu, bila je otrovana. Tako je spasen prvi, a kažnjen drugi.
U kućištu upaljene kuće leži silno blago, što će ga sad onaj
milosrdni siromak naći, te će moći još puno više dobra uči-
niti. A ovaj mladić, što sam ga strovalio u valove, za koji bi
tjedan ubio svoga oca — bolje dakle, da ga nema više. Iz
toga vidiš, da Bog najbolje uređuje svekoliko: zato prestani
ispitivati tajne putove Providnosti njegove!“

Dragi čitatelju, želiš li blažen i miran da budeš i usred
nevolja svojih? Poslušaj ovaj savjet, te mirno podvrgni volju
svoju volji Božjoj svagdje i u svemu; on zna, što čini; a
„onima, koji ljube Boga, sve služi na dobro“ (Rom. 8, 28).

(T. O.)

Pretplatnici i pretplatnice Glasnika! Povjerenici i povjerenice!

Evo godine na izmaku: Obnovite što prije pretplatu!
Nije moguće, da tiskara prve brojeve za novu godinu na
vrijeme i u potpunom redu otpremi, ako se kasno pretplati.
Pretplatite, ako je ikako moguće, još prvih dana pro-
sinca! Pa evo vam sada i lijepe prilike, da štogod uradite
za proslavu Srca Isusova: nagajte megju svojim prijateljima
i znancima što više novih pretplatnika! Pobožnost k Presve-
tom Srcu Isusovu, ova najspasonosnija i najljepša pobožnost,

po sudu presvijetloga gospodina nadbiskupa zadarskoga najuspješnije se širi „Glasnikom Srca Isusova“. Tko dakle širi „Glasnik Srca Isusova“, taj je apostol, apostol Srca Isusova! Zar to nije dično i časno? — Dakle na posao!

Uredništvo.

Stota godišnjica Srca Isusova u Tirolskoj.

(Pripovijeda o. Stjepan Babunović D. L.)

Obnova saveza s Božanskim Srećem Isusovim.

Na blagdan Presvetog Srca Isusova ove godine proslavili su Tirolci stotu godišnjicu slavne svoje borbe „za Boga, cara i domovinu“ čisto crkvenom svečanošću; dne 28. kolovoza pak proslaviše je pravim narodnim slavljem. Budući da se i tom prilikom iskazala dostojna počast Božanskomu Sreću Isusovu, to će „Glasnik“ i o ovom slavlju koju reći.

Glavne svečanosti obavile se i sada u glavnom zemaljskom gradu Innsbuku. Grad bio iskićen kao nikad, otkako postoji. Nije bilo kuće bez zastave i drugog uresa. Uoči same svečanosti bijaše grad upravo raskošno rasvijetljen.

U Tirolskoj ima gotovo svako selo društvo, slično donekle našim sokolskim društvima. To su glasoviti tirolski pučki strijelci, zapravo narodna vojska u vrijeme rata. Ovih strijelaca prijavilo se za svečanost 25.000, a došlo ih doista oko 34.000 u Innsbuku; cijela vojska! Veoma je mnogo došlo i Talijana iz južnoga, talijanskog, Tirola. Bilo ih preko 100 kompanija, premda su ih kušali na nekim mjestima drugi Talijani silom zaustaviti. Zato su ih u Innsbuku to svečanije dočekali.

Osim toga došlo na svečanost osam nadvojvoda kraljevske kuće; među njima i Leopold Salvator s djecom, koji je prije stanovao u Zagrebu, i nasljednik prijestolja Franjo Ferdinand; ne računavši ovamo nadvojvodu Eugena, koji stalno prebiva u Innsbuku, i dvije nadvojvodkinje. Bio tu i austrijski ministar predsjednik, austrijski domobranski ministar, predsjednik austrijskog carevinskog vijeća i mnogi knezovi, grofovi, generali i druga strana velika gospoda. Od crkvenih dostojanstvenika došao kardinal solnograđski (Salz-

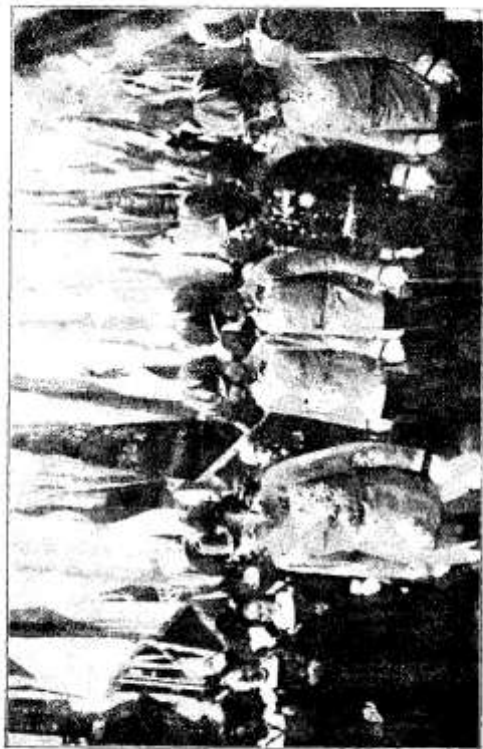
burg) i oba knez-biskupa tirolska: brixenski i trijentski. Zemaljskim velikašima i činovnicima ni broja se ne zna. Ali nađa sve te goste bijaše čestitim Tirolcima njegovo carsko i kraljevsko apostolsko Velikanstvo car i kralj Franjo Josip I.

Kralj je stigao dne 27. kolovoza u 6 sati navečer u Innsbruk. Na svim tirolskim željezničkim postajama bio je svečano dočekan, a osobito u Hallu, Innsbruku i u Bregenzu (u Vorarlbergu). U Hallu je kralj ušao u grad i pohodio grob nadvojvotkinje Magdalene, koja je umrla na glasu svetosti, pa je nedavno proglašena „časnom“, a doskora će, ako Bog da, biti proglašena i „blaženom“. Časni ostanci njezini počivaju u grobnici nekadanje isusovačke crkve. Kralj je položio na grob krasan vijenac.

Dne 28. kolovoza bila baš nedjelja. U 8 i po odvezao se kralj u pratnji nadvojvoda i ostale gospode na brdo Isel, što se nalazi tik uz grad s južne strane. Ovdje pred spomenikom Andrije Hofera, glavnog junaka u ratu godine 1809., obavila se glavna svečanost. (Vidi sliku na strani 207.)

Iza nekoliko službenih pozdrava ustade knez-biskup brixenski, te u potpunom biskupskom odijelu izreče pred kraljem zanosnu besjedu. Samo nekoliko riječi iz toga govora.

„Prema starom običaju ove zemlje,“ govoraše biskup, „kad puk slavi svoje junake, spomenuti se želi i Kralja neba i zemlje, koji ravna sudbinom naroda. „Za Boga, cara i domovinu!“ glasi geslo našega naroda; i na ovom najčasnijem mjestu naše zemlje, gdje se ponosno diže spomenik Andrije Hofera, gdje je zemlja natopljena krvlju otaca, prikazat ćemo danas nekrvnu žrtvu novoga zavjeta... Četiri puta bio se ovdje boj s neprijateljem; a bojna srčanost potekla je iz vjerskog oduševljenja. Nijesu prazne riječi, već živa istina, da su naši oci s Bogom i za Boga išli u susret pobjedi ili smrti za cara i domovinu. Zato je vrijedno i pravo, da velika djela svojih otaca svečano slavimo. Sasvim je u redu, da se sada, u času, kad su narodni prvaci sakupljeni na Iselbrdu i kad je Vaše apostolsko Velikanstvo u njihovoj sredini, da svečanosti podade najveći sjaj, da se sada, velim, zahvalimo Boga svemogućemu za prošlost i da ga molimo za budućnost... Tirolci su kod svih svojih jubilejskih svečanosti ove godine obnovili svoj savez sa Srcem Isusovim, kako bi

Indruk. Kralj na Isch-dru, uz ojege unsejchuk prjestaolja.

nerazvrgljivo postojao i nadalje među njime i narodom tirolskim. U to ime ta će prikazati presveto žrtvu, pa se u njoj spomenuti slavni pregja Vašega Veličanstva, kojino po tisućljeća slavno i blago zemljom upravljahu..." i tako dalje.

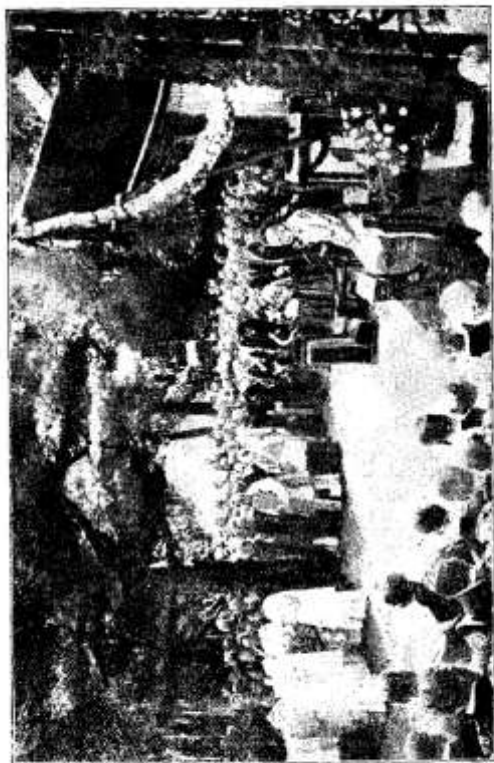
Poslije propovijedi uze biskup glasno moliti posvetnu molitvu Srcu Isusovu pred krasnim oltarom Srca Isusova, što se za tu zgodu ovdje u sjenici priredio. Kralj je ponavljao molitvu klečeći. — Ne mogu, da ne navedem nekoliko riječi iz ove prekrasne posvetne molitve, kojom su Tirolci tako svečano obnovili svoj vječiti savez sa Božanskim Srcem Isusovim.

„Gospodine Isuse Kriste, Sine Boga živoga, pravi Bože i čovječe zajedno!..." Ovako počinje ta molitva. „Spomeni se svetog saveza otaca naših, što su ga u vrijeme velike ratne nevolje sklopili s Presvetim Srcem tvojim. Ti si njihove molitve i vapaje milostivo uslišio i svoje preljubezno Srce priklonio k potištenoj domovini; ti si je sačuvao u jedino spasonosnoj kršćanskoj katoličkoj vjcri; oslobodio je od moćnih neprijatelja i tako je pod svojim svetim imenom proslavio među narodima. Stoga prikazujemo tomu premilosrdnom Božanskomu Srcu tvome naš poklon, našu hvala i našu najnježniju zahvalnost.

„Mi obnavljamo najiskrenije ovaj sveti savez svojih otaca i obećajemo, da ćemo ti i nadalje služiti vjerno, ispovijedajući tvoju Božansku volju, vršeći tvoje svete zapovijedi i promičući čast Presvetoga Imena tvoga, što ga danas nitko tako nemilo pogrginju i obećašćuju.

„U tebe jedinoga mi se uzdamo, jer nema drugoga, koji si se za nas borio, do tebe, Bože naš. Obrati vazda svoje činsko Srce s blagoslovom svojim k nama, svojoj djeci. Ja krepošću tvoje ruke postojano odolijevamo duhovnim i tjelesnim neprijateljima; u jedinstvu, pravdi i miru tebi služimo; eđa uzmognemo svoju domovinu jedinstvenu, kršćansku i katoličku kao svetu baštinu ostaviti kasnijemu potomstvu.“

Tko da opiše onaj svečani i uzvišeni trenutak, kad su ovu molitvu hiljade i hiljade srdaca pobožno ponavljale? Predmoli ju biskup, zakoniti duhovni glavar sjeverne Tirolske, u kojoj leži grad Innsbruck, a u prisutnosti svih crkvenih i svjetovnih dostojanstvenika cijele zemlje, počevši od carskog namješnika grofovice Tirolske i carske pokralinske

— c luskotak, Kralj na početku sv. mise naj boji-bodu, uz, njegova isidira al Kaštniku.

vlade, pa sve do najnižih seoskih činovnika; u prisutnosti nepreglednih vojničkih četa redovite i izvanredne vojske; u prisutnosti jedanaestorice članova carske i kraljevske kuće; a nada sve u prisutnosti samoga cara i kralja, sijedoga starca od 79 godina. Jedan od najstarijih, najslavnijih i najpoštovanijih vladara svega svijeta kleči evo ponizno i pobožno u sredini vjernog i oduševljenog naroda svoga; te u ime svoje, svoje vladalačke kuće i u ime svoga dragoga Tirola obnavlja vječiti savez sa Božanskim Srcem Isusovim! Ovako službeno i ovako svečano nije se do sada nijedna zemlja na svijetu posvetila Presvetome Srcu. Donekle samo može se s ovim slavljem usporediti posveta republike ekvadorske u Americi. Time je njegovo Veličanstvo i opet javno, pred licem svega svijeta pokazalo, da jest i da ostaje pravi kršćanski vladar, koji se Boga boji i u Boga uzda, te Bogu sebe i svoje narode izručuje, ma koliko bezbožnici nastojali, da svetu vjeru katoličku puku omraze. Bilo tu junaka, koji su na bojnim poljanama suha oka gledali smrti u oči, ali u ovaj svečani čas ne mogahu sakriti duboko ganuće i suze zaustaviti.

Sad je isti knez-biskup briksenski služio tihu svetu misu, pod kojom je njegovo Veličanstvo na početku i na koncu stajalo, a od „Svet“, pa sve do poslije pričesti pobožno klečalo. (Vidi sliku na strani 209.) Time je i opet kralj dao sjajan primjer mnogima, koji kao da se stide pred Bogom svojim pasti na koljena.

Zahvalnice.

 Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uzeti. *Dreda.*

Dug — zao drug.

Zagreb. Velik se neprijatelj ušuljao u moju kuću i ne dao mi mira ni počinka ni po danu ni po noći. Zvao se — „dug“. Čekala, radila, molila, tražila, na sve moguće načine nastojala, da ga se riješim, ali se ne da, pa ne da. Kad je već postao goropadan, skupim sve svoje sile: pozovem sve na molitvu Presvetomu Srcu, obećavši javnu zahvalu. I gle, još isti dan jedan od mojih najvećih dužnika plati dio svojega duga. Ta je svota iznosila više nego cijeli moj dug. Ah, hvala

i slava Presvetomu Srcu! — uskliknuh — koje je prebogato, a da ne bi rado pomoglo štovateljima svojim.

Spas u pogibelji.

Perušić u Lici (Hrv.). Neopreznošću zapali se u kući mojoj dimnjak, koji vodi upravo pod krov. Na svu nesreću puhala žestoka bura. Jao! Izgori nam kuća. Uto sjetih se Sreća Isusova, utekoh mu se vrućom molbom i zavjetom javne zahvale. I doista, moj suprug i neki ljudi očajnom odlučnošću pogasiše vatru, i kuća nam je spasena.

Jedan financijski priglednik piše iz Sarajeva: Nedavno, vršeći svoju službu na crnogorskoj granici, opazim jednoga oružničkog postajevođenika i dva seljaka, gdje krcaju laglu kriomčarenom robom iz Crnogore, da ju Tarom i Drinom odvezu u našu zemlju. Teško mi je bilo gledajući, gdje kriomčari i sam oružnik. Dužnost je dužnost, odem do Drine, skočim u vodu, da ju preplivam te kriomčare dočekam. No voda je bila jaka i velika, te me odnijela, kao što vjetar odnosi suhi list. I već me sile počele izdavati, te sa užasom vidjeh, da sam u najvećoj pogibelji života. Sjetivši se supruge i malog sinčića, suze mi poletješe niz obraz kao kiša iz oblaka. Tko će mi pomoći? Tko će me izbaviti iz grozne smrti u valovima? Nitko — pomislih — ako ne Presveto Srce Isusovo. Prekrižim se i pomolim Božanskomu Srcu, obećavši javnu zahvalu i da ću kod prve prigode sa svojim suprugom primiti svete sakramente. I doista mi je uspjelo, da isplivam na suho. Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Berek kod Ivanske (Hrv.). Vozio sam na sajam puna kola lonaca. Kad eto ti prolazili vojnici, idući na vježbe. Dok su mirno marširali, sve dobro; no najednoć, upravo uz moje ždrebtice uho, udari tambur u bubanj. Ždrebtica se uplaši, kako ne bi? pa skoči, ja opadoh među konje, a konji bježe, pa bježe, dok me nogama ne bace u jarak. Ja onako isprebijen potrčim za njima, ali kola se prevale u jarak i paku na moju ženu. Odmah poviču ljudi: „Žena je pod kolima!“ Skoče ljudi i nekoliko vojnika u pomoć, dignu kola, te izvuku moju ženu napo mrtvu iz jarka. Posade ju na klupu. Ona blijeda ko krpa i jauče od boli. Srećom desio se tamo vojnički liječnik. Odmah zapovjedi, da se moja žena otpremi u bolnicu. Tamo pronagloše, da su joj dva rebra prelomljena, a cijelo tijelo puno modrica. Ja se onako izlupan od konja dovezoh kući, te zavjetovah Srcu Isusovu javnu zahvalu, ako mojoj ženi

povrati prijašnje zdravlje. I doista za 8 dana mogla se dignuti iz postelje i pomalo hodati, a za nekoliko mjeseci zarasla joj rebra i prestale boli. Budio hvaljeno i slavljeno Presveto Srce Isusovo!

Obrana od kleveta i krivih optužbi.

Piše nam oružnički stožerni narednik iz Hrvatske: Jedna osoba, zavadivši se sa svojim rogiakom, optuži ga lažno pretpostavljenoj mu oblasti, a napose ga obijedi, da je do svoje časti došao samo time, što je mene i još neke mitom potkupio. Akoprem sam znao, da sam nečužan, pomolim se ipak Srcu Isusovu, da me očuva od takovih drskih podvala i kleveta, s kojih i nevin stradati može, kako ono poslovice kaže: „Dva bez duše, treći bez glave“. Zavjetovah i javnu zahvalu; i ne bi dugo, a mi smo dobili potpunu zadovoljštinu, dok je klevetnica radi potvore bila kažnjena.

Dalmacija. Moj suprug, koji je u državnoj službi, od zlobnog bi neprijatelja krivo optužen kod svojih starješina. Klevetnik znao je tako vješto prikazivati svoje laži, te je moj muž lako mogao izgubiti i službu. To neprijatelju nije bilo dosta, nego je mojeg supruga još i javno vrijeđao. Radi toga mogli smo ga i sudbeno progoniti; ali mi toga nijesmo učinili, sjećajući se opomene svetoga Pisma: „Moja je osveta, ja ću vratiti“ — i onih Spasiteljevih, „Ljubite neprijatelje svoje... molite se za one, koji vas progone“. I tako smo se molili, čekajući pomoć Božju. No naš je položaj postao sve to gori, bilo nam je da poludimo od žalosti, jer što će biti od nas i od petero djece naše, ako otac izgubi službu? Napokon započeh deveticu na čast Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu. I ne bi dugo, a starješine same uviđeše, da su sve optužbe lažne, te proizlaze iz puke mržnje. Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Bosna. Potvoriše mi brata, da je ukrao 600 kruna. Ja i mati utekosmo se namah Presvetomu Srcu deveticom i obećanjem javne zahvale, a nevinost mojeg brata došla na vidjelo sjajna kao sunce.

Jedan učitelj iz Hrvatske piše: Imadem ljutog neprijatelja, čija je kćerka u mojoj školi. Vrlo je to nevaljalo dijete. Jednoga dana morao sam tu djevojčicu kazniti radi neposlušnosti, pak sam ju pri tom neznatno potegnuo za vlasi. To je mojemu neprijatelju došlo ko naručeno. Stade me sud-

* ... i ...

nego 1.020 kruna. Kotarski liječnik izdao svjedodžbu, da u djeteta nema tjelesne ozljede, ali otac uzme drugog liječnika, i to 14 dana iza događaja, i navede teški tjelesni ozljeda i zlostavljanja. On me obijedi, da sam maloj iščupao svu silu vlasti, te je sve vlasí, koje su kod češljanja ispale, sakupio i kao tobožnji dokaz predao sudu; osim toga nie potvori, da sam ju četiri puta čusnuo, da sam joj dva zuba cckutića izbio, dva puta ju bacio na pod i dva puta sa poda dizao te po cijeloj školi za vlasí vncario, napokon da sam njezinom glavom lupao o klupu. Cijelo je selo pobunio proti meni. Klevete, razna ocrnjivanja bila ko usred pakla. U mojoj žalosti sunula mi u glavu misao, da si uzmem život. Ta, tko ne bi počeo zdvajati, kad ti čovjek radi o životnom pitanju; tko ne bi klonuo duhom, kad mora živjeti u takovu selu, gdje ima ljudi, koji će klevete i zakletvom pred sudom potvrditi? U toj velikoj nevolji učinih nekoliko devetnica na čast Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu. I gle, premda je dijete od oca dobro bilo poučeno, kako imade proti svojem učitelju govoriti, to je ipak kod suda priznalo, da je sve laž, što otac navagja. I tako me je sud riješio optužbe i svake odšete. Nebrojeno puta budi hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu, koje mi je spaslo dušu moju, čast moju i službu moju. Neka svaka duša upozna njegovo predobro i Presveto Srce!

Slavonija. Po optužbi nekíh zlobnih neprijatelja sud odsudi mojega tatu, ni kriva ni dužna, da plati oveću svotu. On nloži priziv, dok se ni utekosmo Presvetomu Srcu, moleći pred njegovom slikom na koljenima devetnicu i obećavši dvije svete mise i javnu zahvalu. I Presveto nas je Srce uslišilo, te je prizivni sud učinuo krivičnu osudu. O vi svi, koji se u kakvoigod nevolji ili neprilici nalazite, utećte se Presvetomu Srcu: kod njega ćete naći utjehe i pomoći!

Hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu.

Neumorno, tiho radili su slikari u hrvatskom svetištu Srca Isusova. Ali lazila i daske nijesu ti dali, da išta o tom vidiš. Kad eto ti počele se daske odstranjivati — kao da je zastor pao. Sve više otkrivaše crkveni svod. Napokon se i zadnja daska i zadnja greda iselila — svetište je Srca

Isusova gotovo! Kolike li radosti, što smo to iza 6. 7. dugih godina napokon dočekali!

Sad dogli, brate, i nauži se krasote! Nauži se, no onda i poklekni, te se pobožno pomoli! Ah, lako se je sabrati i moliti u toj krasnoj crkvi, gdje Božanski Spasitelj s ogromne slike na glavnom oltaru tako nžno na te gleda i svoje ti pre-slatko Srce pokazuje!

Sve je gotovo — samo još nema slikanih prozora i velikih zvonova.

Hvala svima, svima, koji su štogod doprinijeli za gradnju i ukras hrvatskoga svetišta Srca Isusova! No, braćo, sestre, sjećajte se i nadalje, pa bilo kojim filiričem: jer još treba namiriti velikih dugova i sakupljati potrebitu svotu za prozore i zvonu. Neka je hrvatsko svetište Srca Isusova dolsta zadužbina cjelokupnoga hrvatskoga naroda!

„Kalendar Srca Isusova i Marijina“.

„Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1910., na koji mnogi nestrpljivo čekali, već je prije nekoliko tjedana izašao.

Evo vam ukratko sadržaja:

Osim dvije prekrasne i prenježne pjesmice, koje će svakoga u dno srca dirnuti, slijede redom ovi članci i pripovijesti:

1. Što nam sve носиš u torbi? (naime ovaj Kalendar).
2. Osijedio — a još nije ovo čuo. (O čestoj svetoj pričesti, vrlo zanimiv i poučan članak.)
3. Gospe od Milosti u Kaštel Gomilici kod Spljeta. (Cr-tice o jednom svetištu Majke Božje.)
4. „Mater Dei, memento mei!“ — „Majko Božja, spomeni me se!“ (Obraćanje jednoga slobodnog zidara 33. stepena.)
5. „Nemoj, prosim te, kleti!“ (Evo se opet obliubljeni pučki pisac, preč g. Matija Rihtarić, vojnički superior, poput vojnika Kristova latio pera kao mača dvorešca, da se bori proti grdnoj nemani: psovki.)
6. Dobri Pater Gabl. (Bio je župnik u Bosni, gdje je umro prije malo godina. Sam do skrajnosti siromašan bio je

7. Japanski mučenici. (Vrlo ganutljiva pripovijest iz dobe krvavog progonstva katoličke vjere u Japanu.)

8. Putem u grad. (Zanimiv i poučan razgovor o svetoj pomasti.)

9. Miljenče hrvatskoga naroda. (Poznaš li ga? — To je naš „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“.)

10. „Dolje s popovima!“ — „Dolje s kola!“ (Crtica iz života iz hrvatske Podravine.)

11. Kritični dani za vrijeme i potrese u godini 1910. (Uz ovaj članak imaju dva lista priloga, na kojima su zabilježeni oni kritični dani za godinu 1910.)

12. Olas o razvalinama. (O potresu u Messini.)

13. Što se sve u svijetu zbilo? (Pripovijeda se, što se je sve dogodilo u Hrvatskoj i u svijetu od 15. kolovoza 1908. do 15. kolovoza 1909.)

14. Uz naše slike. (Uz dvije prekrasne umjetničke slike u Kaštel-Lukšiću kod Spljeta.)

15. Svega po malo. (Ovdje ima obećani prijelaz župa, gdje se blagdan Srca Isusova slavi u sam petak — koliko smo to mogli saznati, pa opet molimo, da bi nam se javilo, ako smo koju župu izostavili.)

16. Razbibriga. (Jednu veselu crticu pripovijeda nam sam presvijetli g. Julije Drohobetzky, vladika križevački.)

Uz ovo obilno, birano štivo Kalendar opet donosi svu silu lijepih slika, da je više slika na stranica.

Evo ti dakle, hrvatski narode, prekrasnoga Kalendara, da — po sudu mnogih — lepšega kalendara u hrvatskom jeziku nema. Požurite se s narudžbom; inače bi se komu moglo dogoditi, što se je sa zadnjim Kalendarom Srca Isusova i Marijina mnogima dogodilo: nijesu ga nikako mogli dobiti, jer su ga naručili, kad je već sav bio raspačan.

Cijenu i uvjete narudžbe vidi na omotu našega Glasnika.

Ovočodišnji blagdan Srca Isusova.

Dalmaelja.

O Kućinama drugom zgodom uz jednu sliku.

Lopar. Prigodom izbora glavarice društva djevojaka za naknadnu svetu pričest, preporuča veleč. g. župnik djevoj-

kama, da na blagdan Srca Isusova dogju k službi Božjoj. I doista se odazvaše, te dogjose u potpunom broju, premda je bilo puno posla na polju, a vrijeme lijepo. Presveto Srce učinilo, da do godine uz djevojke dogje i ostali narod, te malo po malo blagdan Srca Isusova bude i ovdje svetkovan kao dragovoljni blagdan. (Povjerenik.)

Majkovi. I u nas ove je godine prvi put bila svečanija služba Božja na blagdan Srca Isusova u sam petak. Taj je dan uvedena i bratovština Srca Isusova, kojoj je pristupilo blizu sto članova, te je izabrano upraviteljstvo i časni sud. Narod je radio tajdan, ali naša će bratovština nastojati, da sav narod predobije za dragovoljno svetkovanje ovoga najmilijega blagdana. U drugu nedjelju iza toga bio je blagoslov kipa Presvetoga Srca, što ga je jedna udovica na svoj trošak nabavila. Bog joj platio! (M. P., povjerenik.)

Orašac. Naša je župa ove godine prvi put blagdan Srca Isusova u sam petak posvetila kao svečani dan, te svu brigu uložila, da se i vanjskim sjajem proslavi blagdan Isusove ljubavi. Kruna cijelomu slavlju bilo je mlado djevojačko društvo Srca Isusova, koje je svijem žarom pregnulo, da riječju i primjerom svaku dušu naše lijepe župe privede k Isusovu Srcu. („Dan“ broj 26.)

Ston. Ina nekoliko godina, da se je nastojanjem revnoga gvardijana ovdašnjeg franjevačkog samostana započelo u ovoj župi neobičnim slavljem svetkovati blagdan Srca Isusova, i to u sam petak. I ove godine ta svečanost uspjela upravo veličanstveno i ganutljivo. U gradu Stonu i po cijeloj okolici nije nitko radio, nego se je svetkovalo ko na velike zapovjedne blagdane. Franjevačka crkva, u kojoj se pobožnost obavljala, cijeli je dan bila dupkom puna pobožnog naroda, koji se je dolazio klanjati Božanskomu Srcu u svetotajstvu ljubavi. Crkva je bila iskićena, što se bolje može; napose oltar Presvetoga Srca bio prekrasno urešen zelenilom, cvijećem i mnoštvom svijeća. Preko svečane svete mise bila sveopća sveta pričest. Uvečer se razvila oko mjesta slavo-lucima, zastavama i sagovima iskićenog, ganutljiva procesija sa kipom Božanskoga Srca, a nakon toga izreče propovjednik živu i vatrenu besjedu u slavu istoga Božanskoga Srca. Svečanost završi se svečanom oprošnjom, blagoslovom i rasvjetom. (Gj. Kr.)

Trsteno. Ubavo Trsteno s ostalim divnim slavljem na blagdan Srca Isusova (u sam petak) združilo još i blago-

slov krasnoga novog kipa Srca Isusova i sjajne zastave djevojačkog društva za naknadu sv. pričest. („Dan“ broj 26.)

Vrši kod Nina. Cijelo mjesto svetkovalo je na blagdan Srca Isusova u sam petak ko na dan Božića. Osobito je bila krasna procesija s kipom Srca Isusova i sa zastavom „Vojske Srca Isusova“. O toj „Vojsci“ i njezinoj uzornoj uredbi drugom zgodom. (N. S.)

Žeževica gornja. Uoči blagdana bio je „prosvit“ (rasvjeta), a na sam blagdan svečana služba Božja. „Ni na Božić ne očitjesmo takova veselja, kao sinoć i danas“ — govorahu naši seljaci, kad se svršio blagoslov. I doista je neka osobita radost titrala na licima seljana. Ponosni su, što i oni sada svetkuju taj blagdan ko i obližnja sela, pače u slavlju sve natkriljuju. Ljubav prema Presvetomu Srecu poticala ih i na obilne novčane prinose, eda se onako sjajna rasvjeta i slavlje učini. Ovo je tek druga godina, što svečano slavimo blagdan Srca Isusova u sam petak, a već se opaža velika korist otuda. Ta, lijepi broj muških i ženskih, mladih i starih pristupio k svetim sakramentima, a to će kod nas mnogo reći, kad promišliš, da naš seljak u nekim selima na žalost nije priviknut pristupiti k svetim sakramentima osim u važneno vrijeme. Pravo je rečeno, da je za današnji naraštaj spas u Presvetom Srecu. (D. Tr.)

Bosna.

U nadbiskupiji sarajevskoj zavladao je lijepi običaj, da se blagdan Srca Isusova u sam petak slavi kod kuće (makar većinom još vrlo, vrlo čedno), a u nedjelju s najvećim sjajem u nekim središtima. Takova su središta osobito: Sarajevo, Brčka, Modrić i Travnik.

Sarajevo, sa svojom prvostolnom crkvom Srca Isusova pokazao je i ljetos oko 20. lipnja obilježje narodnoga prošteništa Srca Isusova. U siemenišnoj crkvi bila kroz devet dana propovijed i blagoslov, a u prvostolnoj crkvi svečana večernica sa pjevanim litanijama Srca Isusova, sva tri dana prije nedjelje. U sam petak bilo cijeli dan izloženo Presveto otajstvo vjerničina na klanjanje. I već je narod sa svih krajeva Bosne počeo dolaziti. Bilo ih je na tisuće i tisuće, od Save pa do mora, od Drine do Krajinie, a malo tko, da nije primio svete sakramente. Svečanu propovijed u nedjelju držao sam preuzvišeni nadbiskup dr. Stadler. Sijedi časni starina mladić je, kad mu valja narodu govoriti o

svome najmilijem predmetu — o Presvetom Srcu. Navrnuo je pak govor na čestu svetu pričest, koja nije nagrada svetima, nego hrana i okrepa slabima, put i najsigurnije sredstvo k svetosti. On bi najvolio, kad bi mu glas čula čitava pokrajina, da, cio svijet; ko trublja diže svoj glas, koji vodi k vrelu vrlunaravnoga života. Iza propovijedi posvetio je nadbiskup sebe i svoje stado Božanskomu Srcu. Veličanstvena li prizora, kad se je onda razvila procesija, kojoj upravo nema para. Nadbiskup s Presvetim i uz sjajnu asistenciju, dvanaest svećenika u misnom odijelu s gorućom svijećom u ruci, na hiljade školske mladeži, i ona nepregledna rijeka bezbrojnog naroda u šarolikoj nošnji! (Sr. dugi, krasni opis u „Vrhbosni“ str. 226.)

O Brčkoj drugi put uz nekoliko slika.

O džak. Mala vam je to župa u bosanskoj Podravini, koja se pruža ispod planine Vučjak, gdje su se nekoć krili glasoviti Kiko i Jeljić, kojima je hajdukovanje opjevao naš dični hrvatski pjesnik fra Cirgo Martić. Pa evo me, gdje vam razdragana srca javijam, da smo i mi slaviti blagdan Srca Isusova u sam petak. Bilo je taj dan u crkvi seljačkog i gragjanskog svijeta skoro kao u nedjelje i zapovjedne blagdane; a što je najviše veselilo Božansko Srce, jest, što su svi taj dan primili svete sakramente. (M. Dž. župnik.)

Travnik. Cijenjeni štoci, dogijte jedan put o svetkovini Srca Isusova u naš Travnik, nekoć prijestolnicu vezirsku. Čudnovato! Jednom Travnik za raju bijaše strašan, a danas Srce Isusovo upravo ovdje slavlje slavi. Da ustanu naši stari Bosanci i da vide, o čem ni sanjali nilesu! I ove jutra nagrmuo u grad svijet iz bližih i daljih krajeva. U sjemenišnoj crkvi od puke množije ni maknuti se ne možeš. Kod ispovijedionica tima ih sedam, osam li tolika stiska, te misliš: sad će se zdobiti svi i zgnječit će ispovjednike. Više se stotina ljudi pričestilo. U 9 sati bude propovijed. Veleč. o. U. propovijedao je o dobroti Presvetoga Srca Isusova i o našoj — nezahvalnosti. „Puče moj, što sam ti učinio? Izveo sam te iz Misira: kroz stoljeća si, Bosno mila, robovala — sad si slobodna; utopio sam Farauna: iz ruke nevjernika istrgo sam žezlo i predao ga u ruke katoličkog vladara . . . a ti, narode moj? Što sam ti učinio, da kuješ čavle za me, da strjelcima probadaš Srce moje, psovkama je godine na blagdan Srca Isusova (u nedjelju) već rano iz-

svojim?..." Narod sluša, uzdiše, plače: stotine ruku udaraју u stotine raskajanih grudi: „O Isuse, oprost!“ Nakon povijedi bila je pontifikalna misa, onda procesija sa Presvetim sakramentom. Sila inovjerala nalegne k prozorima svojih kuća ili sjedeći u dućanima motre ono šarenilo. Najbrojniji su dakako muhamedovci. Slavije Kristovo gledaju oni, koji su iz mržnje progonili njegove vjerne sve do smrti, podnositi moraju svijetlo sjajnih križeva, što svrhu zastava na sve strane sjajne trake bacaju, budući njima mutne oči i još mutnija srca. Pjesma zaori i jeknu zvona: sve to moraju slušati, koji nijesu nekoć mogli podnijeti glas zvona, što je iz daljine dopirao, već bi naši morali udarati u „tep-sije“ i kotlove, samo da se ne čuje „ta rika magareća“. Šta ćeš, brate, ljudi snovali, a Bog odredio. Napokon nekako oko podne vraća se narod pun ushićenja kućama i pripovijeda onima, koji nijesu mogli doći. „Samo da ste vidili one lipote!..." tako završuju pripovijedanje, a slušači žalno dometnu: „Ih! Grdno rano moja, da ti nisam mogo (mogla) otići! Do godine ko li živ, ko li mrtav?“ (Sr. „Kat. List“ broj 28.)

— 634 —

Junački obraćenik.

Biskup anglikanski (protestantski) gospodin Reisd, sin je siinoga bogataša. Otac mu je namro tri milijuna, samo što je u oporuci stavio uvjet, da ima sin izgubiti cijelu baštinu, ako bi prešao na katoličku vjeru.

No junački sin, uvjerivši se iza dugog i savjesnog istraživanja, da je jedino katolička vjera prava, odrekao se je baštine, te nedavno postao katolikom.

Žrtva je njegova to veća bila, što je ujedno izubio i bogate dohotke, što ih je imao kao anglikanski biskup, pače izgubio je i samu biskupsku čast, budući da katolička Crkva ne priznaje valjanim svećenički red kod anglikanaca, a još manje biskupski red. Od tobožnjega biskupa postao je g. Reisd prostim laikom (svjetovnjakom).

A sada recite vi, koji se stidite kršćanske vjere, vi izmeti katoličke Crkve, vi izrodi hrvatskoga naroda; recite: Iko je ika-

da prezreo tri milijuna, bogate dohotke i velike časti, samo da može postati protesantom, raskolnikom, muslinanom ili bezvjercem? Uzalud biste pretražili povijest svih vijekova, svih naroda. Otkako ima svijet, nije ga bilo. Toliku moć može imati samo istina, i to istina Božanska. No takovih junačkih primjera nalazi se, i mnogo ih se nalazi, kod onih, koji su stupili u krilo katoličke Crkve ili koji ga ni pod koju cijenu nijesu htjeli ostaviti. Dakle katolička Crkva doista ima, i to jedino ona ima, pravu istinu Božansku!

Svega po malo.

— **Vele Drage** (Hrv.). Antun Golik, glavni začelnik kapete Srca Isusova u Velim Dragama kod Brod-Moravica, o kojoj nam je u 4. broju ovogodišnjega Glasnika tako lijepo pripovijedao, ovoga je ljeta blago u Gospodinu preminuo. Njegova će uspomena živjeti, dokle će god biti ona kapela Srca Isusova. Počivao u miru!

— **Velike Briznice** (Hrv.). U ovom senen, 690 metara nad morem, kod Starograda u Primorju, od godine 1906. opstoji kapela Srca Isusova. Sva župa Starigrad slavi ovdje blagdan Srca Isusova u sam petak.

— **Visoko** (Hrv.). Visoko slavilo je dne 18. lipnja, na blagdan Srca Isusova, lijepu svečanost: blagoslov nove, male, no milo-viđne kapelice Srca Isusova.

Dopisnica uredništva.

— **R. O. u M. Vi** kao član društva svetoga Jeronima već i onako dobivate jedan kalendar, nazive „Danica“? — Drago nam je, ali zar vi na Božić uz pečenku ne želite i kolača? Drugo je pečenka, drugo su kolači; drugo je „Danica“, drugo je „Kalendar Srca Isusova i Marijina“. Držite oba kalendara: jedan će popuniti drugi, jer su posvema različiti.

— **Mnogima**. Nerijetko se dogodi, da tko naruči Glasnik ili Kalendar kod uredništva. Nemojte tako! Drugo je uredništvo, drugo tiskara. Uredništvo nema nikakva posla s pretplatama i narudžbama. Obratite se sa svakom narudžbom i reklamacijom izravno na „Tiskaru Antuna Scholza u Zagrebu, Gajeva ulica 7.“, pa i novce izravno tiskari pošaljite. Na uredništva šalju se samo listovi, zahvalnice, dopisi i noveći u dobrotvorne svrhe, kao za širenje Glasnika, za hrvatsko svešte Srca Isusova u Zagrebu, u Petrov novčić, za svete mise itd.

Broj 12.

Prosinac 1909.

Godina 18.

Namjena molitava i dobrih djela za prosinac.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Vjerski duh u vojsci.

Bilo je to godine 1866. u glasovitoj bici kod Custoze (čitač: Kustoce), gdje je naša vojska, pod zapovjedništvom junačkoga nadvojvode Albrehta, pobijedila četiri puta brojnijega neprijatelja. Jedna konjanička pukovnija dobila nalog, da raspukne neprijateljski karé (šuplje kolo) u jakosti od četiri bataljuna, koji je imao vrlo znamenitu poziciju (položaj). Junački zaletje se pukovnija na neprijatelja, ali bi krvavo suzbijena. I drugi i treći put navali bez uspjeha. Neprijatelj meglutim dobio dva bataljuna pojačanja, dok je naša pukovnija bila već strašno razrijeđena. Pukovnik javi svoj zdvojni poŕožaj na više mjesto, moleći pojačanje. No nije ga mogao dobiti, nego mu se još i ponovio nalog, da neprijateljsko šuplje kolo po što po to razbije. Uzalud nastoja pukovnik, da ohrabri klonule vojnike. On ih moli, on im se prijeti — sve uzalud: ne će, pa ne će da se maknu. Uto opazi pukovnik vojničkoga kapelana, vjernoga si prijatelja. „Kamarade“, doviknu mu, „pokušaj ti, pomoću vjere, da momke ojunačiš“. Kapelan dogma konja k pukovničkoj zastavi, te poviče: „Vojnici! Ova je zastava dobila blagoslov Crkve; pod njom ste se zakleli, da ćete ili pobijediti ili umrijeti! Sjetite se toga!

Primite općenito određenje!" Ko na zapovijed svi otkriše glavu, držeći kalpak u ruci. Pošto je svećenik podijelio određenje, te pukovniku kanoti posvetio za smrt, izvadi raspelo, digno ga visoko, jašući pred pukovnijom, te im dovikuje: „Naprijed s Bogom i Kristom!" Neopisivo oduševljenje obuze vojnike. Kličući od znanosa, neodoljivom žestinom baciše se na neprijatelja, te ga mahom razbiše. Tako je za po sata ova mala četa uništila neprijateljsko šuplje kolo, te najviše doprinijela k sjajnoj pobjedi.

Evo što vrijedi vjera u vojsci! Ni sve ratno umjeće, ni sva vojnička stega ne može je nadomjestiti! Vjera pravi junake! Vjera uči vojnika ispunjavati dužnost, pa makar i s prijetnjom života, tješeci ga nadom u vječnu nagradu na drugom svijetu. Sva povijest svijeta potvrgnula, da su se uvijek junštvom odlikovale one vojske, koje su vjerskim duhom bile napunjene.

Od golemog je dakle zamašaja za domovinu u vrijeme rata, da je u vojsci živ vjerski duh.

No i u vrijeme mira nije od manjeg zamašaja. Dandanas, gdje je općenita vojna dužnost, gdje golemi dio naroda — ponajplemenitiji sinovi domovine — prolaze kroz vojničke godine: zar možemo biti ravnodušni, kakav dah u vojsci vlada? Vojska može biti pogubna škola vjerskog nečaja i čudoredne iskvarenosti (a u nekim zemljama doista i jest), no može biti i škola značajnosti i muževnih kreposti. Vojska dakle može biti na golemu štetu, ko i na golemu korist za vjerski i čudoredni život cijeloga naroda. Sve je do toga, da li se u vojsci njeti vjerski dah.

U nekim zemljama, kao u Francuskoj, vjera se sa strane države posve zanemaruje, pače se vojska i u rat šale bez i jednoga svećenika. Kod nas je u tom pogledu puno bolje. Imamo uzorno uređeno vojno dušobrižništvo; gotovo svi vojnici primaju na Uskrs svete sakramente, a često se vode k svetoj misi, te slušaju i propovjed.

No to nije dosta. Osim redovitog dušobrižništva trebalo bi u puno većoj mjeri upotrebljavati razna sredstva, kojima se u vojsci njeti vjerski duh, te se vojnici čuvaju od besposlice i drugih čudorednih pogibelji vojničkoga života. Toga ima u drugim zemljama više nego kod nas. U Francuskoj, Italiji, Belgiji, Španjolskoj, Njemačkoj ima „katoličkih vojničkih domova", gdje vojnici za vrijeme dokolice mogu čitati

dobrih knjiga i časopisa, slušati poučna predavanja i pristojno se zabavljati. Pače ima gdje gdje i Marijinih kongregacija za vojnike, osobito za časnike; a nerijetko čitamo, gdje su se vojnici, časnicima, kadetima držale duhovne vježbe.

O svemu se tomu kod nas rijetko i pririjetko što čuje!

Ođazovimo se dakle želji svetog Oca pape, te ovoga mjeseca prikažimo sve svoje molitve i dobra djela upravo na ovu nakamu, da bi se u vojsci našoj što više unaprijedilo vjerski duh; da bi se uvele mnoge korisne uredbe u tu svrhu; da bi naši vojnici služili ne samo čaru i domovini, nego i Bogu i Crkvi; da bi svaki naš vojniki zaslužio dično ime: „miles Christi“ — „vojniki Kristov“!

Pretplatnici i pretplatnice Glasnika! Povjerenici i povjerenice!

Evo godine na izmaku: Obnovite što prije pretplatu! Nije moguće, da tiskara prve brojeve za novu godinu za vrijeme i u potpunom redu otpremi, ako se kasno pretplati. Pretplatite, ako je ikako moguće, još prvih dana prosinca! Pa evo vam sada i lijepe prilike, da štogod uradite za proslavu Srca Isusova: nagajte među svojim prijateljima i znancima što više novih pretplatnika! Pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu, ova najpasonosnija i najljepša pobožnost, po sudu presvijetloga gospodina nadbiskupa zadarskoga najuspješnije se širi „Glasnikom Srca Isusova“. Tko dakle širi „Glasnik Srca Isusova“, taj je apostol, apostol Srca Isusova! Zar to nije dično i často? — Dakle na posao! Uredništvo.

Stota godišnjica Srca Isusova u Tirolskoj.

(Priopovjeda o. Stjepan Babunović D. L.)

Narodno slavlje.

Poslije svete mise zaredali i opet svečani govori u slavu prošlih junačkih dana. U svima se isticala hrabrost i vjernost Tirolaca, te njihova živa vjera u Boga. Njegovo se Veličanstvo u kratko zahvalilo svima govornicima i svemu

narodu za njegovu ljubav i odanost; a onda je položilo na spomenik Hoferov krasan vijenac od svježih alpskih ružica. To je zapravo cvijet, koji nema a ma baš nikakve sličnosti s našom ružom, osim lijepe poput krvi crvene boje. Raste samo na visokim Alpama, u visini od kakvih 2.000 metara. Onda se kralj vratio u kočiji, praćen nadvojvodama, u dvor nadvojvode Eugena, kod kojega je stanovao.

Pred dvorom podignuli lijepe sjenice; a u sredini bila je najljepša za kralja, sva obložena bijelim svilenim damastom i iskićena cvijećem, vijencima i zastavama. U njoj je kralj čekao i gledao svečanu povorku. (Na našim slikama vidi se u kraljevskoj sjenici jedna nadvojvotkinja; a kralj stoji sasvim napred ispod svilenog natkrova i iznad cvijeća.) Ovo je takogjer bilo nešto dosad neviđeno.

U sjajnoj povorci nije sudjelovala redovita, nego samo pučka vojska. Najprije su prošli konjanici sa zastavama i grbovina gradova i mjesta, odakle su došli. Iza njih evo pučkih strijelaca s glazbom i zastavama. Vojničkih glazba bijaše u svemu 153, a ratnih barjaka oko 670. Većina ovih barjaka bijaše starih, dijelom iz talijanskog, dijelom iz onoga bavarsko-francuskog rata prije sto godina. Neki su veoma šarani pušanim tanetima, te izgledaju kao kakve stare, otrcane svilene krpe; ali tim draže i milije junačkom narodu. Kršćanskome srcu i oku osobito je godilo, što si na velikoj većini barjaka mogao vidjeti sliku Srca Isusova ili sliku blažene Djevice Marije ili obađvije. Novi barjaci imadu gotovo svi takve slike rukom u svili i zlatu izrađene. Čovjek bi mislio: crkveni su to barjaci, a ne bojni, pa ipak to bijahu pravi ratni barjaci.

U svečanoj povorci svraćali su na se oči sviju osobito četiri povijesničke skupine pučkih ustaša iz godine 1809. Svi su naime bili obučeni i oboružani onako, kako su njihovi oci prije sto godina išli u rat.

Prva skupina nosila je ogromno Rospelo, što ga dala pokrajinska vlada napraviti na svoj trošak. Poslije će se ovo Rospelo postaviti u posebnoj kapeli, što će ju vlada na uspomenu ovog jubileja sagrađiti na brdu Isel. Rospelo su nosili seljaci iz okolice grada Lienza, potomci onih junaka, koji su prije sto godina pod ovakim križem išli u boj. (Vidi sliku na str. 225.) Sve su kumpanije građani insbruški i gosti na ulici i s prozora kuća burno pozdravljali i cvijećem i

Ljubljana. Puščani ustajajo iz g. 1809. s razpisom.

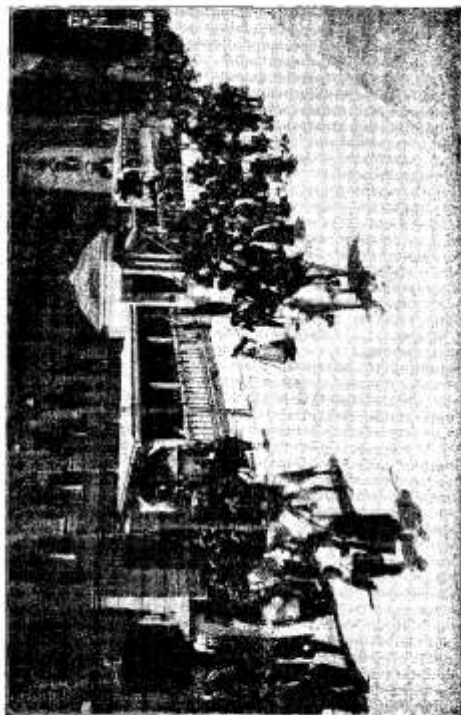
vijencima darivali; ah ovu su kupanju dočekali upravo s neopisivim oduševljenjem i poklicima, i opsipavali je pravom kišom cvijeća, tako te ono osam nosioca i njihova pratnja nije smjela očiju podignuti. Njegovo Veličanstvo pozdravilo je srdačno svakog kapetana i svaki bariak, a kad je ova skupina prolazila ispred nega, stajalo je i pozdravljalo cijelo vrijeme na vojničku.

Iza ove skupine eno druge; na čelu joj — mislio bi — uskrsnuli kapucin Haspinger, koji je pred sto godina svojim vatrenim govorima oduševljavao junačke borce na boj i ustrajnost. Kapucin ide naprijed čedno, s križem u ruci i kapucom na glavi, a za njime njegova četa oružana dugim motkama, debelim štapovima, starinskim buzdovanima, visokim kopljima, kosama, gvozdanim vilama i sličnim oružjem, kojim se ratovalo godine 1809. Ovako su bile naoružane sve četiri ove starinske skupine. U skupini Haspingerovoj bio i jedan ogroman drveni top; vuklo ga dvanaestero ljudi! Osim toga bile tu i starinske dvokolice s ratnom zaštitom i prtljagom — čovjek bi mislio: zbija idu u rat!

Po tom je slijedila skupina Špekbaher-ova. Špekbaher je bio uz Andriju Hofera jedan od najslavnijih junaka i najvještijih vojna u onome ratu. I njegovi su ustaše oboružani kao i Haspingerovi, samo što vuku sobom dva stara drvena topa i više konja s tovarima ratne prtljage. Njima se pridružila i jedna četa junačkih žena oboružanih s vilama, kosama i bodovima.

Napokon evo skupine Andrije Hofera. (Vidi sliku na strani 227.) On kao glavni zapovjednik cijele vojske iđi na konju s izvučenom sabljom; a za njime duga povorka kršnih junaka s drvenim topovima i teretnim kolima. U sredini povorke ogromna starinska kola, a u njima cijela kuhinja i pivnica Hoferova — spomen na jedno službeno putovanje Hoferovo po zemlji. Hofer bio priprost čovjek, bez ikakvih škola; po zanimanju krčmar; ali čovjek mudar i razborit; isto veoma pobožan, tako te su ga svi poštivali kao oca i njegovu riječ slušali kao svetu. Što nijesu mogli ni ministri ni generali, to je mogao on svojom blagom, ali odlučnom riječju kod svojih zemljaka. Ovi ga silom učiniše vrhovnim zapovjednikom svih zemaljskih četa i zemaljskim poglavicom, kad su Bavarce bili istjerali iz zemlje, predavši mu u ruke neograničenu vlast. Hofer bio od naravi skroman, bez

ikakve slavičnosti; pa je i kao vrhovni glavar zemlje izdavao zapovijedi samo u ime austrijskog cara Franje.

Indrak Pučki ulazi u Hofarom na čelu.

Iza ove četiri skupine starih pučkih ustaša slijedile opet nepregledne kumpanije pučkih strijelaca. Bilo u svemu preko

400 kumpanija. Svaka kumpanija ima drugu nošnju. Jedni su strijelci obučeni sasvim na vojničku, drugi opet sasvim na seljačku; jedne bi držao lovcima, druge lugarima, treće činovnicima. Neki imaju ogromne šešire, mislio bi -- kišobrane, neki opet malene; ali svi su okićeni barem jednim dugim perom sokolovim ili paunovim ili orozovim ili od koje druge ptice. Na nogu im obično kratke hlače do iznad koljena; a na potkoljenicama bijele ili zelene čarape zelenom ili crvenom vrpcom privezane. Na plećima nose jedni surku, drugi neku vrst fraka, treći opet nekakve čudne kaftane -- riječju: to je bila slika, da se je nijes mogao sit nagledati. (Vidi slike na strani 231. i 233.)

Kralj je promatrao pažljivo cijelu povorku stojeći. Nije to bila malenkost za njega. Pomislite: povorka prolazi puna tri sata; a on, starac od 79 godina, stoji kao stap. Kažu, da je bio do suza ganut i veoma razdragan. Ovako što, reče, još nikad u svom životu nije vidio. I neki Bečlija se izrazio, da se s ovim slavljem ne mogu isporučiti ni hečke jubilejske svečanosti od prošle godine.

Sve u jednu: Tirolci si osvjetlaše obraz i pokazahu, da su jednako vjerni svome zemaljskom caru i kralju kao i svom nebeskom Savezniku, Božanskom Srcu Isusovu, komu da je čast i slava u vijek!

Božić u Americi.

U gradu Johnstownu (izgovori: Gjonstaun), u državi Pensilvaniji u sjevernoj Americi, ima vam dosta naše braće Hrvata. Imaju i svoju hrvatsku župu i crkvu. Većinom su to radnici, koji kopaju ugljen. Jedan od njih, vrijedan mladić Stj. J. iz hrvatskog Zagorja, revan štovatelj Srca Isusova i širitelj našega Glasnika, pripovijeda nam, kako je preklanjske godine (1907.) sa svojim hrvatskim drugovima u dalekoj Americi božićevao. Evo slušajte ga:

Rosnih očiju pišem ovaj listak. Slušajte, dragi čitatelji, čudo, što se je dogodilo. Ako li pak nije čudo, nego samo slučaj, e onda je barem vrlo čudan i zanimiv slučaj. Ja ću vam samo čistu, svetu istinu napisati.

Evo redom, što i kako je bilo.

Poznat vam je, dragi čitatelji, tijep naš običaj u domovini.

a valjda i po cijelom kršćanskom svijetu, da se o Božiću po kućama načini mali Betlehem ili ti božićne jaslice. Tako smo i mi Hrvati ovdje u dalekoj Americi činili godine 1907..

Ima nas ovdje u jednoj kući više Hrvata, pa smo već puno prije Božića stali sve priregljivati za naš kućni Betlehem. Pače se natjecamo, tko će u svojoj spavaćoj sobi ljepše iskititi svoj Betlehem, da što svečanije dočekamo drugoga nam novorogjenoga Spasitelja. Nijesmo žalili ni truda ni novaca. Kupili smo za nakit, što se je najljepšega dalo naći po dućanima.

Napokon osvane badnjak. Povrativši se od rane sv. mise, imasmo, is trojica drugova, čitav dan pune ruke posla oko naših Betlehema. Dakako da u našim sobama nije bilo mnogo prostora, ali se je svejedno dalo sve lijepo urediti. Na писаči stolić stavismo štalicu, i iznad stolića božićno drveće. Sve to nakitismo, što je tko bolje znao i umio. Razumije se, da je tu morala biti i slika Srca Isusova, jer u nas štovatelja Presvetoga Srca ko da niti nema božićnoga nakita bez njegove slike. Osojito moja dva druga, koja stanuju u najvišem spratu kuće, tako zgodno smjestiše sliku preslatkoga nam Srca Isusova, da je baš do krasota gledati. Srce Isusovo stoji otraga iznad štalice kao (ralj cijelomu njihovu Betlehemu, a iza njega vidiš veliku, krasnu umjetnu ružu, znak naše žarke ljubavi k njemu.

Uživasmo u tom tako, da sam u svojih drugova vidio i suza radosnica.

Sutrađan, na Božić, cio dan veselju ni konca ni kraja. No kako se često velika radost pretvori u žalost, tako se je i nama ovaj put dogodilo.

U sedam i po sati na večer zvala su nas zvona naše hrvatske crkve na večernicu. Odozmo svi, osim trojice, koji ostarđeše u prizemnoj sobi, da ne bude baš kuća prazna.

Crkva nije daleko, i tako nije minuo ni jedan sat, a mi poslije svršene večernice veselo pohrlismo kući. Jedan je drugoga htio da prestigne, ko djeca, ili ko da bismo slutili, što se doma zbiva.

I već smo bili blizu kuće kojih sto koraka. Sad će se jedan drug zaletjeti, pak uz brdo i po stubama jednako kao na juž trići do kuće, pa evo ga u tren oka već kod svoje spavaće sobe u najvišem spratu.

No kako se preplaši, kada otvori vrata! Soba je puna za-gušljivoga dima, svjetiljka se ugasila, ne vidiš ništa osim — vatre, što se žari ispod stolića, na kojem je bio Betlehem. Sreća

što nije bilo nikakva promaha (propuha), jer bismo inače svu kuću našli bili u plamenu.

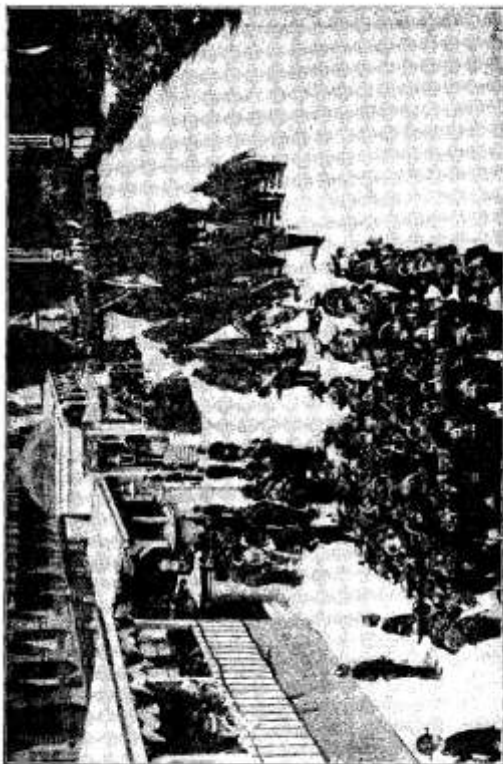
Tu je sada nastala žurba i strava, pak još na sam Božić usred najvećega veselja. Trči, leti, nosi vodu, guši vatru! Tu se baš nije pazilo, da se polijevajući vatru što ne zaprija onoga, što je još ostalo čisto i čitavo, nego polijevaj, što brže i što bolje znaš: ta, s vatrom nije šale.

Kad pogušismo vatru, otvorismo vrata i prozor, da se soba prozrači. Tek sada mogosmo s mirom promatrati, što se je dogodilo. Ala imaš šta i gledati! Vatra je uništila cijelu halu (tovar) papira, što služi ugljenokopačima, i sve ono rublje, što je bilo skupa s papirom. Stolić, na kojem je bio Betlehem, ozdo je izgorio na ugljen, a sve naokolo obgorio. Božićno drveće opežilo se je tu i tamo, a veliki je dlo papirnatoga nakita na njem izgorio. Kraj stolića je prozor: tu je izgorio komad zastora. Po stoliću bio je još papir prostri, te samo naokolo i na više mjesta obgorio. Štalica je samo na jednom uglu izgorjela, premda je sva iz papira: kako to, da nije sva izgorjela? Po stoliću bile su ovčice: nijesu izgorjele ni one. S jedne strane štalice bio je mali kip svete Obitelji: prilično se je začadio. S druge strane bio mačo veći kip Majke Božje s Božanskim djetetom na ruci: ovaj se je kip tako začadio, da ga je bilo užas gledati; no dao se je poslije ipak očistiti, da je opet lijep kao i prije.

A šta je to?! Slika predivnoga Srca Isusova ostala je baš sasvim neozlijeđena, pače i od vode, kojom smo onako bez obzira sve polijevali biti, ostala je tako čista, da se ništa ne pozna na njoj. A ipak je slika stajala ispod božićnog drvca, koje je posve obgorjelo te se opržilo. Pače i ona papirnata ruža, za koju bi čovjek mislio, da je morala planuti poput kudjelje, jedva da je oštećena; vidiš na njoj nekoliko rupica, kao da si ju šilom ubo, a inače je ostala čista, kako je u dućanu bila kupljena.

Zar to sve nije vrlo čudnovato? Pa vam, dragi čitatelji, ipak samo živu istinu pripovijedam, kako to može posvjedočiti devetero ih, koji stanuju u istoj kući, te su sve to na svoje zdrave oči vidjeli.

Nijesu dakle moji drugovi uzalud stavili sliku Presvetoga Srca Isusova na najodličnije mjesto, da kao Kralj sa prijestolja svoga gleda u Betlehem svoj i da ga brani i štiti. Pa zar ga nije obranilo? Kako ne, kad je baš ono, što je bilo najglavnije i najzapačljivije, ostalo čitavo i skoro posve nenoštećeno.

Innsbruck. 'Tirolski veterani' prolaze ispred kralja*

* Učesnici u ratu, koji su se borili za Austriju, prolaze ispred kralja.

Evo dakle, dragi čitatelji, vidio sam na badnju večer i svojih drugova suza radosnica, a na božićnu večer bilo je i suza žalosnica. Ali nas je ipak veoma tješila ova očita zaštita Srca Isusova, koje nije samo našu kuću, naše stvari i naše krvavo zaslužene novce očuvalo od požara, nego i sam naš Betlehem otelo nezasitnome ognju.

Neka zato bude hvaljeno i slavijeno preslatko i preljubavno Srce Isusovo, koje nam je, osobito u sadašnja teška vremena, gdje nema ni rada ni zaslužbe u Americi, jedina utjeha jedina nada u bolju budućnost.

13. Vojarna.

(Zahvalnice jednoga vojnika).

Dragi Glasnik! Evo i mene, mlađog hrvatskog vojnika, rodom iz Oraca kod Križevca, a sada u kršnoj Hercegovini, molim te, dopusti, da i ja nešto pričam o vojničkom teškom staležu!

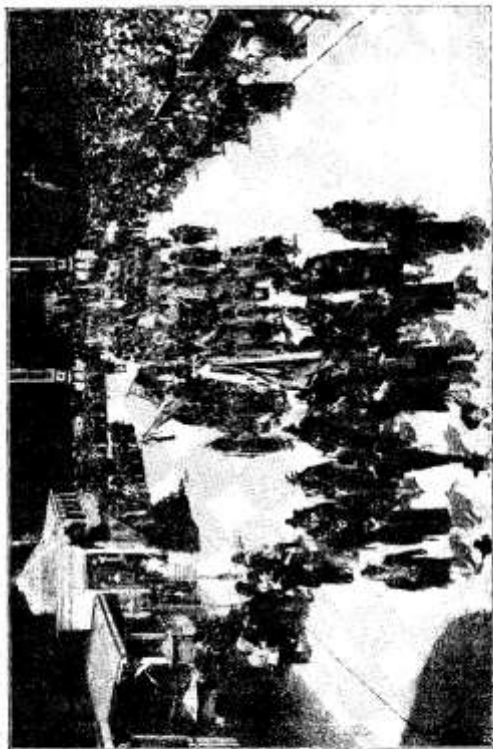
Još kao maleni dječak želio sam, da postanem vojnikom. I ta mi se je želja domala ispunila. Netom mi je bilo sedamnaest godina, a ja sam, s privodom svojih milih roditelja, sam od drage volje stupio u vojnike. Bilo je to 16. listopada godine 1907., kad sam u našem bijelom i glavnom gradu Zagrebu došao pod zastavu.

Nesretne cipele.

Ali ne bi dugo, a moja se radost pretvorila u veliku žalost. Onako kao rekrut dobio sam cipele, koje su me strašno žuljale. Ja to službenim putem javim tešdoblu (narednika), koji je služio u skladištu, ali me on strašno ispuše i kaže, da sam ja veliki fiškal, pak bih samo želio dobiti nove novcote cipele; „a te su cipele dobre za rekruta, kakí si ti!“

Uzmem cipele i odnesem ih u radionicu. Ali mi ih tamo postolar još gore naredi, nego što su bile.

Sutradan, kad mi izagremo na vježbe, a jedna me cipele još jače žuljala. Jedva sam uz velike boli mogao hodati. Uto zasvira. Čas odmora. Skinem cipele, da vidim, šta le. Kožu mi se je počela gulliti. Šta ću jađan: cipele pretjesne, a drugih ne mogu dobiti. Još onako po civilsku uzmem nož i odrežem onaj komad, koji mi je smetao, ne sluteći ništa zla.

Indrak. Tirolski vojski strijelci prolaze ispod kralja.

Sada mi marširamo dalje, a ja u blatu malo da nijesam ostao hos.

Povrativši se u vojarnu, namah odnesem cipele opet u radionicu. Postolar, ogledavši cipele s desne i lijeve, oštro me pogleda, pa kaže: „Ti si ovu cipelu rezao.“ Ja u strahu kažem, da nijesam. Ali on mene vodi k računarskom podčasniku, i sada obadva kažu, da sam rezao, a ja opet kažem, da nijesam pa nijesam. Nato podčasnik zakriči: „Morgen cum raport. (Sutra na raport.) Sada uzmi cipelu, a sutra dogđi s njom na raport, pa da vidiš, kako se cipele režu, dok odsjeđiš osam dana ajncela (samice).“

Joj meni, Isuse, što sam učinio! Drugovi mi se rugaju, te mi dosugljuju tko 8, tko 14, tko i 30 dana zatvora. „Joj meni,“ uzdišem, „ja prvi od svojih jarana (drugova) u rešt! A šta će na to moja dobra i mila majka? Uvijek me ona naučavala, da budem pobožan i pošten. Kad ona čuje, da joj se sin po zatvoru poteže, što će misliti o meni? Kazat' će joj drugi, da sam Bog zna šta skrivio, i ona će, onako već bolesna, umrijeti od žalosti.“

U devet u krevet, ali meni ne će san na oči. Ja uvijek mislim, što će biti sutra na raportu, koliko ću dana zatvora dobiti. Stanem razmišljati, tko bi mene mogao osloboditi zatvora, tko bi mene zagovoriti, tko savjetovati. Nigdje nikoga nemam, a moji drugovi jedva čekaju, da budem kažnjen. Uto se sjetim, kako mi je majka na rastanku kazala, neka se u svakoj nevolji utečem Presvetomu Srcu Isusovu, da će mi ono zacije'o pomoći. I doista ja to učinim. Živim pouzdanjem pomolim se Presvetomu Srcu Božanskoga mog Otkupitelja, koje bolesne liječi, žalosne tješi.

Osvanuo dan. U 8 sati više narednik: „Raport van!“ Idem ja žalostan sa svojom cipetom na raport. Sada jedan za drugim javi kapetanu, a ja meglutim molim Presveto Srce, da me oslobodi kazne, obećajući mu, da ću mu biti vjeran štovatelj u cijelom svom vojničkom životu i da ću se javno zahvaliti u njegovu Glasniku.

Dogđe na mene red. Pita me kapetan, jesam li rezao cipelu. I ja iskreno priznam, da jesam. Srcu Isusovu za ljubav nijesam htio lagati, pa makar dopao najstrožeg zatvora.

A što će sad kapetan? „Baš zato,“ veli, „što si istina

kazao, oprosteno ti je za ovaj put. Znaj, da ja volim čovjeka, koji je iskren, ma bio on i kriv. — Raport abtretent! (Raport neka odstupi!)"

Braćo, tko sretniji od mene? Drugovi me pitaju, koliko sam dana rešta dobio, a ja veseo: „Ništa, ništa!" Hvala i slava Presvetomu Srcu toliko puta, koliko je meni časaka i minuta!

Zaspao u službi

No čimala evo opet jada iznenada. Odrediše me za službu inspekcionsgefrajtera, ma da kao rekrut još nijesam znao sve dužnosti. Kako je, osobito preko noći, bila velika zima, uzmem si pokrivala iz kreveta i knjiga, da čitam vani na hodniku. Ali tamo čitajući prevarj me san. Zateče me podčasnik, gdje spavam. Odmah mi naredi, da sutra dan dođem na raport. Možete si misliti, kako mi je bilo teško. Ovaj put zacijelo ne ću proći bez kazne.

Šta ću, braćo, već se, kao ono prvi put, tako i sada utekoh Presvetomu Srcu Isusovu, kojemu sam se mlad posvetio.

Dogiem na raport, kapetan me pouči o službi i oštro me ukori, no opet me oprosti kazne.

Zato i vi, braćo, u svakoj svojoj bijedi i nevolji utecite se Presvetomu Srcu Isusovu, i ono će vas zacijelo uslišiti — kako mene pod carskom kapot i ubojitom puškom, tako i vas u vašim pobožnim kućama, kad se njemu molite.

Pod su-nnjom pronerjerenja.

Sretno prošli teški dani novaštva, ja postao pravi vojnik, a doskora i podčasnik. Poslaše me u vojnu školu, da tamo još više učinim. Ja vrših i tamo svoje kršćanske dužnosti, polazio sam crkvu kao i kod pukovnije. No to nije bilo po čudi mojim drugovima, i zato na mene silno zamrežiše i gdje su god mogli, svagdje me poništavali. Teško su čekali, da me snagle kakova neprilika, a evo im se zlobna žeđa jedan put ispunila.

Bilo je to na svršetku naših škola. Tada smo dobivali novce za put k pukovnji i razne doplate. Dilelio novce cugs-frer (vodnik), koji nije znao ni riječi hrvatski, već samo

njemački i mađarski, a ja opet nijesam znao nego hrvatski. I on mi daje novce, govoreći nešto o časničkom momku; a ja razumijem, da su ti novci za njega, pa ih njemu predam. Ali najodnom javi jedan moj drug, da je netko za njega uzeo novce, pa da mu ih ne će dati. Usto dogie i časnički momak ter se hvati, da je on dobio dva puta novce. Ispitivao se, od koga ih je dobio. A on kaže, da sam mu ih ja dao. Sva krivnja pade na mene. Žalostan uzdahnem: „Ja da si čije novce prisvajam i pronevjerim?“ Zamašilo mi se pred očima. Srušim se ohnemogao na zemlju i zavapim: „Isuse moj, smiluj se meni!“ Jedan moj nekadašnji kamerad (drug) poviče: „Morgen cum raport! (Sutra na raport!)“

Ah, što ću jadna? Meni je, da umrem od žalosti, jer se to tiče vojnoga suda. Otac moj i majka moja i cijela moja rodbina bili su pošteni, a ja da budem osuđen kao kradljivac? Koliko li sramote! Ah, kako će to boljeti dobrog a oca! A majka, bolesna, znam, da će umrijeti od žalosti!

Sve to crnije misli zaokupiše mi dušu. U svojoj zdvojnosti odlučih napokon, da si oduzmem život. Mislio sam, ako se ubijem, nitko ne će mi znati, a roditelji mislit će, da sam umro od žalosti ili bolesti.

Što sam namislio, idem, da to i učinim. Uzmem pušku i pet oštarih naboja i odem, da si potražim zgodno mjesto, gdje da si skončam nevoljni život.

Uto se sjetim svog dobrog Spasitelja. Hajd', idem najprije u crkvu, da mu se zadnji put poklonim! Upravih dakle korake svoje k crkvi. Na putu počele mi posve druge misli dolaziti. „Ah, dogli ti jadna nesretniče i griješniče, dogli k Srcu Isusovu! Niemu se u toj nevolji moliti i preporučiti! Dobro i milo Srce Isusovo opet će ti se smilovati i otkriti tvoju nevinost!“

Stupim u crkvu, bacim se pred sliku Srca Isusova i suznim lu očima pogledam. I predstavim si u duhu, da je tu živi Isus i da mi pruža svoju desnu ruku i govori: „Oj nesretniče, zar ne vidiš na mojem tijelu rane, kojima me izranije ni kriva ni dužna? A ti zar da ništa ne trpiš?“ A ja sav utješem zavapim: „Oh, trpjet ću, trpjet, moj dragi Spasitelju, tebi za ljubav, koji si meni za ljubav nevin trpio. Ja ću ti ostati vjerna, a ti učini, kako se tvojoj svetosti sviđi.“

Veselo i radostan vratim se kući, bacim municiju (naboje), a pušku postavim na svoje mjesto, ter si pomislim:

„Puško moja, puško moja, još ću te nositi dvije godine, ali ne, da te više ne vidim.“

Drugi dan idem veseo na raport. No na moju sreću nije raporta ni bilo, nego kaže natporučnik, da će on to kod pukovnije urediti.

Prošlo je već mjesec dana, što sam opet kod pukovnije, a o raportu ni govora, nego su me nasuprot odredili za cugsfirera (vodnika). Nijesam se dakle ni ovaj put uzalud uzdao u Presveto Srce! Hvala i s'ava Presvetomu Srcu toliko puta, koliko je na nebu zvijezda, na zemlji trave, u moru pijeska, u šumi lišća. Ja ću i nadalje kao vojnik služiti caru i domovini, a usto kao vojnik Kristov ljubiti i štovati Presveto Srce Božanskoga nam Spasitelja.

A vi, kršćanski mladići, koji ćete za mnom doći u vojnički stalež, poslušajte, što ću vam reći.

Vojnički je stalež častan i uzvišen. Zato se vi morate ponositi, što možete postati vojnici, branitelji i čuvari domovine svoje.

No vojnički je stalež i dosta težak. Valja da vršite točno svoje dužnosti, da vam se ne dogode još i gore neprilike nego li meni.

Ali nada sve zapamtite, da je vojnički stalež i vrlo pogibeljan za vaše duše. Vojnički duh i stroga stega otupe u čovjeku nježnije osjećaje, pa ako nemaš čvrste volje i pobožna štiva (na priliku naš mil! Glasnik Srca Isusova), brzo ćeš smalaksati i posve ohladnjeti u vjeri. Vršite dakle i u vojništvu svoje kršćanske dužnosti, kako ste to u civilu učinili. Istina, u crkva ne možete uvijek ići, jer to naša vojnička služba ne dopušta: ali vi se morete Bogu moliti i u službi, kad nosite na ramenu pušku.

A sada vam dovikujem iz ove kršne Hercegovine: Zdravo! Žurite se, braćo, da mene zamijenite! Želim vam svima, da sretno i zdravo odslužite, što i meni mišostivi Bog udjelio. Ostajem vaš brat u Kristu, ljubitelj i štovatelj Srca Isusova.

I. B., vodnik.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova.

„Kako to tebi Srce Isusovo pomaže?“

(Istinita crtica iz Podravine. Pripravljena jedan gimnazijalac.)

Ne znam baš, koliko je bilo sati, svakako je bilo kasno navečer. Ja sam se vraćao s proštenja iz jednog sela. Sunce se primaklo zapadu, magla padala na njive i pokrivala stabalja i kuće sve više i više. Išao sam neko vrijeme sam samcat. Istina, mnogo je kola prošlo kraj mene, ali su u brzo projurila i mene opet samoga ostavila. Upravo progioše jedna prazna kola i drndanje se njihovo izgubi u daljini, a ja osjetih pred sobom drndanje natovarenih seljačkih kola. Sve sam se više približavao kolima; u kolima bila upregnuta dva vola. Uz kola išao pješice seljak; vidjelo se na njemu, da je baš u najboljoj dobi: izgledao jak, zdrav, oko kojih 35 godina; bio mi je poznat. Katkada bi pucnuo bičem nad volovima, na što bi se oni ponešto prenuli.

Ja ga brzo dostignem i pozdravim ga sa „Hvaljen Isusi!“ On me pogleda, pa istom onda odgovori. Mrak je bio, no on me je ipak prepoznao; očito mu bilo drago, što smo se sa-stali. S prva pitao on mene neke stvari, a onda ču ja nega:

— Odkakle to voziš sijeno, i to tako kasno?

— A, idem iz onih tamo krčevina; znaš tamo pokraj carskoga drumca.

— Da; zalazio sam tamo češće. Čini mi se, da tamo trava nije baš slaba.

— Za ovakovu godinu nije slaba; ali opet, kako je ona prije znala izrasti, onda je prilično slaba. Za ovu godinu, kažem, dobra, jer kod ovakve suše ja se nijesam ni ovakvoj nadao. — I pucnu bičem, neka se volovi malo požure.

— I jest doista ove godine velika suša, nadometnem ja. No ti se ipak ni ove godine ne možeš potužiti; tvoje je polje dobro urodilo ove godine kao i dosad.

— Istina je to; ali to sve ja intam zahvaliti dragomu Bogu i Presvetomu Srecu Isusovu, koje mi uvijek pomaže.

— Srecu Isusovu? zapitam ga. Ne znam sam, zašto sam se tomu začudio. Ali opet znao sam, da on ne će ništa uzalud reći; ja sam toga čovjeka dobro poznavao, bio je on čovjek od riječi, nije govorio istom štogod, nego je uvijek promisliti, što će reći. Pa ču opet:

— Kako to tebi Srce Isusovo pomaže? —

— Lijepo, hvala mu budi i slava. A nije evo ni prvi put. Često puta me je Srce Isusovo spaslo iz očite pogibelji. — Jedan put sam ja — da ti pripovijedim jedan slučaj — jedan put sam, velim, natovarjio u šumi ova ista kola sve do vrha drvinama. Suma je s one strane brežuljika, a moja kuća s ove strane. S prva se ide uz brdo, a kad se dogje na vrh, onda put okrene jako strmo niz brdo. Ja sam sjedio na vozu i za boravim zatvoriti točak; valjda znaš, kad se ide niz brdo, mora se spustiti lanac pred točak, da kola idu polako. Istom kad su kola svom silom poletjela niz brdo, ja opazim, što sam učinio. Nijesam znao, što ću. Uz put je s obadje strane šikara; ja bih mogao skočiti u šikaru: meni se možda ne bi ništa dogodilo, ali odoše volovi i kola. A kola su se već tako zaletjela, da su točkovi došli volovima pod noge. A još put nije išao ravno, nego na jednom mjestu zavlija, a tuđe je uz to duboka bara. Da je onako ostalo, ja bih zapao s kolima u blato, pa ili bih stomio vrać ili bih se udušio. Ali ja se u taj tren sjetim Srca Isusova i utečem se njemu zavjeto, pa zatvorim oči, da ne vidim, što će biti od mene. Ja sam svaki čas mislio: eto me u baru, kad na jednom, kao da si presjekao, kola stanu. Meni se razvedri pred očima. Skočim s kola i vidim, da je točak zatvoren; ne znam, kako se to dogodilo. Pa da i jest slučajno koje drvo došlo sa strane, zašto su se kola najednom zaustavila; zašto se nijesu prevalila? No pitao ja ne znam koliko, svakako moram misliti, da je to bila pomoć Srca Isusova. — — — Ali nije to jedini slučaj, ima još i drugih. —

— Na pa pripovijedaj mi još koji! —

— Ej! kažem ti, ima njih dosta, pa ne znam, šta ću. Ali ne dogagja se to samo meni, dogagja se to i drugima: nekom više, nekom manje. O drugima ne znam posve točno, pa ti ne mogu ni pripovijedati. — A vidiš, mogao bih ti reći, kako je moja Anica ozdravila; znaš, bile joj noge bolesne, pa uz pomoć Srca Isusova ozdravila.

— Čuo sam i ja nešto o tome, ali nikad nijesam sasvim točno saznao, kako je to bilo.

— E, ako nijesi čuo, a ti čuj sada! — Djetetu bilo već dvije godine i pol, a još nije prohodalo. Ja sam se bojao, da ne će dijete ostati za čitav svoj život sakato. Noga u djeteta bila svinuta, a mekana, hodati ne može, pa ne može. Govorili su mi, da idem Anicu osigurati; ali ja nijesam tako imućan, da mogu to osiguranje platiti. Ja se nijesam mogao ničemu

dosjetiti, ali Bog daće, pa mojoj ženi pade na pamet, da se moli Srcu Isusovu. Ona se molila i molila tri ravna mjeseca, pa opet ništa. Valjda je Bog htio pokazati, da ne koristi moliti se, a ne ufati se, jer ja se doista gotovo nikako nadao ozdravljenju. — Jedan put, sad pravo ne znam, kakav je bio svetac, ode mi žena u crkvu. Vidio sam na njoj, da je bila jako tužna. Ali kad je došla u crkvu, onda, kaže, dogje joj nešto, i ona se čvrsto zaufa u pomoć Srca Isusova. Kad je došla kući, nije više bila onako žalosna kao onda, kad je pošla od kuće. Ona jedva na vrata, a moj lvo poleti k njoj, dijete ko dijete, pa će: „Mamo, znate, šta se je dogodilo?“ Ona odmah pomisli na Anicu: „Šta je?“ A lvo i ne dočekav pitanja odgovori: „Anica prohodala.“ Žena da će k Anici, ali Anica poleti k njoj: čovjek ne bi rekao, da je to dijete istom sada prohodalo. Ali meni bilo začudno to, kako je djetetu noga ostala meka kao i prije, a opet hoda, cto već treća godina. —

On mi htjede još koju takovu zgodu pripovijedati, ali ne bi svremena, jer smo stigli na raskršće: on mora jednim putem, a ja drugim. Obeća mi, da će mi pripovijedati još što-god do druge prilike.

„S Bogom!“ rekoh mu; „s Bogom!“ odvrati mi on, pa potjera dalje volove, a ja pogjem kući ganut pobožnošću i zahvalnošću seljakovom. Poslije se više nijesam u zgodno vrijeme sastao s njim, pa mi više nije mogao pripovijedati. A ova dva slučaja potvrdili su mi i drugi. —

Mrak se spustio na zemlju, gusta magla pala na polja i livade; pred sobom nijesam ništa vidio do li svijetlo, što je iz obližnjih kuća prodiralo kroz tamu. Naokolo svuda bilo tiho; na nebu zvijezde se prosule i po gdjekoja preljetjela nebom i ostavila svijetao trag iza sebe i — nestalo je. — U toj tišini morao sam misliti na seljaka i Srce Isusovo. Vidio sam, da ono ispunja svoje obećanje: „Ja ću iz svoga Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove“. (G. B.)

